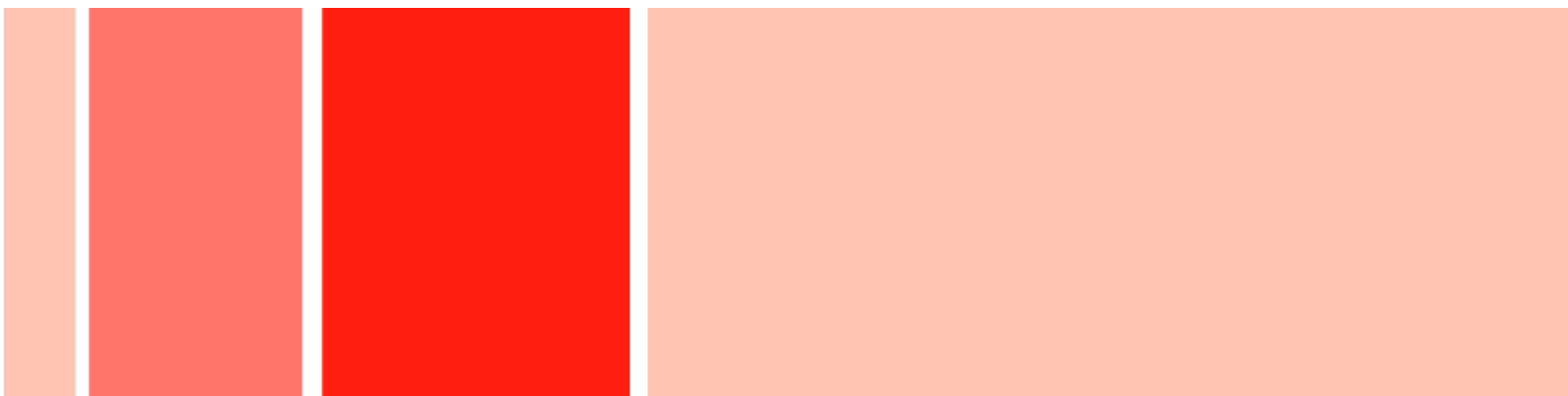

Rhif ymchwil cymdeithasol: 83/2025

Dyddiad cyhoeddi: 24/10/2025

Rhaglenni cymorth allforio Llywodraeth Cymru: gwerthusiad o effaith

Mae'r ddogfen yma hefyd ar gael yn Saesneg.

This document is also available in English.

Rhaglenni cymorth allforio Llywodraeth Cymru:
gwerthusiad o effaith

Awduron: Yasmin Pemberton, Tom Bajjada, Joseff Howells, Scout
Astley Jones, a Max Mucientes.

Adroddiad Ymchwil Llawn: Pemberton, Y., Bajjada, T., Howells, J., Jones,
S.A., Mucientes, M. (2025). Rhaglenni Cymorth Allforio Llywodraeth Cymru:
Gwerthusiad Effaith. Caerdydd: Llywodraeth Cymru, adroddiad GSR rhif
83/2025.

Ar gael yn: <https://www.llyw.cymru/rhaglenni-cymorth-allforio-llywodraeth-cymru-gwerthusiad-or-effaith-cyhoeddiad>

Barn yr ymchwilydd ac nid barn Llywodraeth Cymru o reidrwydd yw'r
safbwyntiau a fynegir yn yr adroddiad hwn

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch â

Richard Gale

Gwasanaethau Gwybodaeth a Dadansoddol

Llywodraeth Cymru

Parc Cathays

Caerdydd

CF10 3NQ

Ffôn: 03000253747

E-bost: ystadegau.masnach@llyw.cymru

Rhestr o'r cynnwys

Rhaglenni cymorth allforio Llywodraeth Cymru: gwerthusiad o effaith	1
Rhestr o'r tablau	2
Rhestr o'r ffigurau	3
Geirfa	5
1. Cyflwyniad a chefnidir	7
2. Methodoleg	16
3. Cyfweiliadau ansoddol gyda rhanddeiliaid mewnol ac allanol	20
4. Ymatebion arolwg buddiolwyr Llywodraeth Cymru	26
5. Cyfweiliadau ansoddol gyda busnesau	48
6. Ymatebion arolwg y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr	57
7. Asesiad ychwanegedd canfyddedig	76
8. Casgliadau	82
9. Argymhellion	84
10. Atodiad A: Astudiaethau achos	90
Atodiad B: Crynodeb gwerthuso proses	108
Atodiad C: Holiaduron yr arolwg	111
Atodiad D: Nodweddion ymatebwyr yr arolwg	132
Atodiad E: Marchnadoedd allforio newydd (buddiolwyr)	139
Atodiad F: Nodweddion busnesau nad ydynt yn fuddiolwyr	140
Atodiad G: Marchnadoedd allforio cyfredol (y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr)	149
Atodiad H: Marchnadoedd allforio newydd (y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr)	150

Rhestr o'r tablau

Tabl 1.1: Rhaglenni ExAP yn ôl dull cyflwyno a'u cynnwys yn y gwerthusiad	10
Tabl 1.2: Rhaglenni ExAP yn ôl dull cyflwyno heb eu cynnwys yn y gwerthusiad.....	10
Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024.....	29
Tabl 4.1. Nifer y gweithwyr newydd a adroddwyd gan ymatebwyr yr arolwg yn dilyn cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru (n=27)	40
Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024.....	40
Tabl 4.2. Nifer y swyddi a ddiogelwyd gan ymatebwyr yr arolwg yn dilyn cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru (n=58).....	40
Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024.....	40
Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio - cyfweiliadau â buddiolwyr, 2024	54
Tabl 6.1. Nifer y gweithwyr newydd a adroddwyd gan ymatebwyr yn ystod y 24 mis diwethaf (n=23).....	64
Tabl 6.2. Nifer y swyddi a ddiogelwyd gan ymatebwyr yn ystod y 24 mis diwethaf (n=31) ..	65
Tabl AD1. Ymatebwyr yr arolwg yn ôl rhanbarth Cymru (n=141).....	132
Tabl AF1. Ymatebwyr yr arolwg i'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr yn ôl lleoliad busnes yn rhanbarth Cymru (n=107).....	140
Tabl AF2. Poblogaeth nad ydynt yn fuddiolwyr yn ôl rhanbarth Cymru (n=2,022) ^[footnote] ...	141
Tabl AF3. Maint busnes yr ymatebwyr nad ydynt yn fuddiolwyr ar 5 ^{ed} Ebrill 2024 (n=106)	141
Tabl AF4. Cyfanswm maint busnesau y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr ar 5 ^{ed} Ebrill 2024 (n=1668).....	142

Rhestr o'r ffigurau

Ffigur 4.1. Nifer y busnesau yn graddio effaith cymorth allforio ar werthiannau allforio (n=114).....	28
Ffigur 4.2. Ffactorau sy'n dylanwadu ar benderfyniad busnesau i geisio cymorth allforio (n=124).....	Error! Bookmark not defined.
Ffigur 4.3. Heriau sy'n gysylltiedig ag allforio ac effeithiolrwydd y cymorth (n=115)	31
Ffigur 4.4. Newid mewn trosiant (n=123)	Error! Bookmark not defined.
Ffigur 4.5. Newid mewn gwerthiannau allforio yn dilyn cymorth (n=120)	Error! Bookmark not defined.
Ffigur 4.6. Priodoli gwerthiannau allforio i Lywodraeth Cymru yn dilyn cymorth (n=121)	35
Ffigur 4.7. Ehangu i wledydd newydd (n=84).....	37
Ffigur 4.8. Cyflwyno cynhyrchion a gwasanaethau newydd neu well (n=95)	Error! Bookmark not defined.
Ffigur 4.9. Effaith cymorth allforio LIC ar gyflogaeth (n=105).	Error! Bookmark not defined.
Ffigur 4.10. Canfyddiadau ymatebwyr o welliant mewn galluoedd allforio yn dilyn cymorth allforio gan Llywodraeth Cymru (n=125)	Error! Bookmark not defined.
Ffigur 4.11. Ymwybyddiaeth gynyddol o gynigion cymorth allforio LIC (n=121)	Error! Bookmark not defined.
Ffigur 4.12. Profiad o'r broses darparu cymorth allforio (n=120).....	Error! Bookmark not defined.
Ffigur 4.13. Rhwystrau allforio disgwylledig (n=119).....	Error! Bookmark not defined.
Ffigur 6.1. Newidiadau mewn trosiant (n=83)	Error! Bookmark not defined.
Ffigur 6.2. Newidiadau mewn gwerthiannau allforio (n=82) ...	Error! Bookmark not defined.
Ffigur 6.3. Gwledydd ychwanegol yr allforiwyd iddynt yn ystod y 24 mis diwethaf (n=83)	Error! Bookmark not defined.
Ffigur 6.4. Wedi cyflwyno neu wella cynhyrchion/ gwasanaethau yn ystod y 24 mis diwethaf (n=81).....	Error! Bookmark not defined.
Ffigur 6.5. Cynnydd yn nifer y gweithwyr a/neu swyddi wedi'u diogelu yn ystod y 24 mis diwethaf (n=71)	Error! Bookmark not defined.
Ffigur 6.6. Heriau sy'n gysylltiedig ag allforio (n=83)	65
Ffigur 6.7. Ymatebwyr a geisiodd gymorth allforio gan sefydliadau (ac eithrio Llywodraeth Cymru) (n=77)	Error! Bookmark not defined.
Ffigur 6.8. Math o gymorth allforio y byddai ymatebwyr yn ei geisio gan Llywodraeth Cymru (n=71).....	Error! Bookmark not defined.

Ffigur 6.9. Dewisiadau cymorth a ffefrir ymhlith y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr (n=88)..**Error!**

Bookmark not defined.

Ffigur 6.10. Meysydd sydd angen eu gwella i wella gweithgareddau allforio busnesau (n=91)

.....**Error! Bookmark not defined.**

Ffigur 7.1. Canran y buddiolwyr a fyddai wedi ceisio cymorth amgen (n=121)**Error!**

Bookmark not defined.

Ffigur 7.2. Tebygolrwydd allforio heb gymorth LIC (n=121) ... **Error! Bookmark not defined.**

Ffigur AD5. Nwyddau a/neu wasanaethau y mae busnesau'n eu hallfforio (n=144)..... 135

Ffigur AD6. Sector economaidd ymatebwyr yr arolwg buddiolwyr (n=119)..... 136

Ffigur AD7. Cyfanswm sector economaidd y boblogaeth fuddiolwyr (n=616)..... 137

Ffigur AD8. Marchnadoedd y bu ymatebwyr sy'n fuddiolwyr yn allforio iddynt, caniateir

dewisiadau lluosog, % (n =124) 138

Ffigur AF5. Sector(au) economaidd ymatebwyr yr arolwg (n=104)..... 143

Ffigur AF6. Cyfanswm sector (au) economaidd y boblogaeth fuddiolwyr (n=1829)..... 144

Ffigur AF7. Nwyddau a/neu wasanaethau a allforiwyd gan bobl nad ydynt yn fuddiolwyr

(n=107)..... 145

Ffigur AF8. Marchnadoedd y bu ymatebwyr sy'n fuddiolwyr yn allforio iddynt, caniateir

dewisiadau lluosog, % (n=85) 146

Geirfa

ACCA

Cymdeithas y Cyfrifwyr Ardystiedig Siartredig

ABHI

Cymdeithas Diwydiannau Technoleg Iechyd Prydain

AGP

Rhaglen Twf Cyflymedig

AMRC

Canolfan Ymchwil Gweithgynhyrchu Uwch

BCR

Cymhareb Cost Budd

CBAM

Mecanwaith Addasu Ffin Carbon

CBI

Cydffederasiwn Diwydiant Prydain

CBS

Cost fesul Busnes a Gefnogir

CPD

Cost fesul Prosiect a Gyflwynwyd

CRN

Rhifau Cwmni Cofrestredig

DBT

Adran Busnes a Masnach

EEN

Rhwydwaith Menter Ewrop

EMEA

Ewrop, y Dwyrain Canol, ac Affrica

ExAP

Cynllun Gweithredu Allforio

FAME

Dadansoddiad Ariannol Wedi'i Gwneud yn Hawdd

FSB

Ffederasiwn Busnesau Bach

GPSR

Rheoliadau Diogelwch Cynnyrch Cyffredinol

IDBR

Cofrestr Busnes Rhyngadrannol

IM4H

Rheolwr Rhyngwladol ar Gael

IoD

Sefydliad y Cyfarwyddwyr

IoE

Sefydliad Siartredig Allforio a Masnach Ryngwladol

ITA

Cynghorydd Masnach Ryngwladol

ITD

Datblygu Masnach Ryngwladol

ITO

Cyfleoedd Masnach Ryngwladol

OBDV

Ymweliadau Datblygu Busnes Tramor

OVE

Ymweliadau ac Arddangosfeydd Tramor

R&D

Ymchwil a Datblygiad

UKIE

Adloniant Rhyngweithiol y DU

UKTI

Masnach a Buddsoddi'r DU (DBT bellach)

VfM

Gwerth am Arian

LIC

Llywodraeth Cymru

1. Cyflwyniad a chefnidir

1.1. Proffil allforio Cymru

Mae twf allforion yng Nghymru yn rhan ganolog o strategaeth gyffredinol Llywodraeth Cymru o wella presenoldeb byd-eang a ffyniant economaidd y wlad. Mae hyn yn cyd-fynd â pholisïau a strategaethau blaenllaw, fel y Rhaglen Lywodraethu,^[footnote 1] y Strategaeth Ryngwladol i Gymru,^[footnote 2] Cenhadaeth Economaidd,^[footnote 3] a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol^[footnote 4], sy'n ceisio codi proffil rhyngwladol Cymru fel cenedl sy'n gyfrifol yn fyd-eang ac yn lle o greadigrwydd, cynaliadwyedd a thechnoleg.

Mae pwysigrwydd allforion i economi Cymru yn cael ei adlewyrchu yn y data diweddaraf (ONS, 2023), sy'n dangos bod gwerth cyfunol allforion nwyddau a gwasanaethau Cymru yn cyfateb i 34% o CMC, yn uwch nag unrhyw wlad arall yn y DU.^[footnote 5 and 6]

Fodd bynnag, yn ystod y blynyddoedd diwethaf mae allforio o Gymru hefyd wedi wynebu heriau sylweddol, gan gynnwys ymadawiad y Deyrnas Unedig â'r Undeb Ewropeaidd (y cyfeirir ato o hyn ymlaen fel Ymadawiad-UE), pandemig Covid-19, gwrthdaro rhyngwladol a chwyddiant anwadal. Ar ben hynny, mae data dros dro CThEM ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Mehefin 2025 yn dangos bod gwerth allforion nwyddau o Gymru (i wledydd yr UE a gwledydd nad ydynt yn rhan o'r UE) i lawr £1.5bn (8.2%) o'i gymharu â'r flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Mehefin 2024. Heb gynnwys olew, roedd y gostyngiad yn £0.9bn (3.1%).^[footnote 7] Yn y cyd-destun hwn, er na ellir disgwyl i ymyrraeth y llywodraeth i gefnogi sector allforio gwlad wneud iawn yn llawn am newidiadau macro-economaidd ac anwadalrwydd, mae rhaglenni cymorth allforio Llywodraeth Cymru (LIC) o werth sylweddol wrth ddarparu cyfleoedd a meithrin hyder, gan alluogi busnesau i oresgyn heriau allforio a nodwyd mewn sefyllfaoedd penodol yn y farchnad.

1.2. Rhesymeg dros y gwerthusiad

Ym mis Rhagfyr 2023, comisiynodd y Llywodraeth Miller Research (UK) Ltd i gynnal gwerthusiad allanol o'i rhaglenni cymorth allforio craidd. Trefnwyd y gwerthusiad yn ddau gam, gyda'r cyntaf yn cynnal gwerthusiad o broses a'r ail yn werthusiad o effaith. Mae'r adroddiad hwn yn nodi canlyniadau'r gwerthusiad o effaith (gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth ynghylch y fethodoleg, y canfyddiadau a'r arwyddion cynnar o'r gwerthusiad o broses yn Atodiad B).

¹ Rhaglen lywodraethu | LLYW.CYMRU

² Strategaeth Ryngwladol Llywodraeth Cymru

³ Cenhadaeth economaidd: blaenoriaethau ar gyfer economi gryfach [HTML] | LLYW.CYMRU

⁴ Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 <https://www.futuregenerations.wales/about-us/future-generations-act/>

⁵ Cynnyrch mewnwladol crynswth: pob rhanbarth ITL - Swyddfa Ystadegau Gwladol

⁶ Ar gyfer Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon, roedd allforion nwyddau a gwasanaethau yn cyfateb i 30.1%, 32.9% a 30.1% o CMC yn y drefn honno.

⁷ Masnach nwyddau rhyngwladol Cymreig: Gorffennaf 2024 i Mehefin 2025 (prif ddata) | LLYW.CYMRU

Nod y gwerthusiad o effaith oedd casglu data sylfaenol i asesu effaith ac effeithiolrwydd cyffredinol y rhaglenni cymorth allforio craidd drwy ateb y cwestiynau ymchwil canlynol, fel yr amlinellir yn y fanyleb:

- pa effaith mae'r rhaglenni wedi'i chael ar **deithiau allforio busnesau unigol**, ac i ba raddau y gellir priodoli'r rhain fel effeithiau 'net' cymorth allforio LIC?
- pa **ganlyniadau anariannol** o raglenni cymorth allforio LIC a ellir eu nodi a'u mesur (e.e. newidiadau mewnol i strwythur busnes a strategaeth recriwtio i wella potensial allforio; newidiadau i gynhyrchion allforio ac ehangu cynhyrchion allforio; canfyddiadau busnesau o 'lwyddiant' y rhaglen)?
- pa lefel o **foddhad y mae busnesau sy'n cymryd rhan yn ei mynegi** ar ôl derbyn cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru?

Amlinellir y dull methodolegol a fabwysiadwyd i ateb y cwestiynau hyn ym Mhennod 2.

1.3. Trosolwg o'r rhaglen

Cyhoeddwyd Y Cynllun Gweithredu ar gyfer Allforio^[footnote 8] (y cyfeirir ato o hyn ymlaen fel yr ExAP) ym mis Rhagfyr 2020, fel rhan o Strategaeth Ryngwladol Llywodraeth Cymru.^[footnote 9] Ei nod yw cydgrynhoi a symleiddio'r ystod amrywiol o wasanaethau a gynigir gan Lywodraeth Cymru, y mae rhai ohonynt wedi cael eu darparu ers 2011-12, i gefnogi busnesau allforio newydd a phresennol yng Nghymru, yn ogystal â chyflwyno cyfres o fentrau cymorth allforio newydd.

Mae'r ExAP yn cynnwys amrywiaeth o raglenni a mentrau cymorth allforio sy'n ceisio darparu ystod gynhwysfawr o gymorth, arweiniad a chynghor i fusnesau sydd wedi'u lleoli yng Nghymru ar wahanol gamau o'u taith allforio (a ddarperir ar sail un-i-un pwrpasol, a thrwy weithgarwch un-i-lawer). Mae'r rhaglenni hyn yn darparu cymorth sy'n cyd-fynd â 5 piler strategol yr ExAP:

Ysbrydoli allforion

Nod y piler hwn yw meithrin diwylliant cryf o allforio ac ymgysylltu rhyngwladol ymhlith busnesau Cymru, gyda'r nod o gynyddu'r nifer sy'n allforio'n rheolaidd ac yn gynaliadwy. Mae ffocws penodol ar allforwyr newydd, y rhai sydd naill ai â photensial allforio twf uchel - neu heb ei gyffwrdd - yn ogystal ag annog allforwyr sefydledig i ehangu i farchnadoedd tramor.

Meithrin gallu

Gyda diffyg amser a chapasiti wedi'i nodi fel rhwystr mawr i fusnesau allforio, mae'r Cynllun yn amlinellu pwysigrwydd meithrin capasiti a gallu busnesau (yn enwedig y rhai sy'n mynd i

⁸ Llywodraeth Cymru [Cynlluniau gweithredu rhyngwladol | LLYW.CYMRU](#)

⁹ [Strategaeth Ryngwladol Llywodraeth Cymru](#)

mewn i farchnadoedd newydd a chyda photensial allforio heb ei gyffwrdd), gyda ffocws ar ddatblygu eu gwybodaeth a'u sgiliau.

Dod o hyd i gwsmeriaid

Mae dod o hyd i'r cysylltiadau cywir mewn marchnadoedd tramor yn rhwystr cyffredin i fynd i mewn i farchnadoedd allforio newydd, yn enwedig i fusnesau bach a chanolig. Felly, mae'r Cynllun yn amlinellu camau gweithredu a fydd yn cefnogi busnesau i nodi partneriaid/cwsmeriaid posibl yn y farchnad, yn enwedig y rhai sy'n allforwyr sefydledig neu sydd â photensial allforio heb ei gyffwrdd.

Cyrraedd y farchnad

Mae mynychu arddangosfeydd masnach rhyngwladol wedi'u targedu a theithiau datblygu masnach wedi'u nodi fel elfen bwysig o dyfu allforion a gwella cystadleurwydd busnesau yng Nghymru, ochr yn ochr â chodi proffil Cymru fel lleoliad ar gyfer cynhyrchu o safon a buddsoddi mewnol.

Gweithio gydag eraill

Er mwyn cyflawni'r nodau uchelgeisiol hyn, mae dibyniaeth ar gymorth gan sefydliadau eraill yn yr ecosystem cymorth allforio i sicrhau cynnig cynhwysfawr i fusnesau. Mae hyn yn golygu meithrin a chryfhau rhwydweithiau cysylltiadau presennol yng Nghymru ac ar draws y DU.

Mae'r rhaglenni a'r mentrau ExAP sydd o fewn ac y tu hwnt i gwmpas y gwerthusiad hwn wedi'u nodi yn Nhabl 1.1 a Thabl 1.2 yn y drefn honno.

Tabl 1.1: Rhaglenni ExAP yn ôl dull cyflwyno a'u cynnwys yn y gwerthusiad

Rhaglen	Cymorth un-i-un	Cymorth Un-i-Lawer	Ar-lein	Wedi'i ariannu'n llawn gan LIC	Cost i LIC fesul Cwmni (cyfartaledd)	Arian 2024-25 [footnote 10]	Piler ExAP
Datblygu Masnach Ryngwladol (ITD)	✓			✓	£7,600	£300,000	Meithrin Gallu, Ysbrydoli Allforion
Cyfleoedd Masnach Rhyngwladol (ITO)	✓				£7,864	£415,000	Dod o Hyd i Gwsmeriaid
Ymweliadau Datblygu Busnes Tramor (OBDV)	✓				£3,962	£530,000	Dod o Hyd i Gwsmeriaid / Cyrraedd y Farchnad
Teithiau Masnach ac Arddangosfeydd Tramor		✓			Hyd at 50% o'r costau	£1.5 miliwn	Dod o Hyd i Gwsmeriaid / Cyrraedd y Farchnad

Ffynhonnell: Data Tîm Allforio LIC, 2025

Tabl 1.2: Rhaglenni ExAP yn ôl dull cyflwyno heb eu cynnwys yn y gwerthusiad

Rhaglen	Cymorth un-i-un	Cymorth Un-i-Lawer	Ar-lein	Wedi'i ariannu'n llawn gan LIC	Cost i LIC fesul Cwmni (cyfartaledd)	Arian 2024-2025	Piler ExAP
Grant Hyfforddiant Allforio					£2,204	Daw 50% o'r arian o'r adran sgiliau	Meithrin Gallu
Rhaglen Clwstwr Allforio		✓		✓	Wedi'i ariannu'n llawn	£500,000	Meithrin Gallu
Rhaglen Allforwyr Newydd	✓	✓		✓	Wedi'i ariannu'n llawn	£120,000	Ysbrydoli Allforion
Digwyddiadau yng Nghymru		✓		✓	Wedi'i ariannu'n llawn	£150,000	Ysbrydoli Allforion, Gweithio gydag Eraill
Hyb Allforio		✓	✓	✓	Wedi'i ariannu'n llawn	£125,000	Meithrin Gallu, Dod o Hyd i Gwsmeriaid
Parth Allforio (tudalennau gwe/modiwlau hyfforddi allforio ar-lein)			✓	✓	Wedi'i ariannu'n llawn	Newidyn	Meithrin Gallu

Ffynhonnell: Data Tîm Allforio LIC, 2025

¹⁰ Mae'n bwysig nodi bod y ffigurau hyn yn ddangosol ac nad ydynt yn adlewyrchu'r hyblygrwydd sy'n bodoli o fewn y gyllideb. Yn hynny o beth, maent yn amodol ar newid. Mae hyn hefyd yn berthnasol i'r ffigurau ariannu yn Nhabl 1.2.

O fewn y gyfres o wasanaethau a gynigir i fusnesau, mae'r ExAP yn cwmpasu 4 rhaglen gymorth allforio graidd, sy'n ffurfio ffocws y gwerthusiad hwn (fel yr amlinellir yn Nhabl 1.1). Fel y nodwyd uchod, cafodd y rhaglenni hyn eu cynnwys o fewn cwmpas y gwerthusiad hwn gan eu bod yn ffurfio cyfran sylweddol o'r gyllideb cymorth allforio gyffredinol a nhw yw'r rhai sy'n defnyddio'r adnoddau mwyaf i'w cyflawni.

Mae'r rhaglenni'n cael eu cyrchu trwy dîm ymroddedig o Ymgynghorwyr Masnach Ryngwladol (ITAs) LIC, sy'n rhan o Dîm Allforio LIC. Er nad yw tîm yr ITA yn ffocws i'r gwerthusiad hwn, mae'n chwarae rhan arwyddocaol wrth ddarparu cyngor a chymorth wedi'i deilwra i fusnesau Cymru yn eu hymdrechion masnach ryngwladol. Mae ITAs yn cyflawni'r rôl hon drwy asesu addasrwydd busnes i gael cymorth drwy'r rhaglenni cymorth allforio craidd a gallant hefyd gyfeirio busnesau at gymorth sydd ar gael y tu hwnt i Lywodraeth Cymru, fel yr hyn a ddarperir gan Lywodraeth y DU a sefydliadau Siambr Fasnach. Felly mae'n bwysig cydnabod tîm yr ITA fel elfen hanfodol o ddarpariaeth gyffredinol cymorth allforio Llywodraeth Cymru.

1.3.1. Y Rhaglen Datblygu Masnach Ryngwladol (ITD)

Mae rhaglen yr ITD wedi'i halinio â phileri **Meithrin Gallu** ac **Ysbrydoli Allforion**. Mae'n gwasanaethu fel offeryn ymchwil cynhwysfawr sy'n gwerthuso parodrwydd busnes i fynd i mewn i farchnadoedd newydd. Mae'r rhaglen hon yn cefnogi busnesau i ddatblygu strategaeth allforio, dewis y marchnadoedd gorau posibl, a phennu dulliau mynediad effeithiol i'r farchnad. Mae'r rhaglen hefyd yn cynorthwyo gyda llywio materion ariannol fel prisio, taliadau a threthi, ac yn darparu canllawiau ar weithdrefnau allforio, rheoliadau a logisteg. Ar gyfer y flwyddyn ariannol 2023-24, cwblhawyd 35 o brosiectau ITD yn llwyddiannus. Mae'r rhaglen wedi'i hariannu'n llawn gan Lywodraeth Cymru, gyda chost fras o £7,600 fesul prosiect. Mae'n cysylltu busnesau ag arbenigwyr allforio trwy system gylchdroi ymhlith 4 cyflenwr i ddarparu cymorth ymgynghorol wedi'i theilwra. Nod y rhaglen yw gwella datblygu strategaeth allforio, ymchwil i'r farchnad a logisteg weithredol.

1.3.2. Y Rhaglen Cyfleoedd Masnach Rhyngwladol (ITO)

Mae rhaglen ITO yn cyd-fynd â'r piler **Dod o Hyd i Gwsmeriaid** ac fe'i cynlluniwyd i gynorthwyo busnesau i lywio cymhlethdodau'r farchnad fyd-eang trwy nodi cyfleoedd marchnad, cleientiaid a chwsmeriaid posibl. Gyda chost fras o £7,900 fesul prosiect ar gyfer cyfranogiad, mae'n ofynnol i fusnesau gyfrannu £500, neu £750 os ydynt yn dewis cael cymorth ychwanegol ymgynghorydd yn y farchnad (isgontractwr) i ymuno â nhw mewn cyfarfodydd. Yn gyfnewid, mae'r ITO yn darparu mynediad at ymgynghorwyr busnes ar draws rhanbarthau masnachu mawr ledled y byd, gwybodaeth fusnes fanwl ar y lefel leol, cyngor ar amodau a rheoliadau masnachu lleol, cymorth i nodi a chysylltu â darpar gwsmeriaid, asiantau a dosbarthwyr, a threfnu cyfarfodydd wyneb yn wyneb â phartïon â diddordeb. Yn y flwyddyn ariannol 2023-24, cwblhawyd 57 o brosiectau ITO, gan ddangos ei effeithiolrwydd wrth gynorthwyo busnesau i ehangu'n rhyngwladol.

1.3.3. Y grant Ymweliadau Datblygu Busnes Tramor (OBDV)

Mae grantiau Ymweliad Datblygu Busnes Tramor (OBDV) yn cyd-fynd â'r piler **Dod o Hyd i Gwsmeriaid** a **Chyrraedd y Farchnad** ac maent yn rhaglen y mae galw mawr amdani sy'n

cynnig arian cyfatebol o hyd at £10,000. Mae'r OBDV yn ceisio cefnogi busnesau drwy roi cymorth ariannol iddynt tuag at ymweld yn annibynnol â marchnadoedd tramor a/neu arddangos mewn sioeau masnach ac arddangosfeydd mawr dramor. Mae'r rhaglen hon yn gweithredu ar sail cyfnewid gwerth cydfuddiannol, lle disgwylir i fusnesau adrodd am fuddugoliaethau allforio a dangos cyfleoedd twf rhyngwladol clir. Caiff ceisiadau am gymorth OBDV eu hasesu yn seiliedig ar yr elw posibl ar fuddsoddiad cyfleoedd allforio, ymhlith meini prawf eraill. Mae'r arian yn cynorthwyo i gefnogi rhan o gostau elfennau fel teithiau awyr, llety a ffioedd arddangos, gan hwyluso cyfranogiad busnesau mewn ffeiriau masnach, arddangosfeydd a chynadleddau. Gall busnesau dderbyn cymorth ar gyfer hyd at 3 ymweliad mewn unrhyw flwyddyn ariannol benodol. Yn y cyfnod 2023-24, cyflawnwyd 145 o brosiectau OBDV.

1.3.4. Teithiau Masnach ac Arddangosfeydd (OVE)

Mae Teithiau Masnach ac Arddangosfeydd hefyd yn elfen graidd o'r pileri **Cyrraedd y Farchnad a Dod o Hyd i Gwsmeriaid**, gydag amserlen o ddigwyddiadau masnach dramor blynyddol sy'n darparu cyfleoedd i fusnesau fynychu neu arddangos mewn sioeau masnach pwysig ac ymweld ag amrywiaeth o farchnadoedd targed fel rhan o ddirprwyaeth fasnach a gefnogir gan Lywodraeth Cymru. (Mae rhestr o gyfleoedd digwyddiadau ar gael ar wefan allforio Busnes Cymru.^[footnote11] Gall busnesau wneud cais i gymryd rhan, gyda chymorth LIC yn talu hyd at 50% o'r costau. Mae'r teithiau hyn yn hwyluso cyflwyniadau busnes a chyfleoedd rhwydweithio, yn aml mewn cydweithrediad â thimau tramor LIC a/neu rwydweithiau tramor DBT (Llysgenadaethau/Consyliaethau). Gall busnesau hefyd ymgysylltu â rhaglen ITO cyn iddynt gymryd rhan yn y genhadaeth fasnach/arddangosfa i gael mewnwelediadau manwl ychwanegol i'r farchnad, ac i drefnu cyfarfodydd â chwsmeriaid posibl. Mae arddangosfeydd yn darparu llwyfan sylweddol i fusnesau Cymru arddangos eu cynnyrch yn fyd-eang, gyda chymorth bwrpasol gan Lywodraeth Cymru gan gynnwys pafiliwn 'Cymru/Wales' wedi'i frandio, podiau busnes unigol, a mannau cyfarfod. Mae'r dull hwn yn gwella gwelededd rhyngwladol busnesau Cymru yn fawr ac yn codi proffil Cymru yn rhyngwladol.

1.4. Esblygiad cymorth

Fel y nodir yn Nhabl 1.3 isod, mae nifer y bobl sy'n manteisio ar raglenni cymorth allforio craidd sydd ar gael i fusnesau wedi amrywio yn y cyfnod 2017-18 i 2024-25. Ar hyn o bryd mae raglenni fel ITD ac OVE yn cefnogi llai o fusnesau nag yr oeddent yn 2017-18, er bod y ddau wedi profi cynnydd yn rhai o'r blynyddoedd rhyngol. Cefnogodd ITO fwy o fusnesau yn 2024-25 nag yn 2017-18, ond mae nifer y busnesau a gefnogwyd wedi gostwng yn sylweddol o'i uchafbwynt yn 2022-23. Mewn cyferbyniad, derbyniodd mwy o fusnesau gymorth drwy OBDV yn y flwyddyn ariannol ddiweddaraf, o'i gymharu ag unrhyw flwyddyn arall o fewn yr amserlen werthuso.

Mae effaith pandemig Covid-19 yn amlwg, gyda 2020-21 yn nodi gostyngiad sylweddol yn nifer y busnesau a gefnogwyd ar draws yr holl raglenni, yn fwyaf nodedig mewn perthynas

¹¹ [Cymorth allforio Busnes Cymru](#)

ag OBDVs lle dim ond 3 a gymerodd ran o'i gymharu ag 85 y flwyddyn flaenorol. Nid yw hyn yn syndod o ystyried y cyfyngiadau ar deithio rhyngwladol yn ystod y cyfnod hwn.

Tabl 1.3: Nifer y busnesau a gefnogwyd gan y rhaglenni ^[footnote12]

Blwyddyn Ariannol	ITD	ITO	OBDV	OVE	Cyfanswm y Busnesau a gefnogwyd
2017-18	47	22	96	156	
2018-19	60	31	106	184	
2019-20	47	36	85	123	
2020-21	26	17	3	102	
2021-22	34	21	25	100	
2022-23	40	51	89	118	
2023-24	29	41	90	143	
2024-25	32	30	130	145	
Cyfanswm	251	196	349	582	1,378

Ffynhonnell: Data Tîm Allforio LIC, 2025

Wrth ddadansoddi'r cymorth a ddarparwyd drwy'r rhaglenni cymorth allforio craidd, mae'n bwysig gwahaniaethu rhwng nifer y busnesau a gefnogwyd a nifer y prosiectau a gwblhawyd, gan fod busnesau'n aml yn cymryd rhan mewn mwy nag 1 rhaglen gymorth.

Fel y dangosir yn Nhabl 1.4 isod, mae nifer y prosiectau a gyflawnwyd yn flynyddol ar draws y 4 rhaglen naill ai'r un fath â nifer y busnesau a gefnogwyd neu'n uwch na hynny. Gellir casglu o'r data fod busnes, ar gyfartaledd, wedi derbyn 3 achos o gymorth rhaglen graidd dros y cyfnod gwerthuso.

Unwaith eto, mae effaith Covid-19 yn amlwg yn y data ar gyfer 2020-21, gyda llawer llai o brosiectau wedi'u cyflawni neu eu cefnogi o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Mae hefyd yn amlwg nad yw prosiectau a gyflawnwyd drwy raglenni ITD ac OVE wedi cyrraedd lefelau cyn-bandemig eto.

Mae'r duedd hon hefyd yn cael ei hadlewyrchu yn nifer y prosiectau a gwblhawyd, gyda phrosiectau ITO ac OBDV yn profi'r cynnydd mwyaf o'i gymharu â 2017-2018. Mae cyfanswm y prosiectau a gwblhawyd drwy raglen ITD yn y flwyddyn ariannol ddiweddaraf yn 60% o lefelau 2017-2018.

¹² Er eglurder, nid yw'r ffigurau ym mhob colofn unigol yn cyfateb i'r ffigurau cyfan a gyflwynir ar res waelod pob colofn gan fod rhai busnesau wedi derbyn sawl cyfran o gymorth ar draws y cyfnod dan sylw. Nid yw'r rhain wedi cael eu 'cyfrif ddwywaith' er mwyn osgoi camliwio / dyblygu.

Tabl 1.4: Nifer y prosiectau a gyflawnwyd gan y rhaglen

Blwyddyn Ariannol	ITD	ITO	OBDV	OVE	Cyfanswm y Prosiectau
2017-18	52	26	128	211	417
2018-19	81	40	146	277	544
2019-20	52	44	116	162	374
2020-21	36	21	3	141	201
2021-22	42	36	31	139	248
2022-23	49	66	124	151	390
2023-24	35	57	145	177	414
2024-25	31	34	161	160	386
Cyfanswm	374	320	853	1382	2929

Ffynhonnell: Data Tîm Allforio LIC, 2025

1.5. Strwythur yr adroddiad

Mae gweddill yr adroddiad wedi'i strwythuro fel a ganlyn:

- mae Pennod 3 yn cyflwyno canfyddiadau cyfweliadau ansoddol gyda rhanddeiliaid mewnol ac allanol ^[footnote13]
- mae Pennod 4 yn cyflwyno dadansoddiad o ymatebion yr arolwg gan fuddiolwyr ^[footnote14] sydd wedi derbyn cymorth rhaglen graidd gan y Llywodraeth
- mae Pennod 5 yn nodi mewnwelediadau manwl o gyfweliadau ansoddol â buddiolwyr cymorth allforio LIC
- mae Pennod 6 yn rhoi trosolwg o ymatebion yr arolwg gan bobl nad ydynt yn fuddiolwyr (busnesau nad oeddent wedi derbyn unrhyw gymorth gan Lywodraeth Cymru yn ystod cyfnod gwerthuso 2017-2024). Mae'r bennod yn cynnig cipolwg dangosol ar anghenion heb eu diwallu ac yn caniatáu cymariaethau rhagarweiniol ag ymatebion buddiolwyr sy'n awgrymu perthnasoedd posibl rhwng cymorth allforio a chanlyniadau busnes sy'n werth eu harchwilio ymhellach.
- mae Pennod 7 yn amlinellu canfyddiadau'r asesiad ychwanegedd canfyddedig, gan fanylu ar yr hyn y mae buddiolwyr yn ystyried a allai fod wedi digwydd yn absenoldeb

¹³ Roedd y rhanddeiliaid allanol a gyfwelwyd fel rhan o'r gwerthusiad hwn yn cynnwys cynrychiolwyr o sefydliadau sy'n cynnig rhyw fath o gymorth allforio, fel Siambrau Masnach a'r Adran Busnes a Masnach (DBT).

¹⁴ Yn y gwerthusiad hwn, mae 'buddiolwyr' yn cyfeirio at fusnesau sydd wedi ymgysylltu â / wedi profi cymorth gan un o bedair rhaglen gymorth allforio craidd y Llywodraeth sydd o fewn cwrpas y gwerthusiad hwn.

cefnogaeth LIC. Mae'r bennod hefyd yn mynd i'r afael â'r heriau dadansoddol o briodoli canlyniadau i gyfranogiad mewn rhaglenni, a'r angen am ddadansoddiad pellach ar ffurf asesiad gwerth am arian, yn unol ag egwyddorion Llyfr Gwyrdd Trysorlys EM.

- mae Pennod 8 yn nodi'r casgliadau a'r meddyliau terfynol
- mae Pennod 9 yn manylu ar yr argymhellion sy'n deillio o ganfyddiadau'r gwerthusiad
- mae Pennod 10 yn catalogio'r holl atodiadau a ddyfynnir drwy gydol yr adroddiad, gan gynnwys astudiaethau achos, dolenni i gwestiynau'r arolwg a chrynodeb o'r gwerthusiad o broses

2. Methodoleg

2.1. Cyflwyniad

Nod y gwerthusiad hwn yw asesu effaith rhaglenni cymorth allforio craidd Llywodraeth Cymru ar fusnesau a dderbyniodd gymorth (buddiolwyr), o'u cymharu â'r rhai na chafodd gymorth (y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr), a gwerthuso effeithiolrwydd cyffredinol y rhaglenni hyn o ran cyflawni eu canlyniadau bwriadedig. Defnyddiwyd dull cymysg o ddulliau, gan integreiddio arolygon meintiol a chyfweliadau ansoddol, er mwyn darparu dealltwriaeth gynhwysfawr o ganlyniadau'r rhaglen.

2.2. Confensiynau adrodd ystadegol

Drwy gydol yr adroddiad, cyflwynir canrannau fel arfer yn y prif destun, gydag amleddau absoliwt yn cael eu dangos mewn cromfachau. Lle bo'n berthnasol i ddeall maint y sylfaen ymatebion, yn enwedig mewn achosion heb ffigur cysylltiedig, mae cyfanswm nifer yr ymatebion (n) wedi'i gynnwys. Mae hyn yn sicrhau tryloywder wrth ddehongli canrannau ac yn caniatáu aliniad uniongyrchol â data a gyflwynir mewn crynodebau gweledol. Mabwysiadwyd y dull hwn i daro cydbwysedd rhwng eglurder a thrylwyrdd dadansoddol ar draws setiau data buddiolwyr a rhai nad ydynt yn fuddiolwyr.

2.3. Casglu data

Ar gyfer yr asesiad o effaith, casglwyd data drwy 2 arolwg, cyfres o gyfweliadau lled-strwythuredig, ac astudiaethau achos. Nod yr arolygon oedd casglu data meintiol ar drosiant allforio a nodweddion busnes, tra bod y cyfweliadau a'r astudiaethau achos wedi rhoi dealltwriaeth ddyfnach o sut y profodd busnesau'r cymorth a'i effaith ar eu gweithgareddau allforio.

2.3.1. Arolwg buddiolwyr

Dosbarthwyd yr arolwg buddiolwyr i 760 o fusnesau buddiolwyr gan ddefnyddio SmartSurvey. Tynnwyd cyfanswm o 196 o fusnesau o'r sampl gychwynnol (darperir rhagor o fanylion ym Mhennod 4: Ymatebion arolwg buddiolwyr Llywodraeth Cymru). Yn dilyn yr addasiadau hyn, lleihawyd maint terfynol y sampl i 564 o fusnesau, gyda 149 o ymatebion yn Saesneg a 5 yn y Gymraeg, gan arwain at gyfradd ymateb o 27.3%. Derbyniwyd 160 o ymatebion rhannol ychwanegol; fodd bynnag, dosbarthwyd y rhain fel diffyg ymatebion a'u heithrio o'r dadansoddiad terfynol.

Nod yr arolwg oedd casglu data ar fetrigau allweddol megis trosiant allforio yn ystod y cyfnod rhwng 2017 a 2024, yn ogystal â nodweddion busnes megis sector, maint a hanes allforio. Yn ogystal, cynhwyswyd cwestiynau i gofnodi'r mathau a'r amllder o gymorth a dderbyniwyd a sut roedd busnesau'n gweld effeithiolrwydd y rhaglenni. Roedd hyn yn caniatáu asesu canlyniadau meintiol (megis newidiadau yn nhrosiant allforion) a mewnwelediadau ansoddol ynghylch defnyddioldeb canfyddedig y cymorth a ddarparwyd. Mae canllaw pynciau'r arolwg wedi'i gynnwys yn Atodiad C.

2.3.2. Arolwg i'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr

Mabwysiadodd ail arolwg ddull 'gwthio i'r we', lle anfonwyd llythyrau copi caled at gyfarwyddwyr busnesau nad ydynt yn fuddiolwyr yng Nghymru, a nodwyd fel 'allforwyr' trwy ffynonellau data eilaidd.^[footnote15] Roedd y llythyr hwn yn cyfeirio derbynwyr at yr arolwg drwy ddolen ar-lein. Tynnwyd cyfanswm o 6 busnes oddi ar y rhestr gyswllt gychwynnol (eglwir hyn yn fanwl ym Mhennod 6: Ymatebion arolwg y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr). Yn dilyn yr addasiadau hyn, roedd maint terfynol y sampl yn cynnwys 2,022 o fusnesau, gyda 110 o ymatebion yn Saesneg ac 1 yn y Gymraeg, gan arwain at gyfradd ymateb o 5.5%.

Nod yr arolwg hwn oedd casglu data tebyg ar drosiant allforion, nodweddion busnes, a heriau mewn twf allforion. Er nad oedd wedi'i gynllunio fel grŵp rheoli ffurfiol, roedd yr ymatebion i'r arolwg hwn yn darparu grŵp cymharu a oedd yn caniatáu archwiliad petrus o wahaniaethau mewn perfformiad allforio rhwng y rhai a dderbyniodd gymorth gan LLC a'r rhai na chafodd gymorth. Nid oedd asesiad gwrthffeithiol cadarn yn bosibl o fewn cyfyngiadau'r prosiect hwn, yn rhannol oherwydd natur ôl-weithredol y gwerthusiad a'r heriau o ddiffinio grŵp cymharu. Fodd bynnag, byddai dadansoddiad o'r fath - er yn gymhleth yn fethodolegol - yn cael ei argymhell.

Amlinellir y fethodoleg lawn a fabwysiadwyd ar gyfer yr arolwg o'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr ym Mhennod 6.

2.3.3. Cyfweliadau ansoddol

Yn ogystal â'r arolygon, cynhaliwyd cyfres o gyfweliadau lled-strwythuredig i gynhyrchu mewnwelediadau ansoddol ar draws 3 grŵp o ymatebwyr. Roedd y rhain yn cynnwys: rhanddeiliaid mewnol (ITAs LIC), rhanddeiliaid allanol (cynrychiolwyr o'r ecosystem cymorth allforio ehangach), a busnesau sy'n fuddiolwyr.

At ei gilydd, cynhaliwyd 3 chyfweliad gyda rhanddeiliaid mewnol. Cynhaliwyd 5 cyfweliad lled-strwythuredig arall yn rhithwir drwy Microsoft Teams gyda rhanddeiliaid allanol o sefydliadau sy'n cynnig cymorth i fusnesau Cymru. Roedd hyn yn cynnwys cynrychiolwyr o: y DBT, sefydliadau Siambrau Masnach, Cymdeithas y Cyfrifwyr Ardystiedig Siartredig (ACCA), Ffederasiwn Busnesau Bach (FSB), a thîm LIC o arbenigwyr Arloesi Clyfar. Cwblhawyd 17 o gyfweliadau lled-strwythuredig gyda busnesau a roddodd eu manylion cyswllt yn yr arolwg buddiolwyr.

2.3.4. Dull dadansoddi

Dadansoddwyd data cyfweliadau ac arolygon ansoddol yn systematig gan ddefnyddio codio thematig i nodi tueddiadau a phatrymau pwysig mewn profiadau busnes. Defnyddiwyd offeryn meddalwedd mapio meddwl i drefnu, categorio a mapio themâu cylchol yn weledol, gan ganiatáu dull strwythuredig o nodi pethau cyffredin yn yr heriau a'r manteision canfyddedig o dderbyn cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru. Galluogodd y dull hwn

¹⁵ Roedd hyn yn cynnwys defnyddio pyrrh Llywodraeth y DU sef [Find UK Traders](#) a [Thŷ'r Cwmnïau](#), ar y cyd â'r gronfa ddata busnes masnachol, [FAME](#).

synthesis cynhwysfawr o fewnwelediadau ansoddol gan gadw manylion profiadau busnes unigol.

2.3.5. Asesiad ychwanegedd canfyddedig

Yn ogystal â'r arolwg a'r dadansoddiad cyfweiliadau, cynhaliwyd asesiad o'r hyn y byddai busnesau sy'n fuddiolwyr wedi'i wneud yn absenoldeb cymorth allforio gan LIC. Gofynnwyd i fuddiolwyr a fyddent wedi dilyn gweithgareddau allforio heb y rhaglen a ble y byddent wedi ceisio cymorth amgen. Helpodd hyn i asesu ychwanegedd canfyddedig y rhaglenni ac a oeddent yn mynd i'r afael â bylchau mewn strwythurau cymorth busnes presennol.

2.3.6. Astudiaethau achos

Cynlluniwyd yr astudiaethau achos i roi cipolwg manwl ar brofiadau busnesau a dderbyniodd gymorth allforio gan LIC. Defnyddiwyd dull samplu strwythuredig yn seiliedig ar ddadansoddiad clwstwr o fusnesau a gefnogir i sicrhau cynrychiolaeth ar draws ystod o nodweddion busnes, gan gynnwys maint busnes (micro, bach, canolig a mawr), rhanbarthau daearyddol, sectorau diwydiant, ac amllder a chyfnod cael mynediad at gymorth LIC. Nodwyd cronfa gychwynnol o 12 busnes, ac o'r rhain dewiswyd 5 yn seiliedig ar argaeledd a pharodrwydd i gymryd rhan. Er bod y detholiad wedi anelu at gynrychiolaeth gytbwys, roedd cyfyngiadau ymarferol yn golygu bod rhai dosraniadau sectoraidd a maint yn amrywio o'r ddelfryd. Er gwaethaf hyn, mae'r astudiaethau achos terfynol—Haia Communications, Dulas Ltd, Frontier Medical Group, Triumph, a Brain Box—yn cynnig ystod amrywiol o safbwyntiau ar sut mae cymorth allforio LIC wedi dylanwadu ar dwf busnes ac ehangu rhyngwladol. Darperir rhagor o fanylion am y broses ddethol yn Atodiad A.

2.3.7. Cyflwyno'r canlyniadau

Mewn cyfnod datblygedig o'r broses ysgrifennu'r adroddiad, cyflwynodd Miller Research ddeunyddiau adroddiad drafft i swyddogion y Llywodraeth. Roedd hyn yn cynnwys trafodaeth o'r argymhellion, a gafodd eu gwirio o ran hyfywedd a'u cyd-fynd â mentrau parhaus nad oeddent o bosibl yn gwbl weladwy yn y broses werthuso. Defnyddiwyd y mewnwelediadau a gynhyrchwyd o'r trafodaethau hyn i lywio camau olaf paratoi'r adroddiad.

2.3.8. Cyfyngiadau data

Fel gydag unrhyw werthusiad dulliau cymysg, dylid ystyried sawl cyfyngiad wrth dehongli'r canfyddiadau. Yn gyntaf, o ran cyfweiliadau ansoddol â busnesau, dim ond atgof cyfyngedig oedd gan rai unigolion o'r cymorth a gawsant gan Lywodraeth Cymru. Yn ogystal, dim ond yn ddiweddar yr oedd eraill a ymgysylltodd wedi ymuno â'r busnes ac felly roedd ganddynt wybodaeth gyfyngedig am y cymorth a dderbyniwyd yn flaenorol. Mewn rhai achosion, roedd rhywfaint o'r adborth gan fusnesau yn dangos meysydd o gamddealltwriaeth ynghylch yr hyn y mae rhaglenni cymorth allforio LIC yn ei gynnig, gydag enghreifftiau o geisiadau am fathau o gymorth sydd eisoes ar gael, yn dynodi dryswch posibl ynghylch cylch gwaith a chwmpas rhaglenni. Yn ogystal, roedd sawl cais yn ymestyn y tu hwnt i bwerau datganoledig Llywodraeth Cymru, gan gyfyngu ar eu perthnasedd i'r gwerthusiad.

O ran yr arolygon meintiol, roedd yr holl ddata trosiant a gwerthiant allforio a ddarparwyd gan fusnesau wedi'u hadrodd ganddyn nhw eu hunain ac fe'u hystyriwyd yn gywir. Er bod hyn yn arfer safonol mewn llawer o werthusiadau cymorth busnes, mae'n golygu na ellir gwirio'r data ariannol yn annibynnol a dylid ei ddehongli'n ofalus.

Roedd amrywiad hefyd yng nghyfraddau ymateb, meintiau samplau a chyfansoddiad samplau rhwng yr arolygon buddiolwyr a'r rhai nad oeddent yn fuddiolwyr. Er bod y dadansoddiad yn ceisio ystyried yr anghydbwysedd hwn (e.e., trwy driongli ansoddol), fe gyflwynodd lefel o ansicrwydd i gymariaethau traws-grwpiau.

Gyda'i gilydd, er nad yw'r cyfyngiadau hyn yn tanseilio dilysrwydd cyffredinol y gwerthusiad, maent yn tynnu sylw at yr angen am ddehongliad gofalus, yn enwedig wrth asesu priodoli, achosiaeth ac effaith ariannol.

3. Cyfweiliadau ansoddol gyda rhanddeiliaid mewnol ac allanol

Crynodeb Pennod 3

Fel y nodir ym Mhennod 2, cynhaliwyd 8 cyfweiliad lled-strwythuredig gyda rhanddeiliaid ar gyfer yr ymchwil, gan gynnwys 3 gyda rhanddeiliaid mewnol a 5 gyda rhanddeiliaid allanol. Mae'r bennod hon yn seiliedig ar ddadansoddiad o ganlyniadau'r cyfweiliadau hyn.

Effeithiolrwydd cymorth allforio

Cytunodd rhanddeiliaid fod cymorth allforio LIC yn chwarae rhan hanfodol wrth helpu busnesau Cymru i gael mynediad at farchnadoedd rhyngwladol. Ymhlith y rhain, canmolodd 6 rhanddeiliad y Teithiau Masnach, yr OBDVs, a'r rhaglenni ITD am hwyluso mynediad i'r farchnad a lleihau'r risgiau ariannol sy'n gysylltiedig ag allforio. Cafodd OBDVs eu gwerthfawrogi am eu cost-effeithiolrwydd a'u hygyrchedd. Derbyniodd rhaglen ITO adborth mwy cymysg. Nododd y 3 rhanddeiliad mewnol fod rhai busnesau wedi canfod bod y canlyniadau'n siomedig, yn enwedig pan fethodd cyfarfodydd tramor â digwydd neu pan oeddent yn brin o werth. Ystyriwyd y pryderon hyn yn ynysig ac yn bennaf yn ystod cyflwyniad rhithwir y rhaglen.

Ymgysylltiad ac ymwybyddiaeth

- Tynnodd pob un o'r 3 rhanddeiliad mewnol sylw at rôl gadarnhaol mentrau fel digwyddiadau Archwilio Allforio Cymru; ystyriwyd y digwyddiadau hyn fel pwyntiau mynediad pwysig, gan gynnig cyfleoedd rhwydweithio gydag ymgynghorwyr allforio a chymheiriaid yn y diwydiant.
- Nododd sawl rhanddeiliad (3 mewnol a 2 allanol) angen am allgymorth wedi'i dargedu'n fwy at allforwyr tro cyntaf a microfusnesau.
- Pwysleisiodd rhanddeiliaid bwysigrwydd ymgysylltu'n gynharach yn y daith allforio.

Heriau a meysydd i'w gwella

- Bylchau mewn arbenigedd technegol: 2 teimlai rhanddeiliaid allanol y gallai cymorth allforio LIC gael ei halinio'n well ag anghenion busnes mewn sectorau rheoleiddiedig; fe wnaethant nodi bylchau mewn gwybodaeth fasnach arbenigol—yn enwedig o ran dosbarthu tariffau, dogfennaeth tollau, a chydymffurfiaeth reoleiddiol.
- Prosesau atgyfeirio a chyfeirio: 2 nododd rhanddeiliaid allanol y gallai'r cyfeirio rhwng sefydliadau cymorth allforio fod yn fwy strwythuredig; galwasant am gydweithio cryfach â chyrff y diwydiant a mecanweithiau atgyfeirio gwell.

Ystyriaethau yn y dyfodol ar gyfer y cymorth allforio

- Cymorth sectorol wedi'i dargedu: 3 awgrymodd rhanddeiliaid allanol flaenoriaethu sectorau twf uchel (e.e. lled-ddargludyddion a bwyd-amaeth) ac adeiladu ar fodelau sy'n seiliedig ar glwstwr.
- Eglurder a chanllawiau rheoleiddiol: 2 tynnodd rhanddeiliaid allanol sylw at yr angen am ganllawiau cliriach a mwy hygyrch ar ofynion rheoleiddio ar ôl ymadael â'r UE; nid beirniadaeth o adnoddau presennol oedd hyn, ond galwad am well allgymorth i gynyddu hyder ymhlith allforwyr.
- Cydweithio cryfach ar draws asiantaethau: 3 argymhellodd rhanddeiliaid allanol ddyfnhau cydweithio rhwng yr asiantaethau cymorth allforio, gan dynnu sylw at werth digwyddiadau ar y cyd a phrosesau atgyfeirio ffurfiol.

3.1. Cyflwyniad

Mae'r bennod hon yn syntheseiddio'r wyth cyfweiliad ansoddol a gynhaliwyd gyda rhanddeiliaid mewnol (ITAs) a rhanddeiliaid allanol. Er bod maint y sampl yn fach, cynhyrchodd y cyfweiliadau safbwyntiau ansoddol gwerthfawr ar y cryfderau, yr heriau a'r cyfleoedd sy'n gysylltiedig â chymorth allforio LIC. Mae'r mewnwelediadau hyn yn cyd-fynd â nifer o'r themâu a godwyd gan fusnesau yn yr arolwg, ac maent yn helpu i roi canfyddiadau ar ymgysylltiad, heriau ac effeithiolrwydd rhaglenni mewn cyd-destun. Fodd bynnag, o ystyried nifer gyfyngedig y cyfranogwyr, a bod data ansoddol yn gyffredinol yn adlewyrchu canfyddiadau a phrofiadau yn hytrach nag amodau gwrthrychol, dylid dehongli'r canfyddiadau hyn fel rhai dangosol yn hytrach na rhai pendant.

3.2. Effeithiolrwydd y cymorth allforio

Ymhlith y rhanddeiliaid a gyfwelwyd, cytunodd 6 allan o 8 fod cymorth allforio LIC yn alluogwr hanfodol i fusnesau Cymru, yn enwedig busnesau bach a chanolig, sy'n awyddus i ehangu i farchnadoedd rhyngwladol.

3.2.1. Prif raglenni wedi'u hamlygu

Cafodd teithiau masnach, OBDVs, a mentrau ITD ganmoliaeth eang am eu rôl wrth hwyluso mynediad i'r farchnad a lleihau baich ariannol allforio.

Ystyriwyd bod OBDVs yn werthfawr iawn ac yn gost-effeithiol, gan gynnig cymhorthdal o 50% sy'n gwneud ymweliadau masnach rhyngwladol yn fwy hygyrch i fusnesau llai.

3.2.2. Rhaglen ITO

Derbyniodd yr ITO adborth mwy cymysg. Er bod ei amcanion hyn cael eu gwerthfawrogi, nododd 3 rhanddeiliad mewnol fod busnesau'n aml yn teimlo bod y canlyniadau'n siomedig—yn enwedig pan fethodd cyfarfodydd disgwylledig mewn marchnadoedd tramor â digwydd neu pan oedd diffyg gwerth strategol. Trafodir hyn ymhellach yn 3.3.1.

3.2.3. Digwyddiadau ymwybyddiaeth ac ymgysylltu

Canmolodd y 3 rhanddeiliad mewnol gynadleddau Archwilio Allforio Cymru (Gogledd a De Cymru) fel rhai effeithiol wrth gynyddu ymgysylltiad ac ymwybyddiaeth. Gwelwyd bod y digwyddiadau hyn yn denu busnesau i wefan cymorth allforio Busnes Cymru ac yn eu hannog i gofrestru am gymorth. Roedd cynadleddau hefyd yn cynnig cyfleoedd rhwydweithio, gan alluogi busnesau i gysylltu ag ymgynghorwyr allforio, arbenigwyr yn y diwydiant, ac allforwyr eraill.

3.3. Heriau a meysydd i'w gwella

Er bod cymorth allforio LIC yn cael ei ystyried yn effeithiol yn gyffredinol, nododd rhanddeiliaid feysydd lle gellid mireinio'r model presennol i wella effeithlonrwydd ac effaith.

3.3.1. Rhanddeiliaid mewnol

Nododd tri rhanddeiliad fod darparu cymorth allforio yn aml yn adweithiol yn hytrach nag yn rhagweithiol, gyda busnesau fel arfer yn ceisio cymorth eu hunain yn hytrach na chael eu nodi a'u hannog yn weithredol i gymryd rhan.

Mae digwyddiadau fel cynhadledd Archwilio Allforio Cymru wedi denu rhai busnesau, ond mae angen marchnata cryfach ac allgymorth wedi'i dargedu i gyrraedd busnesau nad ydynt yn cael eu cefnogi ar hyn o bryd.

Efallai y bydd angen mwy o ymgysylltiad rhagweithiol ar allforwyr tro cyntaf a microfusnesau i archwilio cyfleoedd rhyngwladol.

Awgrymodd dau rhanddeiliad y gallai'r dull adweithiol adlewyrchu cyfyngiadau gweithredol neu adnoddau, megis yr angen i asesu cymhwysedd a chapasiti cyn ymgysylltu'n fwy gweithredol â busnesau.

Cytunodd y 3 rhanddeiliad y gellid gwneud mwy i godi ymwybyddiaeth yn gynharach yn y daith allforio, yn enwedig ar gyfer busnesau sydd â phrofiad rhyngwladol posibl ond cyfyngedig.

Nodwyd bod rhai busnesau wedi mynegi anfodlonrwydd ag elfennau o raglen ITO. Weithiau roedd ymgynghorwyr yn ei chael hi'n anodd sicrhau cyfarfodydd mewn marchnadoedd tramor, gan arwain at lai o gysylltiadau gwerth uchel nag a ddisgwyliwyd.

Roedd hyn yn fwy cyffredin yn ystod neu'n fuan ar ôl y cyfnod dosbarthu rhithwir a gyflwynwyd yn ystod Covid-19, ac mewn achosion lle'r oedd gan fusnesau ymgysylltiad blaenorol cyfyngedig.

Gan fod y sylwadau hyn ynghylch rhaglen yr ITO wedi'u codi gan leiafrif o rhanddeiliaid mewnol, dylid dehongli'r canfyddiadau fel rhai sy'n adlewyrchu pryderon ynysig yn hytrach na mater systemig. ^[footnote 16]

3.3.2. Rhanddeiliaid allanol

Nododd dau rhanddeiliad nad yw'r arbenigedd a ddarperir gan LIC bob amser yn ddigon manwl nac wedi'i deilwra i anghenion busnes. Nodwyd bod angen mwy o arbenigedd masnach dechnegol ar rai busnesau — er enghraifft:

- gwybodaeth fanwl, benodol i'r farchnad am godau tariff

¹⁶ Mae'r gwerthuswyr yn nodi bod pob prosiect ITO yn destun proses gymeradwyo ffurfiol gan y busnes sy'n derbyn y prosiect, a lle mae'r ddarpariaeth yn methu, gellir ystyried camau gweithredu fel ymyrraeth cyflenwyr, hepgor ffioedd, neu gymorth amgen.

- anfonebau masnachol a dogfennaeth allforio ar gyfer cwsmeriaid tramor
- cydymffurfiaeth reoleiddiol sy'n benodol i wledydd
- Disgrifiwyd staff LIC fel rhai sy'n cynnig cymorth eang ac effeithiol, ond byddai gwybodaeth dechnegol fwy arbenigol yn helpu busnesau mewn amgylcheddau rheoleiddio cymhleth neu farchnadoedd risg uchel ^[footnote 17]

Awgrymodd dau rhanddeiliad y gallai cyngor gyd-fynd yn well â gofynion sectorau sydd wedi'u rheoleiddio'n fanwl (e.e. awyrfod, gwyddorau bywyd, ynni adnewyddadwy). Yn ogystal, gallai atgyfeiriadau ac ymdrechion codi ymwybyddiaeth fod yn fwy strwythuredig a rhagweithiol; mae cyfeirio at gymorth allforio arall yn parhau i fod yn anffurfiol ac yn anghyson.

Nododd un rhanddeiliad fod dilyniant cyfyngedig ar atgyfeiriadau, gyda rhai atgyfeiriadau gan sefydliadau eraill i LIC heb gael eu gweithredu, gan arwain at golli cyfleoedd ymgysylltu. Awgrymwyd y dylai LIC gryfhau arbenigedd penodol i'r sector drwy:

- dyfnhau cydweithrediad ag arbenigwyr yn y diwydiant, cymdeithasau masnach, a sefydliadau cymorth allforio eraill
- gwella mecanweithiau atgyfeirio a phrosesau cyfeirio i sicrhau bod busnesau'n derbyn cymorth amserol a pherthnasol

3.4. Newidiadau yn y dyfodol i'r rhaglenni cymorth allforio craidd

Cytunodd pum rhanddeiliad – 3 mewnol a 2 allanol – fod angen i gymorth allforio LIC esblygu mewn ymateb i ddeinameg masnach sy'n newid, heriau ar ôl ymadael â'r UE, ac anghenion busnes sy'n newid. Un o'r prif flaenoriaethau yw ehangu'r gwaith allforio i allforwyr newydd a microfusnesau, gyda galwadau ar LLC i nodi ac ymgysylltu'n rhagweithiol â busnesau sydd â photensial allforio. ^[footnote 18] Tynnwyd sylw at y ffaith bod anghydraddoldeb rhwng busnesau sy'n ymgysylltu'n fawr â chymorth allforio LIC a'r rhai nad ydynt yn ymwybodol o'r cyfleoedd sydd ar gael. Mae mynd i'r afael â'r bwlch ymwybyddiaeth hwn yn hanfodol i sicrhau y gall mwy o fusnesau gael mynediad at gymorth perthnasol.

Nododd rhanddeiliaid allanol y meysydd canlynol i'w datblygu.

3.4.1. Ffocws sectoraidd

Awgrymodd tri rhanddeiliad allanol ffocws sectoraidd cryfach, yn enwedig mewn diwydiannau twf uchel fel lled-ddargludyddion, bwyd-amaeth, a gwasanaethau proffesiynol.

¹⁷ Mae'r gwerthuswyr yn nodi nad oes disgwyl i LIC ddarparu cyngor technegol ar gydymffurfiaeth masnach yn uniongyrchol (e.e. ar anfonebau masnachol, tariffau, neu reoliadau tramor). Yn hytrach, mae busnesau sydd angen arweiniad technegol arbenigol fel arfer yn cael eu cyfeirio at bartneriaid cyflawni fel sefydliadau Siambrau Masnach, y Rhaglen Defnyddio Cyflym, neu ymgynghorwyr ITO priodol. Mae ITAs yn canolbwyntio ar rolau cynghori a chydlynu ac nid ydynt wedi'u hyswiro i ddarparu cyngor rheoleiddio ffurfiol.

¹⁸ I gydnabod yr angen hwn, cyflwynodd LIC y Rhaglen Allforwyr Newydd yn y flwyddyn ariannol 2021-22. Gweler [Rhaglen Allforwyr Newydd | Busnes Cymru - Allforio](#)

Tynnwyd sylw hefyd at borthladdoedd rhydd fel cyfleoedd y gellid manteisio i'r eithaf arnynt i gryfhau gallu allforio Cymru.

3.4.2. Ymgysylltu seiliedig ar glwstwr

Tynnodd dau randdeiliad allanol sylw at bwysigrwydd cymorth seiliedig ar glwstwr wrth wella ymgysylltiad ac effaith, gan bwysleisio'r angen am ymgysylltiad penodol i'r sector wedi'i dargedu. Awgrymwyd y dylai cymorth allforio LIC yn y dyfodol adeiladu ar hyn, gan sicrhau bod busnesau'n derbyn cymorth wedi'i deilwra sy'n cyd-fynd â'r heriau a'r cyfleoedd unigryw yn eu diwydiannau priodol. ^[footnote 19]

3.4.3. Eglurder rheoleiddiol

Nododd rhanddeiliaid allanol fod llawer o fusnesau – yn enwedig busnesau bach a chanolig ac allforwyr tro cyntaf – yn aml yn cael trafferth gyda ffrithiant masnach a chydymffurfiaeth ar ôl ymadael â'r UE ar gyfer marchnadoedd fel yr UE a'r Unol Daleithiau.

3.4.4. Canllawiau gwell

Nodwyd, er bod sianeli gwybodaeth Llywodraeth Cymru yn bodoli, y byddai busnesau'n elwa o:

- gweminarau wedi'u targedu
- arwyddion cliriach
- cymorth ymatebol ar faterion rheoleiddio sy'n esblygu.

Ni chafodd yr awgrymiadau hyn eu llunio fel beirniadaethau o'r ddarpariaeth bresennol, ond fel galwad i wella gwelededd, hyder a mynediad at arweiniad ymarferol. ^[footnote 20]

3.4.5. Cydweithio

Anogodd tri rhanddeiliad allanol LIC i ddyfnhau'r cydweithio â DBT, Siambrau Masnach, IoD, a CBI. Awgrymodd rhanddeiliaid y byddai busnesau'n elwa o:

- mwy o gyfeirio a chyfathrebu ffurfiol rhwng sefydliadau cymorth allforio
- digwyddiadau ar y cyd, gweithdai, a mentrau cydweithredol i ehangu mynediad at arbenigedd, mewnwelediadau i'r farchnad, a chyfleoedd ariannu

3.4.6. Cryfhau Proffil Rhyngwladol Cymru

Awgrymodd dau randdeiliad allanol y dylai codi proffil rhyngwladol Cymru fod yn flaenoriaeth strategol. Fe wnaethon nhw nodi'r meysydd canlynol i'w datblygu:

¹⁹ Yn hyn o beth, cyflwynodd Tîm Allforio LIC y rhaglen Clwstwr Allforio yn 2021, gyda'r bwriad o ddarparu cymorth wedi'i theilwra'n benodol i'r sector i fusnesau allforio yng Nghymru.

²⁰ Mae'r gwerthuswyr yn nodi bod sesiynau technegol ar CBAM, trwyddedu allforio, a GPSR wedi'u cyflwyno drwy Archwilio Allforio Cymru a sianeli eraill. Mae sylwadau'r rhanddeiliaid yn adlewyrchu awydd i ehangu allgymorth ac atgyfnerthu'r canllawiau presennol, yn enwedig ar gyfer allforwyr newydd neu'r rhai mewn sectorau sydd wedi'u rheoleiddio'n fanwl.

3.4.7. Strategaeth brandio genedlaethol

Awgrymwyd y dylai LIC roi mwy o bwyslais ar strategaeth brandio genedlaethol glir a chydlynol i hyrwyddo unigrywiaeth ac ansawdd cynhyrchion a gwasanaethau Cymru yn fyd-eang. Cynigiodd un rhanddeiliad ddatblygu menter brandio, tebyg i 'Made in Britain', i gryfhau cydnabyddiaeth nwyddau a gwasanaethau Cymru a gosod Cymru fel allforiwr dibynadwy a chydabyddedig. ^[footnote 21]

3.4.8. Unigrywiaeth ddiwylliannol a phŵer meddal

Nododd dau randdeiliad allanol nad yw diwylliant a hunaniaeth Cymru bob amser yn cael eu defnyddio'n effeithiol wrth hyrwyddo masnach ryngwladol. Awgrymasant y gallai gwella presenoldeb rhyngwladol Cymru, drwy bwysleisio unigrywiaeth ddiwylliannol a phŵer meddal, helpu i ddatgloi cyfleoedd masnach a buddsoddi ychwanegol, yn enwedig mewn sectorau lle mae tarddiad a hunaniaeth yn bwysig.

²¹ Yn hyn o beth, mae'r brand Cymru/Welsh eisoes yn cael ei ddefnyddio fel rhan o ymdrechion hyrwyddo rhyngwladol, gan gynnwys drwy ymgyrch Masnach a Buddsoddi Cymru a brandio pwrpasol mewn digwyddiadau tramor.

4. Ymatebion arolwg buddiolwyr Llywodraeth Cymru

Pennod 4: crynodeb

Prif ganfyddiadau ar effeithiolrwydd cymorth allforio (1 o 2)

- Nododd busnesau mai teithiau masnach, ITD, ac OBDVs oedd yr ymyriadau mwyaf effeithiol, yn enwedig wrth eu helpu i sicrhau cleientiaid newydd ac ehangu i farchnadoedd rhyngwladol.
- Cafodd teithiau masnach ffisegol eu graddio fel yr ymyrraeth â'r effaith fwyaf, gyda'r ymatebwyr yn tynnu sylw at bwysigrwydd ymgysylltu wyneb yn wyneb wrth feithrin ymddiriedaeth gyda phrynwyr tramor.
- Derbyniodd offer cymorth allforio ar-lein (e.e., Hyb Allforio, hyfforddiant BOSS) adborth cymysg, gyda lefelau ymgysylltu is a chyfran uwch o fusnesau yn nodi eu bod wedi cael effaith fach iawn neu ddim effaith o gwbl ar berfformiad allforio.
- Ymhlith yr ymatebion ansoddol i'r arolwg, nododd 24 o ymatebwyr fod cymorth LIC wedi gwella eu meddwl strategol neu eu ffocws ar y farchnad.
- Fodd bynnag, dywedodd 5 ymatebydd fod y wybodaeth am y farchnad a ddarparwyd gan ymgynghorwyr o werth cyfyngedig a gellid ei hatgynhyrchu'n fewnol.

Perfformiad allforio ac ehangu'r farchnad

- Nododd 63.4% (78) o'r busnesau a arolygwyd gynnydd mewn trosiant ers derbyn cymorth, a nododd 60.0% (72) gynnydd mewn gwerthiannau allforio.
- Priodolodd 55.4% (67) eu twf allforio i gymorth LIC, tra bod 16.5% (20) yn anghytuno, gan nodi strategaethau busnes eraill neu amodau'r farchnad fel y prif ysgogwyr.
- Adroddodd busnesau eu bod wedi ehangu i farchnadoedd rhyngwladol newydd, gan gynnwys yr Unol Daleithiau, yr Almaen, yn ogystal â marchnadoedd y Dwyrain Canol a marchnadoedd sy'n dod i'r amlwg.
- Nododd 28.3% (34) eu bod wedi arallgyfeirio i sectorau newydd, yn enwedig mewn diwydiannau fel niwclear sifil, ynni adnewyddadwy alltraeth, awyrofod, a thechnolegau gofal iechyd.

Cyflogaeth a thwf busnes

- Nododd 43.8% (46) eu bod wedi diogelu swyddi, tra bod 17.1% (18) wedi nodi eu bod wedi cynyddu eu gweithlu o ganlyniad uniongyrchol i gymorth allforio.
- Rhoddodd nifer gydnabyddiaeth i OBDVs a theithiau masnach am eu helpu i sicrhau contractau hirdymor, a oedd yn ei dro yn cefnogi creu swyddi cynaliadwy.
- Adroddodd sawl busnes (5) fod cymorth wedi eu helpu i gryfhau perthnasoedd rhyngwladol presennol neu ehangu i farchnadoedd cyfagos.

Pennod 4: Prif ganfyddiadau ar effeithiolrwydd cymorth allforio (2 o 2)

Heriau a meysydd i'w gwella

- Bylchau mewn gwybodaeth am y farchnad, dewis marchnadoedd, a siociau allanol oedd yr heriau allforio mwyaf cyffredin yr oedd busnesau'n eu hwynebu.
- Tynnodd wyth ymatebydd sylw at y ffaith, er bod y cymorth wedi helpu i fynd i'r afael â rhai o'r heriau hyn, fod ei heffaith yn aml yn gymedrol yn hytrach nag yn drawsnewidiol.
- Nododd naw busnes aflonyddwch parhaus o ganlyniad i ymadael â'r UE (e.e. beichiau cydymffurfio, colli cwsmeriaid yn yr UE), tra bod 6 wedi cyfeirio at effeithiau gweddilliol o Covid-19.
- Adroddodd tri ymatebydd rwystredigaeth gydag amserlenni teithiau masnach anhyblyg neu reolau cymhwysedd gweinyddol, a oedd yn cyfyngu ar eu gallu i ymgysylltu'n llawn â rhaglenni cymorth.

Anghenion cymorth yn y dyfodol

- Galwodd pump o ymatebwyr am fwy o gymorth penodol i'r sector, yn enwedig mewn diwydiannau a reoleiddir yn drwm fel awyrfod a gwyddorau bywyd.
- Gofynnodd chwech o ymatebwyr am ganllawiau rheoleiddio gwell, yn enwedig ynghylch cydymffurfiaeth ar ôl ymadael â'r UE, ardystio cynnyrch, a dogfennaeth.
- Gofynnodd pedwar ymatebydd am fwy o hyblygrwydd mewn cylchoedd ariannu, tra bod eraill wedi awgrymu cymorth mwy ymatebol ar gyfer sioeau masnach pwrpasol neu weithgareddau mynediad i'r farchnad.

4.1. Cyflwyniad

Targedodd yr arolwg ar-lein 760 o fusnesau Cymru y gwyddys eu bod wedi cael mynediad at gymorth allforio LIC rhwng y blynyddoedd ariannol 2017-2024. Roedd hyn yn cynnwys allforwyr gweithredol a'r rhai sydd heb ddechrau allforio eto.

Roedd cymryd rhan yn yr arolwg yn wirfoddol, gyda phob cwestiwn wedi'i gynllunio i fod yn ddewisol er mwyn annog y cyfraddau ymateb uchaf. Roedd yr arolwg yn fyw o ddiwedd mis Gorffennaf i ganol mis Tachwedd 2024. Tynnwyd cyfanswm o 196 o fusnesau o'r sampl gychwynnol am wahanol resymau.^[footnote22]

Yn dilyn yr addasiadau hyn, lleihawyd maint terfynol y sampl i 564 o fusnesau. Cyrhaeddodd yr arolwg 154 o ymatebion cyflawn, gyda 149 o ymatebion yn Saesneg a 5 yn y Gymraeg, gan arwain at gyfradd ymateb o 27.3%. Derbyniwyd 160 o ymatebion rhannol ychwanegol; fodd bynnag, oherwydd cyflwyno'r arolwg yn anghyflawn, dosbarthwyd y rhain fel rhai nad oeddent wedi ymateb ac fe'u heithriwyd o'r dadansoddiad terfynol.

Paratowyd manylion cyswllt a gwybodaeth ynghylch y math o gymorth a gafwyd gan Dîm Dadansoddi Masnach LIC, a ymgymrodd â'r broses o gasglu a glanhau data. Adolygodd Miller Research y set ddata derfynol i ddatrys unrhyw ddyblygiadau neu anghysondebau sy'n weddill cyn lledaenu'r arolwg.

²² Roedd 172 yn methu cael eu danfon, roedd 21 wedi rhoi'r gorau i weithredu, ac roedd gan 3 flychau post llawn.

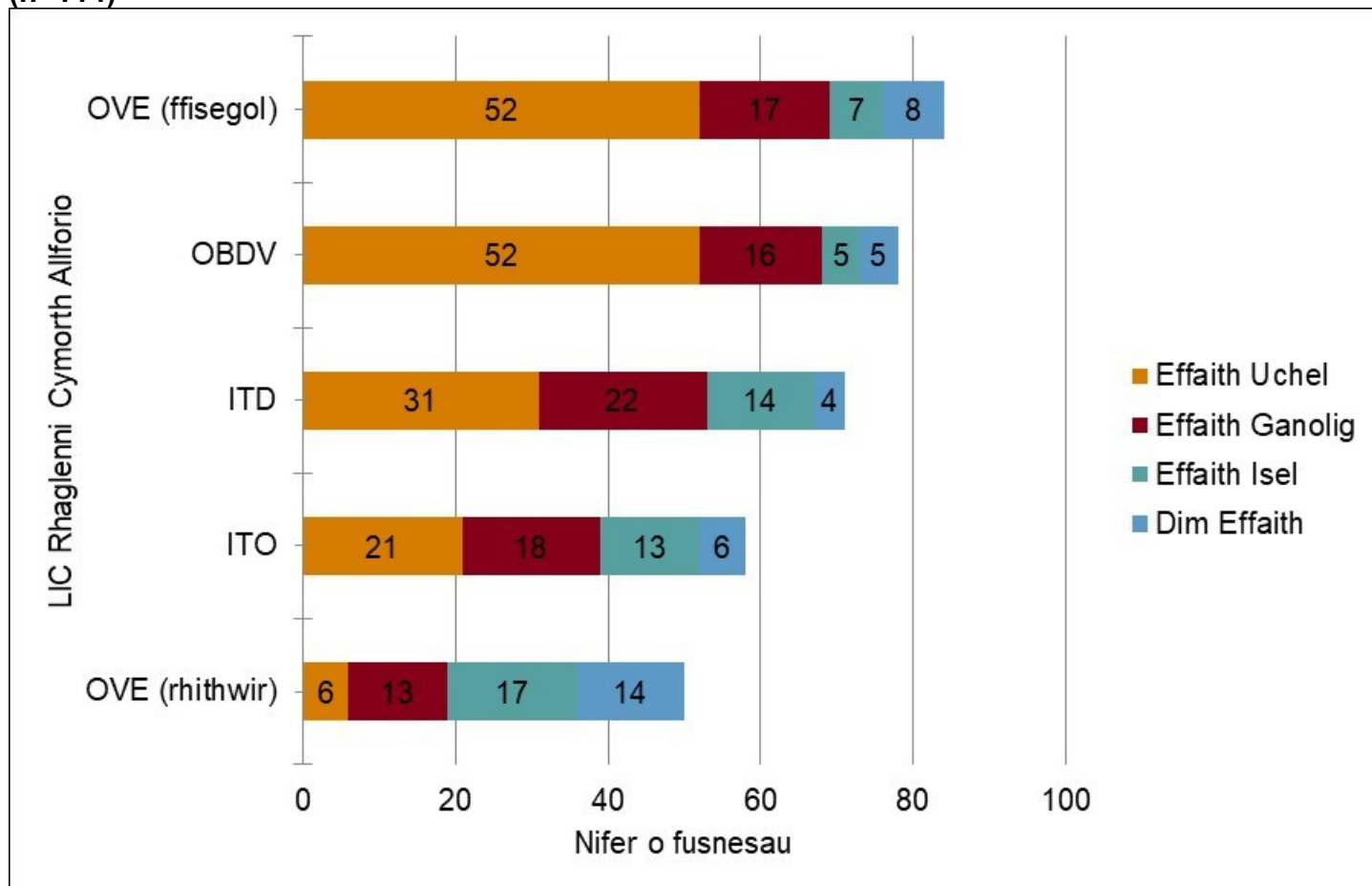
Roedd lledaeniad yr arolwg yn cynnwys gwahoddiad cychwynnol, a 4 e-bost atgoffa dilynol wedi'u hanelu at fusnesau nad ymatebodd a busnesau a ymatebodd yn rhannol. Yn yr arolwg, gwahodddwyd busnesau hefyd i gymryd rhan mewn cyfweiliadau ansoddol dilynol; cytunodd 38 o'r 81 o ymatebwyr i'r cwestiwn hwn i gael eu hailgysylltu, sy'n cynrychioli 47.0% o'r is-grŵp hwn. Arweiniodd hyn at gwblhau 17 o gyfweiliadau manwl, gan roi cipolwg ansoddol ar effaith cymorth allforio LIC. Trafodir y rhain ym Mhennod 5.

4.2. Dadansoddiad o ymatebion arolwg buddiolwyr

Mae'r bennod hon yn cyflwyno canfyddiadau o arolwg buddiolwyr o 154 o fusnesau a gefnogwyd. Darperir gwybodaeth ynghylch nodweddion busnesau buddiolwyr a sut mae hyn yn adlewyrchu poblogaeth yr holl fusnesau a gefnogir yn Atodiad D.

4.2.1. Mewnwelediadau ar effaith cymorth allforio

Ffigur 4.1 Nifer y busnesau yn graddio effaith cymorth allforio ar werthiannau allforio (n=114)

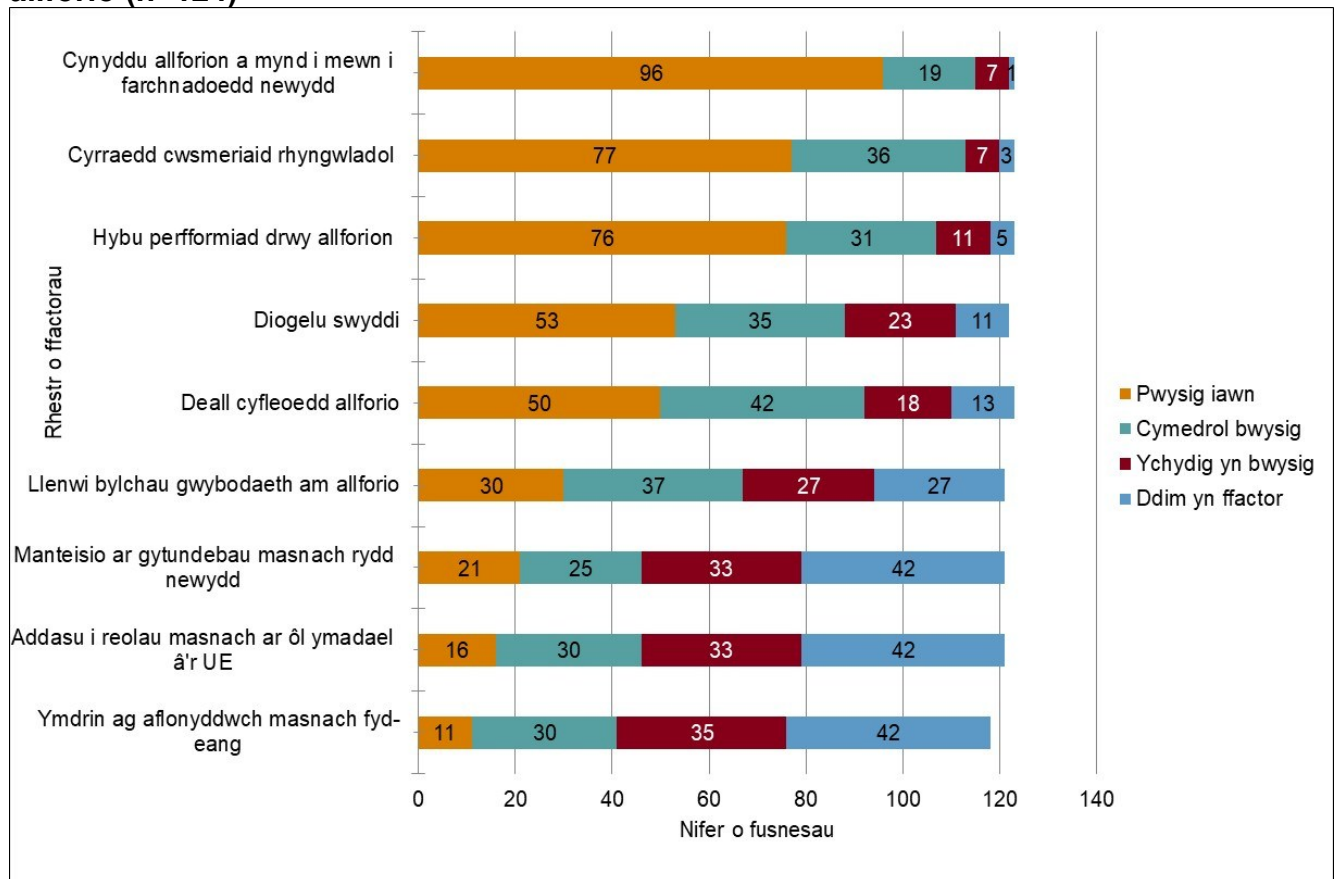

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i ymatebwyr yr arolwg asesu effaith y gwasanaethau cymorth allforio a ddarparwyd gan LIC. Fel y dangosir yn Ffigur 4.1, OBDV a theithiau/arddangosfeydd masnach ffisegol gafodd yr effaith fwyaf, gyda 52 o ymatebwyr yn graddio'r ddwy raglen fel rhai a gafodd effaith fawr ar eu gwerthiannau allforio. Cafodd ITD sgôr uchel hefyd (31), ac yna ITO (21).

Mewn cyferbyniad, canfuwyd bod teithiau/arddangosfeydd masnach tramor rhithwir yn llai effeithiol gyda 6 ymatebydd yn nodi effaith uchel, o'i gymharu â 17 yn nodi effaith isel a 14 yn nodi dim effaith o gwbl. Mae'r gwahaniaeth hwn yn awgrymu bod ymatebwyr yn rhoi mwy o werth ar ymgysylltu wyneb yn wyneb a chyfleoedd mynediad uniongyrchol i'r farchnad dros ddewisiadau amgen rhithwir.

Ffigur 4.2 Ffactorau sy'n dylanwadu ar benderfyniad busnesau i geisio cymorth allforio (n=124)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i ymatebwyr asesu pwysigrwydd amrywiol ffactorau a ddylanwadodd ar eu penderfyniad i geisio cymorth gan y LIC. Mae Ffigur 4.2 yn dangos, o ran ffactorau a nodwyd fel rhai 'pwysig iawn', mai'r pwysicaf oedd tyfu allforion a chyrraedd marchnadoedd newydd (96 o ymatebwyr), ac yna cyrraedd cwsmeriaid rhyngwladol (77), a hybu perfformiad busnes drwy allforion (76).

Roedd diogelu swyddi (53 o ymatebwyr), cael gwell dealltwriaeth o gyfleoedd allforio (50), a mynd i'r afael â bylchau yn arbenigedd allforio mewnol cwmni (30) hefyd yn ffactorau pwysig, tra bod ffactorau gan gynnwys manteisio ar gytundebau masnach rydd newydd (21), addasu i newidiadau i reoliadau masnach (16) a rheoli aflonyddwch masnach fyd-eang (11) yn llai pwysig i ymatebwyr. Cynigiodd nifer fach o ymatebwyr sylwadau ansoddol ychwanegol ar y themâu hyn. Ni ddylid tybio bod y safbwyntiau hyn yn adlewyrchu'r sylfaen ymatebwyr ehangach. Fe'u cyflwynir yma fel adborth a allai fod yn ddefnyddiol i'w ystyried gan Lywodraeth Cymru.

Adborth ansoddol

Tynnodd dau ymatebydd sylw at yr angen am gymorth parhaus i gynnal a chryfhau presenoldeb presennol yn y farchnad, yn enwedig mewn diwydiannau lle mae deinameg masnach yn newid yn gyflym.

Disgrifiodd un ymatebydd yn y diwydiant bwydydd darfodus natur ddarfodus iawn eu nwyddau a natur tymor byr contractau, gan nodi y gall y dirwedd allforio newid o fewn wythnos. Fe wnaethant bwysleisio pwysigrwydd cynnal presenoldeb mewn marchnadoedd presennol, sydd, yn eu barn nhw, yn cynnwys cymorth parhaus i helpu i gynnal perthnasoedd â chwsmeriaid presennol.

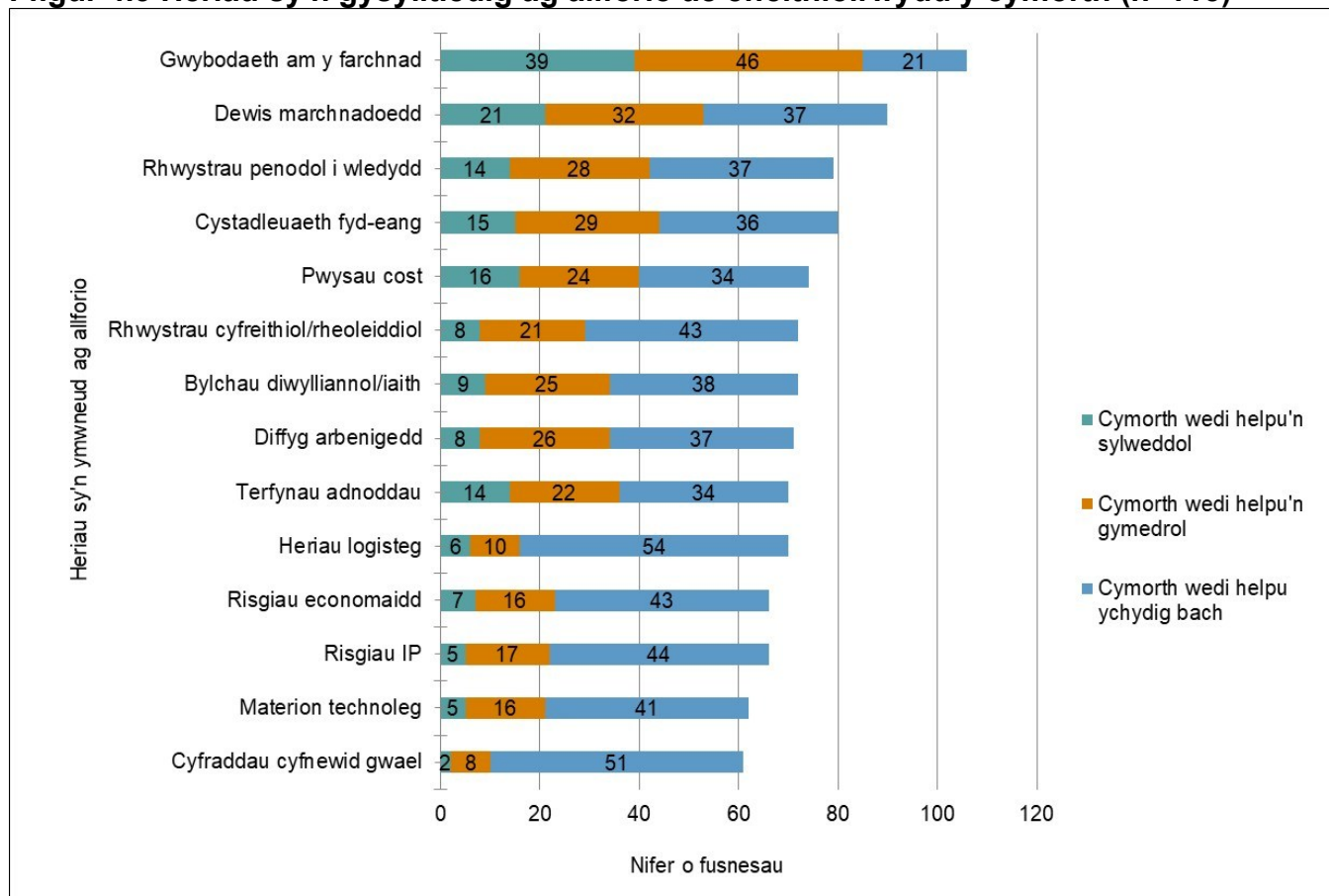
Nododd un arall, er bod Tîm Allforio LIC wedi bod yn amhrisiadwy i'w llwyddiant allforio, fod y gallu i gynnal perthnasoedd â chwsmeriaid rhyngwladol presennol yr un mor hanfodol ag ehangu'r farchnad. Er bod busnesau'n gyfrifol am reoli'r perthnasoedd hyn o ddydd i ddydd, mae hyn yn awgrymu y gall rhai weld cymorth parhaus gan y llywodraeth fel ffactor pwysig sy'n galluogi eu gallu i wneud hynny'n effeithiol.

Amlygwyd cyfranogiad mewn sioeau masnach a digwyddiadau rhyngwladol fel galluogwr twf, gydag un ymatebydd yn nodi bod mynychu Mining Indaba (ffair fasnach benodol i'r diwydiant sy'n canolbwyntio ar y sector mwyngloddio yn Affrica) wedi arwain at eu gwerthiannau mwyaf arwyddocaol a'u piblinell yn y dyfodol.

Fodd bynnag, cododd 2 ymatebydd bryderon ynghylch cyfyngiadau ariannu, yn enwedig o ran nifer yr aelodau staff y gellid eu cefnogi i fynychu sioeau masnach. Nododd un o'r ymatebwyr hyn, oherwydd natur eu busnes, fod angen iddynt fynd â nifer o aelodau o staff i sioeau masnach er mwyn "manteisio i'r eithaf ar y cyfleoedd". Dywedasant ymhellach y byddai mwy o arian i dalu am aelodau staff ychwanegol yn fuddiol ac y byddai'n caniatáu iddynt wneud y mwyaf o gyfleoedd masnachol.

Dylid nodi, o dan drefniadau cymorth allforio LIC, fod cyfyngiadau ar nifer y staff a gefnogir. Mae'r arian yn talu am hyd at 2 gynrychiolydd ar gyfer arddangosfeydd, ac un cynrychiolydd ar gyfer OBDVs. Gall busnesau anfon staff ychwanegol ar eu traul eu hunain os dymunant.

Ffigur 4.3 Heriau sy'n gysylltiedig ag allforio ac effeithiolrwydd y cymorth (n=115)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i ymatebwyr yr arolwg am yr heriau allforio yr oeddent yn eu hwynebu a'r graddau y gwnaeth cymorth LIC eu helpu i oresgyn y rhain. Fel y mae Ffigur 4.3 yn ei ddangos, yr heriau mwyaf cyffredin a brofwyd gan ymatebwyr oedd gwybodaeth am y farchnad (106 o ymatebwyr), dewis marchnadoedd (90), a rhwysterau penodol i wledydd (79). Ymhlith y rhai a ymatebodd i'r cwestiwn hwn, roedd sgoriau effaith 'cymedrol' a 'lleiaf' yn fwy cyffredin na 'sylweddol', gan awgrymu, er bod cymorth yn ddefnyddiol, nad oedd yn mynd i'r afael â'r heriau hyn yn llawn i lawer o ymatebwyr. Mae'n werth nodi bod gwybodaeth am y farchnad – yr her a grybwyllwyd amlaf – yn cael ei hystyried fel yr effaith fwyaf sylweddol. Mae hyn yn awgrymu, lle darparwyd cymorth, ei fod yn effeithiol wrth fynd i'r afael ag anghenion mwyaf dybryd busnesau. Cynigiodd nifer fach o ymatebwyr sylwadau ansoddol ychwanegol ar y themâu hyn.

Adborth ansoddol

Adroddodd dau ymatebydd fod gwasanaethau ymchwil yn y farchnad a chyfarfodydd cyn ymweliadau tramor wedi bod yn werthfawr ar gyfer cynllunio strategol a gwneud y mwyaf o'r amser a dreuliwyd dramor.

Yn yr un modd, canmolodd 2 ymatebydd arall y cymorth teithio a gynigiwyd wrth fynd i mewn i farchnadoedd newydd. Nododd un ymatebydd fod cymorth gan Dîm Allforio LIC wedi bod yn hanfodol ar gyfer asesu eu cynnyrch a'u marchnad yn Indiana, UDA, gan

ddisgrifio'r mewnwelediadau a ddarparwyd fel rhai hynod werthfawr ar gyfer deall cyfleoedd rhanbarthol.

Nododd dau ymatebydd arall fod ymchwil dan arweiniad ymgynghorwyr yn llai effeithiol nag a ragwelwyd, gydag un yn nodi y gallent efelychu'r rhan fwyaf o'r canfyddiadau mewn cyfran o'r amser. Gwnaeth ymatebydd arall sylw nad oeddent yn gallu cael mynediad at gymorth ariannol oherwydd cyfyngiadau ar gymhwysedd ar gyfer cronfeydd diweddar gan LIC, er gwaethaf eu safle ar flaen y gad yn eu diwydiant. Ni nododd yr ymatebydd at ba feini prawf cymhwysedd na rhaglen ariannu yr oedd hyn yn cyfeirio.

Y tu hwnt i arian, adroddwyd hefyd bod ffactorau allanol fel ymadael â'r UE a Covid-19 wedi cael effaith negyddol sylweddol ar weithgarwch allforio. Er enghraifft, disgrifiodd un busnes gyflawni gwerthiannau misol rheolaidd i farchnadoedd yr UE cyn ymadael â'r UE, ond adroddodd fod rheoliadau ar ôl ymadael â'r UE wedi dod â'r fasnach hon i ben i bob pwrpas, gan arwain at golledion refeniw cronus sylweddol. Awgrymodd yr ymatebydd hefyd, pe bai LIC yn creu canolfan ddosbarthu yn yr UE, y gallai hyn helpu allforwyr Cymru yn y dyfodol.

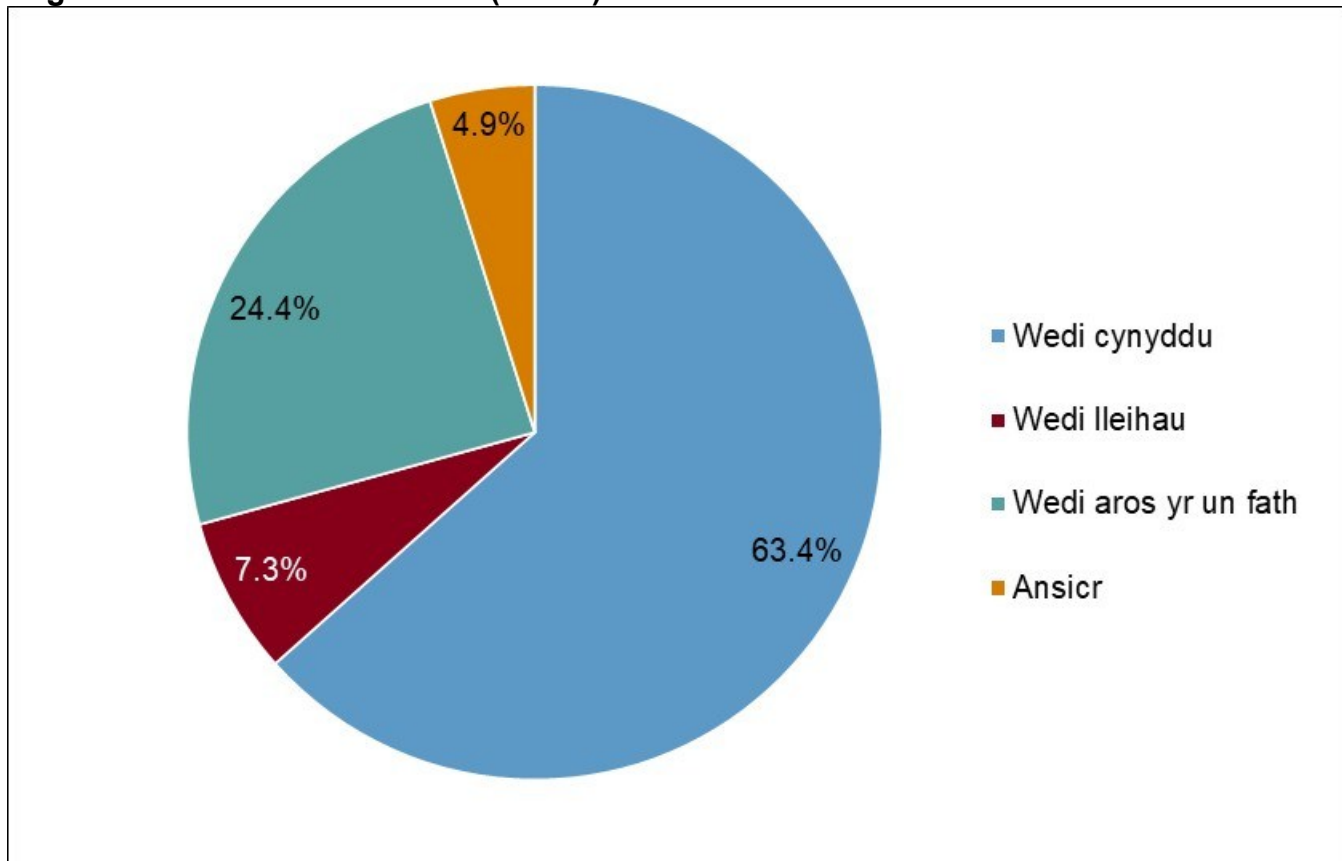
[footnote23]

Amlinellodd un ymatebydd anawsterau wrth sefydlu trefniadau dosbarthu cost-effeithiol ar gyfer marchnadoedd yr Unol Daleithiau a'r UE yn dilyn ymadael â'r UE, gan eu harwain i sefydlu systemau amgen yn annibynnol.

Er bod y safbwyntiau hyn yn adlewyrchu profiadau unigol yn hytrach na thueddiadau ar draws y sector, roeddent yn dangos y rhwystrau ymarferol y gallai busnesau allforio Cymru eu hwynebu wrth addasu i amodau masnach ryngwladol newydd.

²³ Mae'r gwerthuswyr yn nodi bod penderfyniadau ynghylch seilwaith dosbarthu fel arfer yn faterion masnachol i fusnesau yn hytrach na meysydd ar gyfer ymyrraeth gan y llywodraeth.

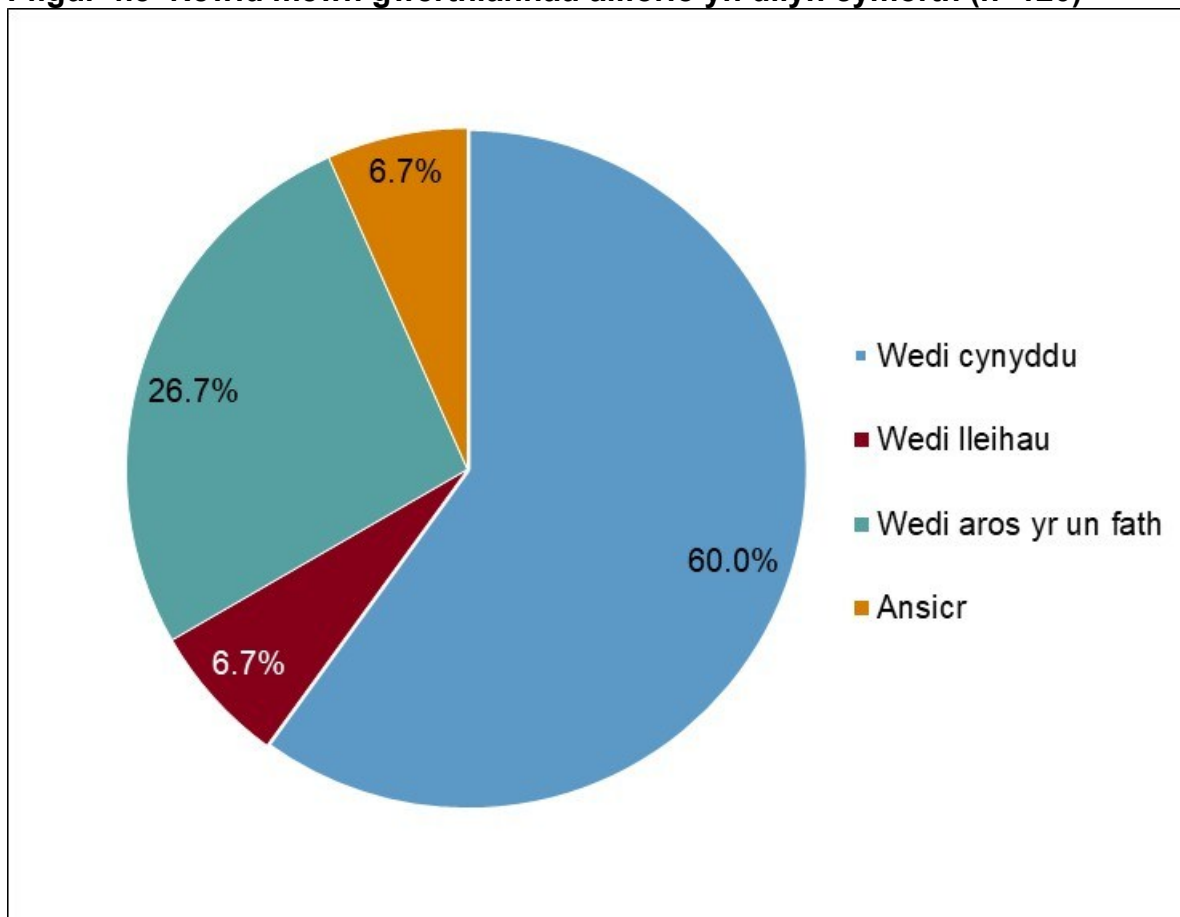
Ffigur 4.4 Newid mewn trosiant (n=123)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i'r ymatebwyr a oedd eu trosiant wedi newid ers derbyn cymorth allforio gan LIC. Mae Ffigur 4.4 yn dangos bod 63.4% (78) o'r ymatebwyr wedi nodi cynnydd mewn trosiant, tra nad oedd 24.4% (30) wedi gweld unrhyw newid, a bod 7.3% (9) wedi profi dirywiad. Roedd 4.9% (6) yn ansicr. Ni ddarparwyd unrhyw sylwadau ansoddol.

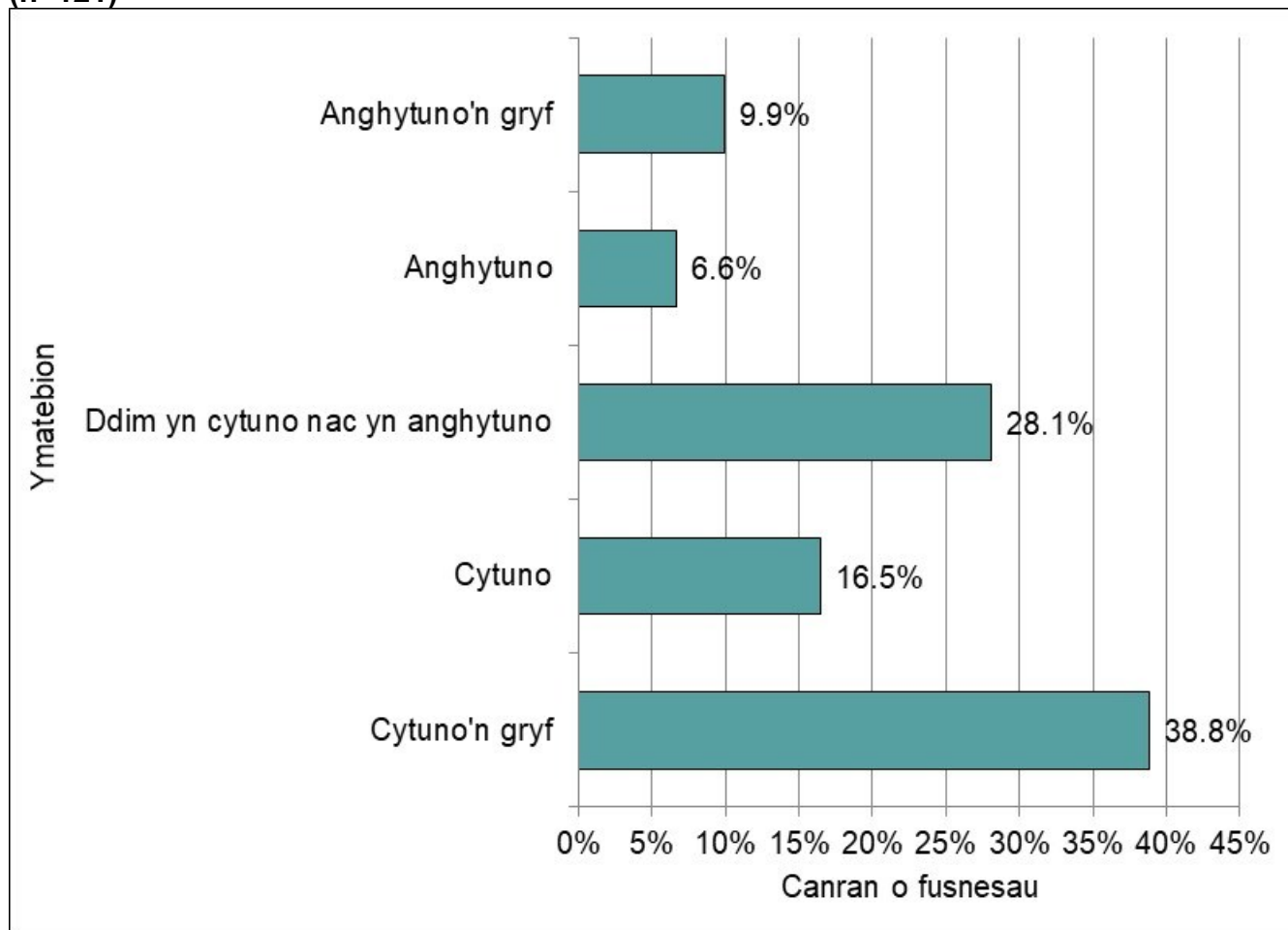
Ffigur 4.5 Newid mewn gwerthiannau allforio yn dilyn cymorth (n=120)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i'r ymatebwyr a oedd eu gwerthiannau allforio wedi newid ers derbyn cymorth allforio gan LIC. Fel y dangosir yn Ffigur 4.5, nododd 60.0% (72) o'r ymatebwyr gynnydd mewn allforion, tra na welodd 26.7% (32) unrhyw newid, a phrofodd 6.7% (8) ddirywiad. Roedd 6.7% (8) yn ansicr. Ni ddarparwyd unrhyw sylwadau ansoddol.

Ffigur 4.6 Priodoli gwerthiannau allforio i Lywodraeth Cymru yn dilyn cymorth (n=121)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Pan ofynnwyd iddynt i ba raddau yr oeddent yn priodoli twf gwerthiannau allforio i gymorth LIC, cytunodd 55.4% (67) o'r ymatebwyr neu'n cytuno'n gryf y gellid priodoli newidiadau o'r fath i'r cymorth a dderbyniwyd, tra bod 28.1% (34) yn aros yn niwtral a 16.5% (20) yn anghytuno. ^[footnote24] Datgelodd adborth ansoddol sbectrwm o safbwyntiau.

Adborth ansoddol

Pwysleisiodd pump o ymatebwyr bwysigrwydd cymryd rhan mewn digwyddiadau masnach rhyngwladol mawr ac arddangosfeydd penodol i'r sector, gan nodi bod y gwelededd hwn yn bwysig ar gyfer meithrin ymgysylltiad cwsmeriaid a chael mynediad at farchnadoedd newydd. Nodwyd bod digwyddiadau gan gynnwys Mining Indaba (Cape Town), MINExpo (Las Vegas), Seafood Expo Global (Barcelona), a China Fisheries & Seafood Expo (Qingdao), yn allweddol yn eu strategaethau datblygu allforio.

²⁴ Ymhlith y 55.4% o ymatebwyr (n=67/121) a 'gytunodd' neu a 'gytunodd yn gryf' y gellid priodoli newidiadau o'r fath i'r cymorth a gawsant, derbyniodd 9.0% gymorth cyn 2017, 3.72% yn 2017, 0.83% yn 2018, 4.96% yn 2019, 4.13% yn 2020, 1.65% yn 2021, 5.79% yn 2022, 12.40% yn 2023, a 12.40% yn 2024.

Er bod yr enghreifftiau hyn yn adlewyrchu profiadau unigol yn hytrach na barn y mwyafrif, maent yn cynnig cipolwg defnyddiol ar werth canfyddedig amlygiad rhyngwladol wyneb yn wyneb i rai sectorau.

Dywedodd un ymatebydd fod cymorth LIC mewn marchnadoedd rhyngwladol wedi eu galluogi i arallgyfeirio i sectorau a rhanbarthau newydd, gan sicrhau contractau gwerthfawr a chyfleoedd busnes newydd.

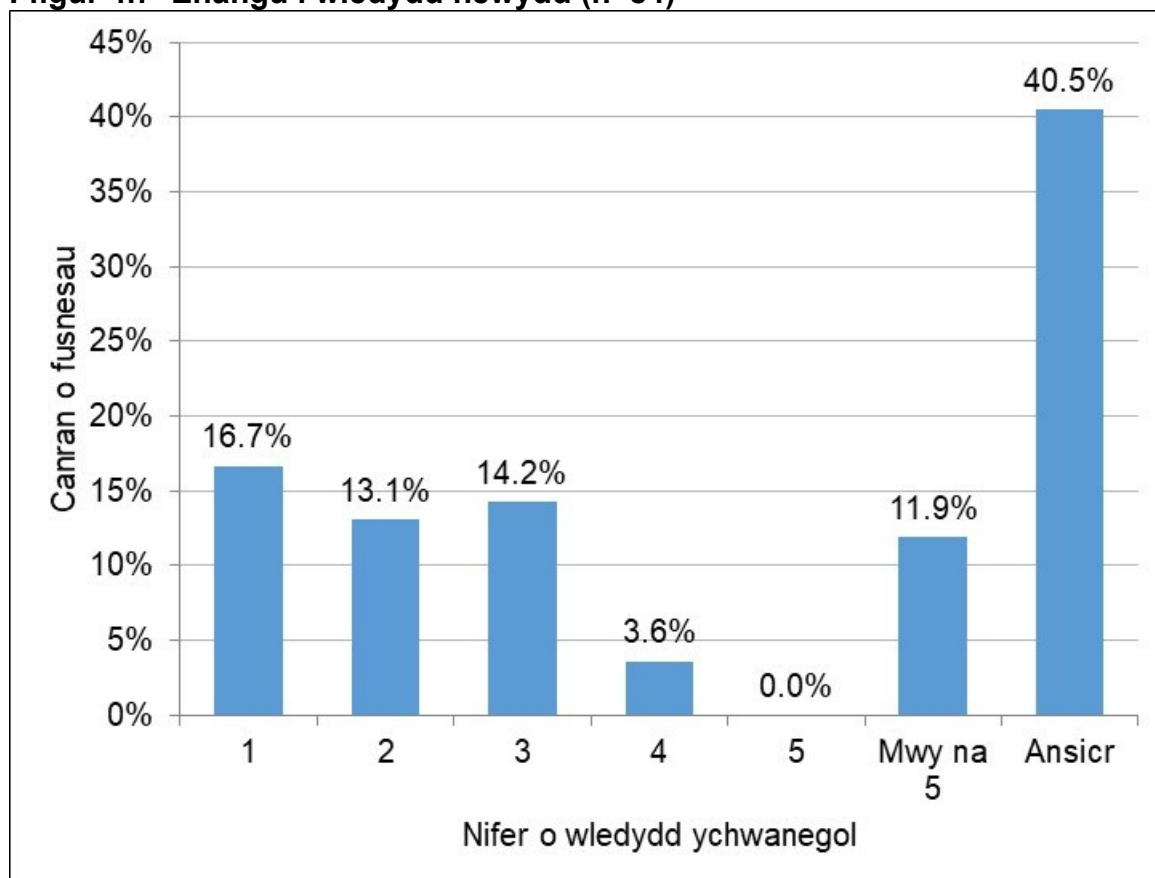
Esboniodd dau ymatebydd fod y wybodaeth am y farchnad a'r cyngor a ddarparwyd drwy gymorth ITD ac ITO wedi eu galluogi i nodi marchnadoedd nad oeddent yn hyfyw yn fasnachol yn gynnar, gan ganiatáu iddynt osgoi buddsoddi adnoddau mewn cyfleoedd â photensial isel ac i ailganolbwyntio eu strategaethau allforio yn fwy effeithiol.

Nododd un arall fod gan gyfleoedd awyrofod hirdymor a hwyluswyd trwy gymorth LIC y potensial i ddyblu maint eu busnes dros y 5 i 10 mlynedd nesaf. Fodd bynnag, ni chanfu pob ymatebydd gysylltiad uniongyrchol rhwng cymorth LIC a thwf allforion.

Priodolodd pump eu llwyddiant yn bennaf i berthnasoedd uniongyrchol â chleientiaid a feithrinwyd y tu allan i gymorth LIC, tra bod 3 yn tynnu sylw at heriau fel cylchoedd gwerthu hir—weithiau'n ymestyn hyd at 5 mlynedd—gan ei gwneud hi'n anodd cysylltu twf refeniw ar unwaith â chymorth y llywodraeth.

Yn ogystal, roedd cyfyngiadau gweinyddol yn cyfyngu ar effeithiolrwydd y cymorth i 3 ymatebydd, gydag un yn nodi bod rhwystrau gweinyddol, yn enwedig yr anhyblygrwydd canfyddedig yng nghalendr sioeau masnach rhyngwladol a phrosesau cymhwysedd y Llywodraeth, yn ei gwneud hi'n anodd cael mynediad at gymorth ar gyfer digwyddiadau a oedd yn cyd-fynd â'u strategaethau masnachol. Yn yr achosion hyn, nid oedd amseriad y teithiau masnach a gymeradwywyd ymlaen llaw yn cyd-fynd â marchnadoedd targed y busnesau na'u cyfnodau twf critigol.

Ffigur 4.7 Ehangu i wledydd newydd (n=84)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i'r ymatebwyr faint o wledydd ychwanegol yr oeddent wedi allforio iddynt oherwydd cymorth allforio LIC. Mae Ffigur 4.7 yn dangos, o'r rhai a oedd yn gallu ateb, fod 16.7% (14) wedi nodi eu bod wedi ehangu i un farchnad newydd, 13.1% (11) i 2, 14.2% (12) i 3, 3.6% (3) i 4, ac 11.9% (10) wedi ehangu i fwy na 5. Roedd 40.5% (34) yn ansicr. Tynnodd sylwadau ansoddol sylw at ystod eang o gyrchfannau allforio newydd, gan gynnwys UDA, yr Almaen a Sbaen.

Adborth ansoddol

Nododd naw ymatebydd ehangu i farchnadoedd y Dwyrain Canol fel yr Emiraethau Arabaidd Unedig, Sawdi Arabia, a Qatar, gan adlewyrchu diddordeb strategol yn y rhanbarth hwn.

Nododd pump fynediad i farchnadoedd llai traddodiadol fel Kazakhstan, Uzbekistan, a Costa Rica. (Mae rhestr lawn o farchnadoedd newydd y busnesau sy'n elwa ac sy'n allforio iddynt wedi'i manylu yn Atodiad F).

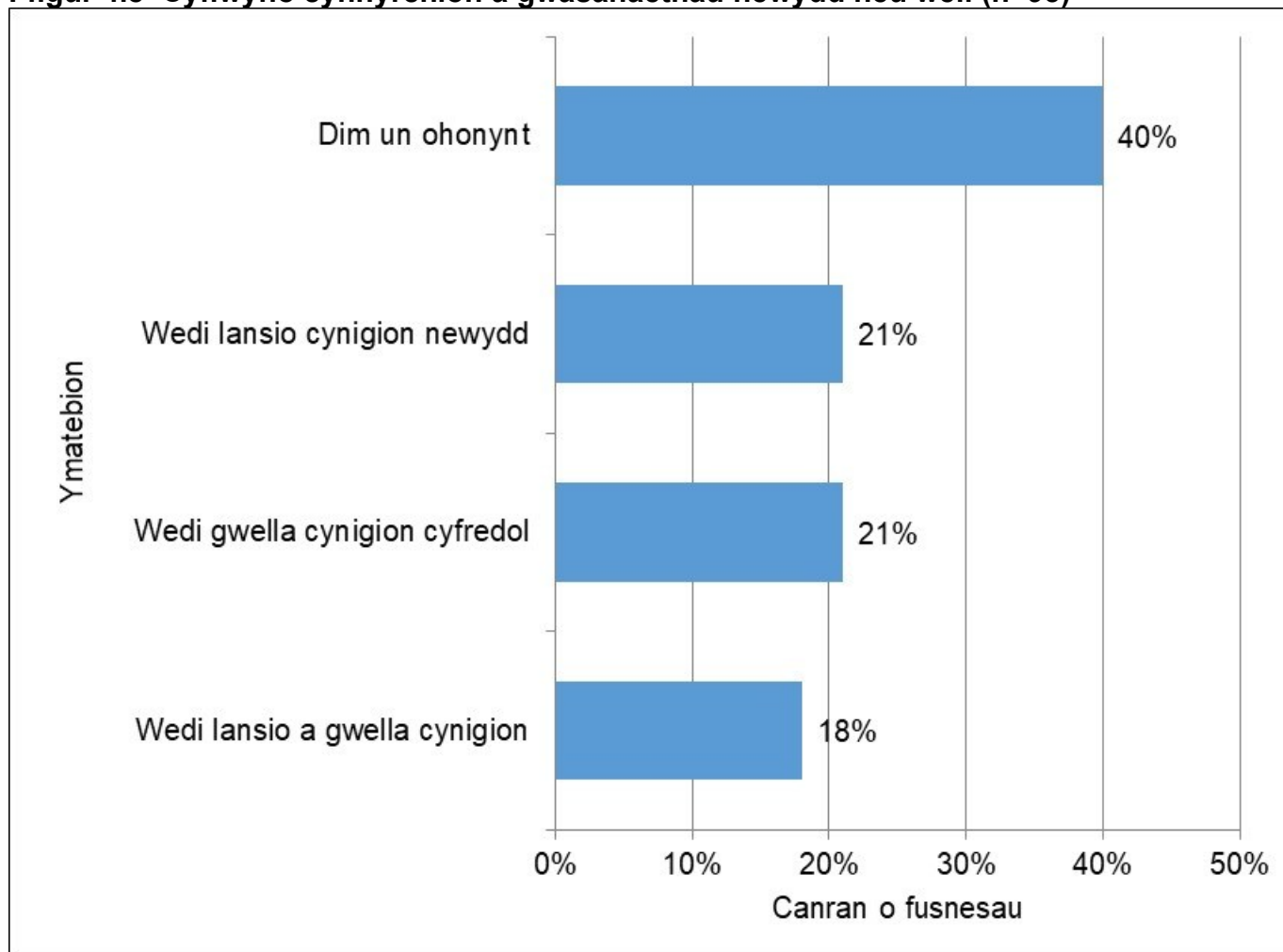
I rai, helpodd cymorth allforio LIC i gryfhau perthnasoedd masnach presennol yn hytrach nag agor marchnadoedd cwbl newydd.

Nododd pedwar ymatebydd welliannau mewn allforion i Dde Corea, Singapore, Awstralia, Tsieina, a Japan, lle cafodd ymgysylltiad â'r farchnad ei ddyfnhau neu ei gynyddu gyda chymorth LIC.

Gofynnwyd i'r ymatebwyr hefyd a oeddent wedi ehangu eu gweithgareddau allforio i sectorau newydd oherwydd y cymorth a dderbyniwyd gan Lywodraeth Cymru. Dywedodd 28.3% (34) o'r ymatebwyr eu bod wedi mynd i mewn i sectorau newydd, tra nad oedd 71.6% (86) wedi gwneud hynny, gan awgrymu bod llawer o'r ymatebwyr wedi blaenoriaethu cryfhau eu safleoedd presennol yn y farchnad yn hytrach nag arallgyfeirio i sectorau newydd.

Dangosodd sylwadau ansoddol gan 3 ymatebydd fod cymorth LIC wedi galluogi newidiadau yn eu modelau allforio. Newidiodd un o'r ymatebwyr hyn i werthu llyfrau ar-lein trwy werthwyr trydydd parti, tra bod un arall wedi profi twf mewn gwerthiant rhaglenni teledu rhyngwladol. Nododd y trydydd ymatebydd fod cyfranogiad mewn gweithgareddau cymorth allforio wedi ehangu eu cyfleoedd datblygu busnes, yn enwedig drwy fwy o wybodaeth am fuddsoddiad mewnol a mynediad at arweinwyr allforio busnes-i-fusnes newydd.

Ffigur 4.8 Cyflwyno cynhyrchion a gwasanaethau newydd neu well (n=95)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i'r ymatebwyr a oeddent wedi lansio neu wella cynigion oherwydd y cymorth a dderbyniwyd. Fel y nodir yn Ffigur 4.8, o'r rhai a ymatebodd, roedd gan 21% (20) gynigion cyfredol gwell. Roedd 21% (20) pellach wedi lansio cynigion newydd, ac roedd 18% (17) wedi gwneud y ddau. Felly, roedd 60% (57) o'r ymatebwyr wedi lansio neu wella

cynhyrchion neu wasanaethau oherwydd cymorth LIC. Darparwyd adborth ansoddol gan nifer o ymatebwyr hefyd.

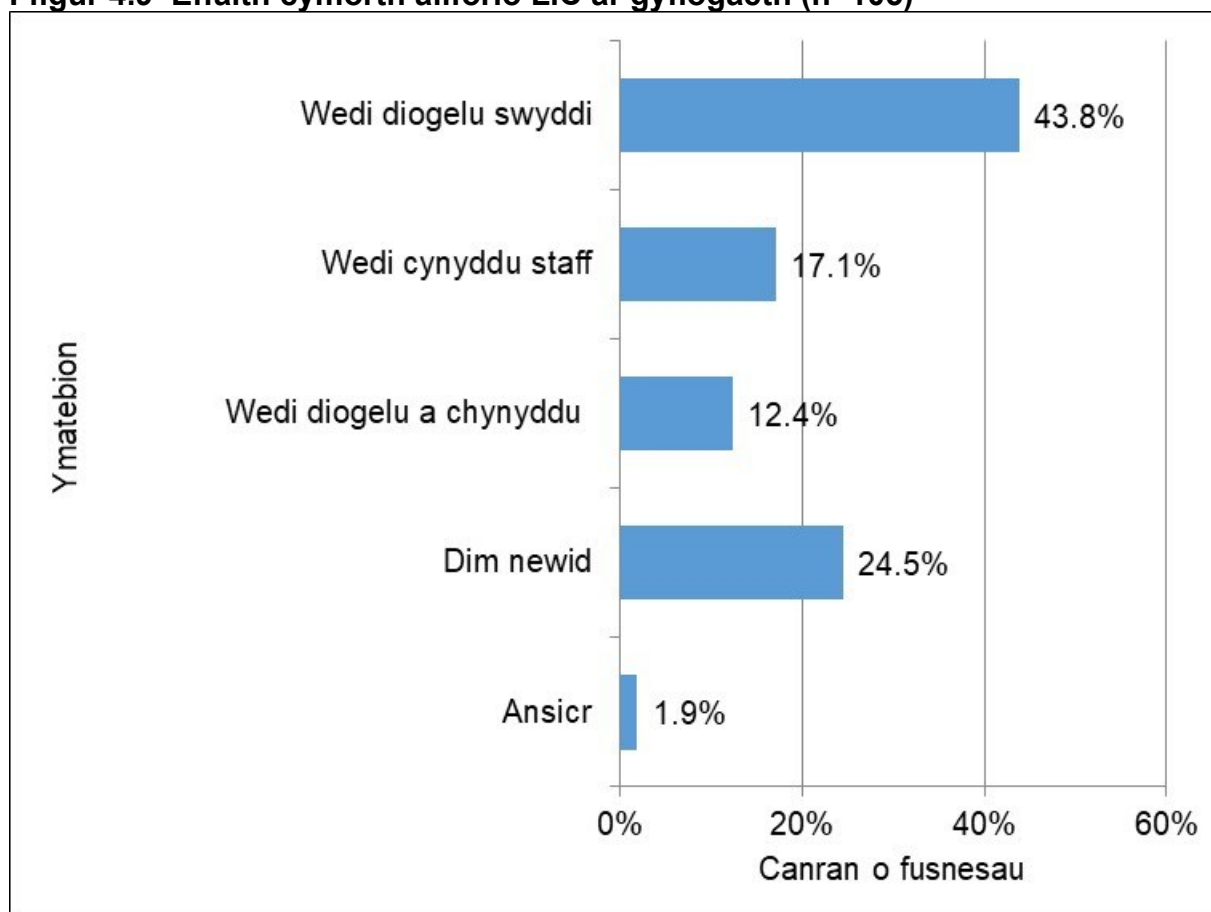
Adborth ansoddol

Mewn sylwadau ansoddol, nododd 5 ymatebydd fod cymorth Llywodraeth Cymru wedi chwarae rhan ganolog yn natblygiad cynnyrch, gan roi cydnabyddiaeth i fewnwelediadau a gafwyd o ymweliadau â marchnadoedd ac ymgysylltiad cwsmeriaid wrth lunio eu cynigion i gyd-fynd yn well â gofynion y farchnad ryngwladol.

Tynnwyd sylw at OBDVs gan 2 ymatebydd fel rhai gwerthfawr wrth eu helpu i ddeall anghenion cwsmeriaid yn well, gan arwain at addasiadau strategol i gynhyrchion.

Nododd 3 ymatebydd arall fod cymorth LIC naill ai'n hwyluso datblygu cynhyrchion newydd yn uniongyrchol neu'n helpu i nodi cyfleoedd a ail-luniodd strategaethau cynnyrch presennol.

Ffigur 4.9 Effaith cymorth allforio LIC ar gyflogaeth (n=105)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i'r ymatebwyr a oedd y cymorth allforio wedi cyfrannu at greu swyddi neu ddiogelu rolau presennol. Nododd 43.8% (46) o'r ymatebwyr fod y cymorth wedi helpu i ddiogelu swyddi presennol, dywedodd 17.1% (18) eu bod wedi cynyddu nifer y bobl a gyflogir oherwydd y cymorth, tra bod 12.4% (13) wedi nodi eu bod wedi diogelu swyddi a chreu rolau newydd.

Gwnaeth ymatebwyr sylwadau hefyd ar y rôl anuniongyrchol a chwaraewyd gan y cymorth allforio wrth gynnal neu ehangu eu gweithlu.

Adborth ansoddol

Roedd un busnes maint canolig wedi ehangu ei weithlu o tua 60 i 100 o weithwyr ers 2020, gan briodoli 20 o'r swyddi hynny i gymorth allforio LIC.

Recriwtiodd un cwmni Reolwr Marchnata Rhyngwladol pwrpasol, sy'n arwain ymdrechion i wella strategaethau marchnata amlieithog ac ehangu eu presenoldeb byd-eang.

Mae'r tablau canlynol yn rhoi dadansoddiad o nifer y gweithwyr newydd a'r swyddi a ddiogelwyd gan ymatebwyr arolwg buddiolwyr, gan ddangos ymhellach effaith cymorth allforio ar gyflogaeth.

Tabl 4.1. Nifer y gweithwyr newydd a adroddwyd gan ymatebwyr yr arolwg yn dilyn cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru (n=27)

Gweithwyr newydd	Nifer yr ymatebwyr	Canran yr ymatebwyr
1-4	17	63.0
5-9	5	18.5
10-19	2	7.4
20- 29	1	3.7
50-100	1	3.7
>100	1	3.7

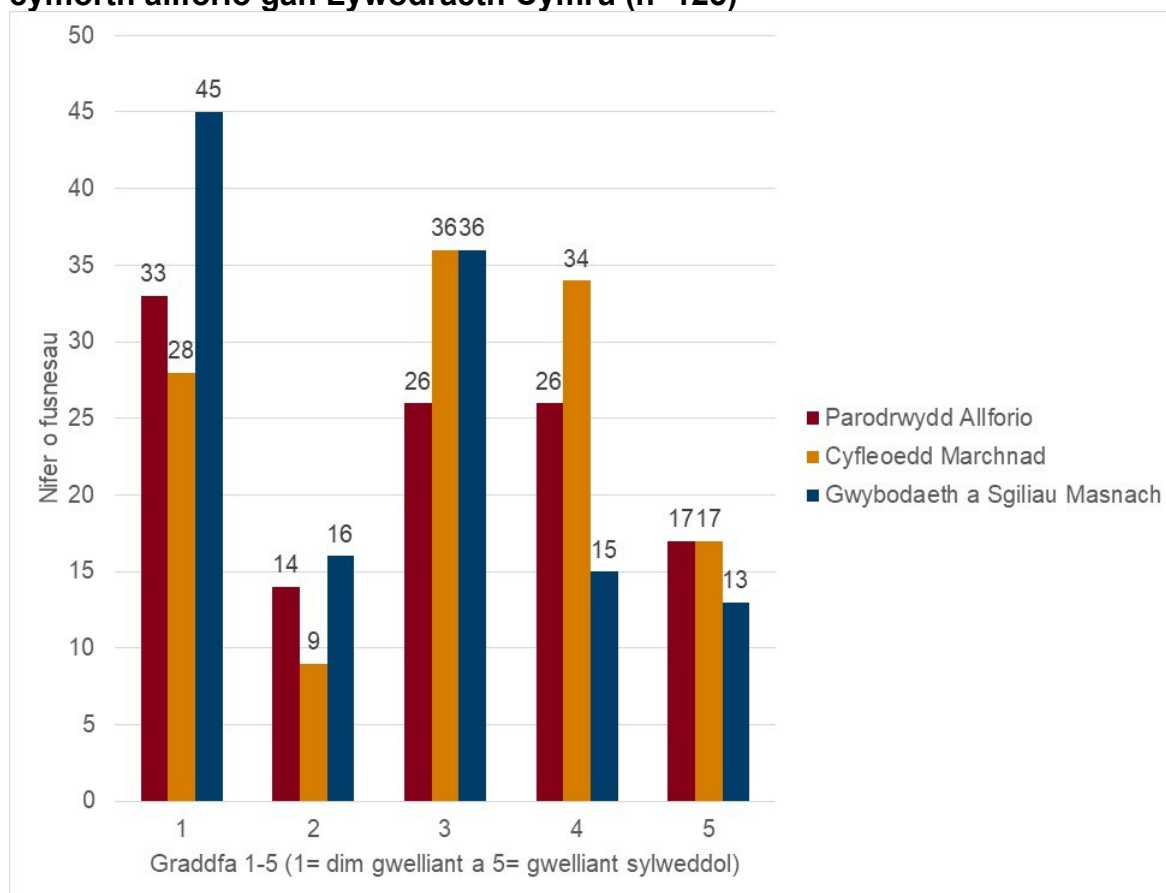
Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Tabl 4.2. Nifer y swyddi a ddiogelwyd gan ymatebwyr yr arolwg yn dilyn cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru (n=58)

Swyddi a ddiogelwyd	Nifer yr ymatebwyr	Canran yr ymatebwyr
1-4	29	50.0
5-9	14	24.1
10-19	5	8.6
20-29	4	6.9
30-49	3	5.2
50-100	2	3.4
>100	1	1.7

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Ffigur 4.10. Canfyddiadau ymatebwyr o welliant mewn galluoedd allforio yn dilyn cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru (n=125)

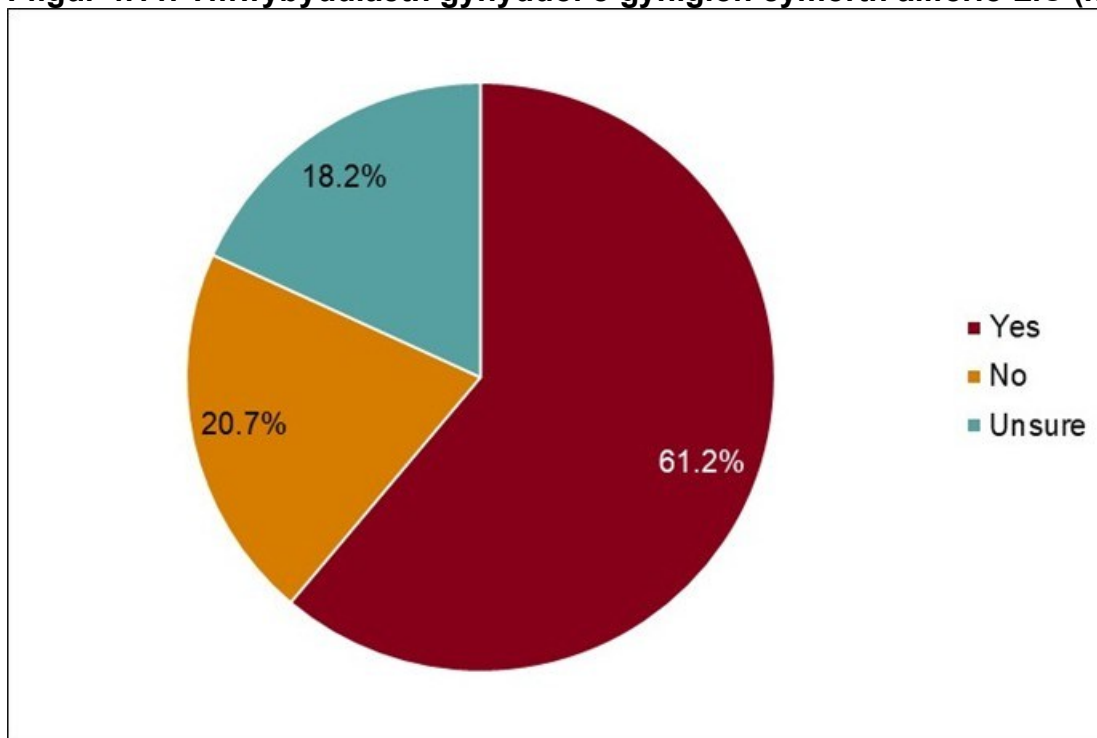

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i'r ymatebwyr raddio'r gwelliant yn eu galluoedd allforio yn dilyn cymorth gan y Llywodraeth, gan ddefnyddio graddfa o 1 i 5, lle'r oedd 1 yn cynrychioli 'Dim Gwelliant' a 5 yn cynrychioli 'Gwelliant Sylweddol'.

Sgôr o 1 (dim gwelliant) oedd yr ymateb mwyaf cyffredin ar gyfer Parodrwydd Allforio (33 o ymatebwyr) a Gwybodaeth a Sgiliau Masnach (45), sy'n dangos bod llawer o fusnesau wedi gweld enillion cyfyngedig yn y meysydd hyn. Mewn cyferbyniad, cafodd Cyfleoedd Marchnad sgôr fwy cadarnhaol, gyda 36 o ymatebwyr yn dewis 3 (gwelliant cymedrol) ac yna 34 yn dewis 4 (gwelliant sylweddol), gan awgrymu budd canfyddedig cryfach yn y maes hwn.

Ffigur 4.11. Ymwybyddiaeth gynyddol o gynigion cymorth allforio LIC (n=121)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i'r ymatebwyr a oedd eu hymwybyddiaeth a'u defnydd o gynigion cymorth allforio eraill gan Lywodraeth Cymru wedi cynyddu oherwydd y cymorth allforio a dderbyniwyd. Fel y dangosir yn Ffigur 4.11, dywedodd 61.2% (74) ei fod wedi cynyddu, dywedodd 20.7% (25) nad oedd wedi cynyddu, ac roedd 18.2% (22) yn ansicr. Ymhlith y 61.2% (74) o ymatebwyr a nododd fod eu hymwybyddiaeth a'u defnydd o gymorth arall gan Lywodraeth Cymru wedi cynyddu, rhoddodd un fewnwelediad ychwanegol yn yr adran sylwadau ansoddol dewisol, gan nodi eu bod wedi defnyddio Rhaglen Twf Cyflym (AGP) Llywodraeth Cymru wedi hynny i gefnogi datblygu busnes a chael arian ymchwil.

Ymhlith y 20.7% (25) a ddywedodd nad oedd eu hymwybyddiaeth na'u defnydd o gymorth arall gan Lywodraeth Cymru wedi cynyddu, rhoddodd 4 sylwadau ychwanegol.

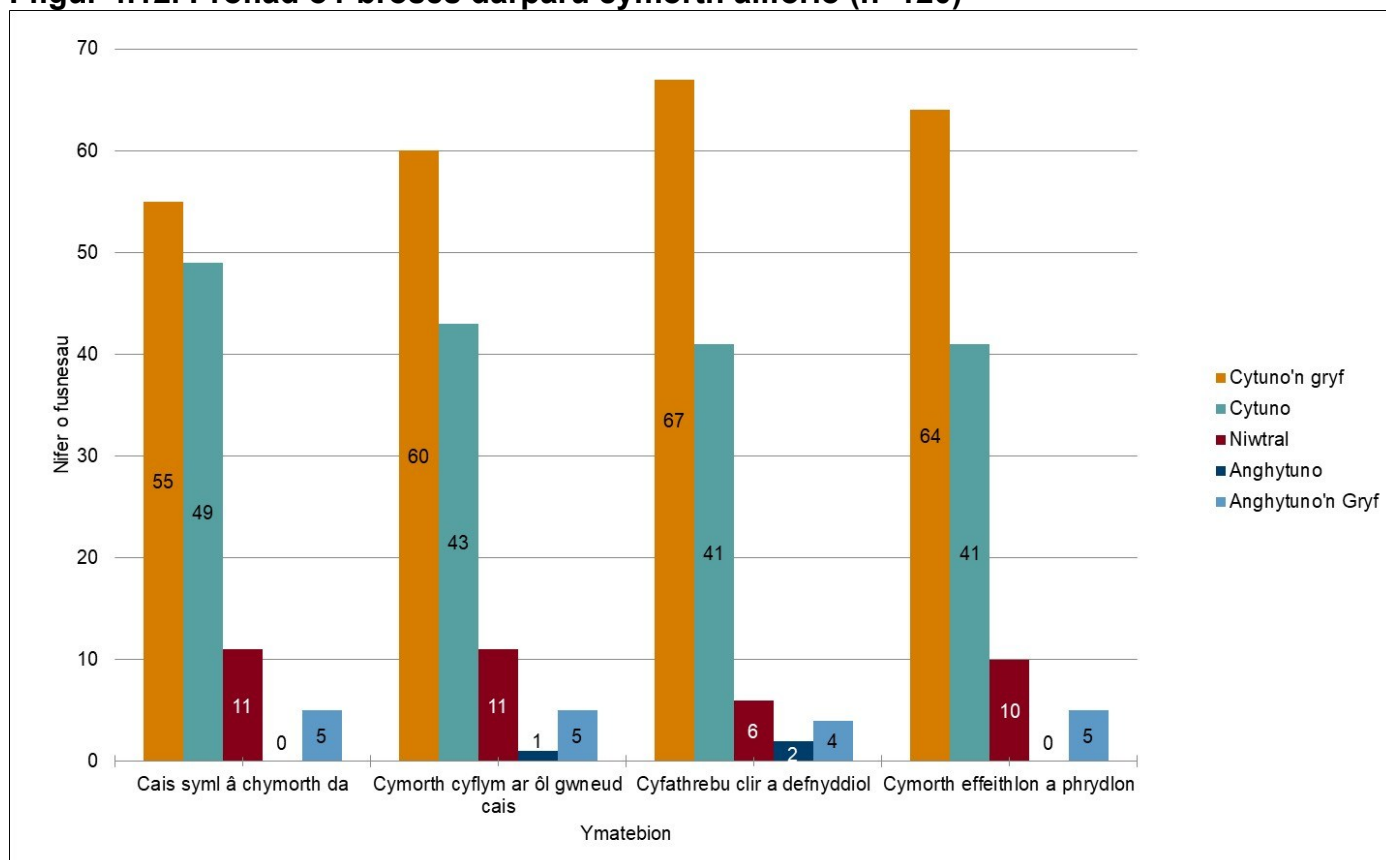
Adborth ansoddol

Nododd dau ymwybyddiaeth isel o'r cymorth sydd ar gael.

Adroddodd un am ddiffyg canlyniadau o ymgysylltiad blaenorol.

Cyfeiriodd un at brofiad gwael gyda chymorth allforio Llywodraeth Cymru. Ni ddarparwyd unrhyw fanylion pellach am natur y broblem gyda'r cymorth allforio.

Ffigur 4.12. Profiad o'r broses darparu cymorth allforio (n=120)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i'r ymatebwyr fyfyrir ar eu profiad gyda rhaglenni cymorth allforio LIC, gan gynnwys y broses ymgeisio, amseroldeb cymorth, cyfathrebu, a'r ddarpariaeth gyffredinol. Fel y dangosir yn Ffigur 4.12, roedd 88.1% (104) yn cytuno'n gryf neu'n cytuno bod y broses ymgeisio yn cael ei hystyried yn syml ac wedi'i chefnogi'n dda, tra bod 87.3% (103) wedi nodi bod cymorth wedi'i derbyn yn gyflym ar ôl gwneud cais. Cafodd cyfathrebu gan y tîm cymorth sgôr gadarnhaol, gyda 91.5% (108) yn ei chael yn glir ac yn ddefnyddiol, ac 89.0% (105) yn cytuno bod y ddarpariaeth a'r cymorth cyffredinol yn effeithlon ac yn brydlon. Darparwyd sylwadau Ansoddol ychwanegol gan nifer o ymatebwyr.

Adborth ansoddol

Tynnodd pump o ymatebwyr sylw at brofiadau cadarnhaol gyda'r ceisiadau am arian, gan eu disgrifio fel rhai proffesiynol, wedi'u chefnogi'n dda, a defnyddiol.

Nododd dau eu bod wedi gallu mynychu arddangosfeydd rhwngwladol na fyddent wedi eu cyrraedd fel arall a disgrifiodd y cymorth fel un hawdd ei chael ac yn cynnwys canllawiau dibynadwy.

Fodd bynnag, codwyd rhai pryderon ynghylch anhyblygedd prosesau a heriau logistaidd, fel a ganlyn:

Nododd un ymatebydd, er bod y cymorth yn werthfawr, fod y broses ymgeisio wedi cymryd 6 mis yn lle'r 3 disgwylidig, gan ohirio eu gallu i weithredu ar gyfleoedd.

Soniodd tri am heriau wrth drefnu teithiau masnach, gan gynnwys cadarnhad munud olaf gan LIC, a oedd yn cyfyngu ar amser paratoi ac amserlennu cyfarfodydd.

Cododd tri ymatebydd bryderon ynghylch y broses o ddewis cyflenwyr, gan ddweud nad oeddent yn gallu ymgysylltu â chyflenwyr na chwrrd â nhw cyn gwneud dewis.

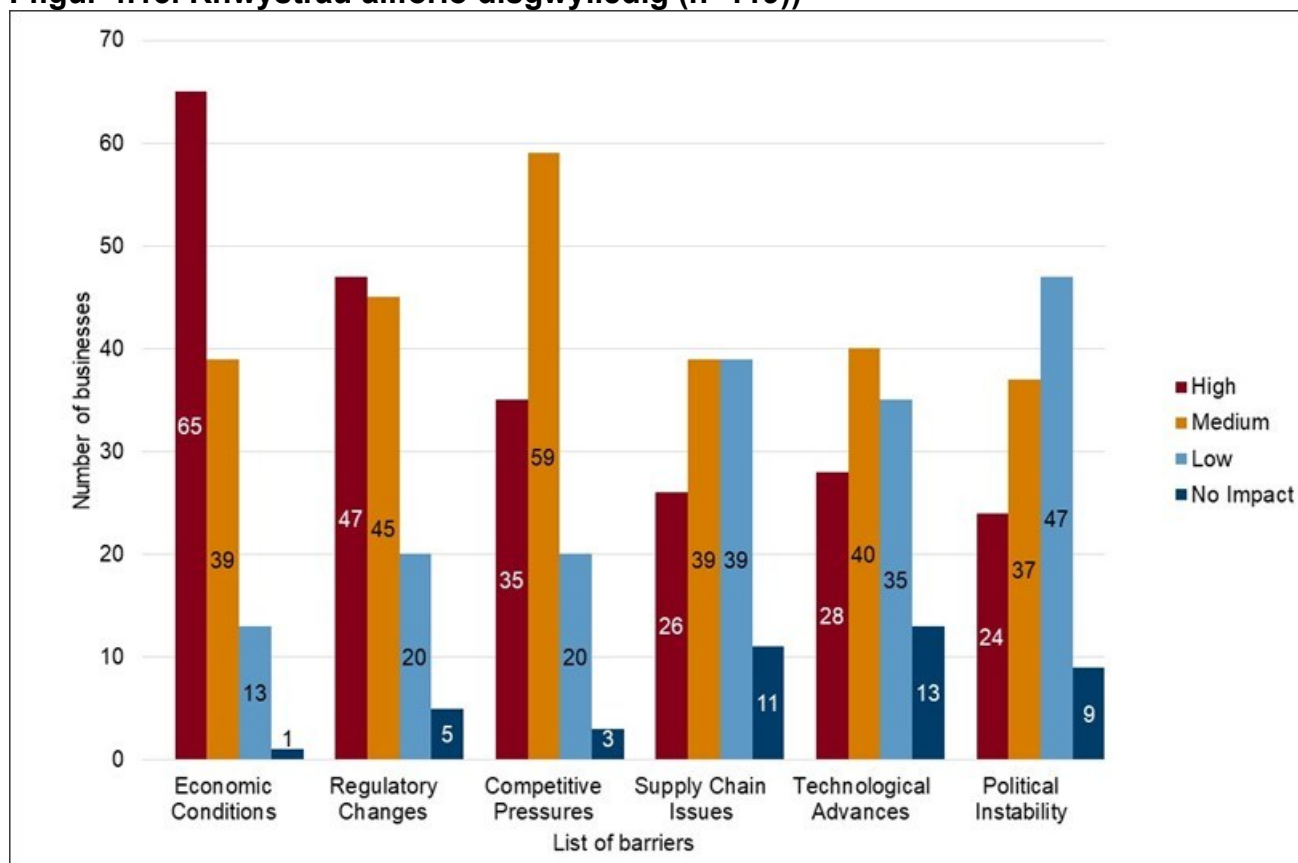
Esboniodd un eu bod wedi cael dyfynbrisiau gan ddarparwyr cymeradwy a gofynnwyd iddynt raddio'r ymatebion ond na chaniatawyd iddynt siarad â'r cyflenwyr ymlaen llaw. Nodasant, mewn unrhyw gyd-destun masnachol, y byddai prynwr fel arfer yn disgwyl ymgysylltu â chyflenwyr posibl cyn penderfynu. Er eu bod yn cydnabod y gallai'r cyfyngiad hwn fod ar waith am resymau tegwch, roeddent yn teimlo nad oedd yn adlewyrchu arfer yn y byd go iawn a dywedasant fod yn rhaid iddynt ddewis yn seiliedig ar gynigion papur yn unig, a ddisgrifiwyd ganddynt fel rhai "heb fod yn ddelfrydol".

Cododd tri ymatebydd arall bryderon ynghylch amseriad arian grant ar gyfer sioeau masnach. Fe wnaethon nhw egluro bod y mannau arddangos gorau, teithiau awyr a gwestai yn cael eu harchebu ymhell ymlaen llaw, ond oherwydd y broses cymeradwyo grantiau, ni allent archebu lle na llety yn ddigon cynnar, gan arwain at gostau uwch a lleoliadau stondinau llai ffafriol.

Tynnodd dau ymatebydd sylw at ddewis am fwy o hyblygrwydd yn y broses cymeradwyo arian, yn benodol o ran y gallu i gadw lle arddangos neu ymrwymo i drefniadau teithio cyn i gymeradwyaeth ariannu gael ei chyhoeddi'n ffurfiol. Nodasant y gall y cyfyngiad presennol ohirio cynllunio a chynyddu costau.^[footnote25]

²⁵ Mae'r gwerthuswyr yn nodi, o dan ofynion cymhwysedd presennol LIC, na chaniateir i fusnesau ymrwymo arian nac archebu lle arddangos cyn derbyn llythyr cynnig ffurfiol. Mae'r amod hwn ar waith i sicrhau bod cymorth cyhoeddus yn dangos ychwanegedd ac na fyddai busnesau wedi bwrw ymlaen heb gymorth.

Ffigur 4.13. Rhwystrau allforio disgwylidig (n=119))

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i ymatebwyr asesu rhwystrau posibl a allai effeithio ar eu gweithgareddau allforio yn y dyfodol. Mae Ffigur 4.13 yn dangos mai'r her a grybwyllwyd amlaf oedd amodau economaidd, gyda 56% (65) yn graddio hyn fel un ag effaith uchel. Roedd newidiadau rheoleiddiol a phwysau cystadleuol hefyd yn bryderon cyffredin, gyda 40.9% (47) a 30.4% (35) yn nodi y byddent yn cael effaith fawr yn y drefn honno. Roedd heriau eraill a oedd ag effaith fawr yn cynnwys problemau gyda'r gadwyn gyflenwi (23.0%, 26 o ymatebwyr), datblygiadau technolegol (24.6%, 28 o ymatebwyr), ac ansfydlogrwydd gwleidyddol (20.9%, 24 o ymatebwyr), er bod y rhain yn gyffredinol wedi'u graddio fel rhai ag effaith gyffredinol is o'i gymharu â phryderon economaidd a rheoleiddiol.

Atgyfnerthodd ymatebion ansoddol yr arolwg y pryder eang ynghylch ansfydlogrwydd economaidd a rhwystrau rheoleiddiol sy'n gysylltiedig ag ymadael â'r UE.

Adborth ansoddol

Nododd tri ymatebydd gostau ar ôl ymadael â'r UE a chyfyngiadau masnach newydd fel ffactorau mawr sy'n cyfyngu ar eu gallu i werthu i farchnadoedd Ewropeaidd, gydag un yn nodi bod newidiadau rheoleiddiol yn ei gwneud hi'n anhyfyw parhau i allforio dyfeisiau meddygol i'r UE.

Tynnodd un arall sylw at effaith polisïau treth newydd Llywodraeth y DU, gan nodi y gallai costau uwch a phryderon buddsoddwyr arwain at fwy o staff yn cael eu cyflogi dramor neu rannau o'u busnes yn symud.

Roedd aflonyddwch masnach fyd-eang hefyd yn thema gyson, gyda 7 ymatebydd yn tynnu sylw at Covid-19, ymadael â'r UE, Rhyfel Wcráin/Rwsia, ac argyfwng cludo nwyddau'r Môr Coch fel heriau a oedd wedi amharu'n ddifrifol ar eu gweithrediadau.

Tynnodd un busnes yn y sector Bwyd a Diod sylw at sut yr oedd gwaharddiad 5 mlynedd ar allforio crancod brown yn Tsieina wedi effeithio'n sylweddol ar gynlluniau twf, gan olygu bod angen cymorth ariannol i adfer cyfleoedd coll ac ailsefydlu presenoldeb yn y farchnad. Nodwyd bod costau logisteg cynyddol, oedi yn y gadwyn gyflenwi, ac ansicrwydd cynyddol gan gwsmeriaid yn ei gwneud hi'n anoddach cynnal gweithrediadau byd-eang.

Mynegodd tri ymatebydd yr angen am fwy o ymyrraeth gan y llywodraeth i helpu i liniaru rhwystrau allforio, yn enwedig mewn perthynas â masnachu gyda'r UE ar ôl ymadael â'r UE.

Tynnodd dau sylw at y baich ariannol o sefydlu presenoldeb mewn marchnadoedd tramor fel rhwystr mawr i ehangu. Nodasant y byddai angen arian ychwanegol a chymorth wedi'i dargedu i hwyluso mynediad i'r farchnad a thwf rhyngwladol hirdymor.

4.2.2. Cymorth LIC ar gyfer heriau allforio yn y dyfodol

Gofynnwyd i'r ymatebwyr a oeddent yn credu y gallai cymorth allforio LIC eu helpu i oresgyn heriau masnach yn y dyfodol. Er bod llawer yn gwerthfawrogi'r cynnig presennol, nododd 27 fylchau a chyfleoedd penodol ar gyfer mireinio:

Rôl strategol mewn rhwystrau masnach yr UE: Awgrymodd 3 ymatebydd y gallai Llywodraeth Cymru chwarae rhan strategol fwy gweithredol wrth fynd i'r afael â heriau systemig — yn enwedig cyfyngiadau masnach yr UE — drwy eiriol dros well eglurder rheoleiddiol ac amodau mynediad i'r farchnad ar ôl ymadael â'r UE. Adleisiodd dau arall hyn, gan nodi'n benodol yr angen am gymorth cliriach i ailymuno â marchnadoedd yr UE a chymorth ariannol i liniaru costau cydymffurfio cysylltiedig.

Cymorth penodol i'r sector: Galwodd 5 ymatebydd am becynnau cymorth wedi'u teilwra, gan gynnwys gwell gwybodaeth am y farchnad, canllawiau cydymffurfio, ac ymchwil sy'n canolbwyntio ar y diwydiant i helpu i lywio cymhlethdod rheoleiddio ac anwadalrwydd y farchnad fyd-eang.

Cymorth ar gyfer mynediad i'r farchnad gost uchel: Tynnodd 2 ymatebydd sylw at bryderon a godwyd ynghylch cost sefydlu gweithrediadau yn y wlad — yn enwedig yn UDA. Awgrymon nhw y gallai cymorth LIC gynnwys canllawiau cyfreithiol, staffio a sefydlu busnes.

Paru busnesau a rhwydweithiau cymheiriaid: Tynnodd 4 ymatebydd sylw at yr angen am well cymorth i baru busnesau, gan gynnwys cyflwyniadau wedi'u targedu i brynwyr, dosbarthwyr, neu asiantau mewn marchnadoedd tramor. Cynigiodd dau o'r rhain fentrau rhwydweithio cymheiriaid strwythuredig hefyd, megis cyfarfodydd cyn-ymweliad a gynhelir gan allforwyr sefydledig o Gymru, i helpu i arwain cwmnïau newydd i fasnach ryngwladol.^[footnote26]

²⁶ Mae'r gwerthuswyr yn nodi bod Cynllun Gweithredu Allforio Llywodraeth Cymru yn cynnwys y rhaglen Clwstwr Allforio, sydd wedi'i chynllunio i feithrin rhwydweithiau cryfach sy'n seiliedig ar sectorau a chymorth gan gymheiriaid ymhlith allforwyr Cymru. Mae hyn yn cynnwys cydweithio a dysgu ar y cyd ar draws busnesau ar wahanol gamau o'u taith allforio.

Teithiau masnach a hyrwyddo rhyngwladol: Awgrymodd 5 ymatebydd ehangu cwmpas a chyrhaeddiad y teithiau hyn i gynnwys cynrychiolaeth sector ehangach a thargeddu marchnadoedd rhyngwladol penodol fel yr Unol Daleithiau ac Ewrop. Roedd hyn yn cynnwys galwadau am well aliniad rhwng cynnwys teithiau masnach ac amcanion busnes.

Adeiladu gallu a hyfforddiant: Gofynnodd 2 ymatebydd am arian cyfatebol i gefnogi ymchwil a datblygu cynnar ar gyfer cynhyrchion allforio newydd, tra bod 2 arall wedi tynnu sylw at yr angen am hyfforddiant mewn gweithdrefnau tollau, TAW, a logisteg – meysydd lle mae llawer yn dibynnu ar arbenigedd trydydd parti ar eu cost eu hunain ar hyn o bryd.

Cymorth i farchnadoedd domestig y DU: Awgrymodd 2 ymatebydd y gallai LIC gefnogi mynediad at farchnadoedd domestig cyfagos fel Llundain, yr Alban a Gogledd Iwerddon yn well. Cafodd y rhain eu fframio fel cyfleoedd twf agos at y farchnad a allai elwa o gymorth wedi'i dargedu, digwyddiadau a chyflwyniadau i'r farchnad.

5. Cyfweiliadau ansoddol gyda busnesau

Pennod 5: Crynodeb o'r prif ganfyddiadau (1 o 2)

Mecanweithiau cymorth craidd a gafwyd mynediad atynt

Manteisiodd busnesau ar amrywiol raglenni cymorth allforio LIC i ehangu eu presenoldeb yn y farchnad ryngwladol, datblygu rhwydweithiau a sicrhau contractau.

- ITD – Roedd 4 busnes yn gwerthfawrogi'r ymchwil i'r farchnad a'r mewnwelediadau rheoleiddio a gynigiwyd.
- ITO – Rhoddodd 3 busnes gydnabyddiaeth i gymorth ITO am sicrhau contractau a threfnu cyfarfodydd marchnad, gyda chyflwyniadau i'r LIC yn gwella hygyrdd gyda chleientiaid rhyngwladol.
- Teithiau Masnach ac Arddangosfeydd – Wedi'u cydnabod gan 5 busnes fel elfen allweddol mewn rhwydweithio rhyngwladol, caffael cwsmeriaid ac archwilio marchnadoedd, yn enwedig gyda chymorth gan lysgenadaethau'r DU.
- OBDV – Wedi'i amlygu gan 3 busnes fel rhywbeth hanfodol ar gyfer galluogi ehangu rhyngwladol, yn enwedig lle byddai cyfyngiadau cyllidebol fel arall wedi cyfyngu ar ymgysylltu wyneb yn wyneb.

Effaith y cymorth

Adroddodd busnesau nifer o ganlyniadau cadarnhaol o ymgysylltu â chymorth allforio LIC gan gynnwys:

- Cystadleurwydd – nododd 4 busnes well gwelededd rhyngwladol a gwell safle yn y farchnad.
- Newidiadau busnes mewnol – ehangodd 3 busnes eu gweithlu ac addasodd strategaethau allforio.
- Twf allforio a mynediad i'r farchnad – adroddodd 4 busnes am fynediad cyflymach i'r farchnad a chysylltiadau rhyngwladol cryfach, gyda rhai'n sicrhau cytundebau allforio hirdymor sylweddol.
- Arloesi cynnyrch – defnyddiodd 2 fusnes fewnwelediadau a gafwyd o wybodaeth am y farchnad ac adborth i lywio datblygiad cynnyrch neu wasanaeth newydd.

Pennod 5: Crynodeb o'r prif ganfyddiadau (2 o 2)

Cynlluniau allforio yn y dyfodol ac anghenion cymorth

- Mynegodd chwe busnes ymrwymiad i barhau â'u datblygiad allforio gyda chynlluniau i fanteisio ar deithiau masnach, ymchwil yn y farchnad, ac ymweliadau â gwledydd wedi'u targedu – gan ganolbwyntio'n benodol ar UDA, Ewrop, Japan, a Korea.
- Adroddodd pedwar busnes gynlluniau i ddatblygu llinellau cynnyrch newydd neu ehangu eu sylfaen cleientiaid rhyngwladol.
- Galwodd pum busnes am welliannau mewn mynediad at gynlluniau grant, cynllunio cenadaethau masnach wedi'u cydgysylltu'n well, a gwybodaeth gliriach, penodol i'r sector i'w helpu i lywio amgylcheddau rheoleiddio cymhleth.

Heriau a meysydd i'w gwella

Er bod busnesau'n gwerthfawrogi'r cymorth a ddarparwyd, amlygwyd bod angen gwella canllawiau wedi'u teilwra, prosesau gweinyddol ac ymgysylltiad rhagweithiol:

- Canllawiau penodol i'r sector – mynegodd 5 busnes yr angen am wybodaeth fwy arbenigol, wedi'i theilwra i'r diwydiant, gan nodi bod y cyngor ymgynghorwyr, y mewnwelediadau i'r farchnad, a'r canllawiau rheoleiddio a gawsant weithiau'n rhy generig neu heb fod yn cyd-fynd yn ddigonol â'u hanghenion sector penodol.
- Prosesau ariannu anhyblyg – Roedd oedi wrth gymeradwyo ariannu ar gyfer sioeau masnach yn golygu bod 2 fusnes wedi colli digwyddiadau pwysig neu wedi talu costau uwch oherwydd cadarnhad hwyr
- Allgymorth ac ymgysylltu cyfyngedig – nododd 3 busnes fod cymorth allforio yn adweithiol i raddau helaeth, heb ddigon o allgymorth uniongyrchol nac ymgysylltu rhagweithiol, a galwasant am gyfathrebu cliriach a gwell cyfeirio at y cymorth sydd ar gael.
- Heriau wrth sicrhau cyfarfodydd gwerth uchel drwy'r ITO – Er bod yr ITO wedi cael derbyniad da ar y cyfan, nododd 2 fusnes anawsterau wrth gysylltu â'r dosbarthwyr neu'r partneriaid cywir, gan nodi effeithiolrwydd ymgynghorwyr anghyson ar draws gwahanol ranbarthau.

5.1. Cyflwyniad

Mae'r bennod hon yn crynhoi'r 17 cyfweiliad dilynol manwl gyda busnesau a roddodd eu manylion cyswllt yn yr arolwg buddiolwyr. Roedd y busnesau a gyfwelwyd yn amrywio o ran maint, sector, a phrofiad allforio, gyda chynrychiolaeth o ddiwydiannau gan gynnwys gweithgynhyrchu, technoleg, gwyddorau bywyd, a diwydiannau creadigol.

Roedd y sampl yn cynnwys allforwyr profiadol a oedd yn ceisio ehangu i farchnadoedd newydd ac allforwyr newydd a oedd yn chwilio am gymorth strwythuredig i ddatblygu strategaethau masnach rhyngwladol. Mae'r canfyddiadau isod yn cyflwyno mewnwelediadau crynodedig o'r cyfweiliadau hyn, gan amlygu sut y gwnaeth busnesau ymgysylltu â chymorth allforio LIC a'i dylanwad ar ehangu'r farchnad, strategaethau allforio, a chanlyniadau busnes ehangach. Mae'r canfyddiadau ansoddol hyn yn ategu'r data arolwg a gyflwynir ym Mhennod 4.

Fel ymchwil ansoddol, mae canfyddiadau'r cyfweiliadau'n adlewyrchu profiadau a chanfyddiadau goddrychol y busnesau a gymerodd ran. Er bod y mewnweliadau hyn yn cynnig dyfnder a chyd-destun gwerthfawr, nid ydynt o reidrwydd yn cynrychioli amodau gwrthrychol na chanlyniadau cyffredinoladwy a dylid eu deall fel canfyddiadau yn hytrach na ffeithiau wedi'u gwirio.

5.1.1. Prif fecanweithiau cymorth y mae busnesau'n eu cyrchu

Roedd busnesau sy'n fuddiolwyr wedi cael mynediad at amrywiaeth o fecanweithiau cymorth allforio LIC i wella presenoldeb yn y farchnad ryngwladol, adeiladu rhwydweithiau a sicrhau cwsmeriaid newydd. Roedd hyn yn cynnwys:

ITD: Nododd 6 busnes eu bod yn gwerthfawrogi'r ymchwil i'r marchnad â chymhorthdal, yn enwedig ar gyfer nodi terminoleg benodol y farchnad, gofynion rheoleiddio, a galw gan gwsmeriaid. Rhoddodd tri busnes gydnabyddiaeth i ITD am ddarparu gwybodaeth a arweiniodd at contractau allforio, tra bod 2 wedi'i ddefnyddio i ddeall diogelu eiddo deallusol a hawliau dylunio cynnyrch.

ITO: Tynnodd 7 busnes a gafodd fynediad at yr ITO sylw at sut y gwnaeth yr ymgynghorwyr yn y wlad eu helpu i sicrhau contractau marchnad gwerthfawr, trefnu cyfarfodydd perthnasol, a rhoi cipolwg ar amodau'r farchnad leol. Nododd tri busnes yn benodol fod hygyrdd cael eu cyflwyno gan LIC wedi helpu i hwyluso perthnasoedd cryfach â chleientiaid a phartneriaid posibl.

Teithiau Masnach ac Arddangosfeydd: Nododd 7 busnes a gyfwelwyd eu bod wedi cymryd rhan mewn teithiau masnach ac arddangosfeydd LIC. Canfuwyd bod y rhain yn werthfawr ar gyfer rhwydweithio, cwrdd â chwsmeriaid newydd ac archwilio marchnadoedd newydd. Tynnodd busnesau sylw at rôl llysgenadaethau'r DU wrth gefnogi'r digwyddiadau a hwylusodd gysylltiadau â phrynwyr. Adroddodd pedwar busnes eu bod wedi sicrhau cwsmeriaid newydd neu wedi atgyfnerthu perthnasoedd â rhai presennol drwy'r teithiau hyn.

OBDV: Dywedwyd yn aml fod arian ar gyfer ymweliadau tramor, teithiau masnach ac arddangosfeydd yn hanfodol er mwyn galluogi busnesau i ehangu eu hallforion rhyngwladol. Nododd pum busnes fod mynychu'r digwyddiadau hyn wedi gwella adnabyddiaeth brand ac wedi darparu mynediad uniongyrchol at brynwyr a dosbarthwyr posibl. Dywedodd un busnes eu bod wedi cael mynediad at arian OBDV dros 20 gwaith ers 2015.

ITAs: Roedd 6 busnes wedi ymgysylltu'n uniongyrchol ag ITAs, gan eu disgrifio yn ymatebol, gwybodus, ac yn canolbwyntio ar fusnes. Cynorthwyodd ITAs gyda datblygu strategaeth allforio, ceisiadau am arian, a nodi mecanweithiau cymorth perthnasol. Roedd y cyngor wedi'i deilwra a'r cymorth a oedd yn canolbwyntio ar fusnes gan ITAs yn arbennig o werthfawr i fusnesau micro a bach wrth ddarparu canllawiau allforio wedi'u targedu, ymarferol a gweithredadwy.

Roedd y cymhellion dros ymgysylltu â chymorth LIC yn amrywio:

- roedd angen cymorth ariannol ar bedwar busnes i leihau risg gweithgareddau allforio

- ceisiodd tri arweiniad ar lywio rhwystrau masnach ar ôl gadael yr UE neu ehangu i farchnadoedd newydd
- roedd pump yn anelu at ddatblygu strategaeth allforio strwythuredig yn hytrach na mynd ar drywydd twf rhyngwladol yn adweithiol

Mae hyn yn cyd-fynd ag ymatebion arolwg y buddiolwyr, a ddangosodd mai mynediad i'r farchnad, arian a chyngor arbenigol oedd y prif resymau dros geisio cymorth LIC.

5.1.2. Heriau a meysydd i'w gwella

Er bod busnesau'n gwerthfawrogi'r cymorth a ddarparwyd, roedd 14 yn tynnu sylw at feysydd i'w gwella, yn enwedig mewn canllawiau wedi'u teilwra, penodol i'r sector, prosesau gweinyddol, ac ymgysylltiad rhagweithiol:

5.1.2.1. Cryfhau cymorth wedi'i deilwra, sy'n benodol i'r sector

Teimlai pum busnes fod cymorth allforio LIC yn rhy gyffredinol ac nad oedd yn ystyried cymhlethdodau penodol i'r diwydiant yn llawn.

Yn benodol, nododd 4 busnes, o ddiwydiannau sydd wedi'u rheoleiddio'n fawr neu niche fel awyrfod, ynni adnewyddadwy, a gwyddorau bywyd, er bod gwybodaeth gyffredinol am y farchnad yn ddefnyddiol, nad oedd y cymorth bob amser yn cwmpasu eu safonau cydymffurfiaeth, dogfennaeth, na thechnegol penodol. Mynegodd un busnes bryder bod cael ei grwpio o dan gategoriâu ehangach (e.e., pysgodfeydd o dan Fwyd a Diod) yn golygu bod ei anghenion allforio penodol yn cael eu hanwybyddu. Er efallai nad yw'r canfyddiadau hyn yn adlewyrchu'n llawn natur deilwredig cyflwyno'r rhaglen ITD ac ITO yn ymarferol, maent yn cynrychioli sut y profodd y busnesau eu hunain y cymorth. Disgrifiwyd y bylchau hyn fel rhai sy'n cyfrannu at gyfleoedd a gollwyd, yn enwedig wrth nodi'r cysylltiadau rhyngwladol cywir, llwybrau cydymffurfio, neu rwydweithiau dosbarthu arbenigol.

Cododd tri busnes yr angen am fwy o hyfforddiant digidol ac arweiniad ymarferol yn ymdrin â phynciau fel marchnata ar-lein, datblygu gwefannau, gweithio rhithwir, a chyfrifeg. Soniwyd am yr angen am gyfres o weminarau strwythuredig i ddarparu cymorth parhaus. Nododd un busnes y byddai dod â hyfforddiant blaenorol ar ysgrifennu dogfennau caffael yn ôl o fudd i eraill gan eu bod wedi'i gael yn arbennig o ddefnyddiol.

5.1.2.2. Rhwystrau gweinyddol ac ariannu

Cododd wyth busnes bryderon ynghylch rhwystrau gweinyddol a phrosesau ariannu, yn enwedig o ran cymeradwyo grantiau ar gyfer sioeau masnach.

Soniodd tri busnes am ansicrwydd ynghylch argaeledd arian, gan nodi eu bod wedi colli sioeau masnach mawr neu wedi wynebu costau uwch oherwydd cadarnhad hwyr.

Adroddodd dau fusnes fod cyfyngiadau ar dreuliau a delir (e.e. teithio o fewn y wlad, cludiant rhwng meysydd awyr) wedi creu heriau logistaidd. Er bod y rheolau cymhwysedd angenrheidiol hyn wedi'u gosod i sicrhau defnydd priodol o arian cyhoeddus, serch hynny, roeddent yn cael eu profi gan y busnesau hyn fel cyfyngiad.

Disgrifiodd tri busnes amserlenni cymeradwyo arian fel rhai hir ac yn weinyddol heriol, gan ei gwneud hi'n anodd cyd-fynd â therfynau amser masnachol. Mewn rhai achosion, roedd oedi yn golygu bod busnesau wedi colli cyfleoedd i sicrhau mannau arddangos o'r radd flaenaf neu hediadau a llety cost-effeithiol.

5.1.2.3. Heriau ymgysylltu, ymwybyddiaeth ac allgymorth

Mynegodd tri busnes awydd i LIC gymryd rhan hyd yn oed yn fwy rhagweithiol wrth estyn allan yn uniongyrchol at fusnesau, fel cynnig gwahoddiadau wedi'u teilwra i deithiau masnach a darparu canllawiau wedi'u targedu. Er bod y rhaglen yn hyrwyddo ei gwasanaethau'n weithredol ac yn cynnal ymgysylltiad strwythuredig drwy ITAs a sianeli eraill, mae'r adborth hwn yn adlewyrchu canfyddiad rhai busnesau y gellid cryfhau allgymorth ymhellach i sicrhau bod cyfleoedd yn cael eu deall yn eang.

Galwodd dau fusnes am gyfathrebu gwell a chyfeirio cliriach ar wefan LIC, yn enwedig o ran y ffyrddiau cymorth sydd ar gael a'r prosesau ymgeisio. Mynegasant awydd am wybodaeth gliriach a mwy hygyrch i helpu busnesau i lywio'r ystod lawn o gymorth allforio sydd ar gael.

Yn olaf, er bod boddhad â'r ITO yn uchel yn gyffredinol, nododd 2 fusnes anawsterau wrth sicrhau cyfarfodydd gyda phrynwyr a dosbarthwyr perthnasol. Mewn rhai rhanbarthau, roedd ymgynghorwyr yn y farchnad yn ei chael hi'n anodd cysylltu busnesau â'r dosbarthwyr cywir, gan gyfyngu ar effeithiolrwydd ymgysylltu â masnach ryngwladol. Nodwyd hefyd, er bod yr ymgynghorwyr wedi eu helpu i sicrhau cyflwyniadau, nad oedd llawer o ddilyniant strwythuredig na chymorth parhaus gan LIC, gan ei gwneud hi'n anodd cynnal a throsi cysylltiadau cychwynnol yn gytundebau allforio.

5.2. Effaith y cymorth

5.2.1. Cystadleurwydd

Yn unol ag ymatebion yr arolwg, nododd 9 busnes fod cymorth allforio LIC wedi eu helpu i wella eu cystadleurwydd mewn marchnadoedd rhyngwladol. Adroddwyd bod mynychu sioeau masnach a digwyddiadau wedi cynyddu gwelededd brand, wedi hwyluso rhwydweithio â ffigurau pwysig yn y diwydiant, ac wedi darparu gwybodaeth am dueddiadau'r farchnad. Rhoddodd chwe busnes gydnabyddiaeth i gymorth allforio LIC am ganiatáu iddynt brisio eu cynnyrch yn fwy cystadleuol, mynd i mewn i farchnadoedd yn gyflymach nag a ragwelwyd, a lleoli eu hunain ochr yn ochr â chystadleuwyr byd-eang mwy o faint.

5.2.2. Newidiadau busnes mewnol

Yn aml, roedd cymorth allforio LIC yn arwain at newidiadau mewnol mewn strategaeth fusnes, staffio a phenderfyniadau buddsoddi. Roedd y canlyniadau penodol yn cynnwys:

Twf y gweithlu: yn unol ag ymatebion yr arolwg, ehangodd 4 busnes eu timau o ganlyniad uniongyrchol i gynnydd mewn gwerthiannau allforio a hwyluswyd gan gymorth allforio LIC. Cyflogodd un busnes 14 aelod o staff ychwanegol, tra bod un arall wedi nodi ei fod wedi tyfu o 15 i 20 o weithwyr oherwydd cyfranogiad llwyddiannus mewn sioeau masnach.

Newid mewn strategaeth allforio: Tynnodd 5 busnes sylw at y ffaith eu bod wedi addasu eu dulliau marchnata, wedi ail-frandio, neu wedi mynd i mewn i farchnadoedd newydd ar ôl derbyn canllawiau allforio.

Mwy o wydnwch ariannol: Nododd 3 busnes fod y cymorth wedi eu helpu i fuddsoddi mewn twf gyda mwy o hyder, yn enwedig yn sgil pandemig Covid-19.

5.2.3. Twf allforio, mynediad i'r farchnad, ac effaith ariannol

Ar draws y cyfweiliadau, adroddodd 10 busnes fod y cymorth allforio wedi cyfrannu'n sylweddol at fusnesau yn ehangu i farchnadoedd allforio newydd, sefydlu partneriaethau tramor, a sicrhau perthnasoedd hirdymor â chleientiaid. Disgrifiodd busnesau sut y gwnaeth teithiau masnach, ymweliadau o fewn gwledydd, a chyflwyniadau a hwyluswyd gan LIC eu helpu i oresgyn rhwystrau mynediad a chyflymu eu presenoldeb rhyngwladol.

Adroddodd pedwar busnes lwyddiant mewn sioeau masnach Ewropeaidd, fel Ffair Lyfrau Frankfurt, lle gwnaethon nhw ennill cwsmeriaid a contractau newydd yn uniongyrchol. Cafodd y digwyddiadau hyn y gydnabyddiaeth nid yn unig am werthiannau yn y fan a'r lle ond hefyd am atgyfnerthu gwerth strategol hirdymor presenoldeb cyson yn y farchnad.

Tynnodd tri busnes sylw at rôl bwysig cyngor rheoleiddio a chydymffurfiaeth a ddarparwyd drwy raglen ITO. Helpodd y cyfarwyddyd arbenigol hyn nhw i lywio rheolau cymhleth y farchnad, yn enwedig yng Ngwlad Belg a gwledydd eraill yr UE, gan eu galluogi i sicrhau contractau na fyddai wedi bod yn bosibl fel arall.

Nododd dau fusnes fod cyflwyniadau wyneb yn wyneb a gefnogir gan LIC yn hanfodol wrth weithredu mewn marchnadoedd sy'n sensitif yn ddiwylliannol, fel Japan. Amlygwyd bod cyfarfodydd wyneb yn wyneb, sy'n cael eu gwerthfawrogi'n fawr yn y rhanbarthau hyn, yn allweddol wrth feithrin ymddiriedaeth, symud trafodaethau ymlaen, ac yn y pen draw i daro bargeinion.

Yn olaf, adroddodd 5 busnes fod y cymorth ariannol a chynghorol a gawsant wedi eu helpu i wrthsefyll cylchoedd gwerthu hir, yn enwedig mewn sectorau lle gall contractau gymryd blynyddoedd i ddod i rym. Nodasant sut roedd ymgysylltiad parhaus LIC, trwy arian ac arbenigedd, wedi darparu'r sefydlogrwydd a'r hyder sydd eu hangen i fynd ar drywydd cyfleoedd allforio gwerth uchel.

5.2.4. Arloesi cynnyrch

Adroddodd pum busnes fod cymorth allforio LIC wedi cyfrannu at ddatblygu, mireinio ac ehangu eu cynigion cynnyrch, gan eu galluogi i ymateb i alw'r farchnad, gwella cystadleurwydd a sicrhau cwsmeriaid newydd. Darparodd gwybodaeth am y farchnad a gafwyd drwy gynadleddau, digwyddiadau masnach a phartneriaethau arloesi a gefnogwyd gan LIC fewnwelediadau gwerthfawr a luniodd strategaethau cynnyrch yn uniongyrchol.

Rhoddodd tri busnes gydnabyddiaeth i gymorth LIC am hwyluso arloesi cynnyrch. Fe wnaethon nhw dynnu sylw at sut y gwnaeth adborth cwsmeriaid mewn sioeau masnach rhyngwladol arwain at ailgynllunio cynhyrchion a chyfleoedd datblygu newydd, tra bod 2 wedi defnyddio partneriaethau â sefydliadau ymchwil yn benodol—megis y Ganolfan

Ymchwil Gweithgynhyrchu Uwch—i brototeipio cynhyrchion newydd a fydd yn cael eu lansio yn 2025.

Roedd ehangu ystodau cynnyrch hefyd yn ganlyniad pwysig i 3 busnes. Manteisiodd dau o'r rhain ar gysylltiadau cyflenwyr a gweithgynhyrchu a hwyluswyd gan LIC, a oedd yn allweddol wrth lansio cynhyrchion newydd. Nododd y llall fod cymorth LIC wedi eu helpu i arallgyfeirio ac ymestyn llinellau cynnyrch, gan agor gwerthiannau i gwsmeriaid newydd.

Mae'r tabl isod yn crynhoi'r prif gasgliadau gan fusnesau a gafodd gymorth allforio LIC a sut y gwnaethon nhw gymhwyso'r cymorth hwn i wella eu strategaethau allforio a thwf y farchnad.

Tabl 5.1 Mathau o gymorth gan LIC ac effeithiau ar strategaethau allforio busnes

Prif gasgliadau busnesau o gymorth allforio'r LIC	Cymhwysiad i strategaeth allforio a thwf
Gwybodaeth am y farchnad o ymchwil ITD	Dewis marchnad allforio a strategaeth wybodus
Arian ar gyfer teithiau masnach	Galluogi ymgysylltu uniongyrchol â chleientiaid a negodi contractau
Mynediad at ymgynghorwyr yn y wlad	Hwyluso cysylltiadau â chysylltiadau pwysig yn y farchnad
Cymorth ariannol ar gyfer arddangosfeydd	Gwelededd brand uwch a phrynwyr rhyngwladol wedi'u sicrhau
Cymorth ITA a chynllunio allforio	Strategaeth twf busnes hirdymor wedi'i chryfhau

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio - cyfweiliadau â buddiolwyr, 2024

5.2.5. Ymwybyddiaeth a defnydd o gymorth allforio arall

Yn ogystal â chymorth allforio LIC, nododd 8 busnes eu bod wedi ymgysylltu â gwasanaethau eraill sy'n gysylltiedig ag allforio, gan gynnwys teithiau masnach, mynychu sioeau masnach, a chymorth ymchwil i'r farchnad. Er bod y gwasanaethau hyn yn cael eu hystyried yn ddefnyddiol, roedd busnesau'n gyffredinol yn tynnu sylw at y ffaith bod cymorth LIC yn cynnig mwy o hyblygrwydd a pherthnasoedd gwaith agosach.

Roedd busnesau'n gweld dull LIC fel un mwy cydweithredol ac addasadwy na darparwyr eraill cymorth allforio, gan ganiatáu iddynt lunio ac ymgysylltu'n uniongyrchol â'r cynnig cymorth. Nododd un busnes yn benodol, o'i gymharu â darparwyr eraill, fod sianeli cyfathrebu LIC yn darparu rhyngweithio mwy uniongyrchol, fel mynediad at gynghorwyr masnach, yn hytrach na dibynnu'n llwyr ar systemau ar-lein ffurfiol.

Er gwaethaf y gwahaniaethau yn yr arddull cyflwyno, roedd busnesau'n cydnabod bod LIC a darparwyr cymorth allforio eraill yn gweithio mewn modd ategol, gydag atgyfeiriadau a chydlynu ar draws gwasanaethau.

5.2.6. Allforio yn y dyfodol

Adroddodd busnesau fod cymorth LIC wedi chwarae rhan hanfodol wrth lunio eu cynlluniau allforio yn y dyfodol, gyda llawer yn priodoli cyfleoedd twf parhaus a disgwyliedig yn uniongyrchol i'r cymorth a dderbyniwyd. Tynnodd sawl busnes sylw at y ffaith bod eu llwyddiant allforio wedi galluogi ailfuddsoddi mewn ehangu, ac roeddent yn ystyried cymorth parhaus gan LIC yn hanfodol ar gyfer cael mynediad at farchnadoedd newydd a sicrhau bargeinion yn y dyfodol.

Esboniodd busnesau fod y cymorth wedi cyfrannu'n uniongyrchol at sicrhau gwerthiannau allforio, gan ddarparu'r sylfaen ariannol sydd ei hangen ar gyfer twf busnes. Dywedodd un busnes fod ganddynt 6 neu 7 cyfle allforio ar y gweill na fyddent wedi dod i'r amlwg heb gymorth LIC. Rhoddodd eraill gydnabyddiaeth i gymorth gydag ymchwil i'r farchnad, yn enwedig ar gyfer yr Unol Daleithiau, gan eu helpu i sefydlu cysylltiadau gwerthfawr yn y diwydiant a chwsmeriaid posibl. Mynegodd un busnes hyder cryf yn eu rhagolygon ar gyfer y dyfodol, gan ddweud:

“Agorodd cymorth LIC gyfleoedd allforio newydd ac ymweliadau rhyngwladol na fyddem wedi gallu eu cyrchu ar ein pennau ein hunain. Rwy'n hyderus am ein dyfodol oherwydd cymorth LIC.”^[footnote27]

Wrth edrych ymlaen, mynegodd 11 busnes ymrwymiad cryf i barhau â'u hymgysylltiad â chymorth LIC, gan ei ystyried yn alluogwr pwysig ar gyfer cael mynediad at farchnadoedd newydd. Roedd wyth yn bwriadu defnyddio teithiau masnach, ymweliadau o fewn gwledydd, ac ymchwil i'r farchnad bellach i archwilio cyfleoedd ehangu. Roedd pump yn bwriadu manteisio ar gynadleddau a digwyddiadau a gefnogir gan LIC i adeiladu ar eu strategaethau allforio presennol, tra bod 6 yn pwysleisio pwysigrwydd cynnal perthynas barhaus â Thîm Allforio Llywodraeth Cymru i weithredu'n gyflym ar gyfleoedd sy'n dod i'r amlwg ac adnabod cleientiaid newydd a marchnadoedd allforio posibl.

5.2.7. Rhannu gwybodaeth gyda Llywodraeth Cymru

Mynegodd deg busnes ddewis am ddulliau syml, baich isel o rannu data gweithgarwch allforio, megis gwerthiannau allforio, trosiant, ac ymgysylltu â chymorth LIC. Nododd saith ymatebydd yn benodol fod adrodd ar-lein blynyddol yn ateb ymarferol, ar yr amod bod y broses yn parhau i fod yn gryno ac yn hylaw. Fodd bynnag, rhybuddiodd 4 busnes fod amseroedd arweiniol allforio yn aml yn fwy na blwyddyn, gan ei gwneud hi'n anodd gweld effaith uniongyrchol y cymorth. Awgrymasant y byddai dull monitro tymor hwy — sy'n cwmpasu sawl blwyddyn — yn rhoi darlun mwy cywir o ganlyniadau allforio.

Er bod rhai ymatebwyr yn cefnogi adrodd digidol ffurfiol, roedd 5 busnes lle roedd yn well ganddynt ymgysylltu mwy personol, fel sgysiaid uniongyrchol gydag Ymgynghorydd Masnach Ryngwladol (ITA), i gofnodi manylion eu cynnydd allforio. Fe wnaethant egluro nad yw arolygon a mecanweithiau adrodd traddodiadol yn aml yn cael eu hateb, yn enwedig mewn busnesau llai sydd â chapasiti gweinyddol cyfyngedig. Mewn cyferbyniad, ystyriwyd

²⁷Ffynhonnell: Cyfweiliad busnes ansoddol, 2024

bod deialog dros y ffôn neu wyneb yn wyneb yn ffurfiau mwy ystyrlon ac effeithlon o ymgysylltu.

Mynegodd dau fusnes ddiddordeb mewn porth busnes pwrpasol, lle gallent gofrestru, cael mynediad at gymorth, derbyn cyngor, a rhoi adborth mewn un platfform. Awgrymodd un busnes system wedi'i modelu ar borth y FSB, a fyddai'n symleiddio rhyngweithiadau ac yn gwneud ymgysylltu â chymorth allforio Llywodraeth Cymru yn fwy hygyrch ac effeithlon.

6. Ymatebion arolwg y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr

Pennod 6: Crynodeb o ymatebion arolwg y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr (1-2)

Perfformiad busnes a gweithgarwch allforio

- Nododd 51.8% (43) gynnydd mewn trosiant ers iddynt ddechrau allforio, tra bod 31.7% (26) wedi nodi cynnydd mewn gwerthiannau allforio.
- Priodolwyd y twf mewn trosiant yn bennaf i gynnydd yn y galw yn y farchnad o 45.5% (35), gwelliant yn y cynigion cynnyrch o 39.0% (30), ac ehangu i farchnadoedd newydd o 39.0% (30).
- Nododd 52.1% (37) eu bod wedi diogelu neu greu swyddi yn ystod y 24 mis diwethaf.

Buddsoddi mewn allforio

- Dywedodd 52.0% (26) nad oeddent wedi buddsoddi mewn gweithgareddau sy'n gysylltiedig ag allforio dros y flwyddyn ddiwethaf. Buddsoddodd y rhai a wnaeth hynny mewn digwyddiadau masnach, marchnata ac ymchwil a datblygu.
- Mae sylwadau ansoddol yn awgrymu bod hyn yn aml oherwydd heriau sy'n gysylltiedig ag ymadael â'r UE neu enillion canfyddedig cyfyngedig ar fuddsoddiad.
- I'r rhai a fuddsoddodd, roedd y gwariant yn bennaf ar gyfer digwyddiadau masnach, marchnata a gweithgareddau mewnol.
- Adroddodd pedwar ymatebydd fuddsoddiad sylweddol, gan gynnwys un yn crybwyll dros £100,000 ar gyfer ehangu masnachol ac ymchwil.

Ehangu'r farchnad a datblygu cynnyrch

- Adroddodd 28.9% (24) nad oeddent wedi ehangu i farchnadoedd rhyngwladol newydd, tra bod 15.7% (13) wedi mynd i mewn i 5 gwlad newydd neu fwy.
- Dywedodd 32.1% (26) nad oeddent wedi gwneud unrhyw newidiadau i'w cynigion cynnyrch neu wasanaeth. Mewn cyferbyniad, cyflwynodd 19.8% (16) gynhyrchion neu wasanaethau newydd, gwellodd 16.0% (13) rai presennol, a gwnaeth 28.4% (23) y ddau.
- Nodwyd ehangu i farchnadoedd niche a thechnegol, yn aml ynghyd ag addasiadau mewn ymateb i alw cwsmeriaid rhyngwladol.

Effeithiau Cyflogaeth

- Dywedodd 25.3% (18) eu bod wedi cynyddu nifer y staff, 18.3% (13) eu bod wedi diogelu swyddi, ac 8.5% (6) eu bod wedi gwneud y ddau.
- Ymhlith y rhai a oedd yn cyflogi, cyflogodd 61.1% (22) rhwng 1 a 5 o weithwyr newydd.
- Adroddodd 46.6% (27) eu bod wedi diogelu 1–5 rôl, tra bod un busnes wedi nodi eu bod wedi diogelu dros 800 o swyddi.

Pennod 6: Crynodeb o ymatebion arolwg y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr (2-2)

Heriau allforio

- Ymhlith yr heriau a adroddwyd amlaf roedd cludo a logisteg (63), costau uchel (55), ac ansicrwydd economaidd fel Covid-19 neu ymadael â'r UE (52).
- Roedd rhwystrau eraill a adroddwyd yn cynnwys newidiadau rheoleiddiol (41), amrywiadau yn y gyfradd gyfnewid (39), a chystadleuaeth mewn marchnadoedd tramor (37).
- Nododd sylwadau ansoddol gan ymatebwyr fod ymadael â'r UE yn aflonyddwch mawr, gan nodi anawsterau gyda gwaith papur tollau, rheoliadau sy'n newid, a diffyg cymorth ariannol.

Cymorth allforio amgen a geisiwyd

- Nid oedd 66.2% o'r ymatebwyr wedi ceisio unrhyw gymorth allforio gan sefydliadau allanol.
- Ymhlith y rhai a wnaeth, sefydliadau Siambr Masnach, DBT, a'r hen UKTI (a ddisodlwyd gan y DBT ers hynny) a nodwyd fwyaf.

Diddordeb mewn cymorth allforio LIC

- Nid oedd 50.6% (42) yn ymwybodol o gymorth allforio LIC. O'r rhain, dywedodd 65.9% (27) y byddent wedi defnyddio'r cymorth pe byddent wedi gwybod amdano.
- Y mathau o gymorth a geisiwyd fwyaf oedd cymorth ariannol gyda 59.2% (42), cyngor ac ymgynghoriaeth allforio gyda 57.7% (41), a hyfforddiant a gweithdai gyda 45.1% (32).
- Tynnodd sylwadau ansoddol gan 3 ymatebydd sylw at yr angen am ganllawiau rheoleiddio cliriach, cymorth allforio penodol i'r sector, a chymorth gyda gweithdrefnau mewnforio/allforio dros dro.

Anghenion cymorth allforio yn y dyfodol

- Mynegodd 53.4% (47) ddiddordeb mewn arian ar gyfer datblygu busnes rhyngwladol. Roedd mathau eraill o gymorth a ddewiswyd yn aml yn cynnwys cymorth cyfreithiol a rheoleiddiol gyda 29.5% (26), cyngor allforio un-i-un gyda 29.5% (26), a chymorth marchnata arbenigol gyda 28.4% (25).
- Gofynnodd 27.3% (24) am hyfforddiant a gweithdai, ceisiodd 25.0% (22) ymchwil i'r farchnad allforio, a dewisodd 20.5% (18) gymorth wedi'i deilwra ar gyfer allforwyr cam cynnar.
- Nododd yr ymatebwyr yr angen i wella gallu allforio mewn meysydd fel cysylltu â chwsmeriaid rhyngwladol (26) a deall rheoliadau masnach (25).
- Atgyfnerthodd sylwadau ansoddol y canfyddiadau hyn, gyda busnesau'n gofyn am gymorth ariannol, canllawiau rheoleiddio cliriach, a chymorth gydag ardystio, hyfforddiant iaith, a mynychu digwyddiadau tramor.

6.1. Cyflwyniad

Cynhaliwyd arolwg gyda busnesau allforio yng Nghymru nad oeddent wedi derbyn cymorth allforio gan LIC rhwng y blynyddoedd ariannol 2017-2018 i 2023-2024. I gyflawni hyn, cafodd y LIC restr lawn o allforwyr o Gymru gan Find UK Traders²⁸ a gafodd ei chroeswrio yn erbyn cofnodion yn FAME, cronfa ddata fusnes sy'n dal gwybodaeth am faint busnesau,

²⁸ [Find UK Traders](#)

dosbarthiad sector diwydiant, manylion cyswllt cyfarwyddwyr, a Rhifau Cofrestru Cwmnïau (CRNs). Lle na chanfuwyd cyfatebiaeth uniongyrchol yn y gronfa ddata, defnyddiwyd cofnodion Tŷ'r Cwmnïau i nodi manylion ychwanegol.

Er mwyn sicrhau mai dim ond y rhai nad oeddent yn fuddiolwyr a gynhwyswyd yn y sampl terfynol, cynhaliwyd proses glanhau data gan LIC i gael gwared ar fusnesau a oedd wedi derbyn cymorth allforio gan LIC. Dileu busnesau sy'n fuddiolwyr o'r sampl dan sylw:

- Paru CRN â chofnodion LIC
- paru mynegai 'lled-gywir' ar enwau cwmnïau
- paru codau post

Ar gyfer gweinyddu'r arolwg, mabwysiadwyd dull 'gwrthio i'r we', lle anfonwyd llythyrau copi caled at gyfarwyddwyr enwol busnesau nad ydynt yn fuddiolwyr yng Nghymru, a nodwyd drwy'r broses a amlinellwyd uchod. Yna cyfeiriodd y llythyr y derbynwyr at yr arolwg drwy ddolen ar-lein. Fel gyda'r arolwg buddiolwyr, roedd cyfranogiad yn yr arolwg i'r rhai nad oeddent yn fuddiolwyr yn wirfoddol, gyda phob cwestiwn wedi'i gynllunio i fod yn ddewisol er mwyn annog y cyfranogiad a'r ymatebion mwyaf posibl. Roedd yr arolwg yn fyw o ganol mis Awst tan ganol mis Tachwedd 2024. Tynnwyd cyfanswm o 6 o fusnesau o'r sampl gychwynnol am wahanol resymau:

- 4 wedi anfon e-bost at y gwerthuswyr i optio allan o'r arolwg
- anfonodd un e-bost at y gwerthuswyr yn dweud eu bod wedi rhoi'r gorau i allforio
- anfonodd un e-bost at y gwerthuswyr yn dweud eu bod wedi rhoi'r gorau i weithredu

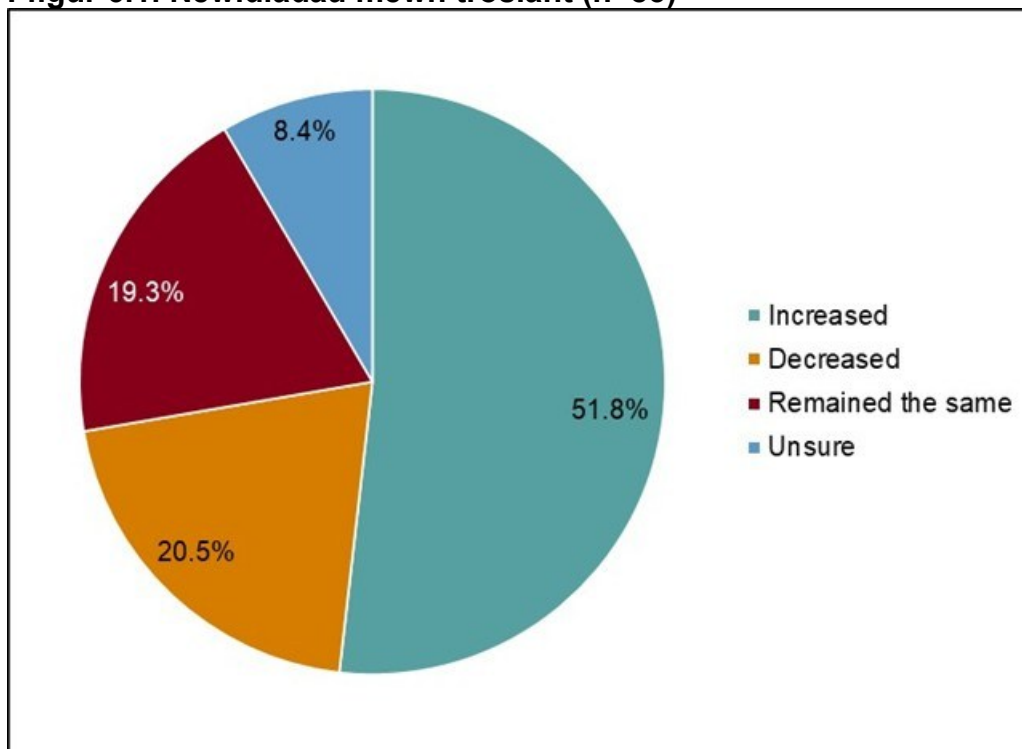
Yn dilyn yr addasiadau hyn, roedd maint terfynol y sampl yn cynnwys 2,022 o fusnesau, gyda 110 o ymatebion yn Saesneg ac 1 yn y Gymraeg, gan arwain at gyfradd ymateb o 5.5%. Derbyniwyd 99 o ymatebion rhannol ychwanegol; fodd bynnag, oherwydd data anghyflawn, dosbarthwyd y rhain fel rhai nad oeddent wedi ymateb ac fe'u heithriwyd o'r dadansoddiad terfynol.

6.2. Ymatebion arolwg y rhai nad oeddent yn fuddiolwyr

Mae'r bennod hon yn cyflwyno canfyddiadau o'r arolwg o'r rhai nad oeddent yn fuddiolwyr. Darperir gwybodaeth ynghylch nodweddion busnes y rhai nad oeddent yn fuddiolwyr yn Atodiad F.

6.2.1. Perfformiad busnes

Ffigur 6.1. Newidiadau mewn trosiant (n=83)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad ydynt yn fuddiolwyr, 2024

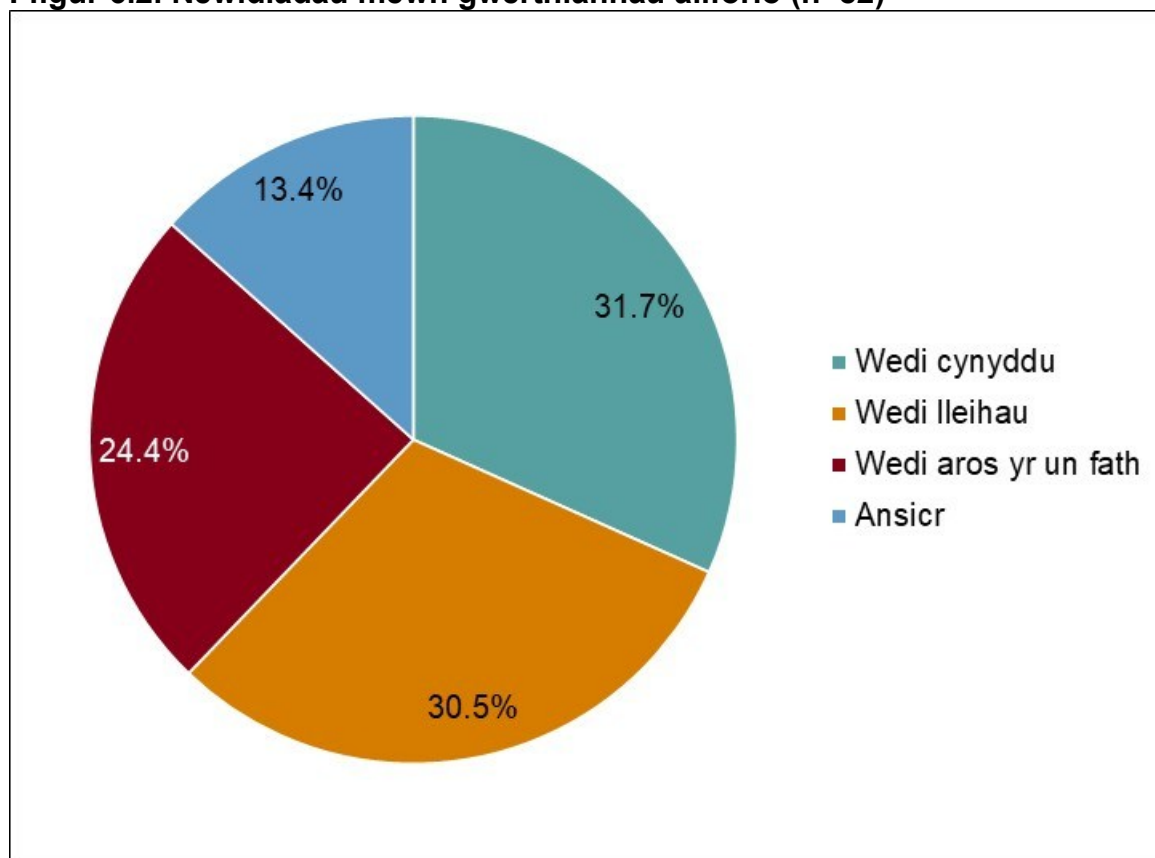
Gofynnwyd i'r ymatebwyr am newidiadau yn nhrosiant eu busnes ers iddynt ddechrau allforio. Fel y nodir yn Ffigur 6.1, dywedodd 51.8% (43) fod eu trosiant wedi cynyddu ers iddynt ddechrau allforio, nododd 20.5% (17) ostyngiad, a dywedodd 19.3% (16) fod y trosiant wedi aros yr un fath.

Gofynnwyd cwestiwn dilynol i fusnesau ynghylch y rhesymau dros y newid mewn trosiant. Mewn ymateb, crybwyllodd 45.5% (n=35/77) gynnydd yn y galw yn y farchnad, nododd 39.0% (n=30/77) gynnig cynnyrch neu wasanaeth gwell, a phriodolodd 39.0% (n=30/77) hynny i ehangu i farchnadoedd newydd. Nododd 28.6% pellach (n=22/77) farchnata a hyrwyddo fel ffactorau sy'n cyfrannu. Gadawyd sylwadau ansoddol gan nifer o ymatebwyr hefyd.

Adborth ansoddol

Nododd 33.8% (n=26/77) ffactorau "eraill", a oedd yn cynnwys ymadael â'r UE, pandemig Covid-19, cynnydd mewn prisiau, ac amrywiadau geo-wleidyddol ac economaidd ehangach.

Ffigur 6.2. Newidiadau mewn gwerthiannau allforio (n=82)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad oeddent yn fuddiolwyr, 2024

Mae Ffigur 6.2 yn dangos, pan ofynnwyd iddynt sut roedd eu gwerthiannau allforio wedi newid ers iddynt ddechrau allforio, bod 31.7% (26) wedi nodi cynnydd, tra bod 30.5% (25) wedi nodi gostyngiad. Dywedodd 24.4% (20) arall fod eu gwerthiannau allforio wedi aros yr un fath, tra bod 13.4% (11) yn ansicr. Rhoddodd chwech o ymatebwyr adborth ansoddol.

Adborth ansoddol

Nododd chwech o ymatebwyr fod ymadael â'r UE wedi effeithio'n negyddol ar eu gwerthiannau allforio oherwydd cynnydd mewn trethi, cynnydd mewn costau ochr gyflenwi a cholli cwsmeriaid yn yr UE.

6.2.2. Arian wedi'i fuddsoddi mewn gweithgareddau allforio

Gofynnwyd i'r ymatebwyr faint o arian a fuddsoddasant mewn gweithgareddau allforio (megis ymchwil i'r farchnad, teithiau masnach a marchnata) yn ystod y flwyddyn ddiwethaf: o'r 50 a atebodd, nid oedd 52.0% (26) wedi dyrannu unrhyw arian tuag at weithgareddau allforio yn ystod y cyfnod hwnnw; 16% (8) wedi dyrannu hyd at £10,000; 18% (9) wedi dyrannu rhwng £10,000 ac £20,000, a 14% (7) wedi dyrannu dros £20,000, gyda'r buddsoddiad uchaf mewn gweithgareddau allforio yn £200,000. Rhoddodd nifer o ymatebwyr sylwadau ansoddol.

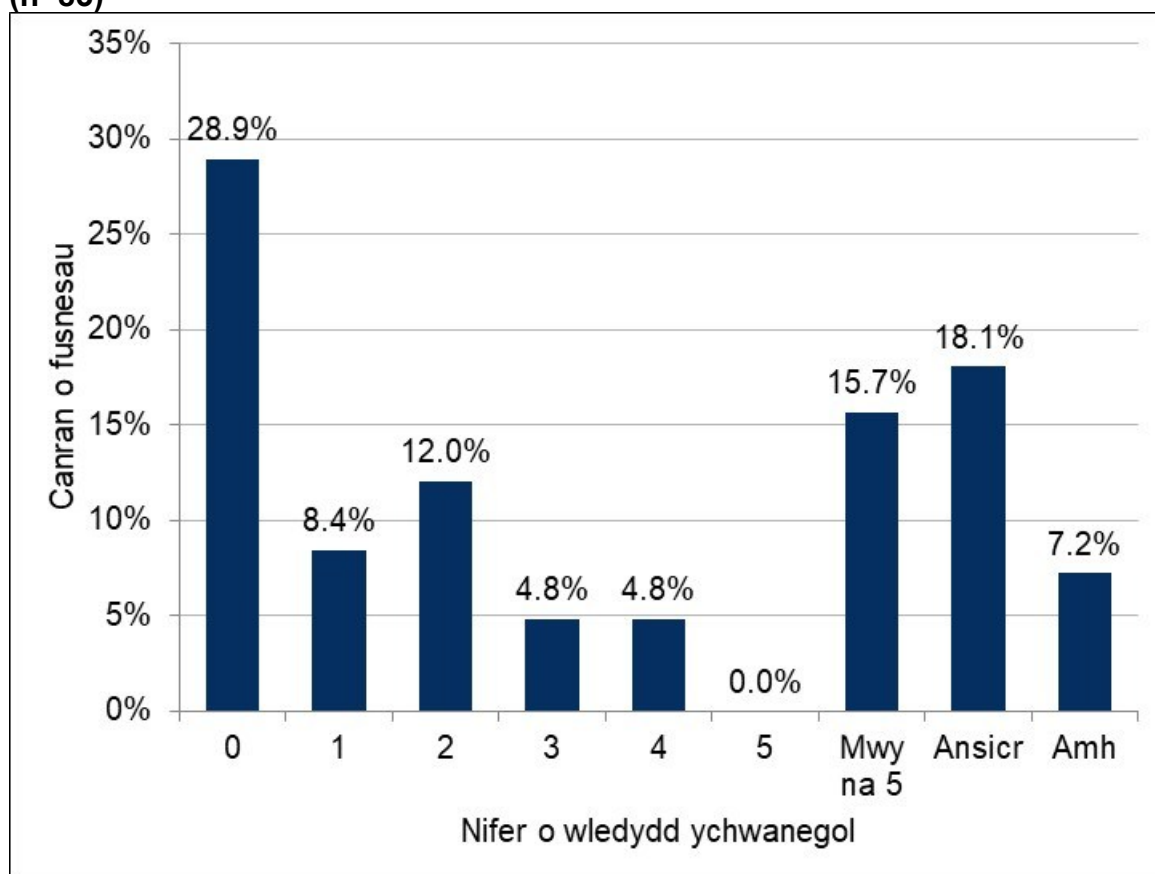
Adborth ansoddol

Nododd nifer o ymatebwyr eu bod wedi gwneud buddsoddiadau wedi'u targedu mewn digwyddiadau masnach a marchnata, gyda 5 yn darparu enghreifftiau megis mynychu arddangosfeydd penodol i'r sector neu fuddsoddiad uniongyrchol mewn gweithgarwch hyrwyddo.

Adroddodd pedwar ymatebydd fuddsoddiadau sylweddol mewn ymchwil i'r farchnad a datblygu, gydag un busnes yn amcangyfrif £100,000 mewn gwariant ar draws ei dimau masnachol ac Ymchwil a Datblygu yn y DU.

Dywedodd chwech o ymatebwyr nad oeddent wedi gwneud unrhyw fuddsoddiad diweddar mewn allforio oherwydd heriau sy'n gysylltiedig ag ymadawiad y DU â'r UE – megis mwy o waith papur, beichiau rheoleiddio, a llai o hyfywedd masnachol, a oedd i rai yn lleihau'r cymhelliant i fynd ar drywydd masnach ryngwladol.

Ffigur 6.3. Gwledydd ychwanegol yr allforiwyd iddynt yn ystod y 24 mis diwethaf (n=83)

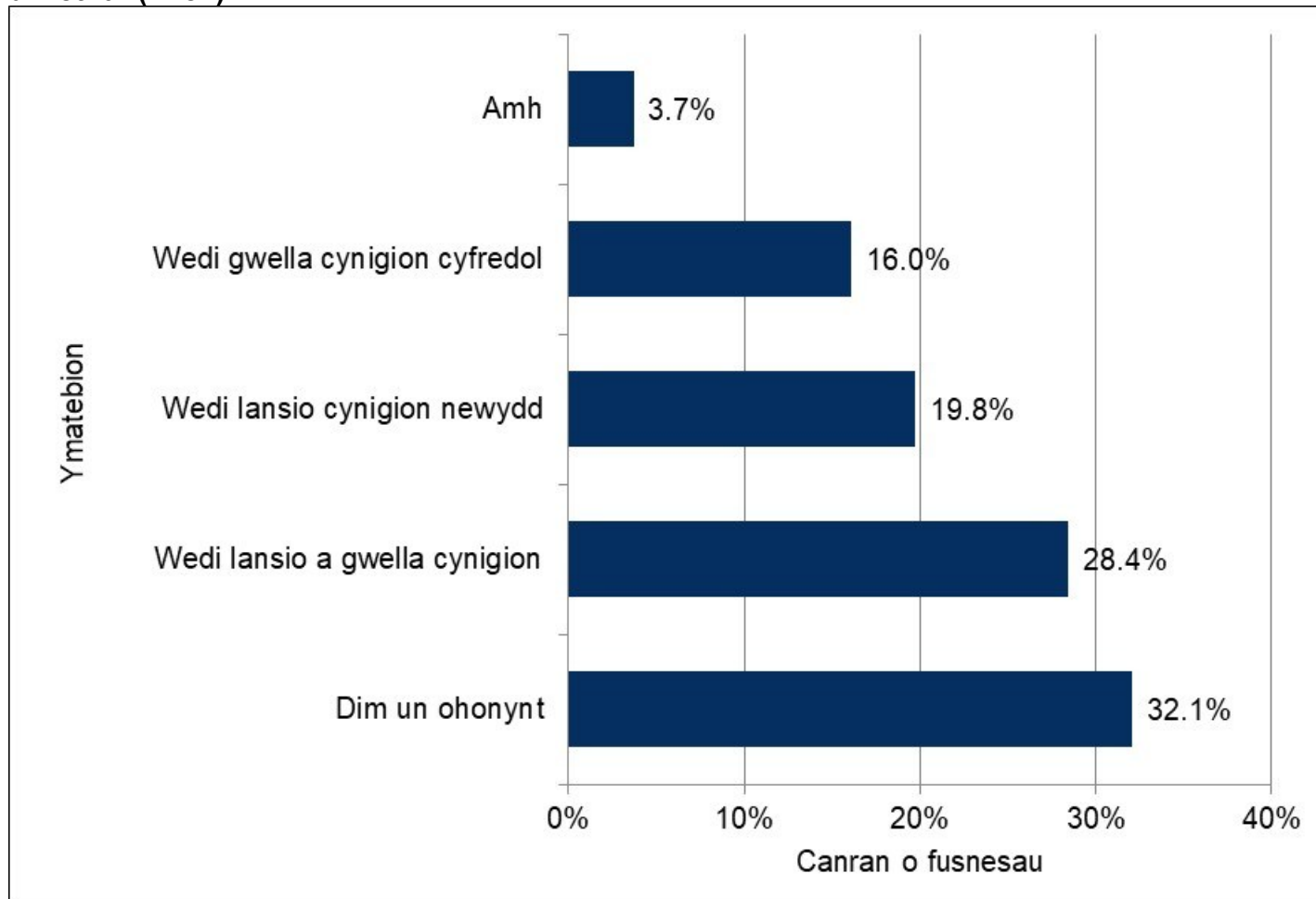

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad oeddent yn fuddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i'r ymatebwyr a oeddent wedi allforio i unrhyw wledydd ychwanegol yn ystod y 24 mis diwethaf. Fel y mae Ffigur 6.3 yn ei ddangos, nododd 28.9% (24) nad oeddent wedi ehangu i farchnadoedd newydd, tra bod 15.7% (13) wedi nodi eu bod yn allforio i fwy na 5 gwlad ychwanegol, gan amlygu bod is-set o ymatebwyr wedi mynd ati i fynd ar drywydd twf yn y farchnad fyd-eang. Aeth 12.0% (10) i mewn i ddwy farchnad newydd, aeth 8.4% (7) i mewn i un, ac aeth 4.8% (4) yr un i mewn i 3 neu 4 gwlad newydd. Mae rhestr lawn o

wledydd newydd yr allforir iddynt gan bobl nad oeddent yn fuddiolwyr wedi'i nodi yn Atodiad I.

Ffigur 6.4. Wedi cyflwyno neu wella cynhyrchion/gwasanaethau yn ystod y 24 mis diwethaf (n=81)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad oeddent yn fuddiolwyr, 2024

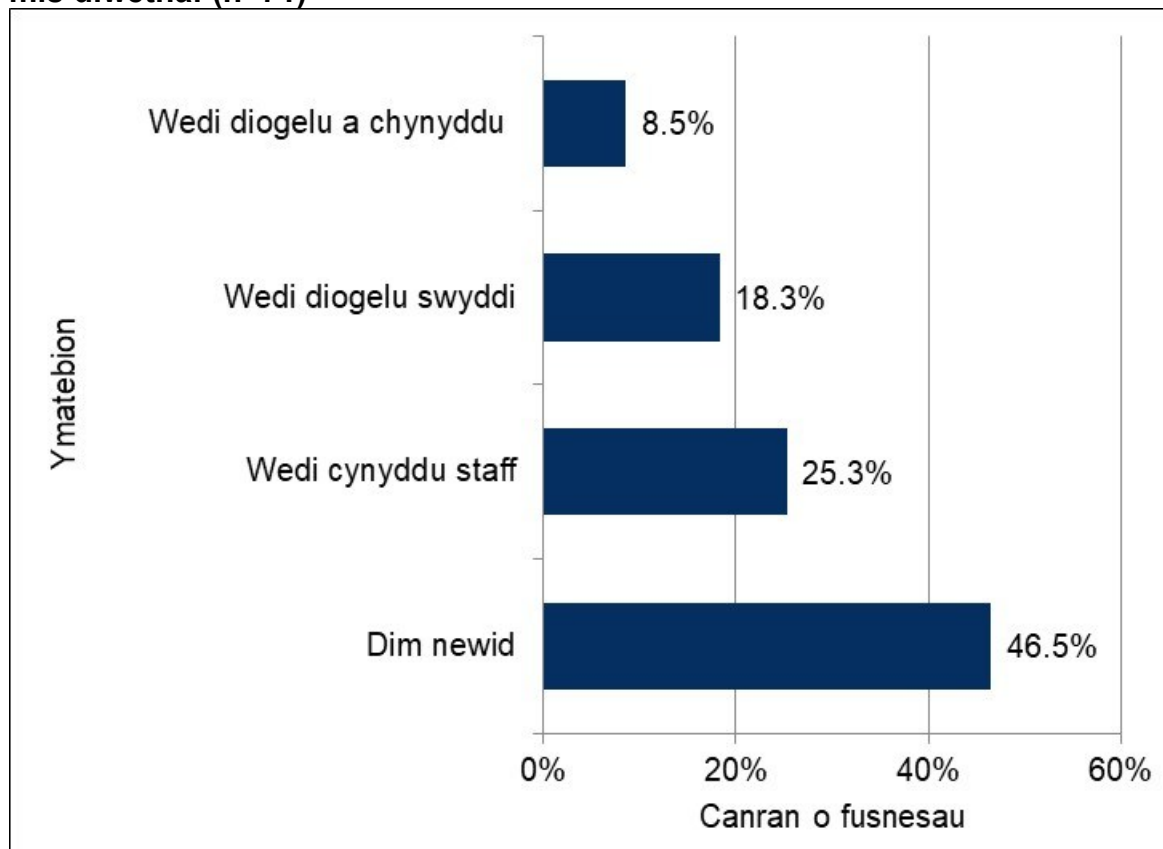
Gofynnwyd i'r ymatebwyr a oeddent wedi lansio neu wella cynhyrchion a gwasanaethau yn ystod y 24 mis diwethaf. Fel y dangosir yn Ffigur 6.4, lansiodd 19.8% (16) gynigion newydd, tra bod 16.0% (13) wedi canolbwyntio ar wella cynigion presennol. Gwnaeth 28.4% (23) arall y ddau. Ni wnaeth 32.1% (26) unrhyw newidiadau, sy'n awgrymu bod cyfran sylweddol wedi cynnal eu llinellau cynnyrch presennol. Darparwyd nifer o sylwadau ansoddol.

Adborth ansoddol

Mae sylwadau ansoddol gan ymatebwyr yn dangos gweithgareddau amrywiol, gan gynnwys datblygu offerynnau cerdd newydd i'w hallforio, gwella offer switsio ar gyfer marchnadoedd rhyngwladol, ac ehangu ystodau cynnyrch i fynd i'r afael â chostau dosbarthu cynyddol.

Nododd eraill fod eu cynhyrchion wedi aros yr un fath oherwydd eu natur arbenigol.

Ffigur 6.5. Cynnydd yn nifer y gweithwyr a/neu swyddi wedi'u diogelu yn ystod y 24 mis diwethaf (n=71)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad oeddent yn fuddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i'r ymatebwyr a oeddent wedi cynyddu nifer eu gweithwyr neu wedi diogelu swyddi presennol yn ystod y 24 mis diwethaf. Fel y mae Ffigur 6.5 yn ei ddatgelu, dywedodd 25.3% (18) eu bod wedi cynyddu staff, roedd 18.3% (13) wedi diogelu swyddi, ac roedd 8.5% (6) pellach wedi gwneud y ddau. Mewn cyferbyniad, nododd 46.5% (33) nad oedd unrhyw newid wedi bod mewn cyflogaeth yn ystod y cyfnod hwn.

Mae Tablau 6.1 a 6.2 yn rhoi dadansoddiad o nifer y gweithwyr newydd a gyflogwyd a'r swyddi a ddiogelwyd a adroddwyd gan ymatebwyr, wedi'u dadansoddi yn ôl maint y busnes.

Tabl 6.1. Nifer y gweithwyr newydd a adroddwyd gan ymatebwyr yn ystod y 24 mis diwethaf (n=23)

Gweithwyr newydd	Nifer yr ymatebwyr	Canran yr ymatebwyr
1-5	14	61.0
10-19	4	17.0
20-49	3	13.0
50-100	1	4.3
>100 ^[footnote29]	1	4.3

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad oeddent yn fuddiolwyr, 2024

²⁹ Adroddodd un ymatebydd am 1,500 o weithwyr newydd, sy'n sylweddol uwch na'r holl ymatebion eraill ac yn debygol o adlewyrchu recriwtio ar lefel grŵp neu ryngwladol yn hytrach na gweithwyr uniongyrchol yng Nghymru. Mae'r eithriad hwn wedi'i grwpio yn y categori "100+" at ddibenion adrodd.

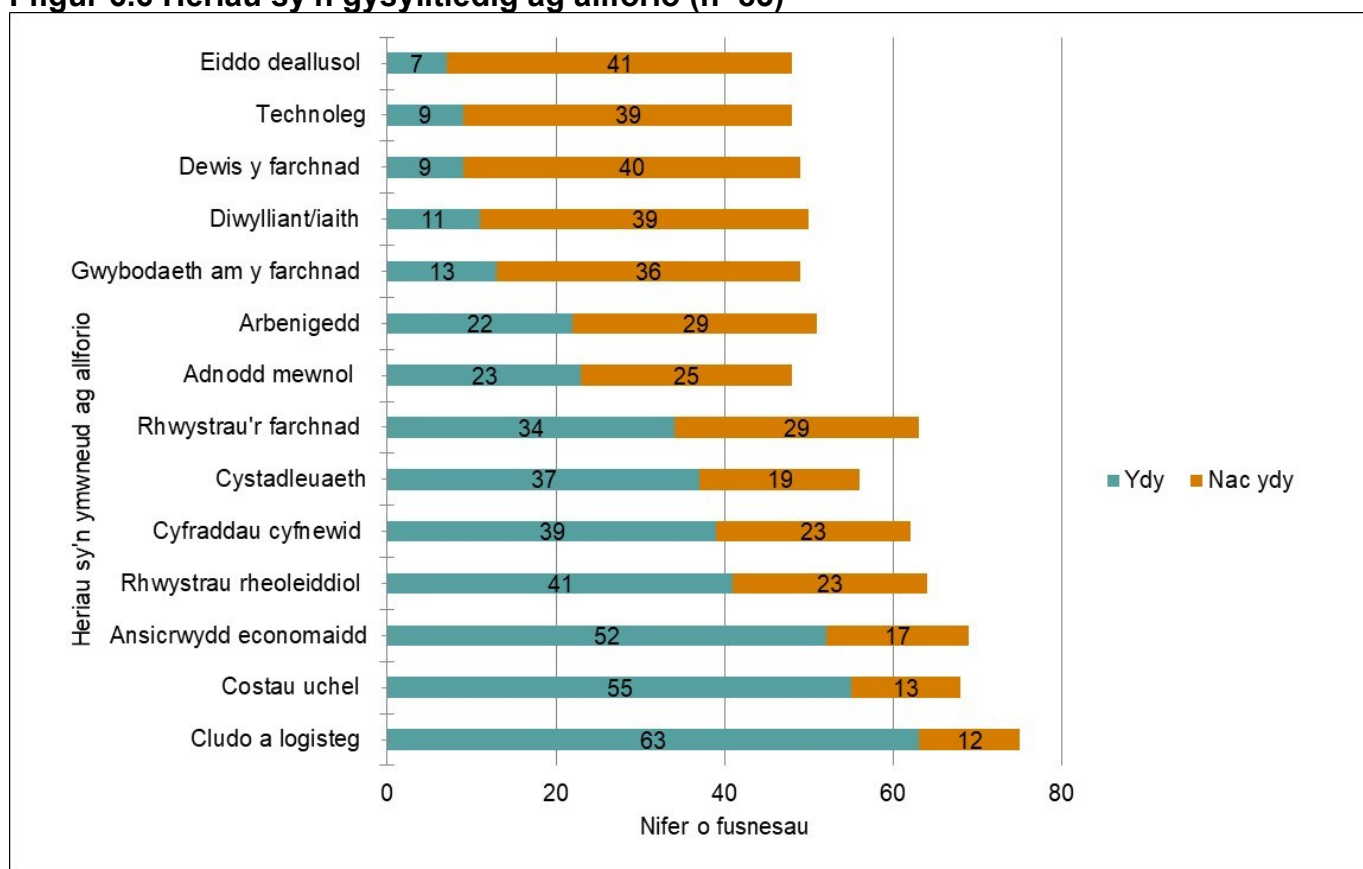
Tabl 6.2. Nifer y swyddi a ddiogelwyd gan ymatebwyr yn ystod y 24 mis diwethaf (n=31)

Swyddi a ddiogelwyd	Nifer yr ymatebwyr	Canran yr ymatebwyr
1-5	15	48.4
10-19	6	19.4
20-49	6	19.4
50-100	3	9.7
>100 ^[footnote 30]	1	3.2

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad oeddent yn fuddiolwyr, 2024

6.2.3. Heriau allforio

Ffigur 6.6 Heriau sy'n gysylltiedig ag allforio (n=83)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad oeddent yn fuddiolwyr, 2024

Mae Ffigur 6.6 yn dangos, pan ofynnwyd iddynt am heriau sy'n gysylltiedig ag allforio, mai'r prif heriau a gyfrifwyd oedd problemau cludo a logisteg (63), costau uchel (55) ac ansicrwydd economaidd fel Covid-19 neu ymadael â'r UE (52). Dilynwyd y rhain gan rwystrau rheoleiddio (41), cyfraddau cyfnewid anffafriol (39), cystadleuaeth mewn marchnadoedd rhwngwladol (37) a rhwystrau marchnad (gwlad) (34). Nododd llai o

³⁰ Adroddodd un ymatebydd ei fod wedi diogelu 820 o swyddi, sy'n sylweddol uwch nag ymatebion eraill. Mae'r ffigur hwn wedi'i grwpio yn y categori ">100" a gall adlewyrchu maint y busnes neu adrodd ar lefel y grŵp.

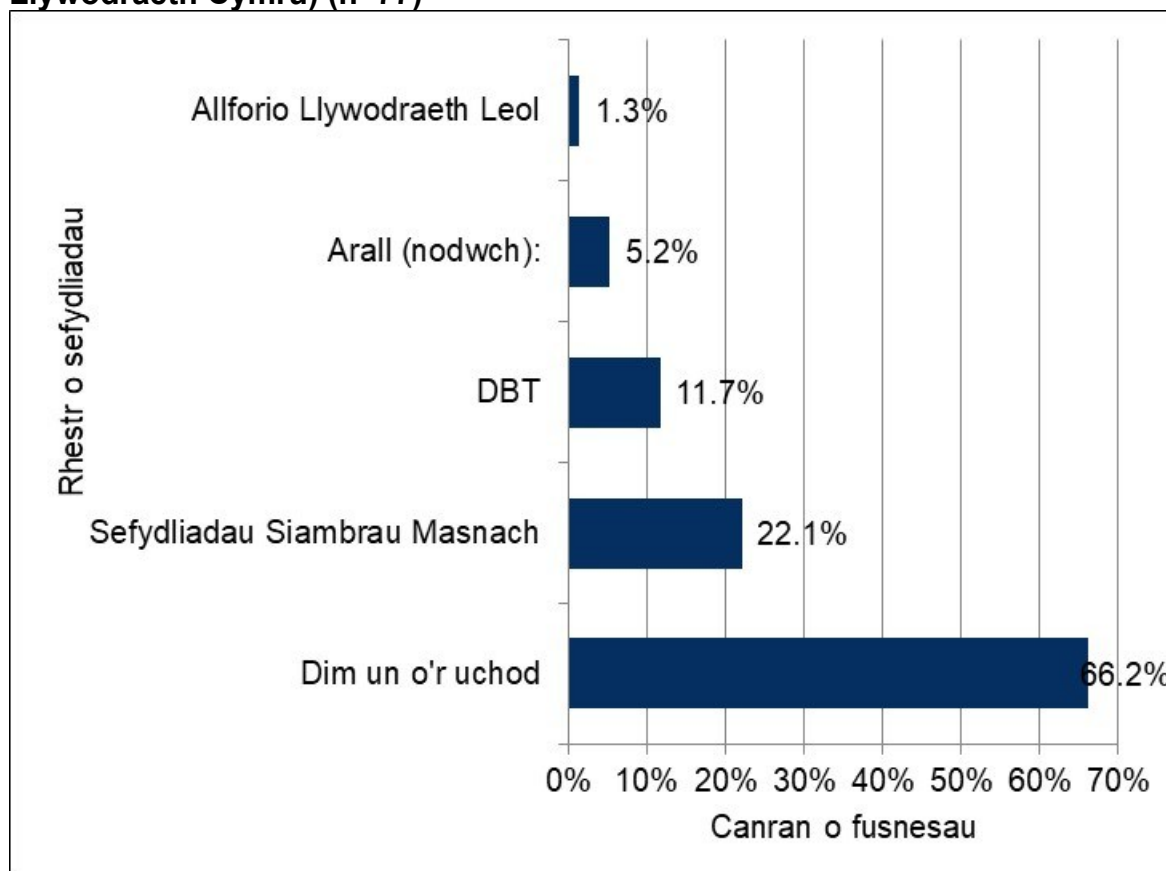
ymatebwyr heriau mewnol fel cyfyngiadau adnoddau mewnol (23) ac arbenigedd mewnol cyfyngedig (22) fel heriau a brofasant.

Adborth ansoddol

Tynnodd sylwadau ansoddol ychwanegol sylw at effaith sylweddol ymadael â'r UE ar allforio i'r UE, gan gyfeirio'n benodol at anhawster gwaith papur tollau, newidiadau mewn deddfwriaeth rhwng y DU a'r UE, gofynion manylebau technegol gan yr UE a diffyg cymorth ariannol ar gyfer allforio.

6.2.4. Cymorth allforio arall

Ffigur 6.7. Ymatebwyr a geisiodd gymorth allforio gan sefydliadau (ac eithrio Llywodraeth Cymru) (n=77)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad oeddent yn fuddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i'r ymatebwyr a oeddent wedi ceisio cymorth allforio ariannol neu gynghorol gan sefydliadau Siambr Fasnach, DBT Llywodraeth y DU, neu eu Hawdurdod Lleol. Mae Ffigur 6.7 yn dangos nad oedd 66.2% (51) wedi ceisio cymorth gan unrhyw sefydliadau rhestredig. Ymhlith y rhai a wnaeth, aeth 22.1% (17) at sefydliadau Siambr Fasnach, ceisiodd 11.7% (9) gymorth gan y DBT, a cheisiodd 1.3% (1) gymorth gan eu hawdurdod lleol. Dewisodd 5.1% (4) "Arall" a nodi eu bod wedi ceisio cymorth gan: Arian Allforio'r DU a Chronfa Buddsoddi Cymru; M-Sparc; Llywodraeth Cymru, ^[footnote31] a Busnes Cymru. Roedd

³¹Sylwer: At ddibenion y gwerthusiad hwn, diffiniwyd y rhai nad oeddent yn fuddiolwyr fel busnesau nad oeddent wedi derbyn cymorth gan un o raglenni cymorth allforio craidd Llywodraeth Cymru rhwng 2017 a 2024. Mae'n bosibl bod rhai busnesau wedi cael mynediad at gymorth Llywodraeth Cymru y tu allan i'r

sylwadau ansoddol gan ymatebwyr yn adlewyrchu amrywiol brofiadau gyda cheisiadau yn y gorffennol i gael mynediad at gymorth ag allforion nad oedd gan LIC.

Adborth ansoddol

Cydnabu tri ymatebydd fod canlyniadau cadarnhaol o fuddsoddiadau arian cyfatebol diweddar wedi bod o fudd i'w gweithrediadau.

Adroddodd pump am anawsterau penodol megis diffyg dilyniant, cyngor aneglur, neu heriau wrth lywio meini prawf cymhwysedd.

Nododd dau anawsterau mwy cyffredinol wrth nodi neu gael mynediad at gymorth yr oeddent yn teimlo oedd yn berthnasol i'w hanghenion. Roedd y sylwadau hyn yn cyfeirio at ystod o brofiadau ond nid oeddent yn nodi'n gyson y sefydliadau dan sylw.

Tynnodd nifer fach o ymatebwyr sylw at rwystrau i gymorth yn gysylltiedig â meini prawf cymhwysedd.

Dywedodd tri, wrth geisio cymorth mewn meysydd fel datblygu cynnyrch, profi ardystio, neu gyngor rheoleiddio, eu bod wedi dod ar draws argaeledd cyfyngedig o wasanaethau a oedd yn cyd-fynd â'r anghenion hynny.

Nododd dau eu bod wedi cael cynnig benthyciadau yn hytrach na grantiau, ac roeddent o'r farn nad oeddent yn rhoi mantais ddigonol dros arian masnachol.

Nododd pedwar ymatebydd eu bod yn dibynnu ar gynghorwyr y sector preifat, fel cyfrifwyr ac arbenigwyr TAW, am hyfforddiant a chymorth dogfennaeth sy'n gysylltiedig ag ymadael â'r UE, yn hytrach na derbyn arweiniad gan ffynonellau'r llywodraeth.

Yn olaf, cododd 3 ymatebydd bryderon ynghylch dogfennaeth allforio a phrosesau rheoleiddio yn dilyn ymadael â'r UE. Fe wnaethant ddisgrifio ansicrwydd yn ystod y cyfnod pontio i systemau a phrosesau tollau newydd

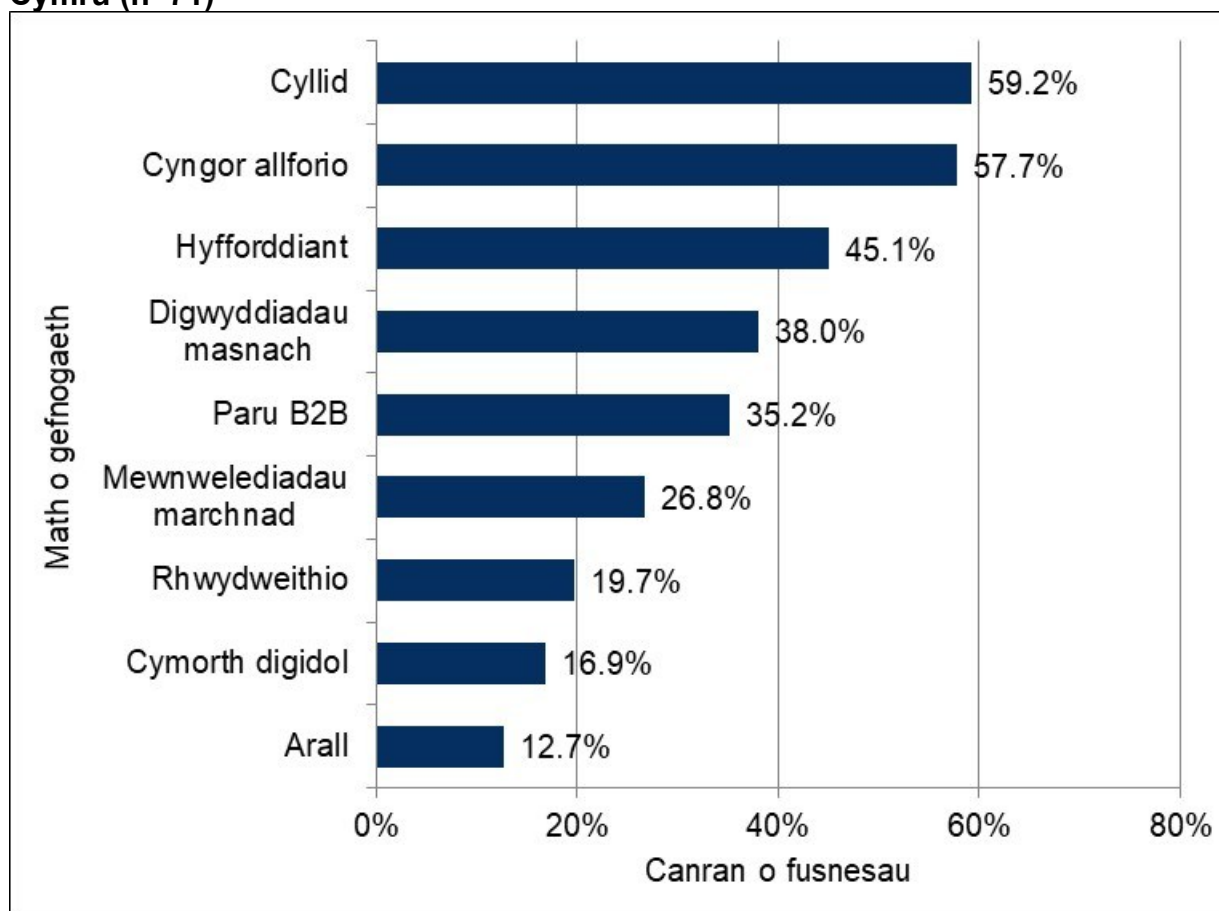
6.2.5. Diddordeb mewn cymorth Llywodraeth Cymru a rhagolygon y dyfodol

Pan ofynnwyd i'r ymatebwyr a oeddent yn ymwybodol bod Llywodraeth Cymru yn cynnig rhaglenni cymorth allforio i fusnesau Cymru, nid oedd 50.6% (n=42/83) yn ymwybodol.^[footnote32] O'r ymatebwyr hyn, dywedodd 64.3% (n=27/42) y byddent wedi ceisio cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru pe byddent wedi gwybod.

amserlen hon neu drwy raglenni craidd cymorth nad ydynt yn rhaglenni allforio neu drwy gymorth a gynigir y tu allan i gymorth allforio LIC.

³² O'r rhai nad oeddent yn ymwybodol o gymorth allforio Llywodraeth Cymru, roedd 64% (27) yn fusnesau micro, 22% (9) yn fusnesau bach, 11% (5) yn fusnesau canolig, a 2.4% (1) yn fusnesau mawr.

Ffigur 6.8. Math o gymorth allforio y byddai ymatebwyr yn ei geisio gan Lywodraeth Cymru (n=71)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad oeddent yn fuddiolwyr, 2024

Fel y dangosir yn Ffigur 6.8, y mathau mwyaf cyffredin o gymorth y byddai ymatebwyr wedi'u ceisio gan Lywodraeth Cymru oedd cymorth ariannol, a ddewiswyd gan 59.2% (42), a chyngor allforio, a ddewiswyd gan 57.7% (41). Dilynwyd hyn gan hyfforddiant, a ddewiswyd gan 45.1% (32), digwyddiadau masnach, a ddewiswyd gan 38.0% (27), paru busnes-i-fusnes, a ddewiswyd gan 35.2% (25) a mewnwelediadau marchnad, a ddewiswyd gan 26.8% (19). Rhoddodd nifer o ymatebwyr sylwadau ansoddol ychwanegol.

Adborth ansoddol

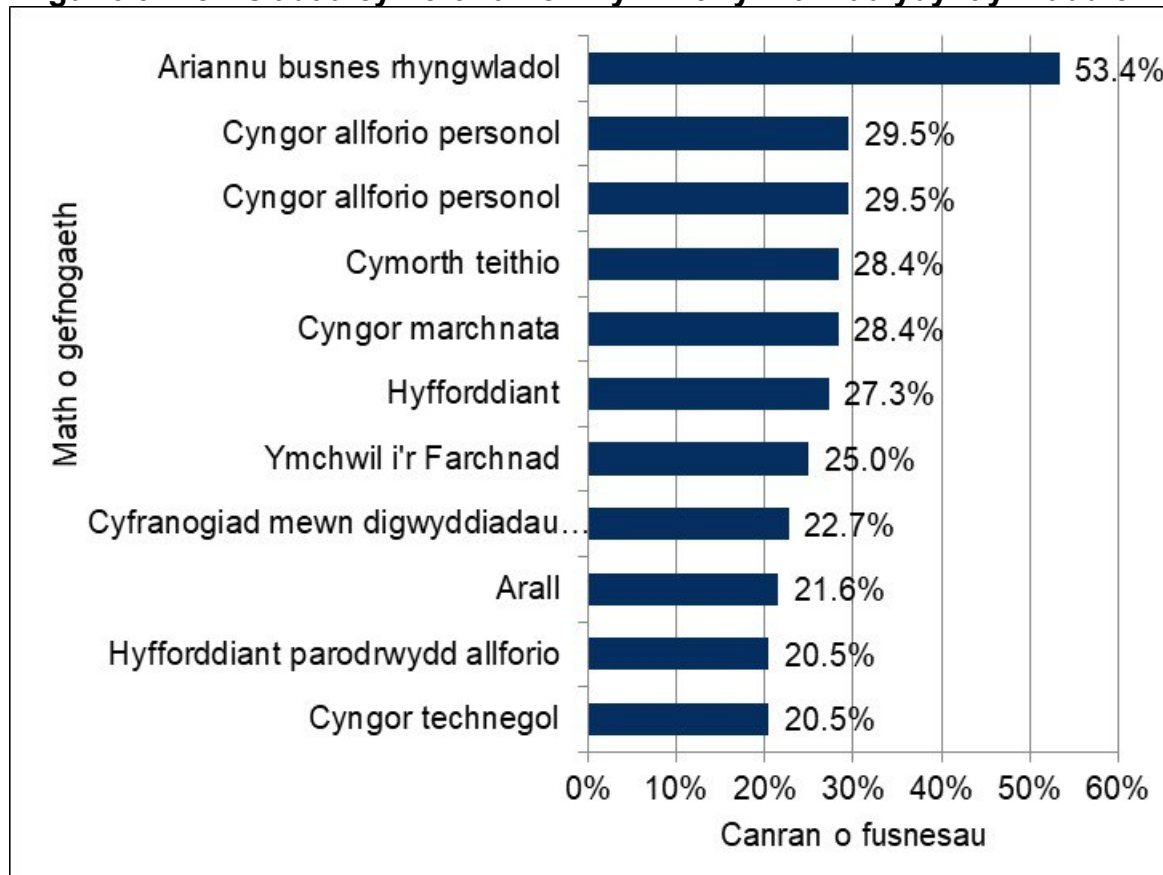
O'r 12.7% (9) a atebodd "Arall", roedd sylwadau ansoddol yn cynnwys na fyddent yn ceisio cymorth gan LIC neu eu bod wedi cael cymorth ar ddechrau'r daith allforio o'r blaen ac nad oeddent ei angen mwyach.^[footnote33] Nododd un busnes nad oedd 65% o gyfranddalwyr eu cwmni yn byw yn y DU, a bod hynny, yn eu barn nhw, yn eu gwahardd rhag cael mynediad at gymorth allforio.^[footnote34] Nododd tri ymatebydd y byddent wedi ceisio cymorth ar gyfer gwaith papur a deall rheoliadau ar gyfer allforio.

³³ Nododd dau ymatebydd eu bod wedi derbyn cymorth allforio gan LIC yn ystod camau cynnar eu gweithrediadau. Er bod hyn yn golygu eu bod yn 'fuddiolwyr', darparwyd y cymorth cyn cyfnod gwerthuso 2017–2024. Felly, cânt eu dosbarthu fel rhai nad oeddent yn fuddiolwyr at ddibenion yr ymchwil hwn.

³⁴ Mae'n bwysig nodi yma nad yw domisil cyfranddaliwr yn faen prawf cymhwysedd ar gyfer cymorth allforio LIC. Mae busnesau sydd â gweithrediadau yng Nghymru yn gymwys i dderbyn cymorth, waeth beth fo'u strwythur perchnogaeth.

Pan ofynnwyd iddynt pam nad oeddent efallai wedi ceisio cymorth allforio gan LIC, dywedodd 2 ymatebydd fod ganddynt ddigon o adnoddau mewnol i reoli eu hanghenion allforio. Roedd dau arall yn credu na fyddai'r cymorth yn diwallu eu hanghenion, a nododd un fod eu cynnyrch yn 'niche ac yn ddrud' iawn a oedd yn golygu nad oeddent yn allforio'n rheolaidd.

Ffigur 6.9. Dewisiadau cymorth a ffefrir ymhlith y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr (n=88)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad ydynt yn fuddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i'r ymatebwyr pa fathau o gymorth y byddent yn eu cael yn fwyaf buddiol i gynorthwyo i ehangu eu gweithgareddau allforio. Fel y nodir yn Ffigur 6.9, nododd 53.4% (47) arian ar gyfer datblygu busnes rhyngwladol. Dilynwyd hyn gan gymorth cyfreithiol a rheoleiddiol gyda 29.5% (26), a chyngor allforio personol 29.5% (26). Cyfeiriodd 28.4% (25) at gyngor marchnata, a dewisodd 28.4% (25) gymorth teithio hefyd.

Roedd mathau eraill o gymorth bosibl yn cynnwys hyfforddiant a gweithdai gyda 27.3% (24), cymorth ymchwil i'r farchnad gyda 25.0% (22), cyfranogiad mewn digwyddiadau marchnad rhyngwladol gyda 22.7% (20) hyfforddiant paratoi i allforio gyda 20.5% (18) a chyngor technegol arbenigol gyda 20.5% (18). Er y gall fod rhywfaint o orgyffwrdd cysyniadol rhwng hyfforddiant "hyfforddiant a gweithdai" a hyfforddiant "paratoi i allforio", deellir bod yr olaf yn cyfeirio'n fwy penodol at gymorth wedi'i deilwra ar gyfer allforwyr newydd neu ddibrofiad. Dewisodd 21.6% (19) "Arall" a rhoi sylwadau ansoddol.

Adborth ansoddol

Dywedodd saith ymatebydd na fyddent yn elwa o unrhyw gymorth allforio.

Tynnodd tri ymatebydd sylw at yr angen am gymorth ariannol ac arian asedau, gan gynnwys benthyciadau fforddiadwy a gwarantau arian allforio i leihau risgiau ariannol.

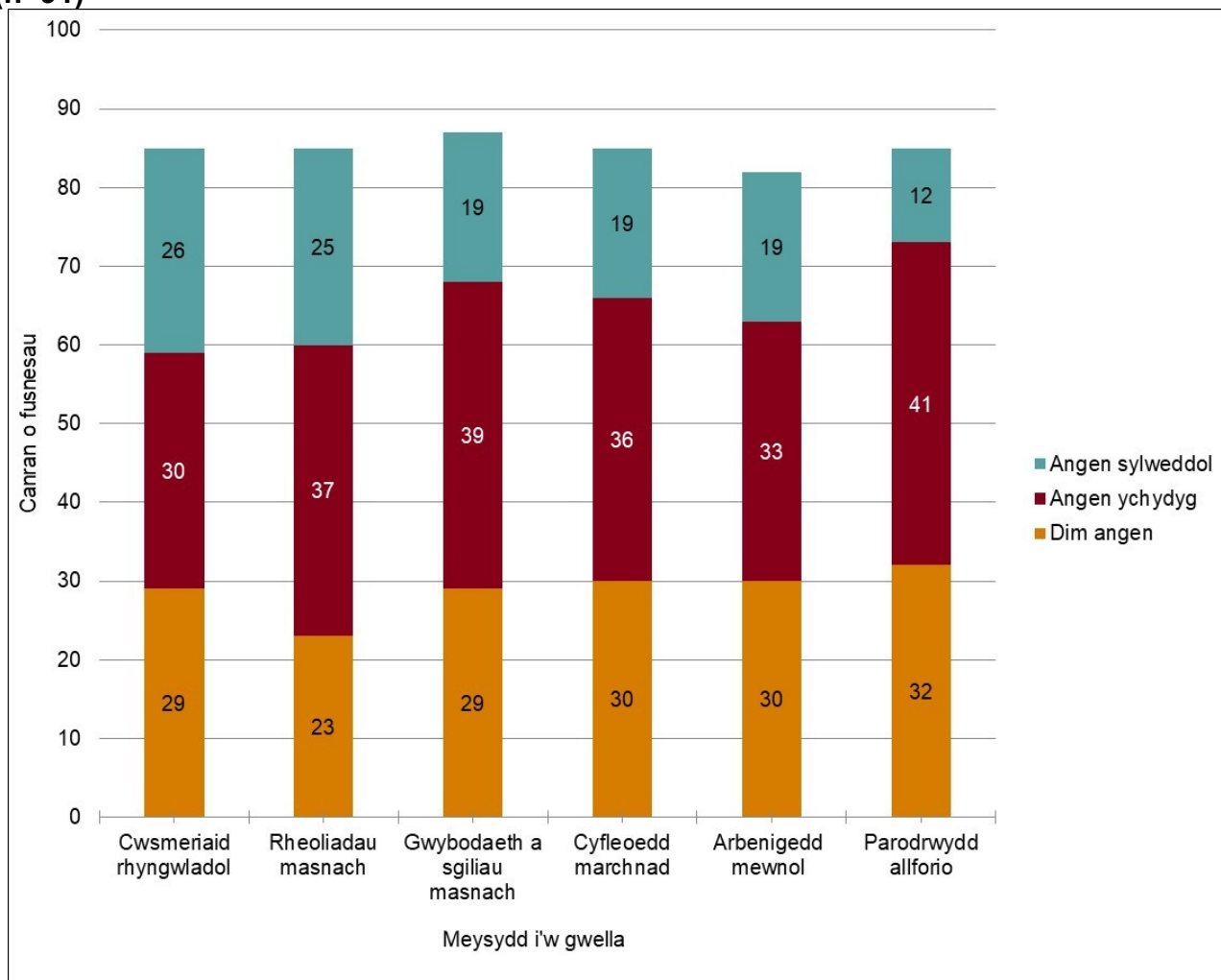
Cynigiodd tri ymatebydd ganllawiau rheoleiddio ac ardystio cliriach ar gludo, tollau, TAW, a chydymffurfiaeth â safonau tramor, yn enwedig ar gyfer cemegau.

Nododd dau ymatebydd yr angen am hyfforddiant a datblygu sgiliau, gan gynnwys hyfforddiant ymarferol ar y broses allforio, cymorth iaith ar gyfer ymgysylltu rhyngwladol, a chymorth i fynychu arddangosfeydd tramor.

Nododd dau ymatebydd ymchwil i'r farchnad allforio a chymorth strategaeth fusnes fel blaenoriaeth, gan fynegi diddordeb mewn ymchwil a gefnogir gan y llywodraeth ac arweiniad arbenigol ar fynediad i farchnadoedd rhyngwladol ac ehangu.

Cyfeiriodd un ymatebydd at fanylebau technegol, yn ogystal â chydabyddiaeth benodol i sectorau o safonau bwyd y DU mewn marchnadoedd tramor, a mwy o ganllawiau ar reoliadau mewnforio/allforio dros dro.

Ffigur 6.10. Meysydd sydd angen eu gwella i wella gweithgareddau allforio busnesau (n=91)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad ydynt yn fuddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i'r ymatebwyr nodi'r meysydd lle'r oedd angen i'w busnes wella er mwyn gwella eu gweithgareddau allforio. Mae Ffigur 6.10 yn dangos mai'r maes a nodwyd amlaf oedd cysylltu â chwsmeriaid rhyngwladol (26), ac yna rheoliadau masnach (25), tra bod gwybodaeth a sgiliau masnach, cyfleoedd marchnad, ac arbenigedd allforio mewnol wedi'u nodi gan 19 o ymatebwyr. Y maes gyda'r nifer isaf o ymatebwyr yn nodi gwelliant sylweddol oedd parodrwydd allforio (12). Mae hyn yn awgrymu, er bod llawer o fusnesau'n gwneud cynnydd yn eu datblygiad allforio, bod grŵp craidd yn parhau i wynebu heriau sylweddol o ran cyrraedd cwsmeriaid rhyngwladol, deall gofynion rheoleiddio, ac adeiladu'r galluoedd mewnol sy'n angenrheidiol ar gyfer allforio llwyddiannus.

6.3. Mewnwelediadau cymharol: buddiolwyr a phobl nad ydynt yn fuddiolwyr

Mae'r is-bennod hon yn tynnu ar gwestiynau dethol o'r arolygon buddiolwyr a'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr i gyflwyno cymariaethau lefel uchel rhwng y 2 grŵp. Er bod y cymariaethau hyn yn cynnig cipolwg defnyddiol ar sut mae canlyniadau allforio, heriau ac anghenion cymorth yn wahanol rhwng busnesau a dderbyniodd gymorth allforio gan LIC a'r rhai na gafodd, mae cyfyngiadau pwysig y dylid eu nodi.

Yn anad dim, o ystyried bod y gwerthusiad wedi'i gomisiynu a'i gynnal yn ôl-weithredol, h.y. ar ôl i'r ymyriadau gael eu gweithredu, nid oedd yn bosibl dylunio a gwreiddio fframwaith gwerthuso cadarn o'r cychwyn cyntaf, gan gynnwys casglu data sylfaenol. Hunan-ddewiswyd y samplau a ddefnyddiwyd yn yr astudiaeth hon a'u tynnu o restrau cysylltiadau arwahanol (fel yr amlinellwyd ym Mhennod 2), yn hytrach na thrwy aseiniad ar hap. Felly, gall grwpiau buddiolwyr a grwpiau nad ydynt yn fuddiolwyr amrywio o ran nodweddion pwysig nas arsylwyd (gan gynnwys ffactorau ysgogol sy'n sail i gyfranogiad y grŵp buddiolwyr mewn rhaglenni cymorth allforio LIC).

Mae'r cyfyngiadau hyn yn cyfyngu ar y gallu i gymhwyso dulliau casglu achosol mwy trylwyr o fewn cwrpas yr adroddiad hwn. Felly, dylid dehongli'r canfyddiadau a gyflwynir isod fel rhai dangosol yn hytrach nag achosol, gyda'r cysylltiadau a welwyd yn adlewyrchu patrymau disgrifiadol yn hytrach na chydberthynas gadarn. Fodd bynnag, gellid archwilio dadansoddiad pellach, megis drwy gymhwyso dyluniad lled-arbrofol ar ôl y broses, i gryfhau'r asesiad o effeithiau posibl, yn amodol ar sgrinio data ac asesiad o ddichonoldeb methodolegol.

6.3.1. Perfformiad allforio

Roedd perfformiad allforio yn fesur canlyniad canolog yn y ddau arolwg. Ymhlith y busnesau a gefnogwyd, nododd 63.4% (n=78/123) gynnydd yn eu trosiant ers derbyn cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru. Mewn cymhariaeth, nododd 51.8% (n=43/83) o'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr dwf mewn trosiant ers iddynt ddechrau allforio, amserlen a all mewn rhai achosion ymestyn dros flynyddoedd neu hyd yn oed ddegawdau. Er bod y cyfnodau cyfeirio yn wahanol, mae'r gyfran uwch o dwf ymhlith buddiolwyr yn awgrymu y gallai cymorth

ddangos cysylltiad posibl rhwng cyfranogiad yn y rhaglen a throsiant sy'n werth ymchwilio iddo ymhellach.

Gwelwyd patrwm tebyg mewn perthynas â gwerthiannau allforio. Ymhlith y buddiolwyr, nododd 60.0% (n=72/120) dwf mewn gwerthiannau allforio yn ystod 2017–2024. Ymhlith y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr, nododd 31.7% (n=26/82) dwf ers 2016 neu'r flwyddyn cyn iddynt ddechrau allforio — pa un bynnag oedd ddiweddaraf. Er nad yw'r amserlenni wedi'u halinio'n uniongyrchol, mae'r data'n awgrymu gwahaniaeth gwirioneddol posibl yn y canlyniad a fyddai'n werth ymchwilio iddo ymhellach, gan bwyntio at y posibilrwydd bod cymorth allforio LIC wedi helpu i gynnal ac ehangu ffrydiau refeniw allforio.

6.3.2. Effaith cyflogaeth

Gofynnwyd i'r ddau grŵp hefyd am effeithiau datblygu eu gweithgareddau allforio ar gyflogaeth. Ymhlith y buddiolwyr, dywedodd 43.8% (n=46/105) fod cymorth LIC wedi eu helpu i ddiogelu swyddi, nododd 17.1% (n=18/105) ei fod wedi galluogi creu swyddi, a dywedodd 12.4% (n=13/105) fod y ddau wedi digwydd. At ei gilydd, profodd 73.3% (n=77/105) o'r ymatebwyr effeithiau ar gyflogaeth a briodolasant yn uniongyrchol i gymorth LIC.

Ymhlith y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr, nododd 25.3% (n=18/71) greu swyddi, nododd 18.3% (n=13/71) diogelu rolau, ac nododd 8.5% (n=6/71) y ddau. At ei gilydd, adroddodd 52.1% o'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr am newidiadau cyflogaeth, o'i gymharu â 73.3% o fuddiolwyr, lle'r oedd newidiadau'n gysylltiedig yn benodol â chymorth allforio LIC. Er bod y canfyddiadau hyn yn awgrymu cysylltiad posibl rhwng rhaglenni allforio LIC a sefydlogrwydd a thwf cyflogaeth—yn enwedig ymhlith busnesau bach a chanolig sy'n weithgar yn rhyngwladol—dylid dehongli hyn yn ofalus, gan nad yw'r dadansoddiad yn sefydlu cysylltiad achosol am y rhesymau a amlinellir ar ddechrau'r bennod hon.

6.3.3. Ehangu ac amrywiaethu'r farchnad

Aseswyd amrywiaethu allforion drwy gwestiynau ar ehangu i farchnadoedd rhyngwladol newydd. Ymhlith y buddiolwyr, aeth 44.0% (n=37/84) i mewn i un i dair marchnad newydd, ehangodd 3.6% (3) i 4 i 5 marchnad, ac ehangodd 11.9% (10) i fwy na 5. Yn aml, roedd adborth ansoddol yn priodoli'r twf hwn i fecanweithiau cymorth strwythuredig, gan gynnwys mynychu teithiau masnach ac OBDVs. Nododd 31.7% (38) eu bod wedi allforio i 0 gwlad ychwanegol.

Ymhlith y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr, roedd 25.3% (n=21/83) wedi mynd i mewn i 1 i 3 marchnad newydd, tra bod 4.8% (4) wedi ehangu i bedair i bum marchnad, a 15.7% (13) wedi ehangu i fwy na 5. Dywedodd 28.9% (24) nad oeddent wedi allforio i unrhyw wledydd ychwanegol yn ystod y 24 mis diwethaf.

Er bod cyfran fwy o bobl nad ydynt yn fuddiolwyr wedi mynd i mewn i fwy na 5 marchnad, roedd 44.0% o ehangu ymhlith buddiolwyr wedi'i glystyru o amgylch 1 i 3 marchnad - lefel a ystyrir yn aml yn garreg filltir strategol arwyddocaol. Gall y patrwm mwy dwys hwn ymhlith buddiolwyr adlewyrchu dulliau wedi'u targedu a'u graddoli a anogir gan gymorth LIC. Mewn cyferbyniad, gallai'r patrwm mwy dosbarthedig a welir ymhlith y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr

ddangos amrywiaethu organig, llai strwythuredig. Fodd bynnag, dylid dehongli'r canfyddiadau hyn fel rhai dangosol yn hytrach na rhai pendant, o ystyried y cyfyngiadau o ran cymhariaeth a phriodoli.

6.3.4. Arloesi cynnyrch a gwasanaeth

Pan ofynnwyd iddynt a oeddent wedi cyflwyno cynhyrchion neu wasanaethau newydd, wedi gwella rhai presennol, neu wedi gwneud y ddau, dywedodd 60% (n=57/95) o'r ymatebwyr sy'n fuddiolwyr eu bod nhw, gan briodoli'r newidiadau hyn yn uniongyrchol i fewnwelediadau a gafwyd trwy gymorth LIC (e.e. o ymgysylltu â phrynwyr/cwsmeriaid ar ymweliadau masnach neu addasu i ofynion newydd y farchnad).

Pan ofynnwyd yr un cwestiwn iddynt, dywedodd 64.2% (n=52/81) o'r ymatebwyr nad ydynt yn fuddiolwyr eu bod wedi cyflwyno cynhyrchion neu wasanaethau newydd, wedi gwella rhai presennol, neu wedi gwneud y ddau. Er bod hon yn gyfradd ychydig yn uwch, nid oedd y newidiadau hyn yn gysylltiedig ag unrhyw gymorth allanol benodol. Gallai hyn awgrymu bod arloesi yn nodwedd ehangach o fusnesau sy'n weithgar mewn allforio, waeth beth fo'r cyfranogiad mewn rhaglenni. Fodd bynnag, mae'r priodoliad uniongyrchol ymhlith buddiolwyr yn awgrymu gwerth ychwanegol posibl yn y ffordd y gall cymorth gyhoeddus lunio neu wella'r broses arloesi. Fel gyda chanfyddiadau eraill yn yr adran hon, dylid dehongli'r berthynas hon yn ofalus, gan nad yw'r dadansoddiad yn sefydlu cysylltiad achosol pendant.

6.3.5. Anghenion cymorth yn y dyfodol

Gofynnodd y ddau arolwg pa fathau o gymorth allforio fyddai fwyaf buddiol i fusnesau yn y dyfodol. Gofynnwyd yn uniongyrchol i'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr nodi'r cymorth y byddent yn ei chael yn fwyaf defnyddiol i ehangu eu gweithgarwch allforio, tra bod buddiolwyr yn rhoi mewnbyn drwy sylwadau arolwg ansoddol a chyfweliadau dilynol, gan fyfyrio ar fylchau yn y ddarpariaeth ac anghenion heb eu diwallu.

Ymhlith y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr, y blaenoriaethau uchaf oedd arian ar gyfer datblygu busnes rhyngwladol gyda 53.4% (n=47/88), cymorth cyfreithiol a rheoleiddiol a chyngor allforio un-i-un, y ddau gyda 29.5% (n=26/88), a chyngor marchnata arbenigol gyda 28.4% (n=25/88). Roedd yr ymatebion yn adlewyrchu'r angen am gymorth hygyrch, ymarferol a sylfaenol. Mewn cyferbyniad, roedd adborth gan fuddiolwyr yn tynnu sylw at bwysigrwydd cymorth mwy teilwredig a phenodol i'r sector, yn enwedig mewn diwydiannau sydd wedi'u rheoleiddio'n fanwl. Galwodd buddiolwyr hefyd am fwy o hyblygrwydd mewn mecanweithiau ariannu, a phrosesau atgyfeirio a chyfeirio gwell.

Er nad oes modd eu cymharu'n uniongyrchol oherwydd gwahaniaethau yn fformat y cwestiynau, mae'r ymatebion gan y ddau grŵp yn tynnu sylw at alw cyson am gymorth mwy personol, hyblyg, ac wedi'i lywio gan y sector. Roedd y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr yn tueddu i fynegi angen am wasanaethau craidd megis arian, cymorth rheoleiddio, a chyngor allforio sylfaenol. Mewn cyferbyniad, roedd buddiolwyr, a oedd eisoes wedi cael mynediad at gymorth sylfaenol, yn tueddu i bwysleisio'r angen i ddyfnhau a mireinio'r ddarpariaeth i ddiwallu anghenion cymhleth allforwyr aeddfed neu niche yn well.

6.4. Myfyrdodau cymharol ar geisio cymorth allforio

Er mai dim ond buddiolwyr y gofynnwyd iddynt yn uniongyrchol am yr hyn y byddent wedi'i wneud heb gymorth LIC, mae ymatebion gan bobl nad ydynt yn fuddiolwyr yn caniatáu ar gyfer cymhariaeth thematig. Ymhlith y buddiolwyr, nododd llawer o ymatebwyr y byddai eu gweithgarwch allforio wedi cael ei ohirio'n sylweddol, ei leihau o ran maint, neu na fyddai wedi cael ei ddilyn o gwbl yn absenoldeb cymorth LIC. Dywedodd eraill y byddent wedi ceisio cael mynediad at ffynonellau cymorth eraill, er am gost neu risg fwy. Mae'r ymatebion a hunan-adroddwyd hyn yn awgrymu gradd ganfyddedig o ychwanegedd rhaglen, er y dylid dehongli hyn yn ofalus o ystyried diffyg elfen wrthffeithiol uniongyrchol gan y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr.

Mewn cyferbyniad, dywedodd 66.2% (n=51/77) o'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr nad oeddent wedi ceisio cymorth allforio gan unrhyw sefydliad, gan amlygu bwlch yn eu hymddygiad o ran ceisio cymorth. Ymhlith y rhai nad oeddent yn ymwybodol o gymorth gan Lywodraeth Cymru, dywedodd 65.9% (n=27/41) y byddent wedi ei defnyddio pe byddent wedi gwybod ei fod ar gael, sy'n dangos galw cudd am gymorth allforio o fewn y grŵp nad ydynt yn fuddiolwyr, ac yn atgyfnerthu pwysigrwydd gwella allgymorth a gwelededd rhaglenni LIC.

Gyda'i gilydd, mae'r canfyddiadau'n awgrymu y gallai cymorth LIC nid yn unig gyflymu neu ehangu gweithgarwch allforio ymhlith buddiolwyr, ond hefyd lenwi bwlch hollbwysig yn yr ecosystem cymorth ehangach. Mae'r ffaith bod cyn lleied o'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr wedi cyrchu unrhyw fath o gymorth, er gwaethaf nodi rhwystrau i dwf, yn awgrymu cyfleoedd i hyrwyddo'r rhaglen ymhellach ymhlith allforwyr presennol a darpar allforwyr yng Nghymru.

6.4.1. Rhwystrau i allforio

Nododd y ddau grŵp rwystrau allforio tebyg, ond roedd eu profiadau'n wahanol. Ymhlith y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr, yr heriau a nodwyd amlaf oedd cludo a logisteg (63 o ymatebwyr), costau uchel (55), ansicrwydd economaidd (52), a rhwystrau rheoleiddio (41). Pwysleisiodd sylwadau ansoddol anawsterau sy'n gysylltiedig ag ymadael â'r UE a diffyg cyngor hygyrch.

Adleisiodd buddiolwyr lawer o'r themâu hyn ond adroddasant hefyd am ffyrdd yr oedd cymorth LIC wedi'u lliniaru'n rhannol — er enghraifft, arian ar gyfer teithiau masnach, neu arweiniad drwy raglenni ITD ac ITO. Fodd bynnag, roedd rhai o'r farn y gallai'r cymorth fod yn fwy ymatebol ac wedi'i halinio'n well i'w sector.

Mae'r canfyddiadau'n awgrymu bod rhwystrau craidd i dwf allforion, megis cost, cymhlethdod a ffrithiant rheoleiddiol, yn gyffredin ar draws y ddau grŵp. I fuddiolwyr, weithiau roedd y sialensiau hyn yn cael eu lleddfu gan gymorth, ond nid oeddent bob amser yn cael eu datrys yn llawn. I'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr, efallai bod y diffyg ymgysylltiad â chymorth wedi'u gadael yn fwy agored i'r rhwystrau hyn.

6.4.2. Crynodeb o ganfyddiadau cymharol

Er bod angen bod yn ofalus oherwydd y gwahaniaethau yng nghyfansoddiad y sampl a dyluniad y cwestiynau, mae'r canfyddiadau cymharol yn awgrymu bod cymorth allforio LIC yn cyfrannu'n ystyrlon at dwf allforio, arloesi a sefydlogrwydd cyflogaeth. Roedd buddiolwyr yn tueddu i adrodd am ganlyniadau cadarnhaol ar draws bron pob metrig a archwiliwyd, ac yn bwysicach fyth, yn priodoli'r canlyniadau hynny i gymorth cyhoeddus strwythuredig.

Ar yr un pryd, datgelodd arolwg y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr alw cudd sylweddol am gymorth, yn enwedig ymhlith busnesau nad ydynt wedi ymgysylltu â LIC na darparwyr eraill o'r blaen. Mae'r mewnwleidiadau hyn yn tanlinellu pwysigrwydd allgymorth wedi'i dargedu, darparu gwasanaethau wedi'u teilwra, ac ecosystem cymorth allforio mwy cynhwysol i ddatgloi potensial rhyngwladol ehangach ar draws sylfaen fusnes Cymru.

Mae hefyd yn bwysig cydnabod, er bod strwythurau cymorth cynhwysol ac allgymorth wedi'u targedu eisoes ar waith, ei bod yn ymddangos bod rhai nad ydynt yn fuddiolwyr naill ai wedi ymddieithrio o ddewis neu'n gweithredu'n effeithiol heb gymorth allanol—sy'n awgrymu, i rai cwmnïau, fod mecanweithiau'r farchnad yn gweithredu'n dda heb yr angen am ymyrraeth. Mae'r mewnwleidiadau hyn yn tynnu sylw at bwysigrwydd cynnal cynnig cymorth ymatebol a chymesur: un sy'n parhau i gyrraedd y rhai sydd ag anghenion heb eu diwallu gan gydnabod nad yw pob busnes angen nac yn ceisio cyfranogiad y llywodraeth.

7. Asesiad ychwanegedd canfyddedig

Pennod 7: Crynodeb o'r asesiad ychwanegedd canfyddedig

Rhwystrau i allforio heb gymorth LIC

Dywedodd 11 o fusnesau sy'n fuddiolwyr na fyddent wedi allforio o gwbl neu y byddent wedi wynebu anawsterau sylweddol heb gymorth LIC. Roedd y prif rwystrau a nodwyd yn cynnwys:

- Diffyg gwybodaeth a hyder.
- Mynediad cyfyngedig at wybodaeth am y farchnad a chysylltiadau.
- Cyfyngiadau ariannol.

Twf allforio arafach heb gymorth

Hyd yn oed ymhlith busnesau a gredai y byddent wedi mynd ati i allforio'n annibynnol, teimlai 8 y byddai eu twf wedi bod yn llawer arafach. Roedd effeithiau penodol yn cynnwys:

- Oedi neu atal mynediad i farchnadoedd pwysig.
- Llai o gysylltiadau rhwngwladol.
- Twf busnes wedi'i leihau.

Effaith ar gyfranogiad mewn sioeau masnach a rhwydweithio

Dywedodd sawl busnes (7) na fyddent wedi mynychu sioeau masnach rhwngwladol heb gymorth LIC oherwydd cyfyngiadau cost. Byddai diffyg cymorth wedi effeithio'n negyddol ar eu gallu i:

- Dod o hyd i gleientiaid newydd a'u sicrhau.
- Aros yn gystadleuol – roedd sioeau masnach yn galluogi busnesau i gadw i fyny â thueddiadau'r diwydiant a datblygiadau technolegol.
- Adeiladu hygrededd a phresenoldeb yn y farchnad.

Tebygolrwydd allforio heb gymorth LIC

- Roedd 52.1% (63) o fusnesau yn credu y byddent wedi allforio beth bynnag, a dywedodd 12.4% (15) na fyddent wedi mynd ati i allforio heb gymorth LIC.
- Ymhlith busnesau sy'n ansicr ynghylch allforio'n annibynnol, roedd 64.0% (16) yn ansicr pryd y byddent wedi dechrau allforio, tra bod 28.0% (7) wedi amcangyfrif oedi rhwng 1 a 5 mlynedd. Dywedodd 8.0% (2) na fyddent byth wedi allforio.

7.1. Cyflwyniad

Mae'r cysyniad o 'ychwanegedd' yn angenrheidiol er mwyn deall effaith unigryw rhaglenni cymorth allforio craidd ac mae'n cyfeirio at y newidiadau cadarnhaol y gellir eu priodoli iddynt, y tu hwnt i'r hyn a fyddai wedi digwydd yn eu habsenoldeb. Mae'n asesu effaith net y rhaglenni hyn drwy wahaniaethu rhwng canlyniadau y credai busnesau eu bod wedi deillio ohonynt a'r rhai y gellir tybio'n rhesymol y byddent wedi digwydd beth bynnag. Wrth asesu ychwanegedd yn y modd hwn, nod y gwerthusiad oedd dod i ddealltwriaeth o werth ychwanegol y rhaglenni hyn.

Felly mae'r bennod hon yn darparu asesiad ychwanegedd canfyddedig o'r 4 rhaglen gymorth allforio craidd, gan archwilio sut y gallai canlyniadau busnes, ariannol ac anariannol, fod wedi edrych yn absenoldeb cymorth LIC. Gan dynnu ar fewnwelediadau ansoddol o gyfweiliadau â busnesau buddiolwyr ac ymatebion i arolygon buddiolwyr, mae'r dadansoddiad yn gwerthuso rôl cymorth LIC wrth yrru twf allforion, ehangu'r farchnad a datblygu busnesau. Mae hefyd yn nodi'r rhwystrau posibl y gallai busnesau fod wedi'u hwynebu yn absenoldeb cymorth ac yn asesu a fyddai busnesau wedi allforio'n annibynnol neu wedi ceisio cymorth o ffynonellau eraill.

Er ei bod yn seiliedig ar ddata goddrychol, mae'r bennod yn darparu tystiolaeth i gefnogi'r casgliad bod rhaglenni cymorth allforio LIC yn debygol o fod wedi bod yn effeithiol wrth greu effaith ar y busnesau buddiolwyr. Mae adran olaf y bennod yn mynd i'r afael â rhai o'r heriau dadansoddol y mae angen eu goresgyn i gynhyrchu asesiad cadarn o'r graddau y gall y rhaglenni adlewyrchu gwerth am arian.

7.2. Rhwystrau i allforio heb gymorth LIC

Dywedodd 11 o fusnesau sy'n fuddiolwyr na fyddent wedi allforio o gwbl neu y byddent wedi wynebu anawsterau sylweddol heb gymorth LIC. Ymhlith y rhwystrau mwyaf cyffredin a nodwyd roedd:

Diffyg gwybodaeth a hyder: Dywedodd 9 busnes na fyddent wedi gwybod ble i ddechrau na pha farchnadoedd i'w targedu. Heb gymorth strwythuredig, byddent wedi teimlo'n bryderus ynghylch mynd i mewn i farchnadoedd newydd, ac yn ansicr ynghylch sut i lywio gofynion rheoleiddio neu brosesau busnes rhyngwladol ar eu pen eu hunain.

Mynediad cyfyngedig at wybodaeth am y farchnad a chysylltiadau: Nododd 7 busnes y byddent wedi dibynnu ar LinkedIn a rhwydweithiau anffurfiol i ddod o hyd i bartneriaid posibl, a theimlent y byddai hynny wedi bod yn llai effeithiol na chyflwyniadau a gefnogir gan LIC. Fe wnaethant adrodd, heb gymorth y Llywodraeth, na fyddent wedi bod â'r wybodaeth leol, y fewnwelediad rheoleiddiol, na'r ymchwil i'r farchnad sydd eu hangen i ymuno â marchnadoedd rhyngwladol yn llwyddiannus.

Cyfyngiadau ariannol: Nododd 6 busnes y byddai mynychu sioeau masnach rhyngwladol, sicrhau ymgynghorwyr yn y farchnad, a chwrdd â darpar brynwyr wedi bod yn rhy ddrud heb arian LIC. Roedden nhw'n credu y bydden nhw wedi colli digwyddiadau masnach mawr a oedd yn allweddol wrth sicrhau cwsmeriaid newydd.

7.3. Byddai twf allforio ac ehangu'r farchnad wedi bod yn arafach

Hyd yn oed ymhlith y buddiolwyr a gredai y byddent wedi parhau i allforio; teimlai 8 y byddai eu twf wedi bod yn llawer arafach ac yn fwy cyfyngedig. Nododd busnesau'r canlynol:

Oedi neu golli mynediad i farchnadoedd mawr: Dywedodd 5 busnes na fyddent wedi mynd i mewn i wledydd penodol, fel Tsieina, Kazakhstan, nac Awstralia, heb arweiniad a chymorth ariannol LIC.

Llai o gysylltiadau rhyngwladol: Adroddodd 6 busnes, heb gymorth LIC, y byddent wedi cael dealltwriaeth wannach o farchnadoedd byd-eang, llai o berthnasoedd â diwydiant, a llai o amlygiad i gyfleoedd masnach ryngwladol.

Twf busnes llai: Disgrifiodd 2 fusnes sut y cafodd cymorth LIC mewn un farchnad effaith domino wrth agor cyfleoedd mewn rhanbarthau eraill fel yr Almaen, gan arwain at ehangu yn UDA. Rhoddodd un busnes, oedd â dim ond chwe chwsmer cyn cael cymorth LIC, gydnabyddiaeth i sioeau masnach a gefnogwyd gan LIC am eu helpu i dyfu i fod yn gwmni gwerth miliynau o bunnoedd gyda dros 100 o gwsmeriaid a 10 o weithwyr.

7.4. Effaith ar gyfranogiad mewn sioeau masnach a rhwydweithio

Dywedodd saith buddiolwr na fyddent wedi mynychu sioeau masnach rhyngwladol heb gymorth LIC oherwydd cyfyngiadau cost. Roeddent yn credu y byddai hyn wedi effeithio'n sylweddol ar eu gallu i:

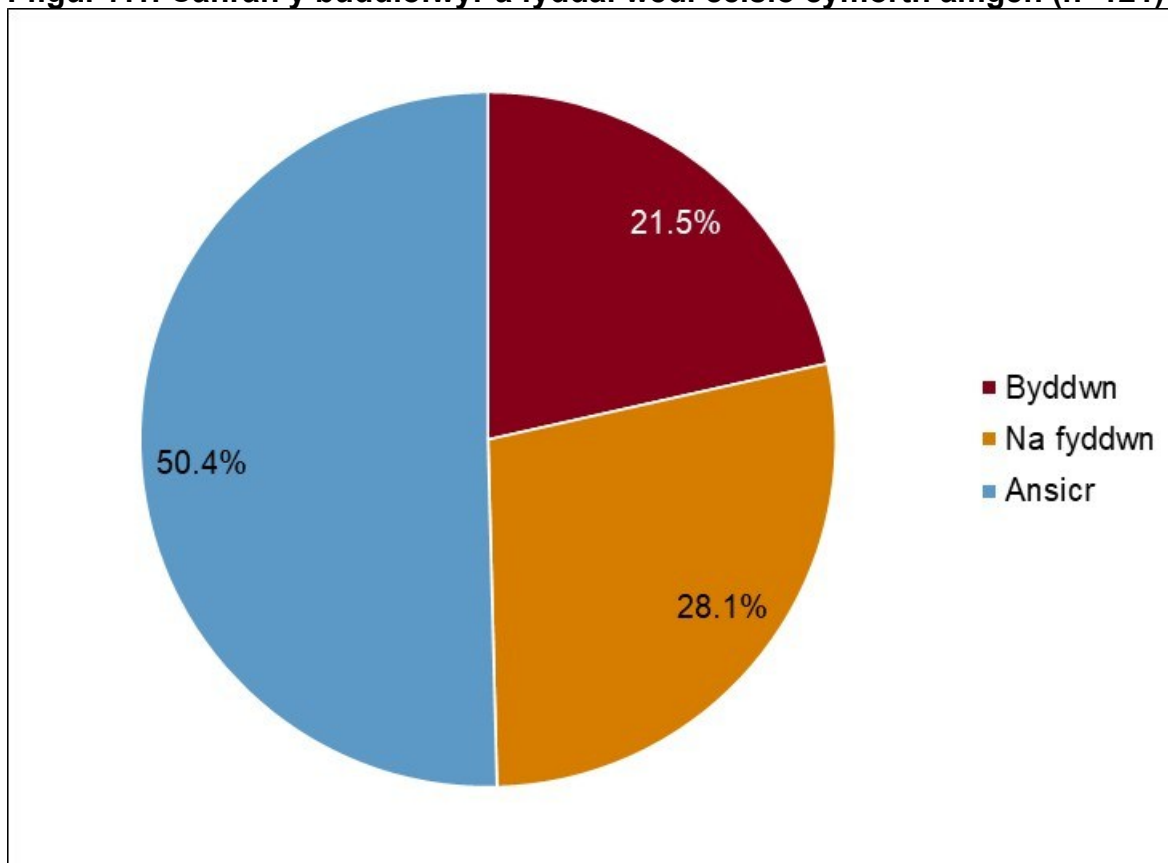
Dod o hyd i gleientiaid newydd a'u sicrhau: Teimlai 4 busnes, heb deithiau masnach a gefnogwyd gan LIC, y byddent wedi colli'r cyfle i ddatblygu perthnasoedd pwysig â chwsmeriaid a oedd yn hanfodol i'w llwyddiant allforio.

Aros yn gystadleuol ac yn gyfredol: Nododd 3 busnes fod sioeau masnach wedi caniatáu iddynt gadw i fyny â thueddiadau'r diwydiant a datblygiadau gwyddonol, gan sicrhau eu bod yn parhau i fod yn gystadleuol yn eu sector

Adeiladu hygredd a phresenoldeb yn y farchnad: Dywedodd 2 fusnes fod mynychu digwyddiadau wedi eu helpu i wella eu henw da mewn marchnadoedd rhyngwladol. Heb hyn, byddent wedi gorfod gweithio'n galetach a chymryd mwy o amser i sefydlu eu hunain yn fyd-eang.

7.5. Cymorth amgen

Ffigur 7.1. Canran y buddiolwyr a fyddai wedi ceisio cymorth amgen (n=121)

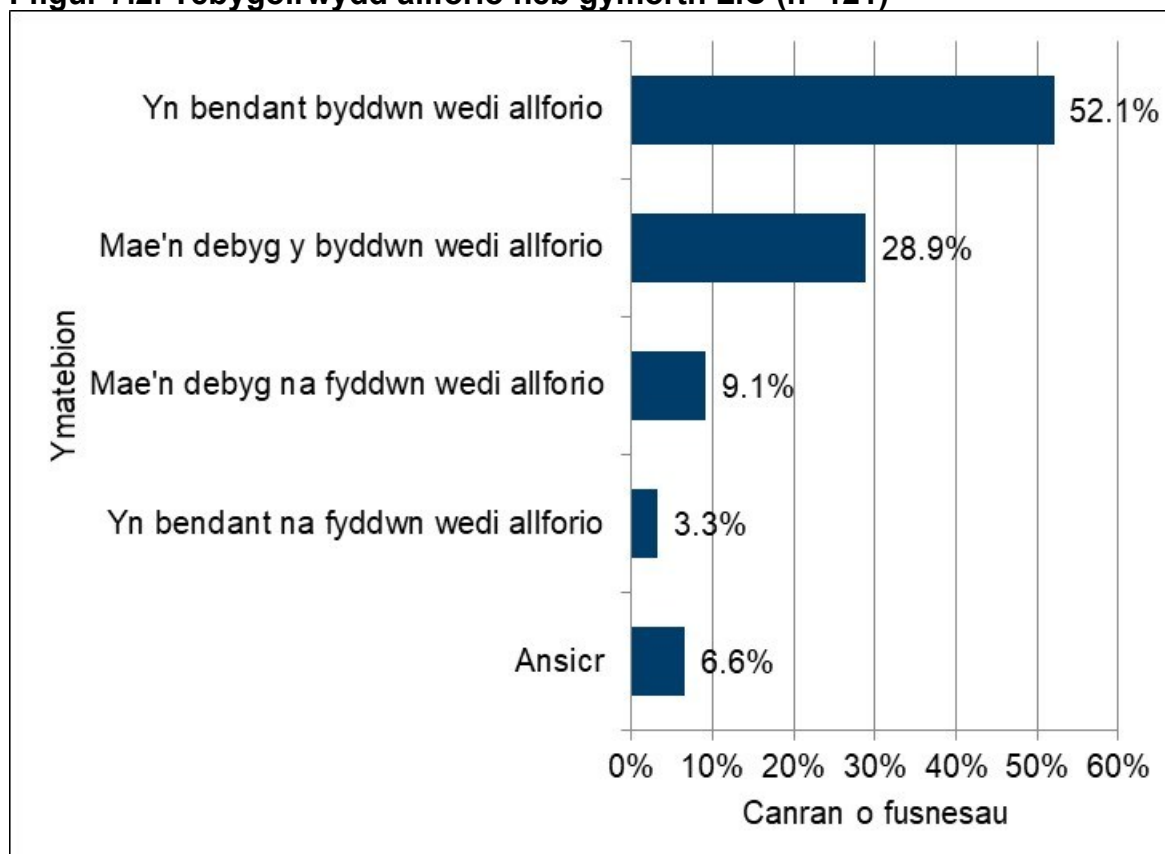
Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad ydynt yn fuddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i fusnesau sy'n fuddiolwyr a fyddent wedi ceisio cymorth allforio amgen i'w cynorthwyo i gyflawni eu hamcanion allforio. Mae'r siart cylch yn Ffigur 7.1 yn dangos bod 50.4% (61) yn ansicr, tra bod 28.1% (34) wedi nodi na fyddent wedi edrych yn unman arall. Dywedodd 21.5% (26) y byddent wedi ystyried cymorth amgen.

Ymhlith y rhai a fyddai wedi edrych yn rhywle arall, y sefydliadau mwyaf cyffredin a nodwyd oedd sefydliadau Siambr Fasnach, y DBT, yr FSB, ac Innovate UK. Ymhlith eraill y soniwyd amdanynt oedd Rhwydwaith Menter Ewrop (EEN), Cymdeithas Diwydiannau Technoleg Iechyd Prydain (ABHI), Clwb Allforwyr Gogledd Cymru, Adloniant Rhyngweithiol y DU (UKIE), ac ymgynghorwyr preifat.

7.6. Busnesau a fyddai wedi cael trafferth allforio

Ffigur 7.2. Tebygolrwydd allforio heb gymorth LIC (n=121)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad ydynt yn fuddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i fuddiolwyr a fyddent wedi allforio heb gymorth Llywodraeth Cymru. Mae Ffigur 7.2 yn dangos bod 52.1% (63) o'r ymatebwyr wedi nodi y byddent wedi gwneud hynny'n bendant, a dywedodd 28.9% (35) y byddent yn debygol o fod wedi gwneud hynny.

Mewn cyferbyniad, dywedodd 9.1% (11) na fyddent yn ôl pob tebyg wedi allforio heb gymorth, tra dywedodd 3.3% (4) yn bendant na fyddent wedi gwneud hynny. Roedd 6.6% (8) yn ansicr a fyddent wedi mynd ati i allforio'n annibynnol.

7.7. Heriau wrth asesu manteision y rhaglen

Ar hyn o bryd, mae Tîm Allforio Llywodraeth Cymru yn adrodd cymhareb gwerth allforio i gostau uniongyrchol y rhaglen at ddibenion monitro rhaglenni parhaus. Mae costau'r rhaglen fel arfer yn cynnwys marchnata, digwyddiadau, a chost y cymorth a ddarperir i fusnesau. Mae'r gwerth allforio yn cynrychioli gwerth gros cytundebau allforio newydd y mae buddiolwyr yn hunan-adrodd sydd i'w briodoli i gymorth allforio Llywodraeth Cymru. Canfyddir trwy gysylltiad dilynol rheolaidd gyda busnesau a gymerodd ran yn y rhaglenni craidd cymorth allforio. Mae'r gymhareb hon yn darparu arwydd gwerthfawr o weithgarwch a pherfformiad y rhaglen o fewn ac ar draws blynnyddoedd ariannol.

Nododd busnesau a fu'n cymryd rhan mewn rhaglenni cymorth allforio craidd rhwng 2017–18 a 2024–25 gytundebau allforio gwerth cyfanswm o £455.5 miliwn. Dros yr un cyfnod, cyfanswm costau uniongyrchol y rhaglen oedd £22.2 miliwn, gan arwain at gymhareb o

werth allforio gros i gostau uniongyrchol y rhaglen o 20.5. Mae'r ffigur hwn yn cynnig trosolwg defnyddiol, lefel uchel o ganlyniadau cyfanredol o'r pedair rhaglen gymorth craidd ar draws y cyfnod gwerthuso ac mae'n adlewyrchu graddfa'r gweithgarwch allforio a adroddwyd.

Fodd bynnag, argymhellir dadansoddiad pellach i sefydlu gwerth am arian a chymhareb cost buddion (BCR) y rhaglenni yn unol ag egwyddorion Llyfr Gwyrdd Trysorlys EM a'r Llyfr Magenta. Bydd angen ystyried ystod ehangach o ffactorau y tu hwnt i gwmpas y gwerthusiad presennol. Yn ogystal, bydd angen i ddadansoddiad o'r fath fynd i'r afael â'r cwestiwn o briodoledd ac achosiaeth, er mwyn cyfrif am y posibilrwydd na fydd pob canlyniad a adroddwyd o ganlyn i'r cymorth rhaglenni'n uniongyrchol.

7.8. Myfyrdodau olaf

Mae'r dadansoddiad o ychwanegedd canfyddedig a gyflwynwyd uchod yn dangos bod y rhaglenni cymorth allforio craidd wedi chwarae rhan bwysig o bosibl wrth helpu busnesau buddiolwyr Cymru i fynd i mewn i farchnadoedd newydd, cynnal twf allforion, a llywio heriau masnach ryngwladol yn fwy effeithiol na'r rhai heb gymorth. Heb y cymorth, dywedodd llawer o fuddiolwyr na fyddent wedi meddu ar y modd ariannol, y mewnwelediadau strategol, na'r cysylltiadau byd-eang sy'n angenrheidiol ar gyfer ehangu eu gweithgarwch allforio yn llwyddiannus. Er bod y straeon hyn a hunan-adroddwyd yn awgrymu cyfraniad ystyrlon posibl gan gymorth allforio LIC, fel y nodwyd ym Mhennod 6 ac is-bennod 7.7 uchod, dylid eu dehongli fel rhai dangosol yn hytrach na rhai pendant, o ystyried absenoldeb dadansoddiad gwrthffeithiol neu achosol ffurfiol. Argymhellir gwaith dadansoddol pellach i ddilysu'r canfyddiadau dangosol hyn.

8. Casgliadau

8.1. Cyflwyniad

Mae'r gwerthusiad hwn wedi asesu effaith y rhaglenni cymorth allforio craidd a gyflwynwyd drwy ExAP LIC, gan ganolbwyntio ar eu rôl wrth gefnogi twf allforion, ehangu'r farchnad a datblygu busnes. Drwy gyfuniad o ddata arolwg, cyfweiliadau ansoddol, astudiaethau achos, a dadansoddiad ychwanegedd canfyddedig, mae'r canfyddiadau'n dangos bod y rhaglenni cymorth allforio craidd wedi chwarae rhan sylweddol wrth gefnogi busnesau i gael mynediad at farchnadoedd rhyngwladol, cryfhau galluoedd allforio, a sicrhau cytundebau masnach.

Mae'r dadansoddiad yn tynnu sylw at y ffaith bod llawer o fusnesau wedi elwa o gymorth ariannol a chynghori wedi'i dargedu drwy fentrau OVE, OBDV, ITO, ac ITD. Ymhlith y busnesau sy'n fuddiolwyr a arolygwyd, nododd 63.4% (n=78/123) gynnydd mewn trosiant a nododd 60.0% (n=72/120) gynnydd mewn gwerthiannau allforio. Er bydd angen dadansoddiad pellach megis y rheini a nodir ym Mhenodau 6 a 7 i ganfod y manteision net o gyfranogiad y rhaglen, mi wnaeth 55.4% (n=67/121) o fuddiolwyr priodoli'r enillion hyn i gymorth LIC. Mae cymorth allforio LIC hefyd wedi cyfrannu at effeithiau ar gyflogaeth, gyda llawer o fusnesau sy'n elwa yn nodi creu swyddi a diogelu rolau presennol.

Fodd bynnag, mae canfyddiadau hefyd yn dangos, er bod cymorth un-i-un a chymorth yn y farchnad wedi cael sgôr uchel, bod 5 busnes wedi canfod bod agweddau ar wybodaeth am y farchnad ac ymchwil dan arweiniad ymgynghoriaeth yn llai effeithiol. Yn ogystal, nid oedd anghenion penodol i'r sector—yn enwedig mewn diwydiannau a reoleiddir yn drwm—bob amser yn cael eu diwallu'n llawn, gan awgrymu cyfle i gael cymorth allforio mwy teilwredig sy'n benodol i'r diwydiant.

8.2. Effaith y rhaglen a meysydd i'w gwella

Mae'r rhaglenni cymorth allforio craidd wedi profi'n allweddol wrth helpu busnesau i oresgyn heriau allforio, megis rhwystrau mynediad i'r farchnad, cyfyngiadau logistaidd, a risgiau ariannol sy'n gysylltiedig ag ehangu rhyngwladol. Roedd busnesau'n gwerthfawrogi'r cysylltiadau uniongyrchol a hwyluswyd gan gymorth allforio LIC, gyda llawer yn rhoi cydnabyddiaeth i gyfleoedd rhwydweithio, cymorthdaliadau ariannol, a chymorth yn y farchnad o ran cyflymu eu teithiau allforio.

Tynnodd rhanddeiliaid sylw at y ffaith y byddai cydgysylltu cryfach rhwng LIC a chyrrff cymorth allforio eraill i wella cyfeirio, prosesau atgyfeirio ac ymwybyddiaeth o'r cymorth sydd ar gael yn fuddiol. Mynegodd busnesau sy'n fuddiolwyr hefyd awydd am fwy o hyblygrwydd mewn cylchoedd ariannu a gwelliannau yn amserlenni cymeradwyo grantiau i gyd-fynd yn well â chynllunio digwyddiadau masnach.

8.3. Edrych ymlaen

Mae'r gwerthusiad yn tynnu sylw at berthnasedd parhaus y rhaglenni cymorth allforio craidd wrth gefnogi busnesau Cymru i gystadlu mewn marchnadoedd byd-eang. Er mwyn cynnal

eu heffeithiolrwydd a'u gwerth strategol, mae'n bwysig bod rhaglenni'n parhau i addasu i ddeinameg masnach sy'n esblygu, yn mynd i'r afael â bylchau mewn arbenigedd penodol i'r sector, ac yn gwella ymgysylltiad â busnesau ar wahanol gamau o'u teithiau allforio. Mae'r canfyddiadau'n darparu sylfaen dystiolaeth gref i lywio mireinio yn y dyfodol, gan sicrhau bod cymorth allforio LIC yn parhau i fod yn ymatebol, yn effeithiol, ac yn cyd-fynd ag anghenion busnesau mewn tirwedd fyd-eang sy'n gynyddol gystadleuol ac ansicr.

9. Argymhellion

9.1. Cyflwyniad

Mae'r argymhellion a amlinellir yn y bennod hon yn adlewyrchu meysydd lle mae'r dystiolaeth yn awgrymu y gallai gwelliannau i gymorth allforio sicrhau canlyniadau gwell i fusnesau Cymru. Mae llawer yn fwriadol uchelgeisiol, gan anelu at wella ymatebolrwydd, perthnasedd i'r sector, ac effeithiolrwydd hirdymor cymorth mewn amgylchedd byd-eang sy'n gynyddol gystadleuol. Fodd bynnag, cydnabyddir y gallai gweithredu'r newidiadau hyn—yn enwedig y rhai sy'n cynnwys mwy o bersonoli, arbenigedd penodol i'r sector, neu allgymorth estynedig—gario goblygiadau ariannol ac adnoddau dynol sylweddol. Felly, bwriedir i'r argymhellion lywio cynllunio a blaenoriaethu yn y dyfodol, yn hytrach na rhagnodi rhaglen weithredu sefydlog. Wrth bwysu a mesur uchelgais yn erbyn cyfyngiadau gweithredol, efallai y bydd penderfynwyr am flaenoriaethu camau gweithredu sydd â'r aliniad cryfaf â nodau strategol, anghenion sectorau sy'n dod i'r amlwg, neu feysydd lle gellir addasu seilwaith cyflawni presennol gyda'r baich ychwanegol lleiaf posibl.

9.2. Argymhelliad 1: Gwellu effeithiolrwydd y rhaglenni cymorth allforio

Argymhelliad 1.1: Mireinio'r Rhaglen ITD

Er bod boddhad cyffredinol â rhaglen ITD yn uchel, adroddodd 15 o ymatebwyr i'r arolwg a 6 o gyfweleion nad oedd gan yr ymgynghorwyr y cawsant eu paru â nhw aliniad digonol â'u sector, eu marchnad darged, neu eu nodau allforio. Tynnodd nifer o'r busnesau hyn sylw at y ffaith bod y model cylchdro presennol o ddyrannu ymgynghorwyr yn lleihau'r gallu i sicrhau cyngor perthnasol ac effeithiol. Roedd y pryder hwn yn arbennig o amlwg ymhlith busnesau mewn sectorau cymhleth neu sy'n dod i'r amlwg fel ynni adnewyddadwy ar y môr, awyrod, a thechnolegau gofal iechyd.

Er mwyn gwellu aliniad rhwng busnes ac ymgynghorwyr, dylai'r Llywodraeth:

- adolygu'r broses paru ymgynghorwyr, gyda'r nod o alluogi mwy o hyblygrwydd i baru busnesau ag ymgynghorwyr y mae eu harbenigedd a'u rhwydweithiau'n fwy cydnaws ag anghenion y sector a'r farchnad. Os yn bosibl, gallai cyflwyno proses penodi ymgynghorwyr mwy cystadleuol helpu i wella ansawdd cysylltiadau a chyfleoedd yn y farchnad
- mireinio cymorth dilynol i fynd y tu hwnt i ffurflenni adborth gwerthuso sy'n canolbwyntio'n bennaf ar logisteg, gan sicrhau yn lle hynny y gall busnesau gynnal a datblygu perthnasoedd tramor y tu hwnt i'r cyflwyniad cychwynnol, gan eu helpu i drosi trafodaethau cynnar yn ganlyniadau masnach pendant

Argymhelliad 1.2: Cryfhau parodrwydd busnesau ar gyfer OVEs ac OBDVs

Er bod OBDVs ac OVEs wedi cael derbyniad da ar y cyfan, nododd sawl busnes nad oeddent yn teimlo'n barod ar gyfer ymgysylltu yn y farchnad. Nododd 12 o ymatebwyr i'r arolwg a 4 o gyfweleion y byddent wedi elwa o ddisgwyliadau cliriach, gosod nodau strwythuredig, neu baratoad ymarferol ar normau diwylliannol a masnachol. Dywedwyd bod y diffyg parodrwydd hwn yn cyfyngu ar eu gallu i drosi cysylltiadau cychwynnol yn ganlyniadau allforio ystyrion. Er mwyn sicrhau'r gwerth mwyaf posibl o'r ymweliadau hyn — gan gydnabod bod cyfrifoldeb yn cael ei rannu rhwng y llywodraeth a busnesau — argymhellir bod LIC yn:

- parhau i gynnig sesiynau paratoi cyn yr ymweliad, gan gwmpasu gwybodaeth am y farchnad, mewnwleidiadau diwylliannol, a strategaethau rhwydweithio.
- darparu offer gosod nodau dewisol i helpu i fynegi amcanion clir a realistig sy'n cyd-fynd â'u strategaethau allforio
- gwella cymorth dilynol ar ôl ymweliad, gan gyfeirio at gymorth dilynol sy'n galluogi busnesau i adeiladu ar gysylltiadau a wnaed yn ystod ymweliadau ac ymgorffori gwersi mewn cynllunio ar gyfer y dyfodol.

Argymhelliad 1.3: Ehangu canllawiau allforio rheoleiddiol a phenodol i sectorau

Tynnodd canfyddiadau'r gwerthusiad sylw at yr angen am ganllawiau allforio mwy targedig wedi'u teilwra i'r heriau penodol y mae busnesau mewn diwydiannau rheoleiddiedig neu dechnegol gymhleth yn eu hwynebu. Adroddodd 13 o ymatebwyr i'r arolwg a 5 o gyfweleion mewn sectorau fel gwyddorau bywyd, ynni adnewyddadwy ac awyrofod fod y cymorth sydd ar gael yn aml yn rhy gyffredinol ac yn brin o ddyfnder digonol ar ofynion cydymffurfio, ardystio a mynediad i'r farchnad. Pwysleisiodd y busnesau hyn bwysigrwydd canllawiau arbenigol sy'n cyd-fynd â safonau'r diwydiant a fframweithiau rheoleiddio.

Yn ogystal, mae newidiadau i amodau masnach ar ôl ymadael â'r UE wedi ychwanegu haen bellach o gymhlethdod. Ar draws y sylfaen dystiolaeth, mynegodd busnesau anhawster i lywio gweithdrefnau tollau, cofrestru ar gyfer TAW, a gofynion ardystio newydd, yn enwedig ar gyfer masnachu â'r UE a'r UDA. Er bod LIC eisoes yn darparu mynediad at ganllawiau ar-lein drwy'r Hyb Allforio a'r Gwasanaeth Cymorth Busnes Ar-lein (BOSS), canfu'r gwerthusiad fod ymwybyddiaeth a defnydd o'r adnoddau hyn yn parhau i fod yn gyfyngedig. Yn ogystal, mae llawer o fusnesau'n ansicr ble i geisio atebion manwl ar heriau cydymffurfio sy'n benodol i'r sector.

Er y gallai darparu arbenigedd technegol iawn yn y sector fod y tu hwnt i gylch gwaith uniongyrchol Tîm Allforio LIC, mae ei rôl o ran cyfeirio a hwyluso mynediad at ffynonellau canllawiau allanol dibynadwy yn parhau i fod yn ganolog. Er mwyn sicrhau bod busnesau mewn sectorau twf uchel a chydymffurfiaeth uchel yn cael eu cefnogi'n effeithiol, dylai LIC:

- cryfhau cydweithrediad â chyrff sector, cymdeithasau masnach, a sefydliadau academiaidd (e.e., Hyb Gwyddorau Bywyd Cymru, Diwydiant Cymru, AMRC Cymru,

a sefydliadau Siambrau Masnach) i ymgorffori arbenigedd diwydiant dyfnach yn yr ecosystem cymorth allforio ehangach

- cynyddu hyrwyddo a hygyrchedd plattform hyfforddi BOSS a'r Hyb Allforio, gan sicrhau bod busnesau'n ymwybodol o'r adnoddau hyn trwy allgymorth wedi'i dargedu, integreiddio i sesiynau cynghori allforio, a chyfeirio cliriach ar lwyfannau Busnes Cymru
- ystyried ehangu canllawiau rheoleiddiol penodol i sectorau o fewn yr Hyb Allforio, yn enwedig ar gyfer diwydiannau â gofynion cydymffurfio uchel (e.e., gwyddorau bywyd, bwyd a diod, awyrofod ac ynni adnewyddadwy)
- cryfhau gwelededd ac effeithiolrwydd cyfeirio at sefydliadau cymorth allforio arbenigol, fel y Sefydliad Allforio a Masnach Ryngwladol, a sefydliadau Siambrau Masnach ^[footnote35]

Argymhelliad 1.4: Cefnogi prynwyr a phartneriaid tramor i ymweld â Chymru

Er bod teithiau masnach ac ymweliadau tramor wedi profi'n effeithiol wrth gysylltu busnesau Cymru â marchnadoedd rhyngwladol, nododd y gwerthusiad hefyd gymorth gref ymhlith busnesau i hwyluso ymweliadau mewnol gan brynwyr a phartneriaid rhyngwladol.

Mae'r Tîm Allforio Bwyd a Diod o fewn LIC wrthi'n archwilio cyfleoedd yn y maes hwn, yn enwedig o ran ymweliadau strategol i mewn ar gyfer y sector hwnnw. Er efallai nad yw'r gweithgarwch hwn yn rhan o'r ExAP ehangach eto, mae adborth gan fusnesau ar draws sawl sector yn awgrymu bod potensial trawsbynciol i ehangu a ffurfioli cymorth o'r fath.

Mae Llywodraeth Cymru eisoes yn cynnal digwyddiadau i mewn gydag gweithredwyr bydeang fel CERN a thimau caffael y Cenhedloedd Unedig. Gan adeiladu ar yr arfer da sefydledig hwn, efallai y bydd cyfleoedd i:

- datblygu modelau ymweliadau mewnol penodol i'r sector lle mae achos masnachol cryf, gan weithio mewn partneriaeth â chymdeithasau masnach neu glwstwr i gyd-ddylunio cynigion deniadol
- ymgorffori cyfleoedd ymweld mewnol dethol mewn strategaethau hyrwyddo masnach ehangach, yn enwedig mewn diwydiannau lle mae ymweliadau safle neu arddangosiadau cynnyrch yn hanfodol i lwyddiant allforio
- archwilio cymorth ysgafn, fel cyd-gynnal, cynnull, neu gydlynu logistaidd, yn hytrach na recriwtio prynwyr ar raddfa lawn

³⁵ Er bod y perthnasoedd hyn eisoes yn bodoli, mae canfyddiadau'r gwerthusiad yn awgrymu nad yw llawer o fusnesau—yn enwedig y rhai sydd ag anghenion rheoleiddio cymhleth—naill ai'n ymwybodol o'r llwybrau hyn neu'n glir ynglŷn â sut i gael mynediad atynt. Byddai integreiddio gwell i sesiynau cynghori a chanllawiau cliriach ar ble i geisio cymorth cydymffurfio penodol i'r sector yn helpu i fynd i'r afael â'r bwlch hwn.

Dylai unrhyw ehangu gael ei arwain yn glir gan y galw a'i gynllunio i ategu ymdrechion busnesau, gan atgyfnerthu rôl alluogi LIC yn hytrach na chreu disgwyliadau o ddarpariaeth uniongyrchol.

9.3. Argymhelliad 2: Cynyddu ymwybyddiaeth a hygyrchedd cymorth allforio

Argymhelliad 2.1: Fforymau a digwyddiadau allforio sy'n benodol i'r sector

Er bod argymhelliad 1.3 yn mynd i'r afael â'r angen i wella ansawdd a pherthnasedd sector canllawiau allforio trwy gydweithio cryfach â chyrff masnach a diwydiant, mae'r argymhelliad hwn yn canolbwyntio ar sut y gellir defnyddio partneriaethau o'r fath hefyd i godi ymwybyddiaeth a chynyddu cyfranogiad mewn rhaglenni cymorth allforio LIC—yn enwedig ymhlith busnesau sydd heb ymgysylltu eto.

Canfu'r gwerthusiad fod 42 o'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr (50.6%) a ymatebodd i gwestiwn am ymwybyddiaeth o raglenni cymorth allforio LIC wedi nodi nad oeddent yn ymwybodol o'r cymorth. Mae hyn yn dangos nad yw llawer o fusnesau allforio a'r rhai sydd â photensial allforio yn cael mynediad at yr adnoddau sydd ar gael. Er bod digwyddiadau Archwilio Allforio Cymru yn gyfle ymgysylltu ledled Cymru, mae lle i gael cymorth fwy targedig, penodol i'r diwydiant sy'n cyd-fynd â'r heriau a'r cyfleoedd penodol y mae busnesau mewn gwahanol sectorau yn eu hwynebu. I fynd i'r afael â hyn, dylai LIC:

- cynnal fforymau a gynhelir mewn cydweithrediad â chyrff sector a chymdeithasau masnach (e.e., Catapwlt Gweithgynhyrchu Gwerth Uchel, Hyb Gwyddorau Bywyd Cymru), wedi'u hintegreiddio i gynadleddau sector a digwyddiadau rhwydweithio busnes presennol. Gall y fforymau hyn wasanaethu i ddarparu cyngor allforio wedi'i deilwra, trafod tueddiadau'r farchnad, a hyrwyddo gwasanaethau cymorth sydd ar gael trwy astudiaethau achos sector perthnasol ac ymgysylltu â chymheiriaid.

Lleoli fforymau fel pont rhwng ymwybyddiaeth a gweithredu, gan helpu busnesau i symud o ddiddordeb cychwynnol i gyfranogiad gweithredol mewn rhaglenni allforio LIC.

Argymhelliad 2.2: Gwellu allgymorth digidol ac ymgyrchoedd marchnata cyfryngau cymdeithasol wedi'u targedu

Yn ogystal â thynnu sylw at astudiaethau achos ar wefan BW, dylid gweithredu fforymau/ymgyrchoedd LinkedIn/Twitter (X) wedi'u targedu sy'n benodol i'r diwydiant sy'n hyrwyddo astudiaethau achos a straeon llwyddiant i gynulleidfaoedd sy'n benodol i'r sector.

Byddai gwellu ffocws strategol allgymorth digidol yn sicrhau bod busnesau mewn sectorau penodol yn cael eu hamlygu'n rheolaidd i gyfleoedd allforio, cymorth ariannol, ac astudiaethau achos sy'n tynnu sylw at enghreifftiau o allforwyr Cymru yn llwyddo'n rhyngwladol. Mae hyn yn cynnwys:

- lleoliadau hysbysebion a chynnwys nodedig mewn fforymau a rhwydweithiau busnes strategol, fel Ffederasiwn Busnesau Bach (FSB), Wales Business Insider,

Cyddfederasiwn Diwydiant Prydain, a grwpiau LinkedIn penodol i fasnach, gan sicrhau bod cymorth allforio LIC yn weladwy i fusnesau sydd eisoes yn cymryd rhan mewn trafodaethau diwydiant

- cynnwys fideo byr (e.e. LinkedIn Reels neu YouTube Shorts) yn cynnwys allforwyr o Gymru yn trafod eu taith ryngwladol. Dylai'r rhain fod yn briodol i'r platfform a chanolbwyntio ar wersi ymarferol, mewnwelediadau personol, neu awgrymiadau marchnad — wedi'u teilwra'n fwy i gynulleidfaoedd busnes cymheiriaid-i-gymheiriaid na brandio defnyddwyr cyffredinol
- hysbysebion fideo wedi'u targedu a phostiadau wedi'u hybu ar Facebook, i gyrraedd busnesau bach a chanolig a masnachwyr unigol nad ydynt o bosibl yn ymgysylltu â llwyfannau proffesiynol. Gallai'r rhain arddangos cynlluniau perthnasol, cyfeirio defnyddwyr at sianeli cymorth, neu broffilio straeon llwyddiant perthnasol

Ymgyrch cyfryngau cymdeithasol bwrpasol (e.e., brandio 'Gwnaed yng Nghymru' #ExportWalesSuccess - sy'n tynnu sylw at unigrywiaeth, ansawdd ac arloesi cynhyrchion Cymru), yn cynnwys y cynnwys wythnosol ar gyfleoedd allforio, tystiolaethau a thrafodaethau dan arweiniad arbenigwyr ar dueddiadau'r farchnad, gan godi ymwybyddiaeth o gymorth.

Argymhelliad 2.3: Cryfhau cyfeirio gan gymheiriaid a chydweithio gan gyfryngwyr

Mae LIC yn cymryd rhan weithredol mewn amrywiaeth o weithgareddau allgymorth i godi ymwybyddiaeth o'i chymorth allforio ymhlith busnesau allforio Cymru. Fodd bynnag, dangosodd adborth y gwerthusiad fod rhai busnesau wedi dod yn ymwybodol o'r cynnig yn gyntaf drwy sianeli anffurfiol—gan gynnwys cymheiriaid yn y diwydiant, grwpiau sector, a chyfryngwyr rhanbarthol—yn hytrach na thrwy ymgysylltu'n uniongyrchol â Busnes Cymru neu Dîm Allforio LIC. Mae hyn yn tynnu sylw at gyfle i ategu ymdrechion allgymorth ffurfiol drwy gryfhau aliniad â rhwydweithiau allanol y mae busnesau'n ymgysylltu â nhw'n aml.

Byddai gwella cydgysylltu a chysondeb ar draws y sianeli cyfryngol hyn yn helpu i sicrhau bod busnesau sy'n barod i allforio—yn enwedig micro-fentrau ac allforwyr tro cyntaf—yn cael eu cyfeirio at y cymorth fwyaf perthnasol ar yr amser iawn. I gefnogi hyn, dylai LIC:

- parhau i wella cydweithio â rhwydweithiau busnes lleol (megis M-Sparc), awdurdodau lleol, a chyfryngwyr sector (megis sefydliadau Siambrau Masnach, AMRC Cymru, Hyb Gwyddorau Bywyd Cymru), gan eu cyfarparu â gwybodaeth a dulliau cyfredol i hyrwyddo cymorth allforio yn gyson
- ystyried datblygu pecyn cymorth safonol ar gyfer cyfeirio ac ymwybyddiaeth, gan amlinellu'r prif lwybrau cymorth ar gyfer busnesau mewn gwahanol gamau o barodrwydd allforio a darparu deunyddiau y gall partneriaid eu defnyddio yn eu cyfathrebiadau eu hunain
- archwilio datblygiad briffiau cyfnodol a sesiynau rhannu gwybodaeth ar gyfer cyfryngwyr pwysig, gan gynnwys sefydliadau Siambrau Masnach, DBT, awdurdodau

lleol, ac arweinwyr clwstwr, er mwyn sicrhau negeseuon cyson ac atgyfeiriadau amserol.

9.4. Argymhelliad 3: Cryfhau monitro, olrhain canlyniadau a gwerthuso

Argymhelliad 3.1: Cyflwyno olrhain allforion hirdymor strwythuredig

Mae Llywodraeth Cymru wedi gwneud cynnydd sylweddol o ran moderneiddio ei systemau cymorth busnes a'i phrosesau casglu data. Gan adeiladu ar y datblygiadau hyn, mae cyfle i wella'r olrhain strwythuredig o ganlyniadau busnes hirdymor, yn enwedig mewn perthynas ag allforion.

Canfu'r gwerthusiad, er bod data perfformiad gwerthfawr yn cael ei gasglu, fod bylchau'n parhau o ran casglu dangosyddion sylfaenol cyson (e.e. cyflogaeth, trosiant, a gwerthiannau allforio). Mae hyn yn cyfyngu ar y gallu i fesur effaith hydredol.

Er mwyn adeiladu ar welliannau diweddar a chryfhau'r sail dystiolaeth, gallai Llywodraeth Cymru ystyried:

- integreiddio olrhain canlyniadau i systemau CRM neu systemau rheoli cymorth busnes presennol, gan alluogi timau rhaglenni i weld data cynnydd hydredol mewn un lle
- defnyddio fformatau arolwg byr, cyson neu gofnodion ysgafn, wedi'u cynllunio i gasglu data canlyniadau ystyrlon heb roi straen ychwanegol ar fusnesau nac ITAs
- defnyddio'r data hwn i lywio cylchoedd dysgu, gan fwydo mewnwelediadau yn ôl i ddylunio rhaglenni, dyrannu adnoddau, a datblygu strategaeth sector

10. Atodiad A: Astudiaethau achos

10.1. Trosolwg

Fel rhan o'r gwerthusiad o effaith, cynhaliwyd 5 astudiaeth achos i roi cipolwg manwl ar brofiadau busnesau a dderbyniodd gymorth allforio gan Lywodraeth Cymru. Y nod oedd dewis busnesau sy'n adlewyrchu amrywiaeth buddiolwyr craidd y rhaglen cymorth allforio, gan gynnwys amrywiadau o ran maint, sector, daearyddiaeth, a lefel ymgysylltiad â rhaglenni cymorth.

10.2. Proses ddethol

Er mwyn hwyluso'r dewis o astudiaethau achos, rhoddodd ymchwil Miller 'ganllaw samplu' rhagarweiniol i Dîm Dadansoddi Masnach LIC, yn amlinellu'r ffactorau i'w defnyddio yn y dewis. Roedd y rhain yn cynnwys y meysydd canlynol:

Maint y busnes

Cynrychiolaeth o fusnesau micro, bach, canolig a mawr i gofnodi gwahaniaethau yn y ffordd y mae busnesau o wahanol raddfeydd yn ymgysylltu â chymorth allforio ac yn elwa ohono.

Lleoliad daearyddol

Sicrhau cwmpasu gwahanol ranbarthau o Gymru (Gogledd, Canolbarth, De-ddwyrain a De-orllewin) er mwyn deall amrywiadau rhanbarthol o ran mynediad at gymorth a'i effaith.

Sector busnes

Blaenoriaethu busnesau o'r sectorau gweithgynhyrchu, technoleg, Gwyddorau Bywyd, bwyd a diod, a sectorau allforio pwysig eraill i gofnodi safbwyntiau amrywiol y diwydiant.

Amllder a chyfnod y cymorth a geir

Cynnwys busnesau a oedd wedi cael mynediad at gymorth yn aml ac yn anaml, er mwyn archwilio effaith ymgysylltiad untro a hirdymor â mentrau allforio LIC.

Yn seiliedig ar y meini prawf hyn, defnyddiodd LIC ddata ar fusnesau a gefnogwyd a gadwyd ar ffeil, ynghyd â data eilaidd o FAME, cronfa ddata busnesau, i gynnal dadansoddiad clwstwr o fusnesau yng Nghymru a oedd wedi derbyn cymorth allforio gan LIC yn ystod y cyfnod gwerthuso, 2017-2024. Er mwyn sicrhau didueddrwydd, trosglwyddwyd canlyniadau'r dadansoddiad clwstwr i Miller Research i wneud y dewis terfynol o achosion i'w hymchwilio ymhellach. O'r rhestr gychwynnol o 12 busnes, dewiswyd 5 fel astudiaethau achos. Dylanwadwyd ar y dewis terfynol gan argaeledd busnesau a'u parodrwyd i gymryd rhan mewn cyfweiliadau. Er bod y detholiad wedi anelu at gydbwysedd delfrydol o achosion, arweiniodd cyfyngiadau byd go iawn fel argaeledd ac ymrwymadau amser busnesau at rai gwiriadau o'r meini prawf dethol cychwynnol. Fodd bynnag, roedd y sampl terfynol yn dal i adlewyrchu ystod eang o brofiadau ac yn rhoi cipolwg gwerthfawr ar weithrediad ac effaith rhaglenni cymorth allforio craidd.

10.3. Busnesau astudiaeth achos terfynol

Dewiswyd y 5 busnes canlynol ar gyfer astudiaethau achos:

1. **Haia Communications** (Gogledd Cymru) – Busnes micro yn y sector technoleg/cyfathrebu.
2. **Dulas Ltd** (Canolbarth Cymru) – Busnes maint canolig yn y sector ynni adnewyddadwy.
3. **Frontier Medical Group** (De-ddwyrain Cymru) – Busnes maint canolig yn y busnes gofal iechyd/dyfeisiau meddygol.
4. **Triumph** (Gogledd Cymru) – Cwmni maint canolig sy'n cynrychioli'r sector gweithgynhyrchu uwch.
5. **BrainBox** (Canol De Cymru) – Busnes bach sy'n ymwneud â'r sector gofal iechyd a gwasanaethau cymdeithasol, yn ogystal â'r sector gwasanaethau proffesiynol.

10.4. Haia Communications: Llywio Newidiadau yn y Farchnad gyda Chymorth Allforio Llywodraeth Cymru

10.4.1. Trosolwg o'r Busnes a'r Daith Allforio

Wedi'i sefydlu ym mis Awst 2020 a'i bencadlys ym Mharc Gwyddoniaeth M-Sparc Menai yng Ngaerwen, Gogledd Cymru, mae Haia Communications Ltd yn gwmni cyfyngedig preifat sy'n arbenigo mewn cyhoeddi a datblygu meddalwedd. Mae'r cwmni'n cynnig platfform ar y we sydd wedi'i gynllunio i hwyluso digwyddiadau rhithwir a hybrid, gan bwysleisio hygyrchedd ac ymgysylltiad defnyddwyr. Mae gwasanaethau Haia yn darparu ar gyfer ystod amrywiol o ddigwyddiadau, gan gynnwys cyfarfodydd corfforaethol, digwyddiadau cyhoeddus, digwyddiadau cymunedol a pherfformiadau celf.

I ddechrau, canolbwyntiodd Haia ar ddarparu platfform digwyddiadau hybrid i ddiwallu'r cynnydd cynyddol yn y galw am atebion rhithwir yn ystod pandemig COVID-19. Roedd y platfform yn cynnwys gwasanaethau cyfieithu integredig, gan ganiatáu i ddefnyddwyr sy'n siarad gwahanol ieithoedd ryngweithio'n ddi-dor, a system adeiladu agendâu reddfol i wella profiad y defnyddiwr. Fodd bynnag, wrth i gyfyngiadau'r pandemig lacio, gostyngodd y galw am ddigwyddiadau hybrid, gan annog Haia i droi tuag at y sector e-chwaraeon sy'n ehangu'n gyflym. Arweiniodd y newid hwn at ddatblygiad Streams+, rhwydwaith ffrydio e-chwaraeon byd-eang sydd â'r nod o gysylltu cefnogwyr, trefnwyr digwyddiadau a dylanwadwyr.

10.4.2. Ymgysylltiad â Chymorth Allforio Llywodraeth Cymru

Dechreuodd Haia Communications ymgysylltu â chymorth allforio Llywodraeth Cymru yn 2021 drwy fynychu digwyddiad Archwilio Allforio Cymru, a gyflwynodd y cwmni i'r ystod o adnoddau a rhaglenni sydd ar gael i fusnesau Cymru sy'n awyddus i ehangu'n rhyngwladol. Nododd y darganfyddiad cychwynnol hwn ddechrau taith allforio Haia, wrth i'r cwmni ddechrau archwilio cyfleoedd i ehangu ei blatfform digwyddiadau hybrid mewn marchnadoedd byd-eang. Yn dilyn hyn, manteisiodd Haia ar amrywiol raglenni Llywodraeth Cymru i gefnogi ei strategaeth fusnes a oedd yn esblygu dros y blynyddoedd. Defnyddiodd y cwmni gymorth ITD (Datblygu Masnach Ryngwladol) i gynnal ymchwil i'r farchnad ar gyfer yr Unol Daleithiau, gan ennill dealltwriaeth ddyfnach o gyfleoedd a heriau posibl yn y sector digwyddiadau hybrid. Aeth eu hymweliad datblygu busnes tramor (OBDV) cyntaf yn 2023 â nhw i Event Technology Live yn Las Vegas, lle gwnaethon nhw arddangos ochr yn ochr â gweithredwyr byd-eang ac ymgysylltu â rhanddeiliaid proffil uchel, gan gynnwys Bloomberg. Er bod y galw sy'n lleihau am ddigwyddiadau hybrid wedi cyfyngu ar y canlyniadau uniongyrchol, rhoddodd y digwyddiad hwn fewnwelediadau gwerthfawr a thynnu sylw at bwysigrwydd cynnal presenoldeb mewn marchnadoedd allweddol.

Manteisiodd Haia hefyd ar gymorth ITO (Cyfleoedd Masnach Rhyngwladol), a hwylusodd gyfarfodydd â chleientiaid a rhanddeiliaid posibl mewn marchnadoedd fel yr Iseldiroedd a'r Almaen. Rhoddodd y cysylltiadau hyn adborth ystyrlon a helpodd Haia i fireinio ei strategaeth allforio. Roedd eu cyfranogiad yng Ngŵyl Arloesi Berlin yn ystod eu newid i e-chwaraeon yn garreg filltir arwyddocaol, gan ganiatáu i Haia arddangos eu platfform newydd, Streams+, a sefydlu rhwydweithiau o fewn y sector e-chwaraeon.

Ers 2021, mae'r sefydliad wedi cael cymorth ar wyth achlysur, gan gymryd rhan mewn ymweliadau masnach, arddangosfeydd a digwyddiadau rhwydweithio. Mae'r cymorth hwn wedi darparu mewnwelediadau a chysylltiadau sylfaenol a lywiodd drawsnewidiad Haia o ddigwyddiadau hybrid i ffocws tymor hwy ar e-chwaraeon, gan roi'r offer i'r cwmni i ddilyn twf yn y dyfodol mewn marchnadoedd sy'n dod i'r amlwg.

10.4.3. Effaith Cymorth Llywodraeth Cymru: Canlyniadau Ariannol

Er bod Haia Communications wedi elwa o gymorth Llywodraeth Cymru i archwilio marchnadoedd rhyngwladol a sefydlu cysylltiadau, nid yw hyn wedi arwain at dwf refeniw sylweddol eto. Roedd amseriad eu hymdrechion allforio cychwynnol yn cyd-daro â'r dirywiad cyflym yn y galw am ddigwyddiadau hybrid, gan gyfyngu ar effaith ariannol rhaglenni fel eu hymweliad a ariannwyd gan OBDV ag Event Technology Live yn Las Vegas. Yn yr un modd, er bod ymweliad masnach yr Iseldiroedd wedi galluogi ymchwil i'r farchnad werthfawr a hwyluso cyfarfodydd â chleientiaid posibl, ataliodd y farchnad digwyddiadau hybrid a oedd yn crebachu'r ymdrechion hyn rhag arwain at refeniw.

Mae newid Haia i'r sector e-chwaraeon yn 2024 yn cyflwyno strategaeth ariannol tymor hwy. Mae model busnes newydd y cwmni'n canolbwyntio ar adeiladu sylfaen defnyddwyr ar gyfer eu platfform, Streams+, gyda chynlluniau i gynhyrchu refeniw trwy drafodion fel tanysgrifiadau. Er nad yw'r ymdrechion hyn wedi cynhyrchu enillion ariannol mesuradwy eto, disgwylir i'r gwaith sylfaenol a osodwyd trwy ddigwyddiadau a gefnogwyd gan Lywodraeth Cymru ac archwilio marchnadoedd lywio twf yn y dyfodol mewn marchnadoedd e-chwaraeon byd-eang.

10.4.4. Effaith Anariannol

Er gwaethaf enillion ariannol cyfyngedig, mae'r cymorth wedi rhoi manteision anariannol pwysig i Haia sydd wedi llywio eu cyfeiriad strategol ac eu newid i e-chwaraeon. Roedd yr ymweliadau masnach a'r digwyddiadau yn caniatáu i Haia sefydlu cysylltiadau gwerthfawr â rhanddeiliaid mewn marchnadoedd fel yr Unol Daleithiau, yr Iseldiroedd a'r Almaen. Er enghraifft, rhoddodd cyfranogiad y cwmni yng Ngŵyl Arloesi Berlin y cyfle iddynt gyflwyno eu newid i e-chwaraeon i gynulleidfa ryngwladol, gan ennill adborth sy'n parhau i arwain eu dull o ymdrin â'r sector sy'n dod i'r amlwg hwn. Gwellodd y cymorth ddealltwriaeth Haia o ddeinameg y farchnad hefyd, yn enwedig drwy ymchwil i'r farchnad dan arweiniad ITD. Roedd y mewnwelediadau hyn yn allweddol wrth lunio eu cynlluniau i ehangu i ranbarthau fel De-ddwyrain Asia, yr Unol Daleithiau ac Ewrop, lle mae'r farchnad e-chwaraeon yn ffynnu. Yn ogystal, cyflwynodd cyfleoedd rhwydweithio a ddarparwyd gan y rhaglenni cymorth allforio Haia i fusnesau newydd a busnesau eraill, gan feithrin cysylltiadau traws-sector sy'n parhau i fod yn werthfawr wrth iddynt fireinio eu model busnes.

Tynnodd y cwmni sylw hefyd at yr hygyrddedd a enillwyd o'i gysylltiad â Llywodraeth Cymru. Mae'r hygyrddedd hwn wedi agor drysau i Haia ymgysylltu â rhanddeiliaid amlwg, fel Bloomberg, yn ystod cynhadledd Las Vegas a digwyddiadau eraill. Er nad yw'r cysylltiadau hyn wedi troi'n ganlyniadau uniongyrchol eto, maent wedi gosod Haia mewn sefyllfa dda i ddilyn cyfleoedd yn y dyfodol yn eu marchnadoedd targed.

10.4.5. Heriau

Wynebodd Haia Communications ddwy her yn ystod ei ymgysylltiad â chymorth allforio Llywodraeth Cymru. Y cyntaf oedd y baich gweinyddol sy'n gysylltiedig â cheisiadau am grantiau. Disgrifiwyd y broses fel un sy'n cymryd llawer o amser, gyda ffurflenni hir a chwestiynau ailadroddus yn creu aneffeithlonrwydd. Roedd sicrhau cyllid OBDV ar gyfer y digwyddiad yn Las Vegas, er enghraifft, yn gofyn am ymdrech sylweddol i sicrhau bod y cais yn cael ei brosesu mewn pryd. Rhoddodd hyn bwysau ychwanegol ar dîm bach Haia, a oedd eisoes yn rheoli gofynion trawsnewid ei fodel busnes. Yr ail her oedd y cyfle a gollwyd i ganolbwyntio ar y farchnad ddomestig. Nododd Haia y gallai mwy o gymorth i ddatblygu cysylltiadau busnes o fewn dinasoedd mawr y DU, fel Llundain a Manceinion, fod wedi helpu i sefydlu sylfaen ddomestig gryfach cyn mynd ar drywydd marchnadoedd rhyngwladol. Awgrymodd y cwmni y gallai Llywodraeth Cymru ehangu ei ffocws i gynnwys cyfleoedd masnach o fewn y DU, gan roi carreg gamu i fusnesau fel Haia adeiladu rhwydweithiau a mireinio eu strategaethau cyn ehangu'n fyd-eang. Er gwaethaf yr heriau hyn, mae Haia yn gwerthfawrogi cymorth allforio Llywodraeth Cymru a manteision sylfaenol y cymorth a gawsant yn fawr.

10.4.6. Cynlluniau ar gyfer y Dyfodol a Chydweithio Parhaus

Gan edrych ymlaen, mae Haia yn anelu at sefydlu safle cryf yn y farchnad e-chwaraeon fyd-eang trwy eu plattfform Streams+. Mae'r cwmni'n bwriadu targedu rhanbarthau sydd â chymunedau e-chwaraeon ffyniannus, fel De-ddwyrain Asia, yr Unol Daleithiau ac Ewrop, gan ddefnyddio'r DU fel canolfan i fireinio eu dull gweithredu. Yn y tymor byr, mae Haia yn canolbwyntio ar adeiladu ymwybyddiaeth o frand trwy greu cynnwys ac allgymorth ar y cyfryngau cymdeithasol. Mae hyn yn cynnwys cynhyrchu cynnwys fideo ar gyfer llwyfannau fel YouTube a TikTok i ddenu defnyddwyr a gyrru ymgysylltiad. Mae'r cwmni wedi gosod amserlen ar gyfer lansio'r strategaeth hon erbyn canol 2025, gyda'r nod o adeiladu piblinell gyson o gynnwys i dyfu eu sylfaen defnyddwyr.

Mae Haia yn gweld potensial ar gyfer cydweithio pellach â LL.C, yn enwedig wrth hwyluso ymweliadau masnach a digwyddiadau rhwydweithio i'w cysylltu â rhanddeiliaid mewn rhanbarthau allweddol. Nododd y cwmni y gallai rhaglenni cymorth fel yr ITD a'r ITO fod yn werthfawr iawn wrth fynd i'r afael ag anghenion unigryw sectorau sy'n dod i'r amlwg fel e-chwaraeon. Yn ogystal, mynegodd ddiddordeb mewn rhaglenni cymorth dan arweiniad LL.C a fyddai'n meithrin cysylltiadau o fewn marchnad y DU. Mae hyn yn cynnwys mwy o gymorth i fynychu digwyddiadau ac adeiladu rhwydweithiau mewn dinasoedd mawr yn y DU, a allai ddarparu sylfaen gryfach ar gyfer eu huchelgeisiau byd-eang. Gyda chydweithrediad parhaus a chymorth mwy teilwredig, mae Haia yn gobeithio cryfhau ei safle yn y sector e-chwaraeon a chyflawni twf cynaliadwy mewn marchnadoedd rhyngwladol.

10.4.7. Myfyrdodau Olaf gan Tom Burke:

“Mae cymorth allforio Llywodraeth Cymru yn fenter wych. Er nad oedd rhai elfennau'n cyd-fynd yn berffaith â'n taith, mae'r gwaith sylfaenol a'r cyfleoedd a ddarparwyd wedi bod yn amhrisiadwy. Rwy'n gobeithio gweld y rhaglenni hyn yn parhau i esblygu i ddiwallu anghenion busnesau fel ein un ni.” - Tom Burke, Prif Weithredwr a Chyd-sylfaenydd

10.5. Dulas Renewables: Astudiaeth Achos o Dwf Allforio ac Arloesi Cynnyrch mewn Ynni Adnewyddadwy

10.5.1. Trosolwg o'r Busnes a'r Daith Allforio

Mae Dulas, a sefydlwyd ym 1982 ac sydd â'i bencadlys yng Nghanolbarth Cymru, yn gwmni ynni adnewyddadwy sy'n arbenigo mewn technolegau solar. Mae'r cwmni'n cael ei gydnabod yn fyd-eang fel yr unig wneuthurwr yn y DU o oergelloedd pŵer solar sydd wedi'u hachredu gan WHO PQS, sy'n hanfodol ar gyfer storio brechlynnau mewn ardaloedd anghysbell sydd â mynediad cyfyngedig at drydan. Mae gan bob oergell solar y capasiti i frechu hyd at 10,000 o blant, gan chwarae rhan hanfodol mewn mentrau iechyd cyhoeddus ar draws Affrica Is-Sahara a rhanbarthau eraill sydd heb lawer o wasanaeth. Dros ei hanes 40 mlynedd, mae Dulas wedi arloesi'n barhaus yn y sector ynni adnewyddadwy, gan ehangu ei gynigion i gynnwys cynhyrchion a gwasanaethau ar gyfer hydro, gwynt a solar. Mae allforio wedi bod yn gonglfaen i'w weithrediadau ers tro byd, gyda ffocws ar ddarparu technolegau sy'n achub bywydau i farchnadoedd dyngarol ledled y byd. Yn ystod y blynyddoedd diwethaf, mae'r cwmni wedi targedu rhanbarthau fel America Ladin a Gorllewin Affrica yn strategol, gan fanteisio ar gymorth Llywodraeth Cymru i greu partneriaethau newydd ac ehangu ei gyrhaeddiad byd-eang.

10.5.2. Ymgysylltiad â Chymorth Allforio Llywodraeth Cymru

Mae Dulas wedi bod yn cael mynediad at gymorth allforio Llywodraeth Cymru ers 2012, gyda mwy o ddibyniaeth ar y rhaglenni hyn dros y pum mlynedd diwethaf. Ymgysylltodd y cwmni â chymorth Llywodraeth Cymru i fynd i'r afael â heriau penodol, gan gynnwys gwelededd cyfyngedig mewn marchnadoedd allweddol, yr angen i sicrhau contractau mewn rhanbarthau newydd, a'r awydd i arloesi a gwella ei gynigion cynnyrch. Mae cymorth allforio Llywodraeth Cymru wedi rhoi'r offer a'r adnoddau i Dulas i fynd i mewn i farchnadoedd anghyfarwydd a gwahaniaethu ei hun mewn mannau cystadleuol. Cafodd y penderfyniad i ymgysylltu â chymorth Llywodraeth Cymru ei yrru gan dri phrif nod:

1. Ehangu Cyrhaeddiad y Farchnad: Ceisiodd Dulas sefydlu perthnasoedd mewn marchnadoedd newydd, yn enwedig mewn rhanbarthau fel Gorllewin Affrica ac America Ladin, lle gallai ei atebion ynni adnewyddadwy gael yr effaith fwyaf. Helpodd y cymorth ITO (Cyfleoedd Masnach Rhyngwladol) i nodi dosbarthwyr a rhanddeiliaid, gan alluogi'r cwmni i feithrin cysylltiadau mewn marchnadoedd hanfodol.
2. Cynyddu Ymwybyddiaeth o'r Brand: Nod Dulas oedd gwella ei welededd drwy fynychu arddangosfeydd a digwyddiadau mawr. Ariannodd yr OBDV (Ymweliad Datblygu Busnes Tramor) gyfranogiad mewn digwyddiadau fel Aidex yng Ngenefa, arddangosfeydd dyngarol yn Panama, a phafiliynau Llywodraeth Cymru mewn sioeau masnach rhyngwladol, gan gynnwys MEDICA yn yr Almaen ac Arab Health yn y Dwyrain Canol.
3. Gyrru Arloesi Cynnyrch: Fe wnaeth cymorth ymchwil hefyd gynorthwyo Dulas i drawsnewid o oergelloedd â phŵer batri i fodelau mwy cynaliadwy sy'n cael eu pweru gan yr haul. Nid yn unig y gwnaeth y newid hwn wella hirhoedledd cynnyrch ond roedd hefyd yn cyd-fynd â chenhadaeth ynni adnewyddadwy'r cwmni. Cymerodd y cwmni ran mewn digwyddiadau hyfforddi Llywodraeth Cymru, gan gynnwys sesiwn ar ryngwladoli eu gwefan, sydd wedi helpu i wella eu presenoldeb digidol a byd-eang. Nododd Dulas eu bod nhw hefyd wedi cael eu

hamlygu gan Lywodraeth Cymru fel enghraifft o lwyddiant, gan gynnwys mewn gweithgareddau hyrwyddo i arddangos manteision cymorth Llywodraeth Cymru i fusnesau bach eraill.

10.5.3. Effaith Cymorth Llywodraeth Cymru: canlyniadau ariannol

Mae cymorth Llywodraeth Cymru wedi rhoi hwb sylweddol i berfformiad Dulas, gan alluogi'r cwmni i sicrhau contractau gwerth dros £2.5 miliwn yn ystod y degawd diwethaf. Mae'r gallu i fynychu arddangosfeydd mewn rhanbarthau gan gynnwys Gorllewin Affrica ac America Ladin wedi agor drysau i gyfleoedd newydd. Er enghraifft, arweiniodd cyfranogiad Dulas mewn digwyddiadau yn Panama, gyda chymorth grantiau OBDV, at gontractau yn Venezuela ac mae wedi ehangu ôl troed y cwmni yn America Ladin. Yn yr un modd, roedd cymorth i ymgysylltu wyneb yn wyneb yng Ngorllewin Affrica wedi caniatáu i Dulas gyfarfod â Gweinidogaethau Iechyd, gan sicrhau contractau na fyddai wedi bod yn bosibl heb gymorth allforio Llywodraeth Cymru.

10.5.4. Effaith Anariannol

Y tu hwnt i enillion ariannol, mae cymorth Llywodraeth Cymru wedi arwain at welliannau gweithredol sylweddol a mwy o welededd i Dulas. Ehangodd y cwmni ei dîm solar rhyngwladol a recriwtio dau reolwr cyfrifon newydd, gan fynd i'r afael yn uniongyrchol â'r galw cynyddol am ei gynhyrchion mewn marchnadoedd allforio. Ar yr un pryd, mae wedi dyblu ei gapasiti cynhyrchu i ddiwallu anghenion byd-eang cynyddol. Mae cymorth ymchwil a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru wedi bod yn hanfodol wrth drawsnewid y cwmni o oergelloedd sy'n cael eu pweru gan fatris i oergelloedd sy'n cael eu pweru gan solar, symudiad sy'n gwella cynaliadwyedd cynnyrch ac yn cryfhau ei safle yn y sector ynni adnewyddadwy.

Gwellodd y cymorth hefyd allu Dulas i ymgysylltu â marchnadoedd byd-eang. Drwy gymryd rhan mewn arddangosfeydd a digwyddiadau rhyngwladol, yn aml drwy bafiliynau Llywodraeth Cymru, roedd y cwmni'n gallu rhyngweithio'n uniongyrchol â gwneuthurwyr penderfyniadau ac adeiladu ymddiriedaeth gyda chleientiaid posibl. Yn ystod pandemig COVID-19, caniatodd grantiau Llywodraeth Cymru i Dulas greu platfform hyfforddi ar-lein, gan sicrhau y gallai gynnal ymgysylltiad â chwsmeriaid a phartneriaid er gwaethaf cyfyngiadau ar deithio. Mae'r ymdrechion hyn wedi atgyfnerthu hygyrddedd a chystadleurwydd Dulas mewn marchnadoedd rhyngwladol.

10.5.5. Heriau

Er bod cymorth Llywodraeth Cymru wedi bod yn hynod gadarnhaol i Dulas, nodwyd rhai heriau. Roedd amseriad cymeradwyo grantiau ar gyfer rhaglenni fel OBDV weithiau'n creu anawsterau logistaidd, gan na allai'r cwmni gadarnhau trefniadau teithio nes bod penderfyniadau ariannu wedi'u cwblhau. Ar ychydig o achlysuron arweiniodd hyn at gostau uwch ar gyfer archebion munud olaf. Yn ogystal, roedd amseroedd byr ar gyfer ceisiadau am grantiau yn cyfyngu ar allu Dulas i gynllunio cyfranogiad mewn digwyddiadau ymhell ymlaen llaw. Er gwaethaf yr heriau hyn, canmolodd y cwmni symlrwydd y broses ymgeisio am grant a'r cymorth rhagweithiol a ddarparwyd gan gynghorwyr Llywodraeth Cymru.

10.5.6. Cynlluniau ar gyfer y Dyfodol a Chydweithio Parhaus

Wrth edrych ymlaen, mae Dulas yn bwriadu dyfnhau ei bresenoldeb yn America Ladin a Gorllewin Affrica, gan adeiladu ar y perthnasoedd a'r cyfleoedd a hwyluswyd gan gymorth allforio Llywodraeth Cymru. Nod y cwmni yw ehangu ei rwydwaith o ddosbarthwyr a sefydlu rhaglenni hyfforddi lleol i wasanaethu ei farchnadoedd yn well. Mae datblygu cynhyrchion ynni adnewyddadwy newydd hefyd yn parhau i fod yn flaenoriaeth, gyda chynlluniau i fanteisio ar gymorth ymchwil ychwanegol gan Lywodraeth Cymru i ysgogi arloesedd. Mae cymryd rhan mewn digwyddiadau rhyngwladol, fel Arab Health 2025, yn elfen allweddol arall o strategaeth Dulas yn y dyfodol, gyda chymorth gan grantiau OBDV yn cael ei rhagweld. Drwy barhau â'i gydweithrediad â Llywodraeth Cymru, mae Dulas yn gobeithio cynnal ei lwybr twf wrth fynd i'r afael ag anghenion byd-eang hollbwysig mewn ynni adnewyddadwy a storio brechlynnau.

10.5.7. Myfyrdodau Olaf

Mae cymorth Llywodraeth Cymru wedi bod yn hanfodol i lwyddiant Dulas, gan gynnig gwerth ariannol a strategol. Mae effaith gyfunol cymorth ITO, ITD, ac OBDV wedi galluogi'r cwmni i gyflawni twf cynaliadwy, mynd i mewn i farchnadoedd newydd, ac arloesi ei gynigion cynnyrch. Pwysleisiodd Dulas fod y cymorth gan Lywodraeth Cymru wedi rhagori ar ddisgwyliadau, gan ddarparu'r adnoddau a'r arbenigedd i gystadlu ar lwyfan byd-eang.

"Mae'r cymorth gan Lywodraeth Cymru wedi bod yn amhrisiadwy wrth ein helpu i dyfu ac arloesi. O sicrhau contractau i ddatblygu cynhyrchion newydd, mae effaith eu cymorth wedi bod yn ddofn. Rydym yn llawn cyffro i barhau i weithio gyda'r tîm allforio wrth i ni archwilio cyfleoedd newydd ac ehangu ein hól troed byd-eang."

-Catherine McLennan, Arweinydd Masnachol, Dulas Life Sciences

10.6. Frontier Medical group: Astudiaeth Achos o Dwf Allforio ac Ehangu Rhwydwaith Dosbarthwyr

10.6.1. Trosolwg o'r Busnes a'r Daith Allforio

Mae Frontier Medical Group, sydd â'i bencadlys yn Nhredeg, De-ddwyrain Cymru, yn wneuthurwr atebion gofal mannau pwysau arloesol. Gyda chymorth buddsoddiad ecwiti preifat, mae'r cwmni wedi canolbwyntio ar ehangu ei ôl troed rhyngwladol, wedi'i yrru gan ei gynhyrchion blaenllaw, Repose a Toto. Mae Repose, cynnyrch sefydledig yn y portffolio, wedi'i gynllunio i atal a rheoli wiserâu pwysau, tra bod Toto, dyfais fwy newydd, yn awtomeiddio'r broses o droi cleifion i leddfu pwysau, gan leihau llwyth gwaith nyrsys a chostau gofal iechyd.

Er gwaethaf cryfder ei gynigion cynnyrch a thystiolaeth glinigol helaeth yn cefnogi eu heffeithiolrwydd, wynebodd Frontier heriau yn gynnar yn ei daith allforio. Tan y blynyddoedd diwethaf, roedd allforio yn cael ei drin yn gyfleol yn hytrach nag yn strategol. Pan bwysleisiodd buddsoddwyr ecwiti preifat bwysigrwydd twf rhyngwladol, dechreuodd y cwmni osod y sylfaen ar gyfer strategaeth allforio fwy cynaliadwy. Dros y ddwy flynedd ddiwethaf, mae Frontier wedi trawsnewid ei ddull gweithredu, gan ganolbwyntio ar adeiladu rhwydweithiau dosbarthu dibynadwy, mynd i mewn i farchnadoedd newydd, ac alinio prosesau mewnol â gofynion masnach ryngwladol.

10.6.2. Ymgysylltiad â Chymorth Allforio Llywodraeth Cymru

Dechreuodd Frontier ymgysylltu â chymorth allforio Llywodraeth Cymru yn 2022 pan gysylltodd Cyngorydd Masnach Ryngwladol (ITA) LIC i gynnig cymorth. Gan gydnabod maint y cymorth sydd ar gael trwy raglenni gan gynnwys ITD (Datblygu Masnach Ryngwladol) ac ITO (Cyfleoedd Masnach Rhyngwladol), derbyniodd arweinyddwyr Frontier y cyfle yn gyflym.

I ddechrau, profodd y cwmni'r dyfroedd gydag un ITD ac ITO i fesur eu heffeithiolrwydd. Wedi'u plesio gan y canlyniadau, fe wnaethant ehangu eu defnydd o'r rhaglenni hyn, gan gael mynediad yn y pen draw at bum ITO, tri ITD, a grant OBDV (Ymweliad Datblygu Busnes Tramor) i fynychu arddangosfa ddiwydiannol fawr yn y Swistir.

Defnyddiodd Frontier ITDs i gasglu gwybodaeth hanfodol am y farchnad, yn enwedig ar gyfer rhanbarthau heriol fel Japan. Helpodd hyn y cwmni i ddeall gofynion rheoleiddio a deinameg y farchnad cyn ymrwymo adnoddau sylweddol. Ar y llaw arall, defnyddiwyd ITOs i nodi a chysylltu â dosbarthwyr addas, yn enwedig mewn marchnadoedd lle nad oedd gan Frontier bresenoldeb blaenorol, fel Canada. Galluogodd hyn Frontier i ddatblygu dulliau wedi'u teilwra ar gyfer ei gynhyrchion, gan sicrhau gwell aliniad ag anghenion y farchnad leol.

Parhaodd yr ITA yn gymorth cyson drwy gydol y cyfnod hwn, gan ddarparu cyngor strategol a chyfarfod bob chwarter i adolygu prosiectau a chynllunio mentrau ar gyfer y dyfodol. Cynigiodd aelod arall o dîm allforio Llywodraeth Cymru adborth gwerthfawr hefyd, gan helpu Frontier i fireinio ei ddull o ehangu'r farchnad.

10.6.3. Effaith Cymorth Llywodraeth Cymru: Canlyniadau Ariannol

Mae cymorth Llywodraeth Cymru wedi chwarae rhan allweddol yn nhwf rhyngwladol diweddar Frontier. Dros y ddwy flynedd ddiwethaf, mae'r cwmni wedi cyflawni twf o 20% yn ei fusnes rhyngwladol, gan fynd i mewn i farchnadoedd newydd, a chryfhau ei bresenoldeb mewn rhai presennol.

Mae'r cymorth y mae Frontier wedi'i defnyddio wedi galluogi'r cwmni i archwilio naw marchnad newydd—teirgwaith y cyflymder y gallai fod wedi'i gyflawni'n annibynnol heb y cymorth hwn.

Mae'r cymorth a ddarparwyd gan ITDs ac ITOs wedi helpu i leihau'r risg o fynediad i'r farchnad, cyflymu prosesau gwneud penderfyniadau, a sicrhau bod Frontier yn dyrannu ei adnoddau'n fwy effeithiol. Yn ogystal, roedd grant yr OBDV hefyd yn allweddol wrth alluogi Frontier i gymryd rhan mewn arddangosfa ddiwydiannol fawr yn y Swistir, lle sicrhaodd y cwmni gysylltiadau gwerthfawr a mewnwleidiadau defnyddwyr terfynol a luniodd ei strategaeth ddosbarthu a'i dull o ran y farchnad yn y dyfodol.

10.6.4. Effaith Anariannol

Mae cymorth Llywodraeth Cymru wedi dylanwadu'n sylweddol ar weithrediadau mewnol Frontier. Mae prosesau o ITDs, fel manteisio ar ymchwil i'r farchnad fanwl a mewnwleidiadau rheoleiddiol, bellach wedi'u hintegreiddio i fframwaith gwneud penderfyniadau Frontier, gan alluogi'r cwmni i werthuso marchnadoedd posibl gyda mwy o hyder. Yn yr un modd, cyflwynodd ITOs ddull strwythuredig o nodi a gwirio dosbarthwyr, gan sicrhau dull cyson ar gyfer dewis ac ymgysylltu â phartneriaid. Mae'r integreiddio hwn wedi ffurfioli strategaeth allforio'r cwmni, gan ddarparu map ffordd clir ar gyfer mynediad i'r farchnad ac ehangu rhwydwaith dosbarthwyr.

10.6.5. Cyfnodau Trawsnewidiol

Tynnodd Frontier sylw at y cymorth bersonol a ddarparwyd gan dîm cymorth allforio Llywodraeth Cymru. Cafodd yr ITA ganmoliaeth am eu hymgysylltiad cyson a'r gallu i gynnig mewnwleidiadau strategol y tu hwnt i gyngor arferol. Disgrifiwyd cyfarfodydd chwarterol gyda'r ITA fel rhai allweddol ar gyfer ailosod meddwl y cwmni a sicrhau dull sy'n edrych ymlaen at strategaeth allforio.

Tynnodd y cwmni sylw hefyd at effaith drawsnewidiol ei gyfranogiad yn arddangosfa diwydiant y Swistir, a wnaed yn bosibl gan gymorth OBDV. Roedd y digwyddiad hwn wedi caniatáu i Frontier ymgysylltu'n uniongyrchol â defnyddwyr terfynol a dosbarthwyr, gan ennill mewnwleidiadau amhrisiadwy i'r farchnad a fyddai wedi bod yn anodd eu cael fel arall.

10.6.6. Heriau

Er bod profiad Frontier gyda chymorth Llywodraeth Cymru wedi bod yn hynod gadarnhaol, nodwyd ychydig o heriau. Y mwyaf arwyddocaol oedd y baich gweinyddol o gael mynediad at gyllid OBDV. Disgrifiwyd y broses ymgeisio fel un a oedd yn cymryd llawer o amser ac weithiau'n anghydnaws â phrosesau ac amserlenni mewnol y cwmni. Er enghraifft, roedd

cyfyngiadau ar y cylch ariannu weithiau'n arwain at oedi, gan orfodi Frontier i wneud trefniadau teithio munud olaf am gost uwch.

Yn ogystal, tynnodd Frontier sylw at y ffaith y gallai Llywodraeth Cymru fod yn fwy ymwybodol o'r cymhlethdodau o fewn sefydliadau mwy eu maint. Nid oedd ceisiadau am wybodaeth neu ymatebion cyflym bob amser yn ymarferol oherwydd protocolau mewnol Frontier, gan greu problemau achlysurol. Er gwaethaf yr heriau hyn, roedd effaith gyffredinol cymorth Llywodraeth Cymru yn llawer mwy na'r anawsterau a wynebwyd, gyda Frontier yn pwysleisio gwerth eu partneriaeth.

10.6.7. Cynlluniau ar gyfer y Dyfodol a Chydweithio Parhaus

Mae uchelgeisiau Frontier yn cynnwys ehangu ei bresenoldeb yn yr Amerig, y Dwyrain Canol ac Asia, ochr yn ochr â chyflwyno cynhyrchion newydd i'r farchnad. Er mwyn cyflawni'r nodau hyn, mae'r cwmni'n bwriadu ymgymryd ag ITOs ac ITDs. Mae recriwtio arbenigwyr rhanbarthol i oruchwylio'r marchnadoedd hyn hefyd yn flaenoriaeth, gan sicrhau twf cynaliadwy a rheolaeth effeithiol o ddosbarthwyr.

Mae Frontier hefyd yn anelu at fanteisio ar gymorth Llywodraeth Cymru ar gyfer grantiau ymchwil ac arloesi, a fydd yn hanfodol ar gyfer datblygu technolegau newydd a mynd i mewn i sectorau newydd. Mynegodd Frontier eu gwerthfawrogiad o bresenoldeb cryf Llywodraeth Cymru mewn digwyddiadau rhyngwladol fel Medica ac Arab Health, gan ddisgrifio stondinau Cymru fel rhai mwy deniadol a threfnus na sefydliadau cymorth allforio eraill.

Mae Frontier yn ystyried bod cymorth allforio Llywodraeth Cymru yn hanfodol i'w lwyddiant. Mae'r cwmni'n priodoli ei ehangu rhyngwladol cyflymach a'i brosesau mewnol gwell yn uniongyrchol i'r cymorth a dderbyniwyd. Pwysleisiodd Ian Poulter, Rheolwr Dosbarthu Rhyngwladol Frontier, heb y cymorth hwn, y byddai'r cwmni wedi symud ymlaen ar gyflymder llawer arafach ac o bosibl wedi gwneud camgymeriadau costus mewn marchnadoedd newydd.

10.6.8. Myfyrdodau Olaf gan Ian Poulter:

"Mae cymorth Llywodraeth Cymru wedi newid y gêm i ni. O'n galluogi i archwilio marchnadoedd newydd i gefnogi ein presenoldeb mewn digwyddiadau allweddol yn y diwydiant, mae'r effaith wedi bod yn ddofn. Rydym wedi ailddiffinio ein uchelgeisiau fel cwmni oherwydd yr adnoddau a'r canllawiau a ddarparwyd. Mae eu cymorth yn gymeradwyaeth i'r hyn maen nhw'n ei wneud, ac edrychwn ymlaen at barhau â'r bartneriaeth werthfawr hon."

- Ian Poulter, Rheolwr Dosbarthu Rhyngwladol

10.7. Triumph Aerospace Operations UK: Astudiaeth Achos o Dwf Allforio a Phartneriaethau Strategol

10.7.1. Trosolwg o'r Busnes a'r Daith Allforio

Mae Triumph Aerospace Operations UK, is-adran o'r Triumph Group Inc. byd-eang, yn fusnes bach a chanolig arbenigol sydd â'i bencadlys yng Nglannau Dyfrdwy, Sir y Fflint, gyda chyfleusterau ychwanegol yn Cheltenham ac Ynys Manaw. Gan gyflogi dros 200 o staff ledled Cymru, Ynys Manaw, a lleoliadau eraill yn y DU, mae'r cwmni'n arweinydd byd-eang mewn cynhyrchion gweithredu hydrolig a thrydanol. Mae cynhyrchion Triumph yn rhan annatod o lwyfannau fel yr Airbus A320 a'r Boeing 787, gyda dros 90% o'i allbwn yn cael ei allforio'n fyd-eang.

Mae treftadaeth gyfoethog y cwmni, sy'n olrhain yn ôl i'r brodyr Dowty a llwyfannau eiconig fel y Spitfire a'r Typhoon, yn tanlinellu ei gyfraniad hirhoedlog i'r sector awyrofod. Mae Triumph wedi ehangu ei weithrediadau allforio dros amser, gan ganolbwyntio'n bennaf ar y farchnad awyrenneg sifil. Fodd bynnag, yn ystod y blynyddoedd diwethaf, gwelwyd symudiad strategol tuag at y sector amddiffyn i arallgyfeirio ei bortffolio a sicrhau ffrydiau refeniw newydd.

10.7.2. Ymgysylltiad â Chymorth Allforio Llywodraeth Cymru

Ymgysylltodd Triumph â chymorth allforio Llywodraeth Cymru gyntaf yn 2021 ar ôl symud ei bencadlys yn y DU i Lannau Dyfrdwy, Sir y Fflint. Hwyluswyd y cysylltiad hwn drwy Awyrofod Cymru, corff diwydiant allweddol sy'n gwasanaethu fel rhyngwyneb rhwng Llywodraeth Cymru a'r diwydiant awyrofod.

Derbyniodd Triumph gymorth ariannol drwy raglenni Ymweliadau Datblygu Busnes Tramor (OBDV) a Digwyddiadau ac Arddangosfeydd gan gynnwys cymorthdaliadau ar gyfer mynychu sioeau masnach a digwyddiadau rhyngwladol mawr fel DSEI Llundain, Sioe Awyr Rhyngwladol Farnborough, a Sioe Awyr Paris, a oedd yn talu am deithio, costau arddangosfeydd, a chydlyn digwyddiadau. Tynnodd Triumph sylw at y ffaith bod y Rheolwr Digwyddiadau Kelly Howlett wedi cynorthwyo'n uniongyrchol gyda pharatoi stondinau arddangos Triumph, gan sicrhau cynrychiolaeth broffesiynol mewn digwyddiadau byd-eang.

Chwaraeodd cynrychiolydd o LIC o fewn gweithgynhyrchu gwerth uchel rôl allweddol wrth arwain taith allforio strategol Triumph trwy gyfeirio at gyfleoedd a hwyluso cyflwyniadau i gysylltiadau allweddol.

Hwylusodd y tîm cymorth allforio gyflwyniadau strategol gyda gwneuthurwyr penderfyniadau allweddol hefyd, gan gynnwys Is-lywydd Caffael BAE Systems, tra hefyd yn darparu mewnwelediadau i'r farchnad i helpu Triumph i fireinio ei ddull o fynd i mewn i farchnadoedd milwrol. Ar ben hynny, helpodd y tîm cymorth allforio'r cwmni i ennill gweledd mewn derbyniadau diplomyddol, fel digwyddiad Llysgenhadaeth Prydain ym Mharis, gan wella hygyrdd a darparu mynediad at fannau rhwydweithio hanfodol.

Disgrifiwyd y cymorth, er ei bod yn benodol i ddigwyddiadau ac yn ysbeidiol ers 2021, fel rhywbeth eithriadol o effeithiol gan Triumph. Pwysleisiodd y cwmni natur bersonol yr

ymgysylltiad, yn enwedig y cymorth parhaus a'r perthnasoedd uniongyrchol a gynhelir â phersonél Llywodraeth Cymru. Roedd y cydweithio parhaus, hyd yn oed pan nad oedd wedi'i gysylltu â digwyddiadau penodol, yn darparu mynediad cyson at fewnwelediadau strategol a chyfleoedd digwyddiadau a gyfrannodd at allu Triumph i sicrhau cyfleoedd allforio newydd.

10.7.3. Effaith ariannol

Mae cymorth allforio Llywodraeth Cymru wedi chwarae rhan uniongyrchol yn Triumph yn sicrhau rhwng chwech a saith cyfle contract amddiffyn sylweddol. Mae un cyfle amddiffyn a gychwynnwyd yn 2021 yn agosáu at bwynt penderfyniad allweddol ddechrau 2025, gyda'r potensial i gynyddu refeniw Triumph 10-20%. Ysgogwyd y llwyddiant hwn i raddau helaeth gan y gwelededd a'r hygredded a gafwyd drwy fynychu digwyddiadau masnach a gefnogwyd gan Lywodraeth Cymru a chyflwyniadau strategol i gontractwyr amddiffyn mawr. Os bydd yn llwyddiannus, mae Triumph yn rhagweld twf refeniw o'i £50 miliwn presennol i dros £100 miliwn erbyn 2030.

10.7.4. Effaith Anariannol

Y tu hwnt i'r enillion ariannol, mae cymorth Llywodraeth Cymru wedi trawsnewid safle strategol Triumph mewn marchnadoedd amddiffyn. Adroddodd y cwmni welliannau sylweddol mewn hygredded wrth weithredu mewn marchnadoedd newydd, gyda chyflwyniadau uniongyrchol mewn digwyddiadau allweddol yn gwella ymddiriedaeth gyda chleientiaid posibl. Roedd y cymorth ariannol ar ffurf cymorthdaliadau hefyd yn caniatáu i Triumph ailgyfeirio adnoddau mewnol tuag at ehangu strategol, gan leihau'r amser a dreulir ar dasgau gweinyddol yn gysylltiedig â digwyddiadau masnach. Mae'r cymorth hwn wedi gosod Triumph mewn sefyllfa dda i arallgyfeirio ei ffrydiau refeniw drwy ehangu i gontractau amddiffyn, gan ategu ei fusnes awyrenneg sifil presennol.

10.7.5. Cyfnodau Trawsnewidiol

Tynnodd Cyfarwyddwr Rhaglenni Triumph yn y DU, David Chapman, sylw at sut y gwnaeth cymorth Llywodraeth Cymru nid yn unig fodloni disgwyliadau ond rhagori arnynt. Disgrifiodd natur bersonol y cymorth fel un hollbwysig, yn enwedig o'i gymharu â'r cymorth ehangach a llai arbenigol gan sefydliadau cymorth allforio eraill. Adroddodd Chapman sut roedd cyflwyniadau uniongyrchol i wneuthurwyr penderfyniadau mewn digwyddiadau fel DSEI Llundain a Sioe Awyr Paris yn allweddol wrth sicrhau cyfleoedd amddiffyn.

Un foment arbennig o drawsnewidiol oedd cyflwyniad strategol i Is-lywydd Caffael BAE Systems yn ystod digwyddiad masnach a noddwyd gan Lywodraeth Cymru. Gwellodd y cyflwyniad hwn, ynghyd â'r gwelededd a ddarparwyd drwy gymryd rhan mewn derbyniadau Llysgenhadaeth Prydain, hygredded Triumph yn y farchnad amddiffyn yn sylweddol. Pwysleisiodd Chapman fod y cyflwyniadau hyn wedi creu cyfleoedd uniongyrchol a fyddai wedi bod yn anodd eu sicrhau'n annibynnol, gan dynnu sylw at bwysigrwydd dull Llywodraeth Cymru sy'n canolbwyntio ar berthnasoedd.

10.7.6. Cerrig Milltir Allweddol

- Wedi ennill cymeradwyaeth Rheoliadau Masnachu Arfau Rhyngwladol (ITAR), gan ganiatáu cymryd rhan mewn prosiectau milwrol yr Unol Daleithiau.
- Wedi sicrhau achrediad JOSCAR, achrediad cyflenwr amddiffyn ac awyrfod yn y DU sy'n angenrheidiol ar gyfer tendro am gontractau amddiffyn y DU.
- Wedi ehangu i'r sector amddiffyn Ewropeaidd ac mae'n cymryd rhan mewn prosiectau amddiffyn allweddol, gan dargedu rhaglenni fel y Rhaglen Awyr Ymladd Byd-eang (GCAP).

Er gwaethaf y llwyddiannau hyn, roedd Triumph yn wynebu heriau wrth fynd i mewn i farchnadoedd amddiffyn newydd oherwydd prosesau cymeradwyo cymhleth a chystadleuaeth ddwys gan gontractwyr sefydledig.

10.7.7. Heriau a gwersi a ddysgwyd

Wynebodd Triumph heriau yn gysylltiedig â chymhlethdod cymeradwyaethau'r sector amddiffyn a chydbwyso gweithrediadau craidd ag uchelgeisiau twf. Roedd ennill achrediad JOSCAR yn hanfodol ar gyfer mynediad i'r farchnad amddiffyn, ond roedd y broses yn gofyn am lawer o adnoddau. Yn yr un modd, er bod cymorth Llywodraeth Cymru wedi lleihau beichiau gweinyddol yn effeithiol, nododd Triumph yr her o gydbwyso ehangu allforion â gweithrediadau busnes o ddydd i ddydd yn y sector awyrfod sydd wedi'i reoleiddio'n llym.

Canmolodd y cwmni ymdrechion Llywodraeth Cymru i ddarparu cyfleoedd rhwydweithio a chyflwyniadau strategol, a oedd yn mynd i'r afael â llawer o'r heriau hyn.

10.7.8. Cynlluniau ar gyfer y Dyfodol a Chydweithio Parhaus

Nod Triumph yw dyblu ei refeniw i £100 miliwn erbyn 2030, gyda ffocws strategol ar brosiectau awyrenneg milwrol, gan gynnwys parhau i ymgysylltu â chontractau GCAP a system taflegrau. Mae'r cwmni hefyd yn bwriadu ehangu i farchnadoedd newydd, fel Japan ac India, lle mae cydweithrediadau amddiffyn strategol yn dod i'r amlwg.

Bydd cydweithrediad Triumph yn y dyfodol â Llywodraeth Cymru yn canolbwyntio ar barhau i gefnogi teithiau masnach rhyngwladol, gan gynnwys DSEI Japan, a chymorth gyda strategaethau rhwydweithio mewn marchnadoedd amddiffyn newydd. Yn ogystal, mae Triumph yn archwilio cyfleoedd i Lywodraeth Cymru gymryd rhan mewn hyrwyddo gofynion cynnwys Cymreig mewn contractau amddiffyn y DU er mwyn sicrhau manteision economaidd rhanbarthol.

Mae Triumph yn ystyried bod cymorth allforio Llywodraeth Cymru yn hanfodol ar gyfer ei lwyddiant allforio. Mae'r cymorth ariannol, y chyflwyniadau strategol, a rheoli perthnasoedd hirdymor wedi cyfrannu'n uniongyrchol at gyfleoedd refeniw sylweddol a'i safle yn y farchnad.

10.7.1. Myfyrdodau Olaf gan David Chapman:

“Mae cymorth Llywodraeth Cymru wedi newid popeth i ni. Mae'r cymorth rhagweithiol, wedi'i deilwra, o gyflwyniadau strategol i gymorth ariannol ar gyfer sioeau masnach, wedi cael effaith uniongyrchol ar ein gallu i ehangu i farchnadoedd amddiffyn. Mae'r berthynas wedi rhagori ymhell ar ein disgwyliadau, ac rydym yn parhau i ystyried y bartneriaeth hon yn ganolog i'n twf yn y dyfodol.”

- David Chapman, Cyfarwyddwr Rhaglen Triumph

10.8. Brainbox Ltd: Astudiaeth Achos o Dwf Allforio ac Arloesi Cynnyrch mewn Ynni Adnewyddadwy

10.8.1. Trosolwg o'r Busnes a'r Daith Allforio

Mae Brainbox Ltd, a sefydlwyd yn 2010 ac sydd â'i bencadlys yng Nghaerdydd, Cymru, yn arbenigo mewn darparu technoleg ysgogiad ymennydd a delweddu ymennydd integredig anfewnwithiol. Gan fanteisio ar ddegawdau o arbenigedd technegol ac academiaidd, mae'r cwmni'n cynnig atebion wedi'u teilwra i gefnogi ymchwil niwrowyddoniaeth uwch.

Gan weithredu yn y sector gwyddorau bywyd, mae Brainbox yn cydweithio â phrifysgolion ac ysbytai yn fyd-eang, gan dargedu economïau datblygedig gydag arian sylweddol ar gyfer ymchwil wyddonol, gan gynnwys yr Unol Daleithiau, Japan, Tsieina ac Ewrop. Gyda 80% o'i drosiant blynyddol o £5 miliwn yn cael ei gynhyrchu drwy allforion, mae'r cwmni wedi cynnal presenoldeb byd-eang yn ei farchnad niche ers ei sefydlu.

Dechreuodd taith allforio Brainbox ochr yn ochr â'i sefydlu yn 2010, gan fod cynhyrchion arbenigol iawn y cwmni angen ymgysylltu ar unwaith â marchnadoedd rhwngwladol i gyrraedd ei gynulleidfa darged a chynnal twf. Gan weithio gyda dau wneuthurwr i ddechrau, mae'r cwmni wedi ehangu ei bortffolio ers hynny i gynnwys offer gan nifer o gyflenwyr allweddol. Dros y blynyddoedd, mae Brainbox wedi cyflawni cerrig milltir arwyddocaol, gan gynnwys treiddio i Japan a Tsieina, lansio cynhyrchion newydd yn fyd-eang, a sicrhau contractau yng Ngwlad Belg a Ffrainc. Gwerthwyd system gwerth £1 miliwn i gwmni newydd o Ffrainc yn dilyn cynhadledd a gefnogwyd gan Lywodraeth Cymru, gan atgyfnerthu safle Brainbox ymhellach fel arweinydd yn ei faes.

10.8.2. Ymgysylltiad â Chymorth Allforio Llywodraeth Cymru

Ymgysylltodd Brainbox â thîm cymorth allforio Llywodraeth Cymru gyntaf yn 2013 i fynychu ymweliad cwmni yn yr Unol Daleithiau o dan y rhaglen OBDV (Ymweliad Datblygu Busnes Tramor). Ar ôl saib byr yn eu hymgysylltiad, fe wnaethant ailddechrau yn 2020 ac ers hynny maent wedi cael mynediad at gymorth helaeth, gan gynnwys OBDVs, ITD (Datblygu Masnach Ryngwladol), a chyfranogiad mewn teithiau masnach. Rhwng 2022 a 2024, gwnaeth Brainbox y mwyaf o'i lwfans OBDV blynyddol, gan fynychu tair cynhadledd y flwyddyn, wedi'u teilwra i'w gynulleidfa darged benodol iawn o ymchwilwyr a defnyddwyr terfynol.

Er nad oedd y rhaglen ITD wedi'i chwblhau'n llawn, rhoddodd fewnwelediadau gwerthfawr i ymchwil marchnad yr Unol Daleithiau, a lywiodd strategaeth allforio Brainbox. Yn y pen draw, dewisodd y cwmni ddull arall i ehangu i'r farchnad hon, gan ddangos hyblygrwydd yn ei brosesau gwneud penderfyniadau. Canmolodd Brainbox hefyd y cymorth a ddarparwyd gan eu Cynghorydd Masnach Ryngwladol (ITA), a oedd yn gyson yn tynnu sylw at gyfleoedd perthnasol. Er enghraifft, gwahoddwyd Brainbox i drafodaeth ford gron gyda llywodraeth Awstralia ar gyfer cwmnïau gwyddorau bywyd, canlyniad uniongyrchol i ymgysylltiad rhagweithiol gan eu ITA.

Cymerodd Brainbox ran hefyd mewn teithiau masnach i ddigwyddiadau fel Medica ac Arab Health, a hwyluswyd gan y tîm cymorth allforio. Er bod y rhain yn ddefnyddiol ar gyfer cael

sylw, roeddent yn llai effeithiol o'i gymharu â phresenoldeb a ariannwyd gan OBDV mewn cynadleddau niche penodol i'w sector. Rhoddodd y digwyddiadau hyn, gan gynnwys cynadleddau yn Ne Korea a'r Almaen, gyfleoedd i lansio cynhyrchion newydd, cysylltu â dosbarthwyr, a sicrhau contractau sylweddol.

10.8.3. Effaith Cymorth Allforio Llywodraeth Cymru: Canlyniadau Ariannol

Mae'r cymorth allforio wedi gwneud cyfraniad mesuradwy at dwf ariannol Brainbox. Rhwng 2021 a 2022, sicrhodd y cwmni £800,000 mewn contractau a oedd yn uniongyrchol gysylltiedig â'u presenoldeb mewn cynadleddau a gefnogwyd gan Lywodraeth Cymru, gyda £1.3 miliwn ychwanegol wedi'i gynhyrchu trwy werthiannau dilynol.

Hwylusodd y digwyddiadau hyn hefyd werthu system gwerth £1 miliwn i fusnes newydd o Ffrainc, carreg filltir arwyddocaol i'r cwmni. Drwy ddarparu cymorth ariannol ar gyfer digwyddiadau cost uchel, roedd cymorth OBDV yn caniatáu i Brainbox ailddyrannu adnoddau mewnol, gan eu galluogi i fynychu digwyddiadau ychwanegol ac ehangu eu hymdrechion marchnata yn ddomestig ac yn rhyngwladol.

10.8.4. Effaith Anariannol

Mae cymorth allforio Llywodraeth Cymru hefyd wedi chwarae rhan allweddol wrth alluogi Brainbox i ehangu ei weithrediadau a mireinio ei strategaeth allforio. Drwy ganolbwyntio eu hymdrechion marchnata ar ranbarthau blaenoriaeth uchel a lansio cynhyrchion newydd drwy gynadleddau, mae'r cwmni wedi cryfhau ei berthnasoedd â dosbarthwyr, ymchwilyr a defnyddwyr terfynol. Mae'r perthnasoedd hyn wedi bod yn allweddol wrth gynnal twf hirdymor a chynyddu gwelededd Brainbox yng nghymuned ymchwil niwrowyddoniaeth.

Mae'r cwmni hefyd wedi ehangu ei weithlu, gan dyfu o bump o weithwyr yn 2018 i ddeuddeg yn 2024, ac wedi sicrhau cytundebau dosbarthu unigryw ar gyfer cynhyrchion newydd. Er enghraifft, cefnogwyd lansio system ysgogi uwchsaïn trawsgreuanol—cynnyrch sydd bellach yn ganolog i bortffolio Brainbox—gan ddigwyddiadau a ariannwyd gan OBDV, gan alluogi'r cwmni i gyrraedd cynulleidfaoedd newydd a gyrru momentwm ar gyfer gwerthiannau yn y dyfodol.

10.8.5. Heriau

Er bod y cymorth allforio wedi bod yn hynod effeithiol i Brainbox, nododd y cwmni ychydig o feysydd i'w gwella. Disgrifiwyd y broses weinyddol ar gyfer gwneud cais am gymorth a'i hawlio fel un sy'n cymryd llawer o amser, gan olygu bod angen dogfennaeth helaeth fel anfonebau a derbynebau. Creodd hyn bwysau ychwanegol i'r tîm bach, er eu bod yn cydnabod bod y broses yn hylaw ac yn werth chweil o ystyried gwerth y cymorth.

Her arall oedd yr hyblygrwydd cyfyngedig mewn rheolau ariannu teithio, a oedd yn cyfyngu ar gymorth i deithio sy'n tarddu o'r DU. Roedd hyn yn broblem i Brainbox, gan nad oedd aelodau tîm mewn gwledydd eraill yn gymwys i gael ad-daliad, hyd yn oed ar gyfer cynadleddau a oedd yn rhan annatod o strategaeth allforio'r cwmni. Awgrymodd Brainbox y gallai ehangu cymorth i gynnwys teithio o fewn y wlad neu hediadau mewnol ar gyfer timau byd-eang wella effaith y rhaglenni cymorth allforio yn sylweddol.

10.8.6. Cynlluniau ar gyfer y Dyfodol a Chydweithio Parhaus

Mae cynlluniau Brainbox ar gyfer y dyfodol yn canolbwyntio ar gryfhau eu presenoldeb mewn marchnadoedd allweddol, yn enwedig yr UE a'r Unol Daleithiau, sy'n parhau i fod yn rhanbarthau hollbwysig ar gyfer y sector ymchwil niwrowyddoniaeth. Nod y cwmni yw cyflawni hyn drwy barhau i fynychu cynadleddau gyda chymorth allforio Llywodraeth Cymru, gan fanteisio ar y digwyddiadau hyn i lansio cynhyrchion newydd a chysylltu â dosbarthwyr a defnyddwyr terfynol. Mae ehangu eu portffolio cynnyrch hefyd yn flaenoriaeth, gyda chynlluniau i sicrhau cytundebau dosbarthu ychwanegol a chynyddu eu cyrhaeddiad o fewn y gymuned gwyddorau bywyd.

Yn ogystal, mae Brainbox yn archwilio potensial sefydlu is-gwmni yn yr UE i lywio rhwystrau masnach ar ôl ymadael â'r UE yn fwy effeithiol a symleiddio gweithrediadau. Mynegasant ddiddordeb hefyd mewn derbyn cymorth neu arweiniad gan Lywodraeth Cymru wrth reoli agweddau logistaidd a gweinyddol sefydlu is-gwmni, gan ddangos ymhellach werth cymorth wedi'i deilwra ar gyfer busnesau sy'n mynd trwy ehangu strwythurol.

Myfyriodd Brainbox ar gymorth allforio Llywodraeth Cymru fel rhan bwysig o'u twf a'u llwyddiant mewn marchnadoedd rhwngwladol. Roedd y rhaglenni, yn enwedig OBDV, yn caniatáu i'r cwmni fynychu cynadleddau a fyddai fel arall y tu hwnt i'w cyrraedd ariannol, gan ddarparu cyfleoedd hanfodol i gysylltu â dosbarthwyr, ymchwilwyr a defnyddwyr terfynol yn eu marchnad niche. Nid yn unig y hwylusodd y digwyddiadau hyn werthiannau sylweddol ond fe wnaethant hefyd alluogi'r cwmni i sicrhau cytundebau dosbarthu unigryw, gan gyfrannu at dwf eu portffolio cynnyrch a'u trosiant.

10.8.7. Myfyrdodau Olaf gan Dan Phillips

"Mae cymorth Llywodraeth Cymru wedi bod yn hanfodol i'n twf a'n llwyddiant allforio. O lansio cynhyrchion newydd i gynnal perthnasoedd hirdymor, mae'r effaith wedi bod yn amhrisiadwy. Gobeithiwn y bydd y rhaglen yn parhau i gefnogi cwmnïau fel ein un ni wrth i ni ehangu i farchnadoedd newydd ac arloesi yn ein maes."

-Dan Phillips, Prif Weithredwr a Chyd-sylfaenydd

Atodiad B: Crynodeb gwerthuso proses

10.9. Cefndir

Cynhaliodd Miller Research werthusiad o broses o'r 4 rhaglen cymorth allforio craidd rhwng Rhagfyr 2023 a Mawrth 2024. Ffocws y gwerthusiad hwn oedd darparu archwiliad cychwynnol o sylfaen y rhaglenni hyn, eu mecanweithiau gweithredol, a'u heffaith ragarweiniol ar weithgareddau allforio busnesau Cymru, gan osod y sylfeini ar gyfer archwiliad pellach yn y gwerthusiad o effaith.

Y cwestiynau ymchwil a drafodwyd fel rhan o'r gwerthusiad o broses oedd fel a ganlyn:

- sut y cafodd canlyniadau gwerthusiadau blaenorol o raglenni cymorth allforio eu hystyried wrth ddatblygu'r Cynllun presennol?
- i ba raddau y mae penderfyniadau ynghylch gweithredu'r rhaglenni cymorth allforio craidd yn seiliedig ar ddefnyddio gwybodaeth am y farchnad o ran marchnadoedd allforio blaenoriaeth a marchnadoedd allforio sy'n newid, a chryfderau sectoraidd Cymru?
- a yw'r adnoddau sydd ar gael yn ddigonol ar gyfer anghenion y gwahanol raglenni allforio craidd ac a ydynt yn cael eu dyrannu mewn ffordd sy'n sicrhau'r budd mwyaf i ddefnyddwyr y rhaglen?
- i ba raddau y mae'r cyd-destun economaidd sy'n newid (gan gynnwys effeithiau ymadael â'r UE a Chytundebau Masnach Rydd newydd) wedi effeithio ar ddarparu a manteisio ar gymorth allforio? A yw'r effeithiau hyn wedi amrywio ar draws sectorau allforio?
- a yw arferion monitro a chasglu data yn ddigon manwl ac amserol i gofnodi effeithiau cyfranogiad yn y rhaglen ar fuddiolwyr, ac i nodi unrhyw welliannau i'r ddarpariaeth y gellid eu gwneud
- a yw'r gyllideb a'r adnoddau tîm sydd ar gael yn cael eu dyrannu yn y ffordd fwyaf effeithiol, ymhlith y rhaglenni cymorth allforio craidd a rhwng busnesau Cymru?
- a yw'r rhaglenni allforio craidd yn cael eu hyrwyddo'n effeithiol? A yw'r hyrwyddo'n sicrhau bod gwybodaeth a nifer y bobl sy'n manteisio ar raglenni yn cael eu dosbarthu'n effeithiol ar draws sectorau blaenoriaeth a sectorau eraill?

10.10. Dull

Mabwysiadwyd dull cymysg o ddulliau, a oedd yn cynnwys 5 cyfweiliad ansoddol â rhanddeiliaid gyda swyddogion perthnasol y Llywodraeth a dadansoddiad dogfennaeth o ddata eilaidd. Roedd prif allbynnau'r gwerthusiad yn cynnwys datblygu model rhesymeg rhaglen a fframwaith monitro, yn ogystal ag adroddiad mewnol.

10.11. Canfyddiadau

Ymchwiliodd canfyddiadau'r gwerthusiad i'r cefndir polisi a chyd-destunol sy'n dylanwadu ar ddatblygiad a gweithrediad y 4 rhaglen graidd. Sefydlodd yr adolygiad o bolisiâu presennol, ynghyd â dadansoddiad cyd-destunol o ffactorau allanol fel ymadael â'r UE a Covid-19, y dirwedd gymhleth y mae'r rhaglenni craidd yn gweithredu ynddi. Tanlinellodd adolygiad llenyddiaeth cynhwysfawr yr angen am raglenni cymorth allforio ymatebol wedi'u teilwra.

Tynnodd mewnwelediadau o resymeg, mewnbynnau a gweithgareddau ymchwil y rhaglenni cymorth allforio craidd sylw at ffocws strategol ar wella galluoedd allforio busnesau Cymru drwy ymgysylltu'n rhagweithiol, cymorth ariannol a meithrin galluoedd. Roedd esblygiad mecanweithiau cymorth, wedi'i lywio gan werthusiadau blaenorol ac adborth gan rhanddeiliaid, yn dynodi dull addasol y rhaglenni craidd o ddiwallu anghenion deinamig busnesau Cymru.

Datgelodd asesiad o reolaeth a llywodraethu'r rhaglenni cymorth allforio craidd ymrwymiad i welliant parhaus, gydag addasiadau mewn ymateb i heriau a nodwyd ac anghenion rhanddeiliaid. Tanlinellodd arferion monitro a chasglu data ddull systematig o gofnodi effaith y rhaglenni craidd, er bod yr angen am dargedau penodol, mesuradwy yn amlwg.

Roedd canlyniadau ac effeithiau sy'n dod i'r amlwg, er eu bod yn rhagarweiniol, yn dangos potensial y rhaglenni cymorth allforio craidd i feithrin twf allforio, arallgyfeirio a gwydnwch ymhlith busnesau Cymru. Pwysleisiodd rhanddeiliaid bwysigrwydd y cymorth allforio wrth hwyluso mynediad i'r farchnad ac ehangu, yn enwedig wrth lywio'r dirwedd ar ôl ymadael â'r UE.

10.12. Arwyddion cynnar

Er bod yr ymdrechion hyn yn nodi cynnydd sylweddol, nododd y gwerthusiad feysydd sydd angen eu datblygu ymhellach i wella effeithiolrwydd cyffredinol cymorth allforio LIC a'i gyfraniad at economi Cymru. Dyma nhw:

Optimeiddio adnoddau ar gyfer Teithiau Masnach: Argymhellwyd y dylai Tîm Allforio LIC gymharu lefelau cyflawni digwyddiadau masnach cyfredol â blynyddoedd blaenorol i benderfynu a oes angen adnoddau ychwanegol, gyda lle i ystyried cyflogi staff ychwanegol, neu ailddyrannu adnoddau o raglenni craidd eraill i dîm y daith fasnach.

System o osod targedau: Er bod rhai targedau wedi'u cynnwys yng Nghynllun Cyflawni mewnol Masnach a Buddsoddi, nododd yr ymchwil botensial i ddatblygu set gynhwysfawr o dargedau penodol, mesuradwy ar draws pob maes perfformiad mawr i asesu cyfraniad y rhaglenni cymorth allforio craidd at dwf busnes. Roedd y targedau awgrymedig yn cynnwys:

- nifer y busnesau a gefnogir
- nifer yr allforwyr tro cyntaf a gefnogwyd
- cynnydd mewn cyfanswm gwerthiannau allforio
- twf allforio a gyflawnwyd gan fusnesau a gefnogwyd

Gwella cydweithio a thryloywder: O ystyried y tebygrwydd posibl rhwng Llywodraeth Cymru a'r DBT o ran eu cynnig cymorth allforio, awgrymwyd y dylai'r ddau sefydliad archwilio ffyrdd o sefydlu rhyw fath o gytundeb partneriaeth sy'n nodi rolau a dulliau o weithio gyda busnesau allforio yng Nghymru.

Atodiad C: Holiaduron yr arolwg

10.13. Holiadur arolwg buddiolwyr

Adran 1: Nodweddion y busnes

Hoffem ddeall rhywfaint o wybodaeth sylfaenol am eich busnes. Mae hyn yn ein helpu i asesu amrywiaeth busnesau sy'n elwa o gymorth allforio a theilwra gwasanaethau cymorth allforio Llywodraeth Cymru yn well. Bydd eich ateb i'r cwestiwn canlynol yn parhau'n gyfrinachol ac ni chaiff ei rannu â Llywodraeth Cymru nac unrhyw bartion eraill.

1. Beth yw enw eich busnes? (Os yw'n bosib, defnyddiwch yr enw sydd wedi'i gofrestru'n swyddogol)
2. Yn ôl cofnodion Llywodraeth Cymru, mae eich busnes wedi derbyn cefnogaeth gan dîm cymorth allforio Llywodraeth Cymru. Os ydych chi'n cofio derbyn y cymorth hwn, nodwch isod. Os nad ydych yn cofio cymorth Llywodraeth Cymru yn benodol neu'n credu eich bod wedi derbyn cymorth gan sefydliadau eraill, dewiswch yr holl opsiynau perthnasol. Nodwch bob sefydliad rydych wedi derbyn cymorth allforio (ariannol neu gyngor) ganddynt rhwng mis Ebrill 2017 a mis Mawrth 2024.
 - Tîm cymorth allforio Llywodraeth Cymru
 - Siambrau Masnach Prydain/Siambrau Cymru
 - Llywodraeth y DU – Adran Busnes a Masnach
 - Cefnogaeth allforio gan Awdurdod Lleol
 - Arall (nodwch)
3. Gan eich bod wedi nodi nad yw eich busnes wedi cael cymorth gan Lywodraeth Cymru, a fyddai gennych ddiddordeb mewn cwblhau arolwg o'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr? Os felly, nodwch eich cyfeiriad e-bost isod, ac anfonir dolen i'r arolwg atoch. Os nad oes gennych ddiddordeb mewn cwblhau'r arolwg, bydd yr arolwg hwn yn dod i ben pan fyddwch yn clicio 'Nesaf.'
4. Lle mae pencadlys eich busnes?
 - Gogledd Cymru (Ynys Môn, Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint, Gwynedd, Wrecsam)
 - Canolbarth a Gorllewin Cymru (Ceredigion, Sir Gaerfyrddin, Sir Benfro, Powys)
 - Gorllewin De Cymru (Pen-y-bont ar Ogwr, Castell-nedd Port Talbot, Abertawe)
 - Dwyrain De Cymru (Blaenau Gwent, Caerffili, Sir Fynwy, Casnewydd, Torfaen)
 - Canol De Cymru (Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf, Bro Morgannwg)
 - Un arall o wledydd y Deyrnas Unedig (nodwch)
 - Arall (nodwch)

5. A yw eich busnes wedi'i leoli'n bennaf yng Nghymru ar 5 Ebrill 2023?
- Ydy, mae'r rhan fwyaf o'n gweithrediadau wedi'u lleoli yng Nghymru.
 - Na, mae'r rhan fwyaf o'n gweithrediadau y tu allan i Gymru ond mae gennym weithgareddau sylweddol yng Nghymru.
 - Na, ychydig iawn neu ddim gweithrediadau sydd gennym yng Nghymru.
 - Na, ond rydym yn bwriadu adleoli neu ehangu'n sylweddol i Gymru.
6. Nodwch leoliad eich prif weithrediadau os y tu allan i Gymru a disgrifiwch unrhyw gynlluniau ar gyfer ehangu neu adleoli, gan gynnwys sut y gallai'r rhain effeithio ar eich gweithrediadau yng Nghymru.
7. Faint o bobl oedd yn cael eu cyflogi gan eich busnes yng Nghymru cyn i chi ddechrau derbyn cymorth ariannol neu gyngor gan dîm cymorth allforio Llywodraeth Cymru?
- Micro (1-10)
 - Bach (11-50)
 - Canolig (51-249)
 - Mawr (250+)

Sylwad:

8. Ar 5 Ebrill 2024, faint o staff sy'n cael eu cyflogi gan eich busnes yng Nghymru ar hyn o bryd?
- Micro (1-10)
 - Bach (11-50)
 - Canolig (51-249)
 - Mawr (250+)

Rhowch unrhyw fanylion ychwanegol am faint eich gweithlu ar ôl derbyn cymorth, yn enwedig os newidiodd nifer eich cyflogaeth yn sylweddol heb groesi i gategori maint gwahanol.

9. Ym mha sector(au) mae'ch busnes yn gweithredu? Nodwch bob un sy'n berthnasol.
- Amaethyddiaeth, Coedwigaeth a Physgota
 - Mwyngloddio a Chwarela
 - Gweithgynhyrchu
 - Cyflenwad trydan, nwy, stêm ac aerdymheru
 - Gweithgareddau cyflenwi dŵr, carthffosiaeth, rheoli gwastraff ac adfer
 - Adeiladu
 - Masnach gyfanwerthol a manwerthu; atgyweirio cerbydau modur a beiciau modur
 - Cludiant a storio
 - Gweithgareddau gwasanaethau llety a bwyd
 - Gwybodaeth a Chyfathrebu

- Gweithgareddau ariannol ac yswiriant
- Gweithgareddau eiddo tirol
- Gweithgareddau proffesiynol, gwyddonol a thechnegol
- Gweithgareddau gwasanaethau gweinyddol a chymorth
- Gweinyddu cyhoeddus ac amddiffyn; nawdd cymdeithasol gorfodol
- Addysg
- Gweithgareddau iechyd dynol a gwaith cymdeithasol
- Celfyddydau, adloniant a hamdden
- Gweithgareddau gwasanaethau eraill
- Gweithgareddau aelwydydd fel cyflogwyr; nwyddau/gwasanaethau nas gwahaniaethir a chynhyrchu gweithgareddau cartref at eich defnydd eich hun
- Gweithgareddau sefydliadau a chyrrff allgyrsiol
- Arall (nodwch os gwelwch yn dda):

Adran 2: Ymddygiad Allforio

Mae'r adran hon yn canolbwyntio ar gasglu gwybodaeth am eich gweithgareddau allforio.

10. A yw'ch busnes yn allforio nwyddau, gwasanaethau neu'r ddau ar hyn o bryd?

- Nwyddau
- Gwasanaethau
- Y ddau
- Nid yw fy musnes yn allforio ar hyn o bryd

11. Pa opsiwn sy'n disgrifio eich busnes orau?

- Rydym wedi allforio o fewn y 6 blynedd diwethaf ond nid ydym yn allforio ar hyn o bryd ac nid oes gennym gynlluniau i allforio yn y dyfodol
- Rydym wedi allforio o fewn y 6 blynedd diwethaf ac mae gennym gynlluniau i allforio yn y dyfodol
- Nid ydym wedi allforio o fewn y 6 blynedd diwethaf, ond mae gennym gynlluniau i allforio yn y dyfodol
- Nid ydym wedi allforio o fewn y 6 blynedd diwethaf ac nid oes gennym gynlluniau i allforio yn y dyfodol

12. Pa raglen(ni) y gwnaeth eich busnes fanteisio arnynt gan dîm cymorth allforio Llywodraeth Cymru (Datblygu Masnach Ryngwladol (ITD), Cyfleoedd Masnach Ryngwladol (ITO), Ymweliadau Datblygu Busnes Tramor (OBDV), Arddangosfeydd a Theithiau Masnach)?

A oedd unrhyw fanteision i'ch cyfranogiad yn y rhaglen (e.e. newidiadau mewn cynlluniau busnes a phrosesau gwneud penderfyniadau)?

13. Ym mha flwyddyn y dechreuodd eich busnes allforio am y tro cyntaf?

- Cyn 2017
- 2017
- 2018

- 2019
- 2020
- 2021
- 2022
- 2023
- 2024

14. I ba farchnadoedd rhyngwladol mae'ch busnes wedi allforio? Ticiwch bob un sy'n berthnasol

- Yr Unol Daleithiau
- Yr Almaen
- Iwerddon
- Yr Iseldiroedd
- Ffrainc
- Tsieina
- Canada
- Gwlad Belg
- Sbaen
- Yr Eidal
- Gwledydd eraill yr UE (nodwch)
- Gwledydd eraill (nodwch)

Adran 3: Cymorth a'i Effaith

Mae'r cwestiynau canlynol yn ymwneud yn benodol â'r gefnogaeth a gawsoch gan dîm allforio Llywodraeth Cymru.

15. Graddiwch arwyddocâd pob ffactor a restrir isod a ddylanwadodd ar eich penderfyniad i geisio cymorth gan dîm cymorth allforio Llywodraeth Cymru. Ar gyfer unrhyw ffactorau sydd heb wedi'u rhestru, nodwch yn y blwch sylwadau.

Ddim yn factor, Ddim yn bwysig iawn, Cymharol bwysig, Pwysig iawn

Ffactorau sy'n dylanwadu ar benderfyniad i geisio cymorth:

Angen i...

- Gwella perfformiad busnes trwy fwy o fasnach ac allforion
- Diogelu swyddi o fewn y cwmni yn yr hirdymor
- Ehangu gweithgareddau allforio a chyrraedd marchnadoedd Newydd
- Ennill gwell dealltwriaeth a adnabyddiaeth o gyfleoedd allforio
- Canfod cwsmeriaid rhyngwladol a chysylltu â nhw
- Mynd i'r afael â bylchau mewnol yn arbenigedd allforio y cwmni
- Addasu'r busnes i newidiadau mewn rheoliadau masnach ar ôl gadael yr UE
- Rheoli heriau sy'n gysylltiedig ag ansicrwydd economaidd byd-eang ac sy'n tarfu ar gadwyni cyflenwi
- Manteisio ar gytundebau masnach rydd Newydd

- Arall (nodwch):

Yn yr adran hon, byddwn yn archwilio'r cymorth y gallech fod wedi'i gael ar gyfer eich gweithgareddau allforio.

16. Nodwch a oedd eich cwmni wedi wynebu unrhyw un o'r heriau hyn yn ymwneud ag allforio a restrir, ac i ba raddau y gwnaeth y cymorth a gawsoch gan Lywodraeth Cymru helpu i oresgyn yr heriau hyn. Os nad oedd hon yn her a wynebwyd gan eich busnes, gadewch y rhes yn wag.

Ychydig o gefnogaeth, Cefnogaeth cymedrol, Cefnogaeth sylweddol

Heriau Allforio

- Rhwystrau marchnad (gwlad)
- Dewis y farchnad
- Gwybodaeth o'r farchnad
- Rhwystrau rheoleiddio
- Costau uchel
- Cyfraddau cyfnewid anffafriol
- Problemau cludo a logisteg
- Rhwystrau diwylliannol ac iaith
- Ansicrwydd economaidd (e.e. Covid-19, ymadael â'r UE)
- Cystadleuaeth mewn marchnadoedd rhwngwladol
- Pryderon eiddo deallusol
- Heriau technolegol
- Cyfyngiadau adnoddau mewnol
- Arbenigedd mewnol cyfyngedig

Arall (nodwch os gwelwch yn dda)

17. A yw eich busnes yn aelod o unrhyw un o Glwstwr Allforio canlynol Llywodraeth Cymru? (Ticiwch bob un sy'n berthnasol)

- Ynni glân ac ynni adnewyddadwy
- Cynhyrchion Defnyddwyr
- Gweithgynhyrchu Gwerth Uchel
- Technoleg Feddygol a Diagnosteg
- Technoleg
- Bwyd a Diod
- Dim un o'r uchod

18. Nodwch pa fathau o gymorth un-i-un a gynigir gan Lywodraeth Cymru y mae eich busnes wedi'i dderbyn, a graddiwch eu heffaith ar eich gwerthiannau allforio. Os na dderbynioc y math hwnnw o gefnogaeth, gadewch y rhes yn wag.
Effaith Isel, Effaith Cymedrol, Effaith Uchel, Dim Effaith

Maes Cymorth

- ITD (Datblygu Masnach Ryngwladol)
- ITO (Cyfleoedd Masnach Ryngwladol)
- OBDV (Ymweliadau Tramor i Ddatblygu Busnes)
- Teithiau masnach dramor/arddangosfeydd (yn ffisegol)
- Teithiau masnach dramor / arddangosfeydd (ar-lein)
- Cynghorydd Masnach Rhyngwladol
- IM4H (Cymorth Rheolwr Rhyngwladol)
- Arall (nodwch):

19. Nodwch pa fathau o gymorth un-i-lower rydych wedi'i dderbyn gan raddio eu heffaith ar eich gwerthiannau allforio. Os na dderbynioch y math hwnnw o gefnogaeth, gadewch y rhes yn wag.

Effaith Isel, Effaith Cymedrol, Effaith Uchel, Dim Effaith

Maes Cymorth

- Gweithdai a Gweminarau
- Digwyddiadau (Cynhadledd)
- Rhaglen Clwstwr Allforio
- Rhaglen Allforwyr Newydd
- Teithiau/Arddangosfeydd Masnach Dramor (ffisegol)
- Teithiau/Arddangosfeydd Masnach Dramor (ar-lein)
- Arall (nodwch):

20. Nodwch pa fathau o gymorth rydych wedi'i dderbyn gan raddio eu heffaith ar eich gwerthiannau allforio. Os na dderbynioch y math hwnnw o gefnogaeth, gadewch y rhes yn wag.

Effaith Isel, Effaith Cymedrol, Effaith Uchel, Dim Effaith

Maes Cymorth

- Hyfforddiant Allforio Ar-lein (BOSS)
- Hwb Allforio
- Arall (nodwch):

Mae'r cwestiwn nesaf yn gofyn pryd wnaethoch chi dderbyn cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru, yn ôl blynyddoedd calendr. Ym mhob colofn, dewiswch y flwyddyn sy'n berthnasol.

21. Gan feddwl yn benodol am y rhaglenni cymorth allforio craidd (ITO, ITD, OBDV neu deithiau / arddangosfeydd tramor) ym mha flwyddyn y derbyniodd eich busnes gymorth allforio gyntaf gan dîm cymorth allforio Llywodraeth Cymru?

- Cyn 2017
- 2017
- 2018

- 2019
- 2020
- 2021
- 2022
- 2023
- 2024

22. Gan feddwl yn benodol am y rhaglenni cymorth allforio craidd (ITO, ITD, OBDV neu Deithiau / Arddangosfeydd Tramor) ym mha flwyddyn y cafodd eich busnes gymorth allforio ddiwethaf gan dîm cymorth allforio Llywodraeth Cymru?

Cefnogaeth gyntaf

- Cyn 2017
- 2017
- 2018
- 2019
- 2020
- 2021
- 2022
- 2023
- 2024

Cefnogaeth mwyaf diweddar

- Cyn 2017
- 2017
- 2018
- 2019
- 2020
- 2021
- 2022
- 2023
- 2024

23. A yw trosiant eich busnes wedi newid yn ystod y cyfnod ers ichi gael cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru?

- Ydy, mae wedi cynyddu
- Ydy, mae wedi gostwng
- Nac ydy, mae wedi aros yr un fath
- Ansicr

24. Beth oedd trosiant bras eich busnes yn y blynyddoedd dilynol?

Os ydych yn ansicr o'ch trosiant ar gyfer blwyddyn benodol, rhwch eich amcangyfrif gorau, neu gadewch y flwyddyn honno'n wag.

2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024

£

25. A yw gwerthiannau allforio eich busnes wedi newid yn ystod y cyfnod ers i chi dderbyn cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru?

- Ydy, mae wedi cynyddu
- Ydy, mae wedi gostwng
- Nac ydy, mae wedi aros yr un fath
- Ansicr

26. Beth oedd gwerth bras cyfanswm eich gwerthiannau allforio yn y blynyddoedd dilynol?

Nodwch 0 os nad ydych wedi allforio mewn blwyddyn benodol. Os nad ydych yn siŵr o'ch gwerthiannau allforio ar gyfer blwyddyn benodol, rhwch eich amcangyfrif gorau, fel arall, gadewch y flwyddyn honno'n wag.

2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024

£

27. I ba raddau y byddech yn cytuno y gellir priodoli unrhyw newidiadau yng ngwerth eich gwerthiant allforio yn uniongyrchol i'r cymorth allforio a dderbyniwyd gan Lywodraeth Cymru?

Cytuno'n gryf, Cytuno, Ddim yn cytuno neu'n anghytuno, Anghytuno, Anghytuno'n gryf,

Sylwadau:

28. Gan feddwl am eich profiad gyda rhaglenni cymorth allforio Llywodraeth Cymru, nodwch y datganiadau canlynol ynghylch y broses ddarparu cymorth.

Cytuno'n gryf, Cytuno, Niwtral, Anghytuno, Anghytuno'n gryf

- Roedd y broses ymgeisio ar gyfer derbyn cymorth yn syml ac yn rhoi canllawiau da.
- Cafwyd cymorth yn brydlon ar ôl y cais.
- Roedd y cyfathrebu gan y tîm cymorth yn glir ac yn ddefnyddiol trwy gydol y broses.
- Roedd y gefnogaeth gyffredinol yn drefnus ac yn brydlon
- Mae croeso i chi ddweud mwy wrthym am eich profiad o'r broses darparu cymorth allforio yma:

Adran 4: Gwerthuso Cymorth

Meddylwch am effeithiau uniongyrchol a mwy hirdymor y cymorth allforio a gawsoch gan Lywodraeth Cymru, gan ganolbwyntio ar sut y mae wedi dylanwadu ar weithrediadau a thwf eich busnes.

29. Beth oedd cyfanswm amcangyfrifedig y buddsoddiad ariannol oedd ei angen gan eich busnes i gymryd rhan mewn rhaglenni cymorth allforio Llywodraeth Cymru (gan gynnwys teithio, amser, ffioedd, etc)? Nodwch y swm a amcangyfrifir mewn £.

30. Gan feddwl am yr arian a'r amser a dreuliodd eich busnes ar weithgareddau allforio oherwydd cymryd rhan yn rhaglen cymorth allforio Llywodraeth Cymru, sut fydddech chi'n graddio gwerth cyffredinol y rhaglen? (Mae 1 yn cynrychioli 'Gwerth Gwael lawn' a 5 yn cynrychioli 'Gwerth Rhagorol') Symudwch y dot glas ar hyd y llithrydd i newid y gradd.

31. Sawl gwlad ychwanegol ydych chi wedi allforio iddyn nhw o ganlyniad i dderbyn cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru?

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- Mwy na 5
- Ansicr
- D/A

32. I ba wledydd newydd y gwnaethoch ddechrau allforio ar ôl cael cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru? Rhestrwch yn y blwch sylwadau.

33. Ydych chi wedi ehangu eich gweithgareddau allforio i sectorau newydd o ganlyniad i'r cymorth a gafwyd?

- Ydw
- Nac ydw

34. Nodwch y sector(au) os gwelwch yn dda:

Nodwch unrhyw newidiadau yr ydych chi wedi'u gwneud yn y meysydd canlynol o'ch busnes o ganlyniad i'r cymorth a dderbyniwyd gan dîm cymorth allforio Llywodraeth Cymru.

35. Ydych chi wedi cyflwyno neu wella cynhyrchion / gwasanaethau o ganlyniad i'r cymorth a gawsoch gan Lywodraeth Cymru?

- Cyflwyno cynhyrchion / gwasanaethau newydd
- Gwellu cynhyrchion / gwasanaethau presennol
- Cyflwyno cynhyrchion / gwasanaethau newydd a gwella'r cynhyrchion / gwasanaethau presennol
- Y naill na'r llall
- Amherthnasol
- Sylwadau:

36. A ydych wedi cynyddu nifer y bobl a gyflogir yn eich cwmni, neu wedi diogelu unrhyw swyddi presennol, o ganlyniad i gymorth Llywodraeth Cymru a gawsoch i ddatblygu eich gweithgareddau allforio?
- Ydw - mwy o bobl yn cael eu cyflogi
 - Ydw - diogelu swyddi presennol
 - Ydw - y ddau
 - Na
 - Dim yn berthnasol - doedden ni ddim yn canolbwyntio ar newid lefelau cyflogaeth bryd hynny
 - Ansicr
37. Yn fras, tua faint o weithwyr newydd ydych chi wedi'u cyflogi o ganlyniad i'r cymorth a dderbyniwyd gan Lywodraeth Cymru ar gyfer datblygu eich gweithgareddau allforio?
38. Yn fras, tua faint o swyddi a oedd gennych eisoes sydd wedi'u diogelu o ganlyniad i'r cymorth a dderbyniwyd i ddatblygu eich gweithgareddau allforio?
39. Ers derbyn cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru, sut fydddech chi'n graddio'r gwelliant yn y meysydd canlynol o'ch busnes? (Mae 1 yn cynrychioli 'Dim Gwelliant' a 5 yn cynrychioli 'Gwelliant Sylweddol') Symudwch y dot glas ar hyd y llithrydd i newid y gradd
- Parodrwydd y Busnes ar gyfer Allforio: Sut mae'r gefnogaeth allforio wedi gwella parodrwydd cyffredinol eich busnes i gymryd rhan mewn allforio?
 - Dealltwriaeth o Gyfleoedd Marchnad: Sut mae'r gefnogaeth allforio wedi gwella eich dealltwriaeth o gyfleoedd marchnad newydd a phresennol drwy ymchwil, ymweliadau a rhwydweithio?
 - Gwella Gwybodaeth a Sgiliau Masnach Ryngwladol: Sut mae'r hyfforddiant a'r cymorth a gawsoch wedi gwella eich gwybodaeth a'ch sgiliau masnach ryngwladol?
40. A yw eich ymwybyddiaeth a'ch defnydd o gynigion cymorth allforio eraill Llywodraeth Cymru wedi cynyddu oherwydd y gefnogaeth a gawsoch?
- Ydy
 - Nac ydy
 - Ansicr
 - Sylwadau:
41. Pe na baech wedi derbyn cefnogaeth gan dîm cymorth allforio Llywodraeth Cymru, a fydddech wedi gofyn am gymorth allforio amgen i'ch cynorthwyo i gyflawni eich nodau allforio?
- Byddwn
 - Na fyddwn
 - Ansicr
42. O ba sefydliad(au)?

43. Pe na baech wedi derbyn cymorth gan dîm allforio Llywodraeth Cymru, a fydddech chi'n dal wedi ymwneud ag allforio?

- Yn bendant byddwn wedi allforio
- Mae'n debyg y byddwn wedi allforio
- Mae'n debyg na fyddwn wedi allforio
- Yn bendant ni fyddwn wedi allforio
- Ansicr

44. Pryd ydych chi'n meddwl y bydddech chi wedi dechrau allforio pe na baech chi wedi derbyn y cymorth hwn?

- Hyd at flwyddyn yn ddiweddarach
- Hyd at 2 flynedd yn ddiweddarach
- Hyd at 3 flynedd yn ddiweddarach
- Hyd at 4 flynedd yn ddiweddarach
- Hyd at 5 flynedd yn ddiweddarach
- 5 mlynedd a mwy yn ddiweddarach
- Byth
- Ansicr

Adran 5: Gweithgareddau allforio yn y dyfodol

45. Wrth edrych ymlaen, pa rwystrau posibl ydych chi'n rhagweld allai effeithio ar eich gweithgareddau allforio?

Uchel, Canolig, Dim effaith

Rhwystrau a Ragwelir

- Amodau Economaidd (e.e. dirwasgiadau, anwadalwch)
- Newidiadau Rheoleiddiol (e.e. deddfau newydd, cytundebau masnach)
- Pwysau Cystadleuol (e.e. cystadleuaeth, dirlawnder)
- Problemau Cadwyni Cyflenwi (e.e. tarfiadau, costau)
- Datblygiadau Technolegol (e.e. technoleg newydd, arloeseddau)
- Ansefydlogrwydd gwleidyddol (e.e. newidiadau mewn arweinwyr)
- Arall (nodwch):

46. O ran y rhwystrau a nodwyd gennych fel rhai 'uchel' neu 'ganolig', ydych chi'n credu y gall tîm allforio Llywodraeth Cymru helpu eich busnes i oresgyn y rhwystrau hyn?

Gallai, Na allai, Ansicr, Na (heb brofi'r rhwystr hwn)

- Rhwystrau a Ragwelir
- Amodau Economaidd
- Newidiadau Rheoleiddiol
- Pwysau Cystadleuol

- Problemau Cadwyni Cyflenwi
- Datblygiadau Technolegol
- Ansefydlogrwydd gwleidyddol
- Sylwadau:

47. A oes unrhyw beth y gellid bod wedi'i wella gyda'r cymorth a gawsoch gan Lywodraeth Cymru, neu feysydd lle byddech wedi hoffi cael mwy o gefnogaeth?

48. A fydddech chi'n fodlon cymryd rhan mewn cyfweiliad i drafod y cymorth a gawsoch? Bydd y cyfweiliad yn cael ei gynnal trwy Microsoft Teams gydag aelod o Miller Research a bydd yn para tua 30 munud. Mae'n bwysig nodi y bydd y wybodaeth a roddwch yn gyfrinachol yn unol â'n polisi diogelu data a'n hysbysiad preifatrwydd.

- Byddwn
- Na fyddwn

49. Rhowch eich cyfeiriad e-bost:

50. A fydddech chi'n fodlon i Lywodraeth Cymru gysylltu â chi ar ôl cwblhau'r prosiect hwn at ddiben ymchwil yn y dyfodol? (Mae ffocws yr ymchwil hwn yn hysbys hyd yma) Mae gennych yr opsiwn i optio allan o gymryd rhan unrhyw bryd.

- Byddwn
- Na fyddwn

51. Rhowch eich cyfeiriad e-bost os nad ydych wedi gwneud yn barod:

10.14. Holiadur arolwg i'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr

Adran 1: Nodweddion y Busnes

Yn yr adran hon, byddwn yn gofyn ichi nodi manylion lleoliad, sector a maint eich busnes.

Bydd eich ateb i'r cwestiwn nesaf yn gyfrinachol ac ni chaiff ei rannu â Llywodraeth Cymru nac unrhyw bartïon eraill.

1. Beth yw enw eich busnes? (Os oes modd, defnyddiwch yr enw cofrestredig swyddogol)
2. Mae gan Lywodraeth Cymru raglenni cymorth allforio sy'n cynnig y mathau canlynol o gymorth:

Cymorth Un i Un:

- Datblygu Masnach Ryngwladol: Cymorth ar gyfer ymchwil i'r farchnad a chymhwysra.
- Cyfleoedd Masnach Ryngwladol: Cymorth i nodi a sicrhau cyfleoedd yn y farchnad.

- Cymorth Ymweliadau Datblygu Busnes Dramor: Grantiau i gefnogi teithio er mwyn datblygu busnes allforio.
- Teithiau / arddangosfeydd masnach dramor (wyneb yn wyneb): Cymorth i fynychu a chymryd rhan mewn ymweliadau marchnadoedd rhyngwladol.

Cymorth Un i Lawer:

- Gweithdai a Gweminarau: Sesiynau rhyngweithiol wedi'u cynllunio i wella sgiliau a gwybodaeth am allforio.
- Digwyddiadau (Cynhadledd): Cynadleddau allforio blynyddol i hyrwyddo cyfleoedd allforio a galluogi rhwydweithio.
- Rhaglen Clwstwr Allforio: Digwyddiadau ar-lein ac wyneb yn wyneb wedi'u cydlynu i ddod â rhwydweithiau o fusnesau sydd yn yr un is-sector ynghyd, e.e. Technoleg.
- Rhaglen Allforwyr Newydd: Cymorth dwys i fusnesau sy'n anelu at ddod yn allforwyr newydd.
- Ymweliadau Marchnad : Cymorth i fynychu a chymryd rhan mewn ymweliadau marchnadoedd rhyngwladol.
- Arddangosfeydd: Cymorth i gymryd rhan mewn arddangosfeydd a ffeiriau masnach rhyngwladol.

Cymorth Ar-lein:

- Yr Hyb Allforio: Hyb digidol sy'n darparu arweiniad manwl ar wahanol agweddau ar allforio.
- Hyfforddiant BOSS: Mae hwn yn darparu modiwlau ac adnoddau hyfforddi ar-lein helpu busnesau i fagu sgiliau allforio.

Yn ystod y cyfnod 2017–2024, a ydych wedi derbyn cymorth allforio gan dîm cymorth allforio Llywodraeth Cymru drwy un o'r rhaglenni hyn?

- Ydw
 - Nac ydw
3. Oherwydd eich bod wedi nodi bod eich busnes wedi derbyn cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru, dylech gwblhau'r arolwg ar gyfer buddiolwyr yn hytrach na'r arolwg hwn. Ar gyfer busnesau nad ydyn nhw wedi derbyn cymorth mae'r arolwg hwn. I gael mynediad i'r arolwg hwnnw, rhwch eich cyfeiriad e-bost isod a bydd dolen yn cael ei hanfon atoch. Os byddai'n well gennych beidio â gwneud hynny, cliciwch 'Nesaf' a bydd yr arolwg hwn yn dod i ben.
4. Ble mae prif leoliad eich busnes?
- Gogledd Cymru (Ynys Môn, Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint, Gwynedd, Wrecsam)
 - Canolbarth a Gorllewin Cymru (Ceredigion, Sir Gaerfyrddin, Sir Benfro, Powys)
 - Gorllewin De Cymru (Pen-y-bont ar Ogwr, Castell-nedd Port Talbot, Abertawe)
 - Dwyrain De Cymru (Blaenau Gwent, Caerffili, Sir Fynwy, Casnewydd, Torfaen)
 - Canol De Cymru (Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf, Bro Morgannwg)
 - Un arall o wledydd y Deyrnas Unedig (nodwch)
 - Arall (nodwch)

5. A yw eich busnes wedi'i leoli yn bennaf yng Nghymru ers 5 Ebrill 2023?
- Ydy, mae'r rhan fwyaf o'n gweithrediadau wedi'u lleoli yng Nghymru
 - Nac ydy, mae'r rhan fwyaf o'n gweithrediadau y tu allan i Gymru, ond rydyn ni'n cynnal gweithgareddau sylweddol yng Nghymru
 - Nac ydy, ychydig iawn neu ddim yw ein gweithrediadau yng Nghymru
 - Nac ydy, ond rydyn ni'n bwriadu adleoli neu ehangu'n sylweddol i Gymru
6. Nodwch leoliad eich prif weithrediadau os ydyn nhw y tu allan i Gymru.
7. Fel yr oedd ar 5 Ebrill 2024, faint o staff sy'n cael eu cyflogi gan eich busnes yng Nghymru?
- Micro (1-10)
 - Bach (11-50)
 - Canolig (51-249)
 - Mawr (250+)
 - Sylwad:
8. Ym mha sector mae eich busnes yn gweithredu? Dewiswch bob un sy'n berthnasol
- Amaethyddiaeth, Coedwigaeth a Physgota
 - Mwyngloddio a Chwarela
 - Gweithgynhyrchu
 - Cyflenwad trydan, nwy, stêm ac aerdymheru
 - Gweithgareddau cyflenwi dŵr, carthffosiaeth, rheoli gwastraff ac adfer
 - Adeiladu
 - Masnach gyfanwerthol a manwerthu; atgyweirio cerbydau modur a beiciau modur
 - Cludiant a storio
 - Gweithgareddau gwasanaethau llety a bwyd
 - Gwybodaeth a Chyfathrebu
 - Gweithgareddau ariannol ac yswiriant
 - Gweithgareddau eiddo tirol
 - Gweithgareddau proffesiynol, gwyddonol a thechnegol
 - Gweithgareddau gwasanaethau gweinyddol a chymorth
 - Gweinyddu cyhoeddus ac amddiffyn; nawdd cymdeithasol gorfodol
 - Addysg
 - Gweithgareddau iechyd dynol a gwaith cymdeithasol
 - Celfyddydau, adloniant a hamdden
 - Gweithgareddau gwasanaethau eraill
 - Gweithgareddau aelwydydd fel cyflogwyr; nwyddau/gwasanaethau nas gwahaniaethir a chynhyrchu gweithgareddau cartref at eich defnydd eich hun
 - Gweithgareddau sefydliadau a chyrff allgyrsiol
 - Arall (nodwch os gwelwch yn dda):

Adran 2: Ymddygiad Allforio

9. Ar hyn o bryd a yw eich busnes yn allforio nwyddau, gwasanaethau neu'r ddau?

- Nwyddau
- Gwasanaethau
- Y ddau
- Nid yw fy busnes yn allforio ar hyn o bryd

10. Pa opsiwn sy'n disgrifio eich busnes orau?

- Rydyn ni wedi bod yn allforio yn ystod y chwe blynedd diwethaf, rydyn ni'n allforio ar hyn o bryd ac mae gennyn ni gynlluniau i barhau i allforio yn y dyfodol
- Rydyn ni wedi allforio o fewn y chwe blynedd diwethaf ac mae gennyn ni gynlluniau i allforio yn y dyfodol
- Rydyn ni wedi allforio o fewn y chwe blynedd diwethaf ond ar hyn o bryd nid ydyn ni'n allforio ac nid oes gennyn ni gynlluniau i allforio yn y dyfodol
- Nid ydyn ni wedi allforio o fewn y chwe blynedd diwethaf, ond mae gennyn ni gynlluniau i allforio yn y dyfodol

11. Ym mha flwyddyn y dechreuodd eich busnes allforio am y tro cyntaf?

- Cyn 2017
- 2017
- 2018
- 2019
- 2020
- 2021
- 2022
- 2023
- 2024

12. I ba farchnadoedd rhyngwladol y mae eich busnes wedi allforio? Ticiwch bob un sy'n berthnasol

- Yr Unol Daleithiau
- Yr Almaen
- Iwerddon
- Yr Iseldiroedd
- Ffrainc
- Tsieina
- Canada
- Gwlad Belg
- Sbaen
- Yr Eidal
- Gwledydd eraill yr UE (nodwch)
- Gwledydd eraill (nodwch)

Adran 3: Effaith Perfformiad Ariannol ac Allforio

13. Ydy trosiant eich busnes wedi newid yn ystod y cyfnod ers ichi ddechrau allforio?

- Ydy, mae wedi cynyddu
- Ydy, mae wedi gostwng
- Nac ydy, mae wedi aros yr un fath
- Ddim yn siŵr

14. Yn fras beth oedd trosiant eich busnes yn ystod y blynyddoedd a ganlyn?

Os nad ydych yn siŵr beth oedd eich trosiant mewn blwyddyn benodol, rhwch eich amcangyfrif gorau, fel arall gadewch y flwyddyn honno yn wag.

2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024

£

15. I beth rydych yn priodoli'r newid hwn mewn trosiant? (Ticiwch bob un sy'n berthnasol)

- Rhagor o alw yn y farchnad
- Ehangu i farchnadoedd newydd
- Cynnig cynnyrch / gwasanaeth gwell
- Strategaethau lleihau costau
- Ymdrechion marchnata a hyrwyddo
- Gwelliannau i'r gadwyn gyflenwi
- Cyfraddau cyfnewid ffafriol
- Twf economaidd
- Polisïau neu gymhellion gan y Llywodraeth
- Datblygiadau technolegol
- Rhagor o gystadleuaeth
- Arall (nodwch):

16. A yw gwerthiannau allforion eich busnes wedi newid yn ystod y cyfnod ers 2016 neu'r flwyddyn cyn ichi ddechrau allforio, p'un bynnag yw'r hwyraf?

- Ydyn, maen nhw wedi cynyddu
- Ydyn, maen nhw wedi gostwng
- Nac ydyn, maen nhw wedi aros yr un fath
- Ddim yn siŵr
- Sylwadau:

17. Yn fras beth oedd cyfanswm gwerth eich gwerthiannau allforio yn y blynyddoedd a ganlyn? Nodwch 0 os na wnaethoch allforio mewn blwyddyn benodol. Os nad ydych yn siŵr am eich gwerthiannau allforio mewn blwyddyn benodol, rhwch eich amcangyfrif gorau, fel arall gadewch y flwyddyn honno yn wag.

2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024

£

18. Yn fras beth oedd gwerth y buddsoddiad mewn GBP (£) a neilltuwyd gan eich cwmni tuag at weithgareddau allforio yn ystod y 24 mis diwethaf (ee, ymchwil i'r farchnad, teithiau masnach, marchnata)?

Adran 4: Heriau Allforio a Dewisiadau Cymorth

Nod yr adran hon yw nodi'r heriau y mae eich busnes yn eu hwynebu wrth allforio a'r mathau o gymorth a allai o bosibl eich helpu i ehangu eich gweithgareddau allforio.

19. Rhestrir isod amryw heriau sy'n gysylltiedig ag allforio y gallai busnesau eu hwynebu wrth allforio eu nwyddau a'u gwasanaethau. A yw eich busnes wedi wynebu un neu fwy o'r heriau canlynol?

Ydy, Nac ydy

- Heriau Allforio
- Rhwystrau yn y farchnad (gwlad)
- Dewis marchnad
- Gwybodaeth am y farchnad
- Rhwystrau rheoleiddio
- Costau uchel
- Cyfraddau cyfnewid anffafriol
- Problemau cludo a logisteg
- Rhwystrau diwylliannol ac iaith
- Ansicrwydd economaidd (e.e. Covid-19, ymadael â'r UE)
- Cystadleuaeth mewn marchnadoedd rhwngwladol
- Pryderon am eiddo deallusol
- Heriau technolegol
- Cyfyngiadau ar adnoddau mewnol
- Arbenigedd mewnol cyfyngedig

Defnyddiwch y blwch sylwadau i nodi unrhyw heriau eraill a/neu ymhelaethu ar yr atebion rydych wedi'u rhoi uchod.

20. A ydych yn gwybod bod Llywodraeth Cymru yn cynnig rhaglenni cymorth allforio i fusnesau Cymru?

- Ydw
- Nac ydw

21. Pe byddech wedi gwybod am raglenni cymorth allforio Llywodraeth Cymru, a fydddech wedi gofyn am gymorth ganddyn nhw?

- Byddwn
- Na fyddwn
- Ddim yn siŵr

22. Pa fath (au) o gymorth y gallech fod wedi gofyn amdano gan dîm cymorth allforio Llywodraeth Cymru? (Dewiswch bob un sy'n berthnasol)

- Ymchwil i'r Farchnad a gwybodaeth am y farchnad (adroddiadau a dadansoddiadau o'r farchnad, gwasanaethau ymchwilio i farchnadoedd dramor, gwybodaeth sy'n benodol i'r diwydiant)
- Cyngor ac ymgynghori ynghylch allforio (asesiadau o'r gallu i allforio, cyngor ar ddewis marchnad, cyngor cyfreithiol a rheoleiddiol)
- Cymorth ariannol (grantiau cyllid allforio e.e. ar gyfer teithiau masnach, arddangosfeydd, grantiau datblygu'r farchnad)
- Hyfforddiant a gweithdai (gweithdai sgiliau allforio a gweminarau, dosbarthiadau meistr mewn strategaethau marchnata a gwerthu allforion, hyfforddiant cydymffurfio a dogfennu)
- Teithiau masnach ac arddangosfeydd (cymryd rhan mewn teithiau masnach ryngwladol, cymorth i arddangos mewn ffeiriau masnach dramor, teithiau masnach rhithwir a digwyddiadau)
- Paru Busnes-i-Fusnes (cyflwyniadau i ddarpar bartneriaid, dosbarthwyr, neu brynwyr)
- Cymorth rhwydweithio (rhwydweithio ag allforwyr eraill o Gymru)
- Cymorth allforio digidol (cyngor marchnata ar-lein ac e-fasnach, lleoleiddio gwefannau ac optimeiddio peiriannau chwilio rhyngwladol)
- Arall (nodwch):

23. Beth yw eich rhesymau posibl dros beidio â gofyn am gymorth gan Lywodraeth Cymru? (Dewiswch bob un sy'n berthnasol)

- Cymhlethdod canfyddedig y broses ymgeisio
- Profiadau negyddol blaenorol mewn perthynas â chymorth gan Lywodraeth Cymru
- Cred na fyddai'r cymorth sydd ar gael yn bodloni anghenion ein busnes
- Digon o adnoddau mewnol i reoli allforio'n annibynnol
- Arall (nodwch):

24. A ydych wedi gofyn am gymorth allforio (arian neu gyngor) gan unrhyw un o'r sefydliadau canlynol rhwng Ebrill 2017 a Mawrth 2024? (Dewiswch bob un sy'n berthnasol)

- Siambrau Masnach Prydain/Siambrau Cymru
- Llywodraeth y DU – Yr Adran Busnes a Masnach
- Adran Allforio Awdurdod Lleol
- Dim un o'r uchod

- Arall (nodwch):

Rhannwch unrhyw brofiadau neu adborth penodol sydd gennych ynglŷn â'r cymorth allforio y gwnaethoch ofyn amdano a/neu ei dderbyn)

25. Faint o wledydd ychwanegol rydych wedi allforio iddyn nhw yn ystod y 24 mis diwethaf?

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- Mwy na 5
- Ddim yn siŵr
- Amherthnasol

26. I ba wledydd newydd y gwnaethoch ddechrau allforio ar yn ystod y 24 mis diwethaf?

27. A ydych wedi ehangu eich gweithgareddau allforio i sectorau newydd yn ystod y 24 mis diwethaf?

- Ydw
- Nac ydw

28. Nodwch y sector(au):

29. A ydych wedi cyflwyno neu wedi gwella cynhyrchion / gwasanaethau yn ystod y 24 mis diwethaf?

- Wedi cyflwyno cynhyrchion a/neu wasanaethau newydd
- Wedi gwella cynhyrchion / gwasanaethau presennol
- Wedi cyflwyno cynhyrchion/gwasanaethau newydd ac wedi gwella cynhyrchion / gwasanaethau presennol
- Dim yr un na'r llall
- Amherthnasol
- Sylwadau:

30. A ydych wedi cynyddu nifer y bobl a gyflogir yn eich cwmni, neu wedi diogelu unrhyw swyddi presennol yn ystod y 24 mis diwethaf?

- Ydw – wedi cynyddu nifer y bobl sy'n cael eu cyflogi
- Ydw – wedi diogelu swyddi presennol
- Ydw - y ddau
- Nac ydw
- Amherthnasol – nid oedden ni'n canolbwyntio ar newid lefelau cyflogaeth y pryd hwnnw

- Ddim yn siŵr

31. Faint o weithwyr newydd rydych wedi'u cyflogi yn ystod y 24 mis diwethaf?

32. Yn fras faint o swyddi presennol rydych wedi'u diogelu yn ystod y 24 mis diwethaf?

Adran 5: Cynlluniau Allforio yn y Dyfodol a Dewisiadau Cymorth

Mae'r adran hon yn ceisio deall eich bwriadau yn y dyfodol o ran allforio a'r mathau penodol o gymorth a fyddai'n helpu eich busnes. Mae hefyd yn ceisio deall eich dewisiadau ar gyfer gwahanol wasanaethau cymorth.

33. Pa fath o gymorth a fyddai'r mwyaf buddiol i chi wrth helpu eich busnes i ehangu ei weithgareddau allforio? (Dewiswch bob un sy'n berthnasol)

- Cyngor technegol arbenigol
- Hyfforddiant a gweithdai
- Cyngor marchnata arbenigol
- Cyngor allforio un i un
- Cymorth teithio/llety
- Cymorth cyfreithiol a rheoleiddiol
- Cyllid ar gyfer datblygu busnes rhyngwladol
- Cymryd rhan mewn digwyddiad marchnadoedd rhyngwladol
- Cymorth ymchwil i'r farchnad
- Hyfforddiant paratoi i allforio
- Arall (nodwch):

Adran 6: Datblygu Busnes a Boddhad

Mae'r adran olaf hon yn ystyried a yw eich busnes yn barod i allforio a'ch boddhad â'r prosesau presennol, ac yn casglu adborth ar sut y gellid teilwra cymorth y llywodraeth yn fwy effeithiol i ddiwallu eich anghenion.

34. Sut byddech yn graddio lefel y gwelliant sydd ei angen ar eich busnes yn y meysydd canlynol i wella eich gweithgareddau allforio?

Dim angen gwella, Angen rhywfaint o wella, Angen gwella sylweddol

- Maes Busnes
- Pa mor barod i allforio
- Deall cyfleoedd marchnad
- Gwybodaeth a sgiliau masnach ryngwladol
- Arbenigedd allforio mewnol
- Dod o hyd i gwsmeriaid rhyngwladol a chysylltu â nhw
- Addasu i reoliadau masnach

Sylwadau:

35. Os oes gennych unrhyw sylwadau neu awgrymiadau ychwanegol ynghylch gwasanaethau cymorth allforio Llywodraeth Cymru, rhowch nhw yn y blwch sylwadau isod.
36. A fydddech yn fodlon i Lywodraeth Cymru gysylltu â chi ar ôl cwblhau'r prosiect hwn ar gyfer ymchwil sy'n gysylltiedig â busnes yn y dyfodol (sydd eto i'w nodi)? Mae gennych yr opsiwn i ddewis peidio â chymryd rhan ar unrhyw adeg. Bydd dewis 'na' yn dod â'r arolwg i ben ac ni fyddwch yn gallu dychwelyd at eich atebion.
- Byddwn
 - Na fyddwn
37. Rhowch eich enw a'ch cyfeiriad e-bost isod.

Atodiad D: Nodweddion ymatebwyr yr arolwg

10.15. Nodyn ar gyfansymiau ymatebion a rhesymeg hepgor

Gweinyddwyd yr arolygon buddiolwyr a'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr gan ddefnyddio SmartSurvey, sy'n caniatáu rhesymeg hepgor a fformatau cwestiynau nad ydynt yn orfodol. O ganlyniad, roedd yr ymatebwyr yn gallu hepgor cwestiynau nad oeddent yn berthnasol iddynt neu eu bod yn dewis peidio eu hateb. Mae hyn yn golygu bod cyfansymiau'r ymatebion (gwerthoedd n) yn amrywio rhwng cwestiynau. Cyfrifir yr holl ganrannau yn seiliedig ar nifer yr ymatebwyr a atebodd bob cwestiwn penodol, yn hytrach na chyfanswm poblogaeth yr arolwg.

10.16. Nodweddion busnes y buddiolwr

Tabl AD1. Ymatebwyr yr arolwg yn ôl rhanbarth Cymru (n=141)

Rhanbarth	Amllder	Canran
Gogledd Cymru	39	27.7
Canolbarth Cymru	17	12.0
De Ddwyrain Cymru	61	43.3
De Orllewin Cymru	24	17.0
Cyfanswm	141	100

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Mae ymatebwyr yr arolwg buddiolwyr wedi cael eu grwpio yn ôl lleoliad eu prif safle gweithredol yng Nghymru, yn unol â maen prawf cymhwysedd y rhaglenni allforio bod yn rhaid i fusnesau buddiolwyr gynnal presenoldeb gweithredol yng Nghymru. Fel y dangosir yn Nhabl AD1, roedd 60.3% (85) o'r ymatebwyr wedi'u lleoli yn ne Cymru gyda 43.3% yn Ne-ddwyrain Cymru, a 17.0% yn Ne-orllewin Cymru. Roedd Gogledd Cymru yn gartref i 27.7% o'r ymatebwyr, tra bod Canolbarth Cymru yn cyfrif am 12.0%.

Nododd 95.2% (138) o'r ymatebwyr hefyd mai Cymru yw eu prif ganolfan weithredu o hyd. Nododd 4.8% (7) fod y rhan fwyaf o'u gweithgareddau'n digwydd y tu allan i Gymru, sy'n adlewyrchu presenoldeb perchnogaeth ryngwladol neu strwythurau corfforaethol. Serch hynny, mae'r busnesau hyn yn gweithredu cyfleusterau yng Nghymru a elwodd yn uniongyrchol o gymorth allforio LIC. Roedd lleoliadau'r pencadlysoedd a adroddwyd gan ymatebwyr yn cynnwys dinasoedd mewn mannau eraill yn y DU, Gweriniaeth Iwerddon, ac yn rhyngwladol.

10.17. Cymhariaeth â chyfanswm y boblogaeth fuddiolwyr: Lleoliad

Tabl AD2. Cyfanswm y boblogaeth fuddiolwyr yn ôl rhanbarth Cymru (n=616)

Rhanbarth	Amllder	Canran
Gogledd Cymru	129	20.9
Canolbarth Cymru	44	7.1
De Ddwyrain Cymru	328	53.2
De Orllewin Cymru	115	18.7
Cyfanswm	616	99.9

Ffynhonnell: Data Tîm Allforio LIC

Wrth gymharu dosbarthiad rhanbarthol y buddiolwyr a arolygwyd (yng Nghymru yn unig) â chyfanswm poblogaeth fuddiolwyr allforio LIC, mae'r sampl yn adlewyrchu nodweddion y boblogaeth yn fras, ond gyda rhywfaint o amrywiad. De-ddwyrain Cymru yw'r ganolfan weithredu fwyaf amlwg ar gyfer busnesau a gefnogir o hyd, gan gyfrif am 42.6% (61) o ymatebwyr yr arolwg o'i gymharu â 53.2% (328) o gyfanswm y boblogaeth sy'n elwa. Mae Gogledd a Chanolbarth Cymru wedi'u gorgynrychioli ychydig ymhlith ymatebwyr yr arolwg – o 6.3 a 5.4 pwynt canran yn y drefn honno – sy'n awgrymu y gallai'r rhanbarthau hyn fod wedi cael mwy o ymgysylltiad cymharol â'r arolwg. Mae De-orllewin Cymru yn dangos aliniad agos rhwng y sampl a'r boblogaeth.

Tabl AD3. Maint busnes yr ymatebwyr sy'n fuddiolwyr cyn cymorth allforio LIC (n=137)

Maint y cwmni (amrediad)	Amllder	Canran
1-10 (Micro)	71	51.8
11-50 (Bach)	41	29.9
51-249 (Canolig)	24	17.5
250+ (Mawr)	1	0.7
Cyfanswm	137	100

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i fusnesau am nifer y gweithwyr oedd ganddynt yng Nghymru cyn iddynt ddechrau derbyn cymorth ariannol neu gynghori gan Dîm Allforio LIC. Mae'r canlyniadau a nodir yn Nhabl AD3 yn dangos bod y rhan fwyaf o fusnesau yn fentrau bach, gyda 51.8% (71) wedi'u categorio fel microfusnesau (1-10 o weithwyr) a 29.9% (41) fel busnesau bach (11-50 o weithwyr). Roedd 17.5% o fusnesau yn ganolig eu maint (51-249 o weithwyr), tra mai dim ond 0.7% a ddosbarthwyd fel rhai mawr (250+ o weithwyr). Rhoddodd pum busnes adborth ansoddol ychwanegol ar faint cyflogaeth.

Adborth ansoddol

Nodwyd gostyngiadau staff gan 2 fusnes oherwydd amodau'r farchnad, tra bod 3 wedi tynnu sylw at y ffaith eu bod yn gweithredu fel masnachwyr unigol neu weithwyr llawrydd.

10.18. Cymhariaeth â chyfanswm y boblogaeth fuddiolwyr: Maint busnes

Tabl AD4. Cyfanswm maint busnes poblogaeth y buddiolwyr (n=544)^[footnote36]

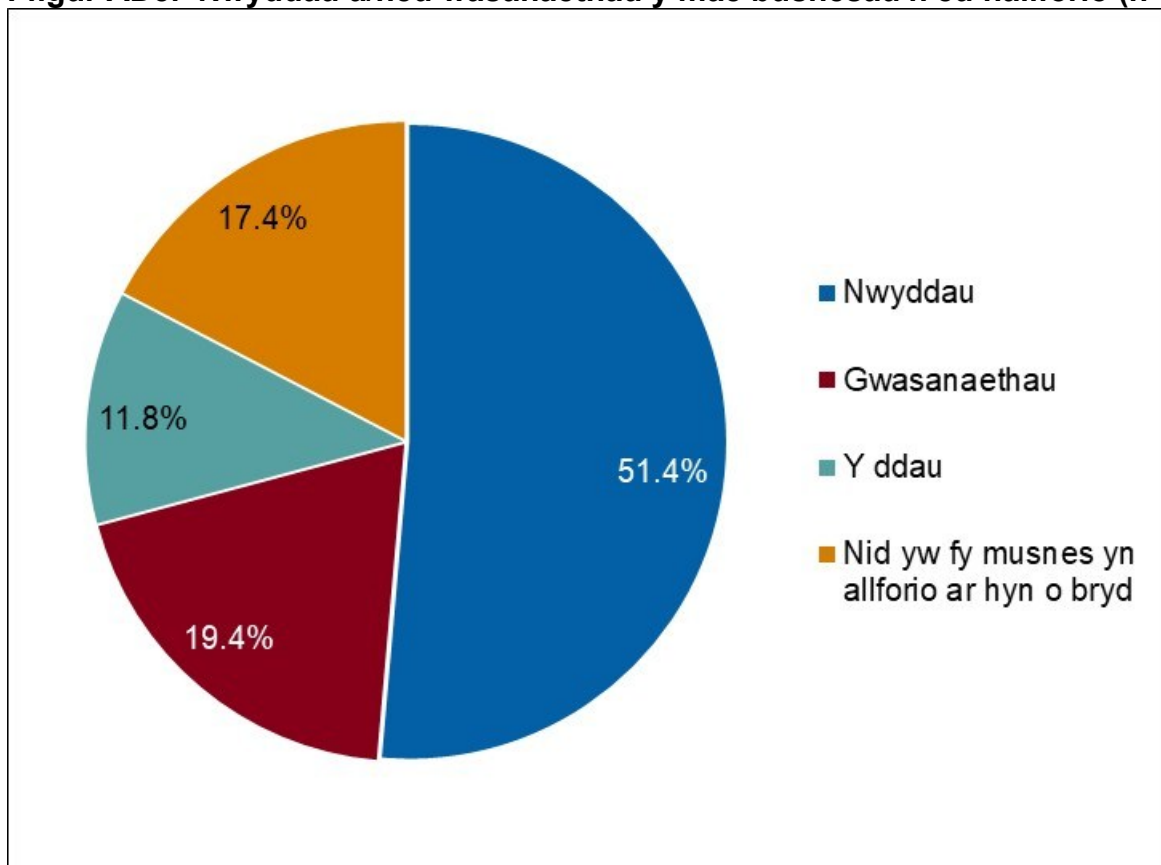
Maint y cwmni (amrediad)	Amllder	Canran
1-10 (Micro)	232	42.6
11-50 (Bach)	187	34.4
51-249 (Canolig)	106	19.5
250+ (Mawr)	19	3.5
Cyfanswm	544	100.0

Ffynonellau: Data Tîm Allforio LIC a Chronfa Ddata FAME, 2024

Mae Tabl AD4 yn dangos bod sampl yr arolwg yn adlewyrchu proffil maint cyfanswm y boblogaeth sy'n elwa yn fras, er gyda rhywfaint o amrywiad. Ymhlith yr ymatebwyr i'r arolwg, microfusnesau (1-10 o weithwyr) oedd y rhai mwyaf cyffredin, gan gyfrif am 51.8% (71) o'r ymatebion, o'i gymharu â 42.6% (232) o gyfanswm y boblogaeth fuddiolwyr. Roedd busnesau bach (11-50 o weithwyr) wedi'u cynrychioli'n debyg – gyda 29.9% (41) yn yr arolwg o'i gymharu â 34.4% (167) yn y boblogaeth gyffredinol. Roedd busnesau canolig eu maint (51-249 o weithwyr) yn ffurfio 17.5% (24) o ymatebwyr yr arolwg, sy'n cyd-fynd yn agos â'r 19.5% (106) a welwyd yn y set ddata buddiolwyr lawn. Roedd busnesau mawr (250+ o weithwyr) wedi'u tangynrychioli, gyda dim ond 0.7% (1) yn yr arolwg o'i gymharu â 3.5% (19) yn gyffredinol. Mae hyn yn awgrymu bod ymatebion yr arolwg yn gor-gynrychioli microfusnesau ychydig ac yn tan-gynrychioli busnesau mwy, er bod y patrwm cyffredinol yn parhau i fod yn gyson â chyfanswm poblogaeth y busnesau a gefnogwyd. Mae'r cyfrannau hyn yn cadarnhau bod cymorth allforio LIC yn cael ei gyrchu'n bennaf gan fusnesau bach a chanolig, gyda microfusnesau a busnesau bach yn ffurfio mwyafrif y boblogaeth ehangach o fuddiolwyr, a'r rhai a ymatebodd i'r arolwg.

³⁶ Mae'r data yn Nhabl AD4 yn adrodd y wybodaeth ddiweddaraf sydd ar gael am faint busnesau wrth gael mynediad at gronfa ddata FAME ym mis Mai 2024.

Ffigur AD5. Nwyddau a/neu wasanaethau y mae busnesau'n eu hallforio (n=144)

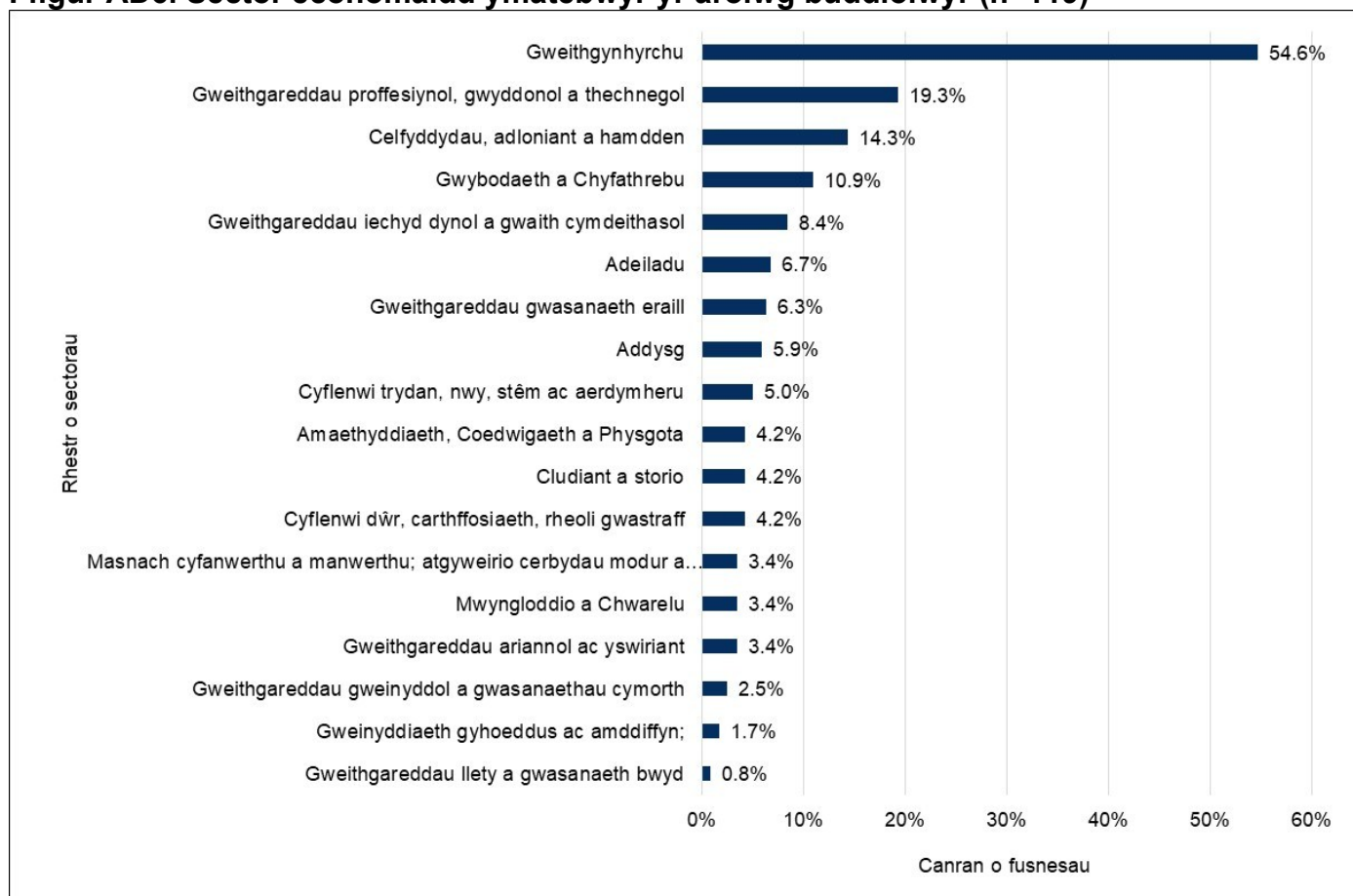
Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Fel y dangosir yn Ffigur AD5, nododd 51.4% (74) eu bod yn allforio nwyddau, o'i gymharu â 19.4% yn allforio gwasanaethau (28), ac 11.8% (17) yn allforio'r ddau. Mae Ffigur AD6 isod yn dangos bod 54.6% o ymatebwyr yr arolwg buddiolwyr o'r sector gweithgynhyrchu. Mae'r mwyafrif hwn o allforwyr nwyddau yn cyd-fynd â phroffil sector y sampl a gall adlewyrchu'r gynrychiolaeth gref o fusnesau sy'n cael eu harwain gan gynnyrch. Mae hefyd yn tanlinellu pwysigrwydd mecanweithiau cymorth sy'n mynd i'r afael â rhwystrau masnach ffisegol, gofynion ardystio, a logisteg.

Nododd 17.5% (25) nad yw eu busnes yn allforio ar hyn o bryd. O'r rhain, dywedodd 2 eu bod wedi allforio o fewn y 6 mlynedd diwethaf a bod ganddynt gynlluniau i allforio yn y dyfodol; dywedodd 3 eu bod wedi allforio o fewn y 6 mlynedd diwethaf; ond ar hyn o bryd nid ydynt yn allforio nac yn bwriadu allforio yn y dyfodol; a dywedodd 5 nad oeddent wedi allforio o fewn y 6 mlynedd diwethaf ac nad oedd ganddynt gynlluniau i allforio yn y dyfodol.

Gofynnwyd i fusnesau hefyd pryd y dechreuon nhw allforio. Dywedodd 71.4% (n=90/126) eu bod wedi dechrau allforio cyn 2017.

Ffigur AD6. Sector economaidd ymatebwyr yr arolwg buddiolwyr (n=119)

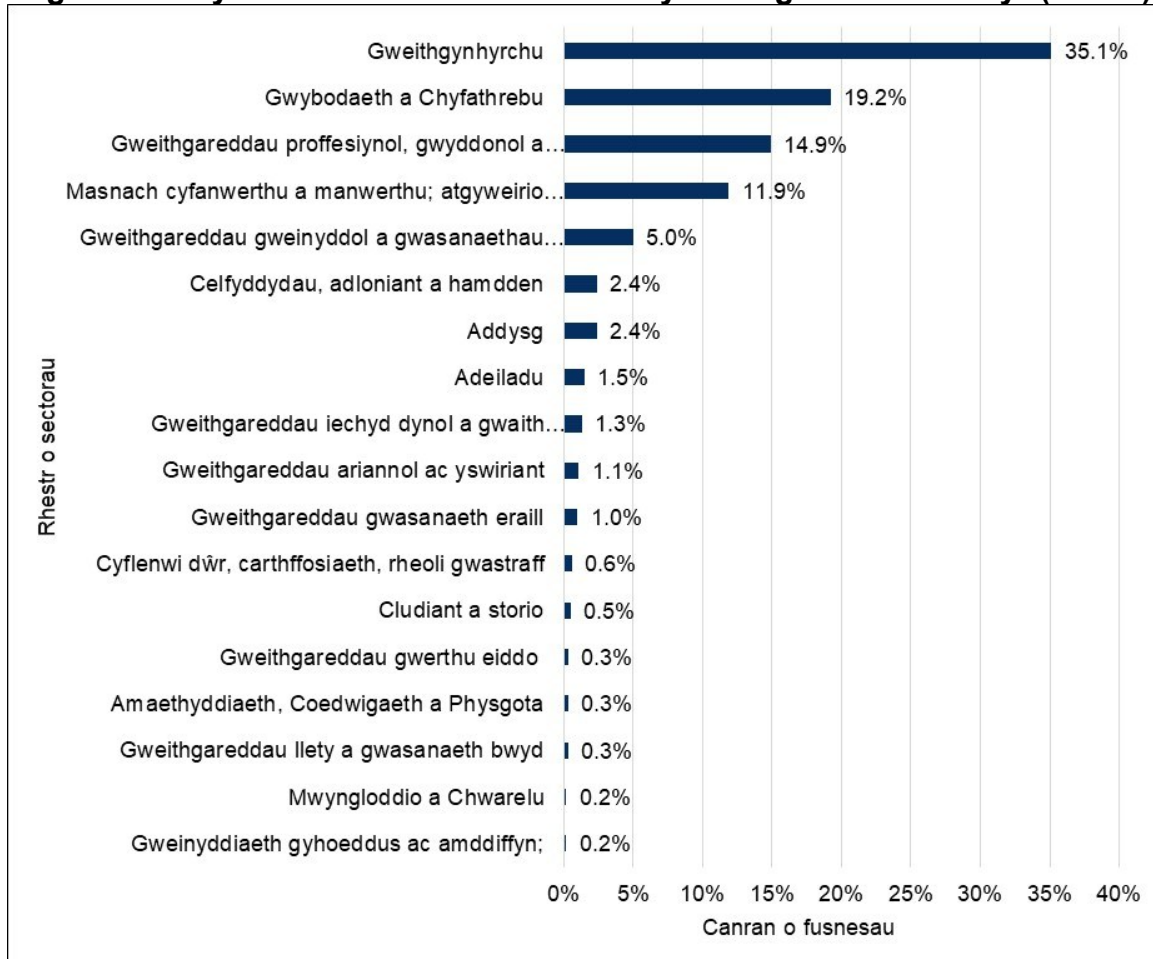

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Mae Ffigur AD6 yn dangos bod 54.6% (65) o ymatebwyr yr arolwg buddiolwyr o'r sector gweithgynhyrchu, gan ei wneud y diwydiant a gynrychiolwyd fwyaf. Dilynwyd hyn gan weithgareddau proffesiynol, gwyddonol a thechnegol ar 19.3% (23), celfyddydau, adloniant a hamdden ar 14.3% (17), gwybodaeth a chyfathrebu ar 10.9% (13), ac iechyd dynol a gwaith cymdeithasol ar 8.4% (10). Er mai gweithgynhyrchu oedd y sector mwyaf cyffredin ymhlith yr ymatebwyr, mae presenoldeb diwydiannau sy'n seiliedig ar wybodaeth a diwydiannau creadigol yn awgrymu rhywfaint o amrywiaeth sectoraidd o fewn y sampl a arolygwyd. Yn y categori arall, nododd yr ymatebwyr wyddorau bywyd, ynni adnewyddadwy, awyrfod ac amddiffyn, datblygu meddalwedd, a gofal iechyd fel meysydd gweithgarwch, gan ddangos ymhellach gefndiroedd amrywiol busnesau sy'n ymwneud â chymorth allforio Llywodraeth Cymru.

10.19. Cymhariaeth â chyfanswm y boblogaeth fuddiolwyr: Sector

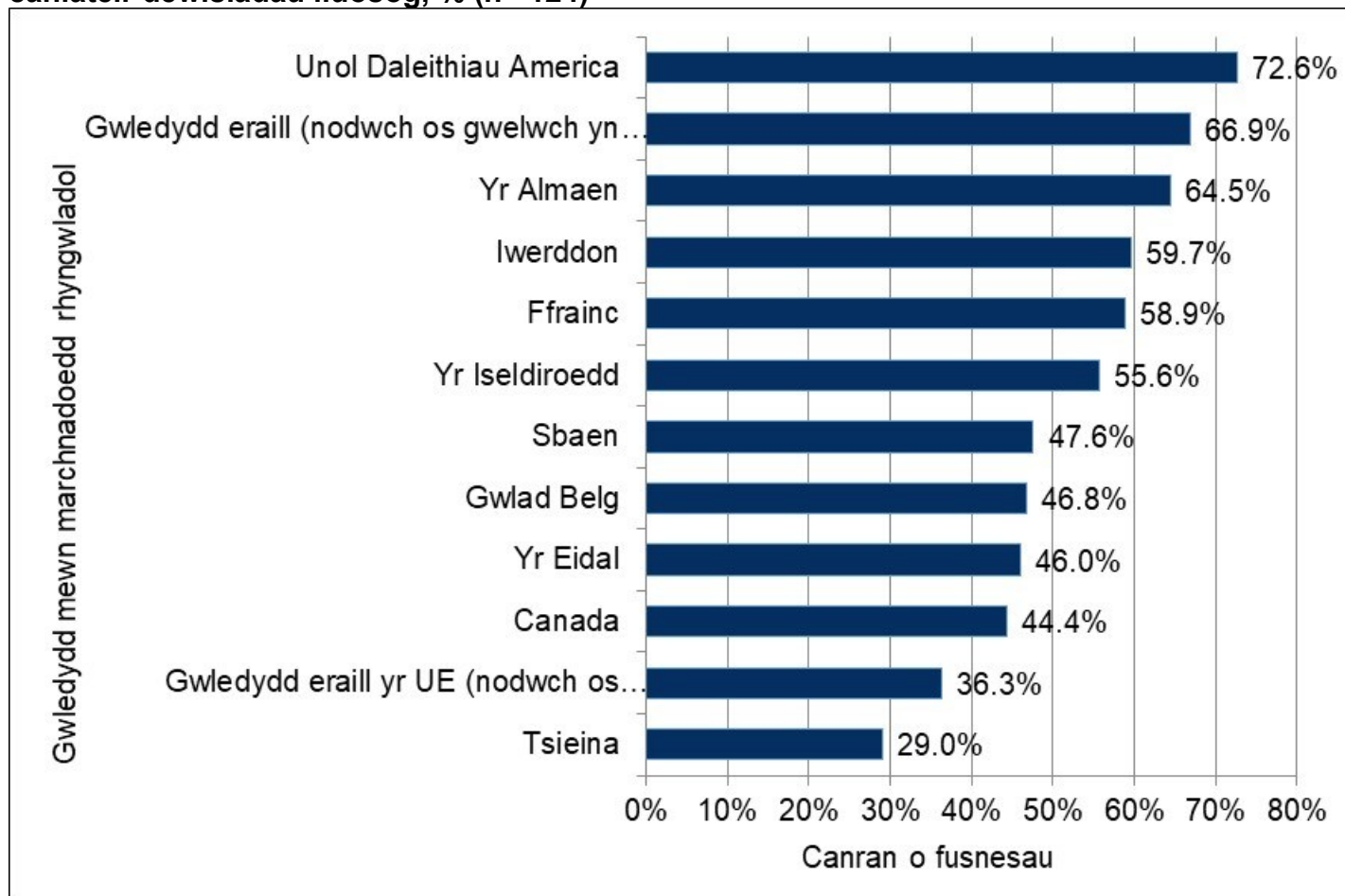
Ffigur AD7. Cyfanswm sector economaidd y boblogaeth fuddiolwyr (n=616)

Ffynonellau: Data Tîm Allforio LIC a Chronfa Ddata FAME, 2024

Mae proffil sector ymatebwyr yr arolwg yn dangos rhywfaint o gyd-fynd â'r boblogaeth gyffredinol o fuddiolwyr, er bod gwahaniaethau nodedig yn amlwg. Felly, wrth gymharu'r siartiau yn Ffigurau AD6 ac AD7, roedd gweithgynhyrchu wedi'i or-gynrychioli yn sampl yr arolwg 54.6% (65) o'i gymharu â 35.1% (216) o'r holl fuddiolwyr. I'r gwrthwyneb, roedd masnach gyfanwerthu a manwerthu gyda 11.9% (73) a gwasanaethau gweinyddol a chymorth gyda 5.0% (31) yn fwy amlwg yn y boblogaeth gyffredinol o fuddiolwyr nag yn yr ymatebion i'r arolwg. Roedd cynrychiolaeth gweithgareddau proffesiynol, gwyddonol a thechnegol yn debyg ar draws y ddau grŵp – gyda 19.3% (23) yn yr arolwg o'i gymharu â 14.9% (92) yn gyffredinol – fel yr oedd gwybodaeth a chyfathrebu – gyda 10.9% (13) yn yr arolwg o'i gymharu â 19.2% (118) yn gyffredinol. Mae hyn yn awgrymu bod busnesau mewn gweithgynhyrchu wedi'u cynrychioli'n fwy amlwg yn ymatebion yr arolwg, tra bod ymatebion gan rai sectorau gwasanaeth yn fwy cyfyngedig. Serch hynny, mae'r dosbarthiad sectoraidd cyffredinol yn adlewyrchu cyfansoddiad amrywiol y busnesau a gefnogwyd drwy raglenni allforio Llywodraeth Cymru.

Ffigur AD8. Marchnadoedd y bu ymatebwyr sy'n fuddiolwyr yn allforio iddynt, caniateir dewisiadau lluosog, % (n =124)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg buddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i fuddiolwyr hefyd i ba farchnad ryngwladol y mae eu busnes yn allforio iddi. Mae Ffigur AD8 yn datgelu mai'r gyrchfan allforio a adroddwyd amlaf ymhlith yr ymatebwyr oedd yr Unol Daleithiau, gyda 72.6% (90) o fusnesau'n allforio i'r farchnad hon. Dilynwyd hyn gan grynodiad uchel o allforwyr mewn gwledydd eraill nad ydynt yn rhan o'r UE gyda 66.9% (83), yn ogystal â marchnadoedd Ewropeaidd sylweddol, gan gynnwys yr Almaen gyda 64.5% (80), Gweriniaeth Iwerddon gyda 59.7% (74), a Ffrainc gyda 58.9% (73). Mae hyn yn awgrymu bod UDA yn farchnad fwyafrifol i ymatebwyr sy'n fuddiolwyr, gyda'r ymatebwyr hefyd yn allforio i farchnadoedd Ewropeaidd, yn enwedig yr Almaen, Gweriniaeth Iwerddon, a Ffrainc. Y tu hwnt i'r cyrchfannau a adroddwyd amlaf, nododd busnesau hefyd ystod amrywiol o farchnadoedd allforio ychwanegol trwy ymatebion penagored.

Adborth ansoddol

Tynnodd pump o ymatebwyr sylw at eu cyrhaeddiad byd-eang, gyda 2 yn nodi eu bod yn allforio i dros 60 o wledydd ac un yn nodi eu bod yn masnachu mewn 137 o wledydd.

Mae rhestr lawn o wledydd wedi'i chynnwys yn Atodiad E.

Atodiad E: Marchnadoedd allforio newydd (buddiolwyr)

10.20. Gwledydd ychwanegol a allforiwyd iddynt gan fusnesau buddiolwyr a arolygwyd ar ôl cymorth allforio gan Lywodraeth Cymru

Ariannin	Yr Almaen	Mecsico	Singapôr
Awstralia	Hong Kong	y Dwyrain Canol	De Affrica
Awstria	Hwngari	Yr Iseldiroedd	De America
Gwlad Belg	Gwlad yr Iâ	Seland Newydd	De Corea
Brasil	Indonesia	Oman	Sbaen
Canada	Yr Eidal	Pacistan	Y Swistir
Canolbarth America	Japan	Periw	Taiwan
Chile	Kazakhstan	Gwlad Pwyl	Tajikistan
Tsieina	Kuwait	Qatar	Unol Daleithiau America
Costa Rica	Lithwania	Gweriniaeth Iwerddon	Uzbekistan
Dubai	Lwcsembwrg	Rwsia	Fietnam
Ffrainc	Maleisia	Sawdi Arabia (KSA)	

Atodiad F: Nodweddion busnesau nad ydynt yn fuddiolwyr

10.21. Lleoliad ymatebwyr yr arolwg i'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr

Mae Tabl AF1 isod yn cyflwyno ymatebion llawn i'r arolwg gan y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr ynghylch lleoliad y busnes. Dim ond y rhai â gweithgarwch gweithredol wedi'i gadarnhau yng Nghymru a gafodd eu cynnwys yn y dadansoddiad gwerthuso. ^[footnote37]

Tabl AF1. Ymatebwyr yr arolwg i'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr yn ôl lleoliad busnes yn rhanbarth Cymru (n=107)

Rhanbarth	Amllder	Canran
Gogledd Cymru	27	25.2
Canolbarth Cymru	28	26.2
De Ddwyrain Cymru	28	26.2
De Orllewin Cymru	23	21.5
Gwlad arall yn y DU (nodwch os gwelwch yn dda)	1	0.9
Cyfanswm	107	100.0

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad ydynt yn fuddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i fusnesau ble roedd eu prif bencadlys wedi'i leoli (Tabl AF1). Dangosodd yr ymatebion fod allforwyr Cymru wedi'u crynhoi yn Ne Cymru, gyda 47.7% (51) o fusnesau wedi'u lleoli yn y rhanbarth. Roedd De-ddwyrain Cymru yn cyfrif am 26.2% (28), ac yna De-orllewin Cymru a oedd yn cyfrif am 21.5% (23).

Adborth ansoddol

Mewn sylwadau ansoddol, nododd un busnes fod ei bencadlys wedi'i leoli y tu allan i Gymru (yn y Swistir) ond nododd fod ganddynt rywaint o bresenoldeb gweithredol yng Nghymru.

Gofynnwyd hefyd i fusnesau nad ydynt yn fuddiolwyr a oedd eu busnes wedi'i leoli'n bennaf yng Nghymru ar 5 Ebrill 2023. Ymatebodd cyfanswm o 106 o fusnesau i'r cwestiwn hwn. O'r rhain, cadarnhaodd 94 fod y rhan fwyaf o'u gweithrediadau wedi'u lleoli yng Nghymru. Dywedodd 10 ymatebydd fod ganddynt weithrediadau yn bennaf y tu allan i Gymru ond bod ganddynt weithgarwch sylweddol yng Nghymru.

O ran prif leoliadau'r ymatebwyr, nododd sylwadau ansoddol Loegr, Sierra Leone, Canada, y Swistir, Gwlad Belg, y Weriniaeth Tsiec, Sbaen, Brasil, UDA a'r Dwyrain Canol.

³⁷Adroddodd un ymatebydd ôl-troed gweithredol cyfyngedig neu ddim ôl-troed gweithredol o gwbl yng Nghymru. Mae eu hymateb wedi'i gynnwys yma er mwyn tryloywder ond cafodd ei eithrio o'r dadansoddiad gwerthuso.

10.22. Cymhariaeth â chyfanswm y boblogaeth nad ydynt yn fuddiolwyr: Lleoliad

Tabl AF2. Poblogaeth nad ydynt yn fuddiolwyr yn ôl rhanbarth Cymru (n=2,022)^[footnote38]

Rhanbarth	Amllder	Canran
Gogledd Cymru	586	29.0
Canolbarth Cymru	31	1.5
De Ddwyrain Cymru	1061	52.5
De Orllewin Cymru	344	17.0
Cyfanswm	2,022	100.0

Ffynhonnell: Cronfa Ddata FAME, 2024

O'i gymharu â phoblogaeth yr allforwyr nad ydynt yn fuddiolwyr yng Nghymru – yn seiliedig ar set ddata o 2,022 o fusnesau a nodwyd fel allforwyr nad oeddent wedi cael mynediad at gymorth allforio craidd LIC yn ystod yr amserlen werthuso – mae dosbarthiad rhanbarthol ymatebwyr yr arolwg i'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr yn dangos rhai anghydbwyseddau clir. Mae Tabl AF2 yn dangos bod busnesau yng Ngogledd a Chanolbarth Cymru yn gyfrannol fwy yn yr arolwg nag yn y boblogaeth gyfan – yn enwedig Canolbarth Cymru, a oedd yn ffurfio dros chwarter o ymatebion yr arolwg er gwaethaf cyfrif am ddim ond 1.5% o gyfanswm y sylfaen allforwyr. Yn y cyfamser, roedd De-ddwyrain Cymru wedi'i dangynrychioli, gyda dim ond 26.4% o ymatebwyr yr arolwg o'i gymharu â mwy na hanner yr holl allforwyr yn y rhanbarth. Roedd De-orllewin Cymru wedi'i alinio'n fwy agos. Mae'r gwahaniaethau hyn yn awgrymu, er bod yr arolwg yn darparu mewnwelediadau defnyddiol, y gallai barn busnesau yn Ne-ddwyrain Cymru, lle mae'r crynodiad mwyaf o allforwyr wedi'u lleoli, fod braidd yn danamcangyfrifedig yn y sampl o'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr.

Tabl AF3. Maint busnes yr ymatebwyr nad ydynt yn fuddiolwyr ar 5^{ed} Ebrill 2024 (n=106)

Maint y cwmni (amrediad)	Amllder	Canran
1-10 (Micro)	61	57.0
11-50 (Bach)	23	21.5
51-249 (Canolig)	18	16.8
250+ (Mawr)	5	4.7
Cyfanswm	107	100.0

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad ydynt yn fuddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i fusnesau am nifer y gweithwyr oedd ganddynt yng Nghymru ar 5^{ed} Ebrill 2024. Mae'r canlyniadau a ddangosir yn Nhabl AF3 yn dangos bod 57.0% (61) o fusnesau yn ficrofusnesau (1-10 o weithwyr), ac yna 21.5% (23) yn fusnesau bach (11-50 o weithwyr) a

³⁸ Mae'r gwahaniaethau yn y meintiau sylfaen yn Nhablau AF2 ac AF4 a Ffigur AF6 oherwydd gwahanol raddau o ddata coll ar nodweddion dethol yng nghronfa ddata FAME, a ddefnyddiwyd i gynhyrchu'r boblogaeth allforwyr nad ydynt yn fuddiolwyr yng Nghymru.

16.8% (18) yn fusnesau canolig (51-249 o weithwyr). Dosbarthwyd 4.7% o fusnesau fel rhai mawr (250+ o weithwyr).

10.23. Cymhariaeth â chyfanswm y boblogaeth nad ydynt yn fuddiolwyr: Maint

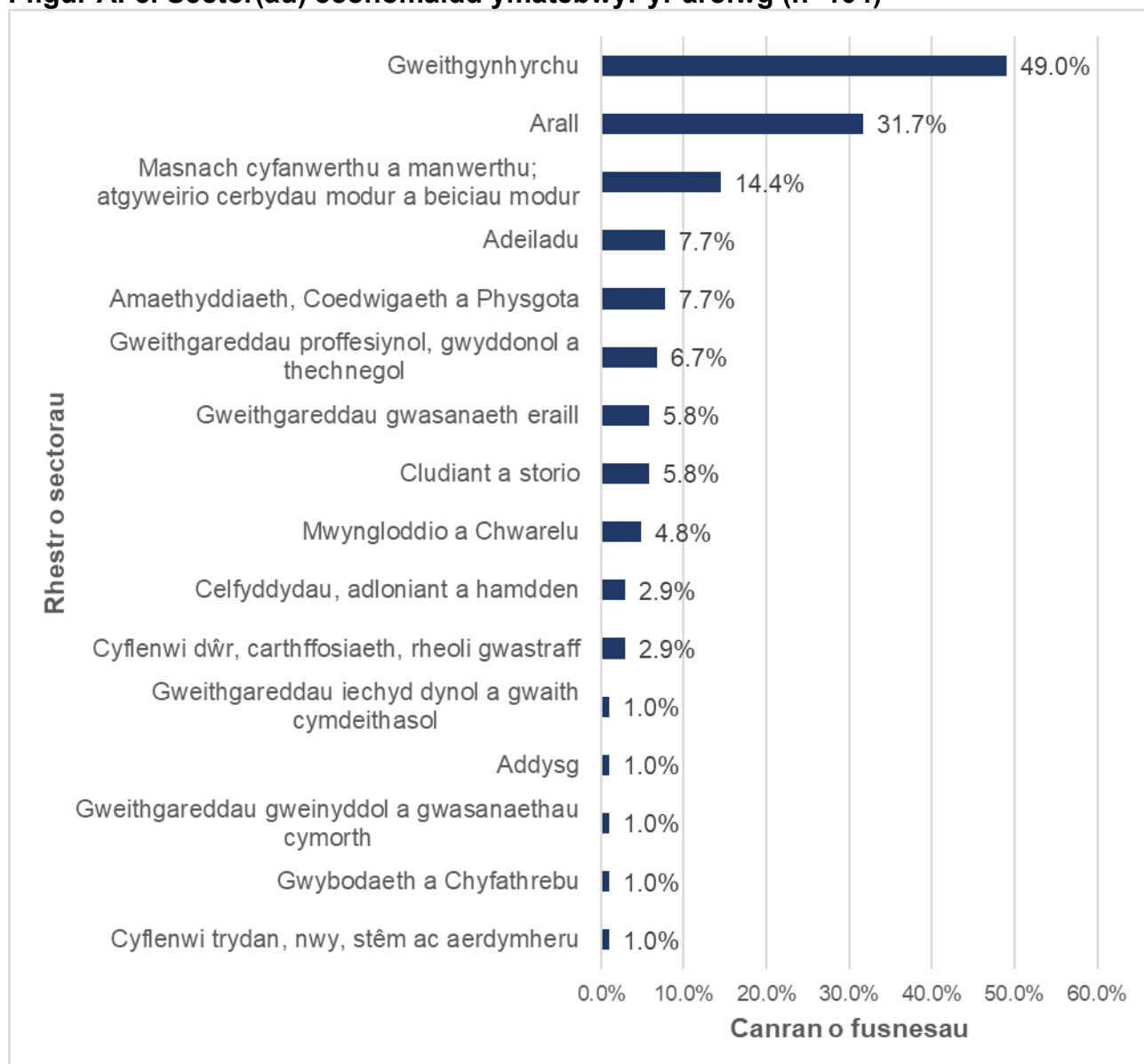
Tabl AF4. Cyfanswm maint busnesau y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr ar 5^{ed} Ebrill 2024 (n=1668)

Maint y cwmni (amrediad)	Amllder	Canran
1-10 (Micro)	911	54.6
11-50 (Bach)	447	26.8
51-249 (Canolig)	231	13.8
250+ (Mawr)	79	4.7
Cyfanswm	1668	100.0

Ffynhonnell: Cronfa Ddata FAME, 2024

Fel y dangosir yn Nhabl AF4, mae proffil maint ymatebwyr yr arolwg yn adlewyrchu i raddau helaeth broffil maint y boblogaeth fusnes ehangach nad ydynt yn fuddiolwyr. Roedd microfusnesau (1-10 o weithwyr) yn cyfrif am 56.6% o ymatebion yr arolwg, sydd bron yn union yr un fath â'u cyfran yn y boblogaeth gyffredinol o'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr (54.6%). Roedd busnesau bach (11-50 o weithwyr) yn cyfrif am 21.7% o'r sampl, ychydig yn is na'r 26.8% a welwyd ar draws y boblogaeth ehangach. Roedd busnesau canolig eu maint (51-249 o weithwyr) yn ffurfio 17.0% o ymatebion yr arolwg o'i gymharu â 13.8% yn y boblogaeth gyfan, tra bod busnesau mawr (250+ o weithwyr) wedi'u cynrychioli'n gyfartal yn y ddau sef 4.7%. At ei gilydd, mae'r ffigurau'n dangos bod data'r arolwg yn darparu trawsdoriad cymesur eang o fusnesau nad ydynt yn fuddiolwyr yn ôl maint, gyda dim ond amrywiad cymedrol yn y dosbarthiad ar draws categorïau.

Ffigur AF5. Sector(au) economaidd ymatebwyr yr arolwg (n=104)

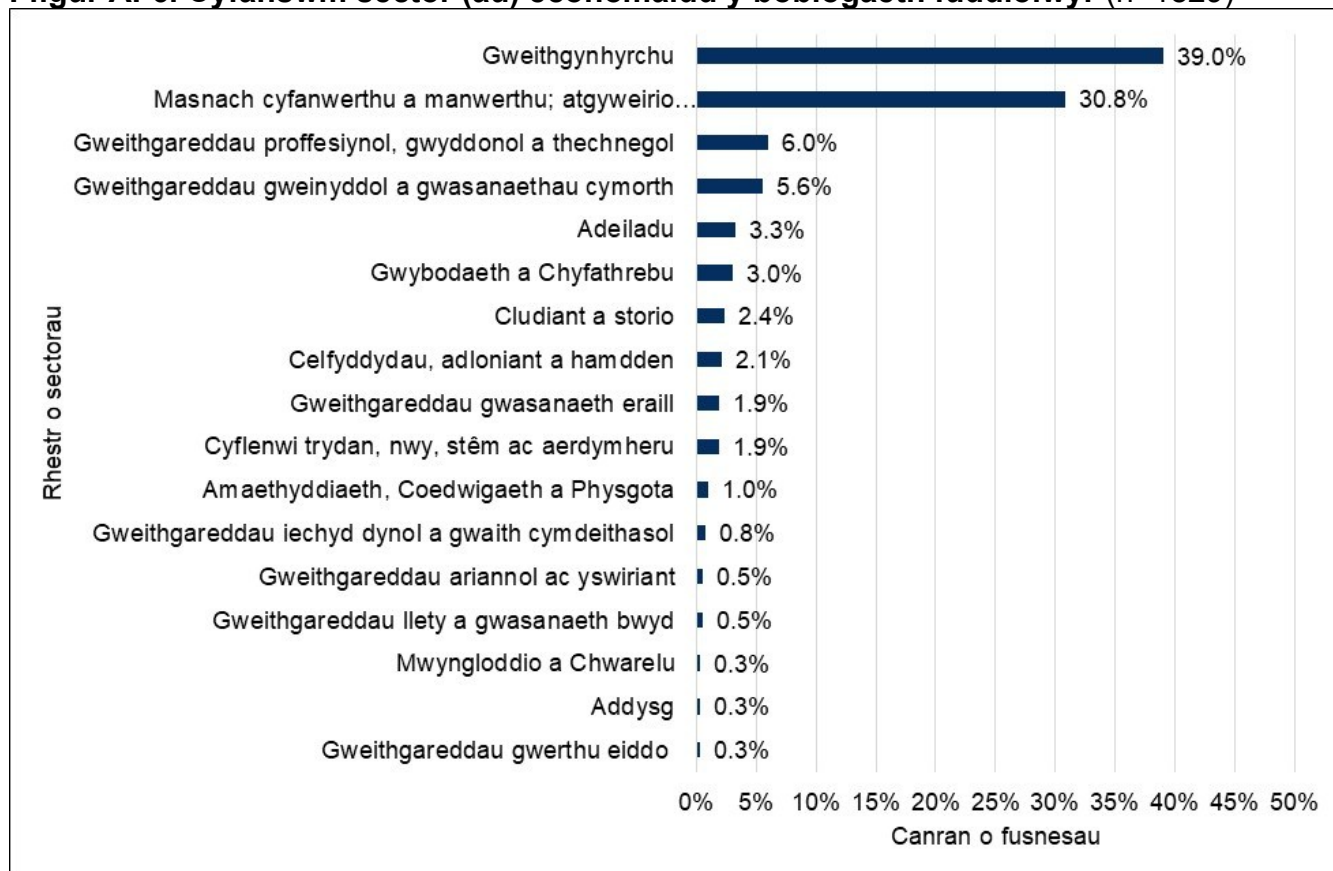

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad ydynt yn fuddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr nodi pa sector(au) y mae eu busnes yn gweithredu ynddynt. Fel y dangosir yn Ffigur AF5, dywedodd 49.0% (51) o fusnesau eu bod yn gweithredu yn y sector gweithgynhyrchu. Dewisodd 31.7% (33) "Arall" gan nodi'r sectorau manwerthu, ymchwil, gofal iechyd a pheirianeg mewn blwch agored. Dilynwyd hyn gan fasnach gyfanwerthu a manwerthu gyda 14.4% (15), adeiladu gyda 7.7% (8), ac amaethyddiaeth, coedwigaeth a physgota gyda 7.7% (8). Roedd nifer fach o fusnesau yn gweithredu mewn amrywiaeth o sectorau eraill. Mae'r canlyniadau hyn yn awgrymu bod gweithgynhyrchu wedi'i gynrychioli'n bennaf yn ymatebion yr arolwg o'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr, tra bod ymatebion o sectorau eraill yn fwy tameidiog.

10.24. Cymhariaeth â chyfanswm y boblogaeth nad ydynt yn fuddiolwyr: Sector

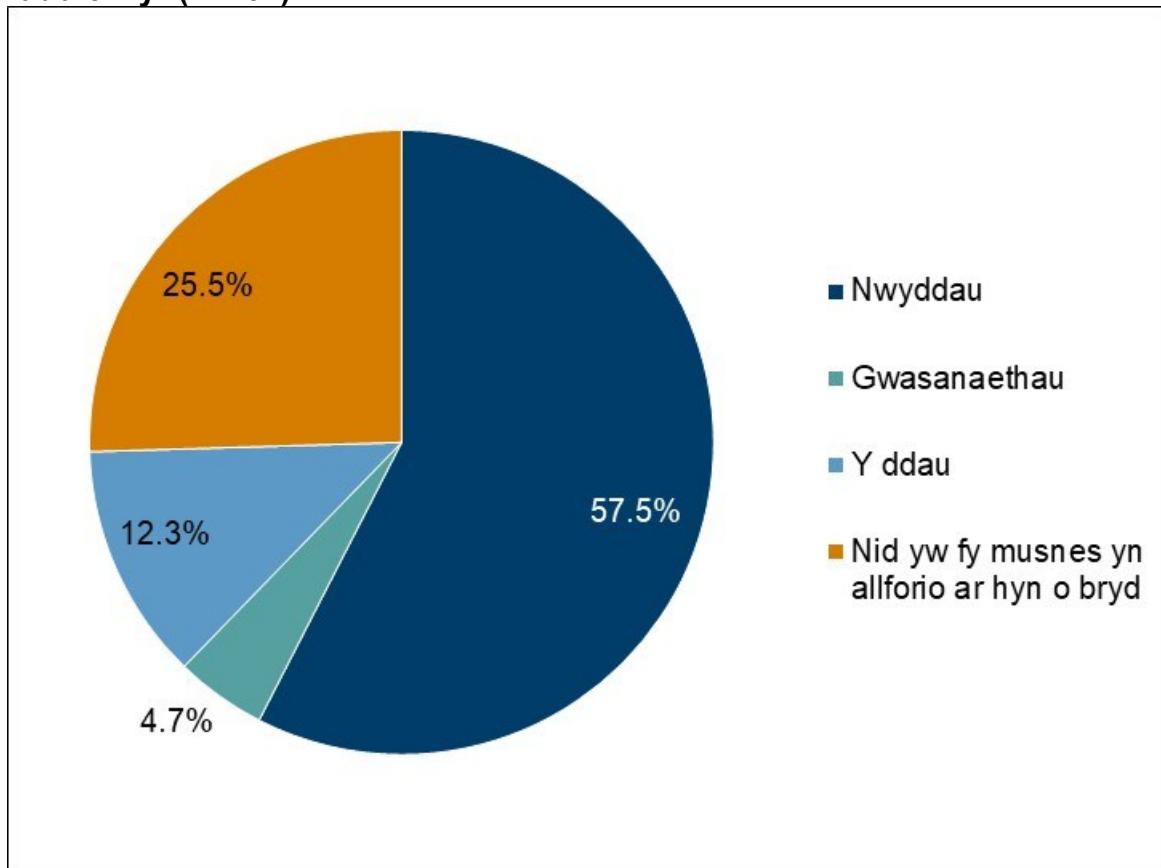
Ffigur AF6. Cyfanswm sector (au) economaidd y boblogaeth fuddiolwyr (n=1829)

Ffynhonnell: Cronfa Ddata FAME, 2024

Mae proffil sector ymatebwyr yr arolwg i'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr yn wahanol iawn i'r boblogaeth ehangach o allforwyr nad ydynt yn fuddiolwyr yng Nghymru. Gweithgynhyrchu oedd y sector mwyaf yn y ddau grŵp ond roedd wedi'i gynrychioli'n fwy yn ymatebion yr arolwg 49.0% (51) o'i gymharu â 39.0% (714) yn y boblogaeth gyfan. Mewn cyferbyniad, dim ond 14.4% (15) o ymatebwyr yr arolwg oedd masnach cyfanwerthu a manwerthu, a oedd yn ffurfio 30.8% (564) o'r boblogaeth gyffredinol, sy'n awgrymu tangynrychiolaeth yn y sector hwn. Roedd sectorau eraill fel adeiladu ac amaethyddiaeth, coedwigaeth, a physgota wedi'u gorgynrychioli ychydig yn yr arolwg gyda 7.7% (8) yr un o'i gymharu â 3.3% (61) ac 1.0% (19) ym mhroffil y boblogaeth yn y drefn honno. Yn y cyfamser, roedd sawl sector sy'n canolbwyntio ar wasanaethau, megis cymorth gweinyddol, gwybodaeth a chyfathrebu, ac arian, yn bresennol yn y boblogaeth ond naill ai prin eu bod wedi'u cynnwys neu'n absennol yn ymatebion yr arolwg, gan ddangos bod y sampl wedi'i gwasgaru'n gyfyngedig ar draws rhai diwydiannau. At ei gilydd, er bod sampl yr arolwg wedi cipio proffil sector craidd allforwyr Cymru, roedd gweithgynhyrchu ychydig yn fwy amlwg yn yr ymatebion, gan awgrymu y gallai busnesau yn y sector hwn fod wedi bod yn fwy ymgysylltiedig â'r arolwg neu wedi tueddu i hunan-adnabod fel allforwyr.

Ffigur AF7. Nwyddau a/neu wasanaethau a allforiwyd gan bobl nad ydynt yn fuddiolwyr (n=107)

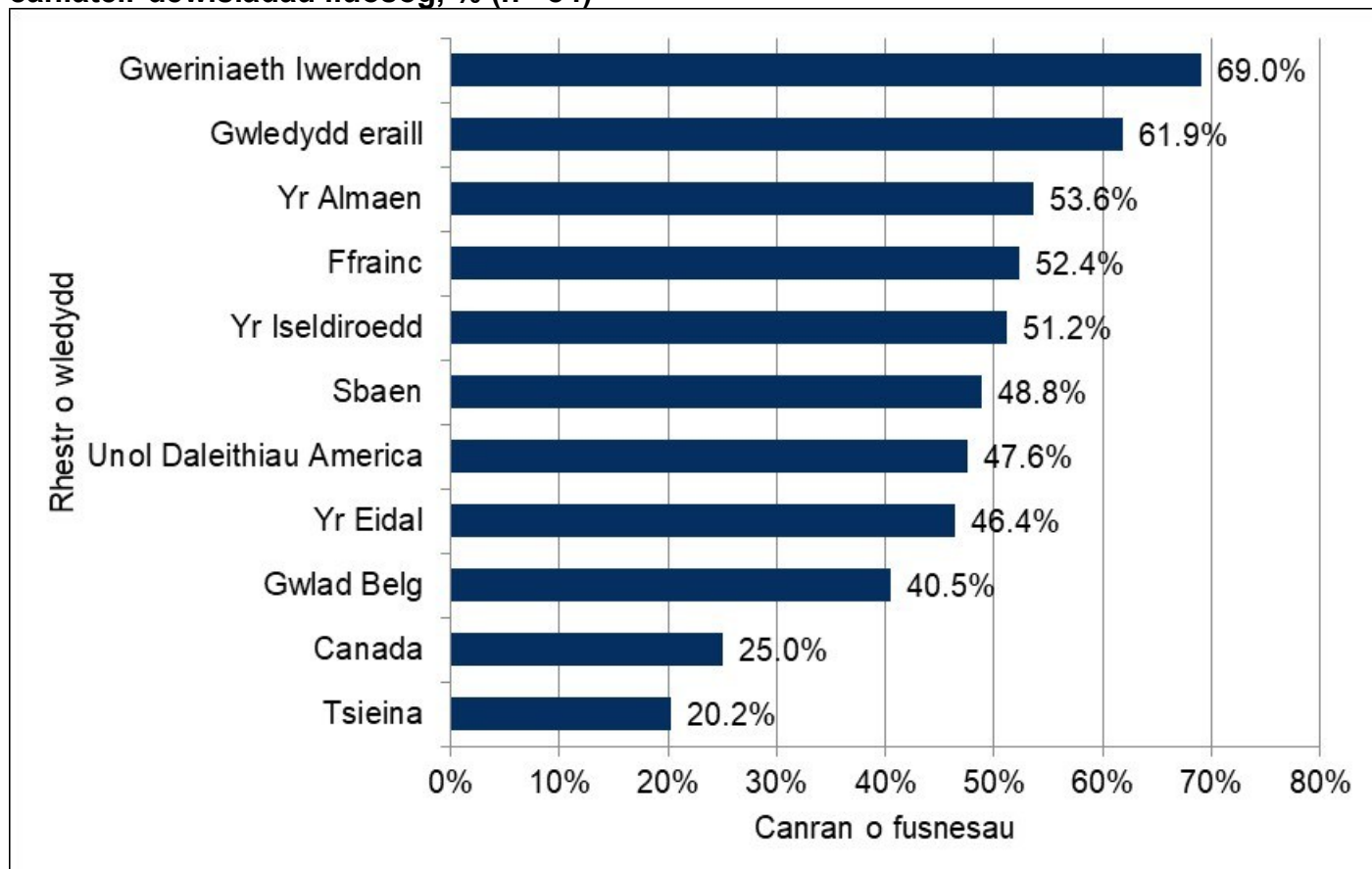
Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad ydynt yn fuddiolwyr, 2024

Fel y dangosir yn Ffigur AF7, dywedodd 57.5% (61) o'r ymatebwyr nad ydynt yn fuddiolwyr eu bod yn allforio nwyddau, 4.7% (5) yn allforio gwasanaethau, a 12.3% (13) yn allforio nwyddau a gwasanaethau. Dywedodd 25.5% (27) arall nad oeddent yn allforio ar hyn o bryd.

O'r rhai nad oeddent yn allforio ar hyn o bryd, gofynnwyd cwestiwn dilynol i'r ymatebwyr am eu hanes allforio a'u bwriadau yn y dyfodol. Nododd 80.8% (n=21/26) nad oeddent wedi allforio yn ystod y 6 blynedd diwethaf ac nad oedd ganddynt unrhyw gynlluniau i allforio yn y dyfodol. Dywedodd 7.7% (n=2/26) nad oeddent wedi allforio yn ystod y 6 blynedd diwethaf ond eu bod yn bwriadu gwneud hynny yn y dyfodol, a dywedodd 7.7% arall (n=2/26) eu bod wedi allforio yn ystod y 6 blynedd diwethaf ac yn bwriadu gwneud hynny yn y dyfodol. Dywedodd 3.8% (n=1/26) eu bod wedi allforio yn ystod y 6 blynedd diwethaf, ond nad oeddent yn bwriadu gwneud hynny yn y dyfodol.

Gofynnwyd i fusnesau hefyd pryd roeddent wedi dechrau allforio. Dywedodd 82.1% (n=69/84) eu bod wedi dechrau allforio cyn 2017.

Ffigur AF8. Marchnadoedd y bu ymatebwyr sy'n fuddiolwyr yn allforio iddynt, caniateir dewisiadau lluosog, % (n =84)

Ffynhonnell: Gwerthusiad cymorth allforio – arolwg i bobl nad ydynt yn fuddiolwyr, 2024

Gofynnwyd i ymatebwyr nad ydynt yn fuddiolwyr pa farchnad(oedd) ryngwladol yr oeddent yn allforio iddynt. Fel y dangosir yn Ffigur AF8, Gweriniaeth Iwerddon oedd y lleoliad allforio mwyaf, gyda 69.0% (58) o fusnesau yn allforio yno. Dilynwyd hyn gan wledydd Ewropeaidd - yr Almaen gyda 53.6% (45), Ffrainc gyda 52.4% (44), yr Iseldiroedd gyda 51.2% (43) a Sbaen gyda 48.8% (41). Yr Unol Daleithiau oedd yr ail wlad allforio uchaf, lle'r oedd 47.6% (40) o fusnesau'n allforio.

Nododd 61.9% (52) o fusnesau wledydd "Eraill" yr oeddent yn allforio iddynt, ac mae rhestr lawn ohonynt i'w gweld yn Atodiad G.

10.25. Croes-gymhariaeth o ddemograffeg busnesau buddiolwyr a'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr

Gan fod y gwerthusiad hwn wedi'i gomisiynu'n ôl-weithredol, nid oedd yn bosibl dylunio a chynnwys grŵp rheoli na grŵp cymharu o'r cychwyn cyntaf. Cyfyngodd hyn ar y gallu i gymhwyso dulliau gwrthffeithiol mwy cadarn. Yn ogystal, roedd y defnydd o ymatebion arolwg gwirfoddol—er eu bod yn werthfawr ar gyfer casglu mewnwelediadau—yn golygu na ellid rheoli newidynnau pwysig, fel maint neu leoliad busnes, heb leihau meintiau samplau yn sylweddol, a fyddai wedi cyfyngu ar gadernid unrhyw ddadansoddiad is-grŵp. O ganlyniad, er bod y cymariaethau rhwng grwpiau buddiolwyr a grwpiau nad ydynt yn fuddiolwyr yn cynnig canfyddiadau buddiol a all helpu i roi cyd-destun i gyrhaeddiad cymorth allforio a llywio targedu yn y dyfodol, dylid eu dehongli'n ofalus a'u trin fel rhai dangosol yn hytrach na rhai pendant.

O ran dosbarthiad rhanbarthol, roedd ymatebwyr sy'n fuddiolwyr a'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr wedi'u crynhoi'n fawr yn Ne Cymru, er gyda gwahaniaethau nodedig. Ymhlith yr ymatebwyr i'r arolwg buddiolwyr, roedd 60.3% wedi'u lleoli yn Ne Cymru (43.3% yn y De-ddwyrain, 17.0% yn y De-orllewin), o'i gymharu â 52.5% o gyfanswm y boblogaeth fuddiolwyr yn Ne-ddwyrain Cymru a 18.7% yn Ne-orllewin Cymru. Ymhlith yr ymatebwyr nad ydynt yn fuddiolwyr, roedd 47.7% wedi'u lleoli yn Ne Cymru (26.2% yn Ne-ddwyrain Cymru a 21.5% yn Ne-orllewin Cymru), o'i gymharu â 52.5% yn Ne-ddwyrain Cymru a 17.0% yn Ne-orllewin Cymru ar draws y boblogaeth gyfan nad ydynt yn fuddiolwyr. Dangosodd Gogledd Cymru gynrychiolaeth eithaf tebyg ar draws grwpiau: 27.7% ymhlith ymatebwyr sy'n fuddiolwyr o'i gymharu â 25.2% ymhlith ymatebwyr nad ydynt yn fuddiolwyr. Fodd bynnag, roedd mwy o gynrychiolaeth gan Ganolbarth Cymru ymhlith buddiolwyr (12.0%) nag yn y boblogaeth gyfan o fuddiolwyr (7.1%) neu'r boblogaeth nad ydynt yn fuddiolwyr (1.5%). Mae hyn yn awgrymu, er bod cymorth wedi cyrraedd ledled Cymru, fod buddiolwyr wedi'u crynhoi'n fwy yn rhanbarthau De-ddwyrain a Chanolbarth Cymru.

Mae maint busnesau yn dangos cyferbyniad mwy amlwg. Ymhlith y buddiolwyr, microfusnesau (1-10 o weithwyr) oedd yn dominyddu sampl yr arolwg gyda 51.8%, ychydig yn uwch na'u cynrychiolaeth yn y boblogaeth lawn sef 42.6%. Yn y grŵp nad ydynt yn fuddiolwyr, microfusnesau hefyd oedd yn ffurfio mwyafrif yr ymatebwyr i'r arolwg sef 57.0%, sy'n cyd-fynd yn agos â'u cynrychiolaeth yn y boblogaeth gyffredinol nad ydynt yn fuddiolwyr sef 54.6%. Fodd bynnag, roedd busnesau bach (11–50 o weithwyr) wedi'u tangynrychioli yn sampl yr arolwg i'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr sef 21.5% o'i gymharu â'u cyfran yn y boblogaeth lawn o'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr sef 26.8%, tra bod busnesau canolig eu maint (51–249 o weithwyr) wedi'u gorgynrychioli ychydig (16.8% vs. 13.8%). Roedd busnesau mwy (250+ o weithwyr) yr un mor dangynrychioledig yn y ddau sampl arolwg a'u poblogaethau priodol. Mae'r patrymau hyn yn awgrymu, er bod samplau'r arolwg yn adlewyrchu'n fras y dosbarthiad maint busnesau sylfaenol — yn enwedig ymhlith microfusnesau — bod y sampl nad ydynt yn fuddiolwyr yn fwy cydnaws â'r boblogaeth gyffredinol o bobl nad ydynt yn fuddiolwyr. Mewn cyferbyniad, mae'n ymddangos bod cwmnïau micro a bach wedi'u gorgynrychioli ychydig yn y sampl buddiolwyr o'i gymharu â'i boblogaeth ehangach.

O ran sectorau, gweithgynhyrchu oedd y sector blaenllaw i'r ddau grŵp, ond gyda goruchafiaeth gliriach ymhlith buddiolwyr gyda 54.6% o'r ymatebwyr yn gweithredu ym maes gweithgynhyrchu, o'i gymharu â 49.0% o'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr. Mewn cyferbyniad, roedd masnach gyfanwerthu a manwerthu yn fwy cyffredin ymhlith y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr (30.8% o gyfanswm y boblogaeth o'i gymharu â 14.4% yn yr arolwg). Dangosodd y grŵp nad ydynt yn fuddiolwyr bresenoldeb mwy hefyd mewn amaethyddiaeth, adeiladu, a sectorau sylfaenol eraill, tra bod buddiolwyr wedi'u canolbwyntio'n fwy mewn gweithgareddau gwerth ychwanegol uwch fel gwasanaethau proffesiynol, gwyddonol a thechnegol.

Gyda'i gilydd, mae'r data'n awgrymu, er bod y rhaglenni wedi cyrraedd segment cymharol eang o'r boblogaeth allforwyr, mai'r ymatebion mwyaf gan weithgynhyrchwyr a busnesau gwasanaethau technegol bach a chanolig eu maint, yn enwedig y rhai sydd wedi'u lleoli yn Ne a Gogledd Cymru. Mae'n ymddangos bod y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr yn fwy gwasgaredig ar draws sectorau, fel amaethyddiaeth, masnach gyfanwerthu a manwerthu, ac adeiladu.

Atodiad G: Marchnadoedd allforio cyfredol (y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr)

10.26. Rhestr lawn o wledydd rhyngwladol a arolygwyd y mae busnesau nad ydynt yn fuddiolwyr yn allforio iddynt ar hyn o bryd

Algeria	Yr Almaen	Lithwania	Sierra Leone
Awstralia	Ghana	Maleisia	Singapôr
Awstria	Gwlad Groeg	Mali	Slofacia
Bahrain	Gwatemala	Malta	Slofenia
Bangladesh	Gini	Mauritius	De Affrica
Barbados	Hong Kong	Mecsico	De Corea
Brasil	Hwngari	Yr Iseldiroedd	Sri Lanka
Bwlgaria	Gwlad yr Iâ	Seland Newydd	St Maarten
Cambodia	India	Nigeria	Sweden
Tsieina	Indonesia	Norwy	Y Swistir
Colombia	Israel	Oman	Taiwan
Cyprus ³⁹	Yr Eidal	Pacistan	Gwlad Thai
Cyprus ⁴⁰	Arfordir Ifori	Gwlad Pwyl	Trinidad a Tobago
Gweriniaeth Tsiec	Japan	Portiwgal	Twrci
Denmarc	Gwlad Iorddonen	Qatar	Uganda
Dubai	Kuwait	Gweriniaeth Iwerddon	Wcráin
Yr Aifft	Laos	Rwmania	Emiradau Arabaidd
Unedig			
Estonia	Latfia	Rwsia	UDA
Ynysoedd y Falkland	Libanus	Sawdi Arabia	Uzbekistan
Y Ffindir	Libia	Serbia	Fietnam
Georgia			

³⁹ Gweriniaeth

⁴⁰ Gweriniaeth Twrci Gogledd

Atodiad H: Marchnadoedd allforio newydd (y rhai nad ydynt yn fuddiolwyr)

10.27. Rhestr lawn o wledydd rhyngwladol newydd a arolygwyd y bu busnesau nad ydynt yn fuddiolwyr yn allforio iddynt yn ystod y 24 mis diwethaf

Algeria	Yr Almaen	Nigeria	Sbaen
Awstralia	Gwlad Groeg	Pacistan	St Maarten
Aserbaijan	India	Y Pilipinas	Sweden
Barbados	Indonesia	Gwlad Pwyl	Y Swistir
Canada	Israel	Portiwgal	Taiwan
Tsieina	Yr Eidal	Gweriniaeth Iwerddon	Tansania
Gweriniaeth Tsiec	Corea	Sawdi Arabia	Gwlad Thai
Denmarc	Kuwait	Serbia	Uganda
Yr Aifft	Lithwania	Seychelles	Emiradau Arabaidd Unedig
Estonia	Maleisia	Singapôr	UDA
Y Ffindir	Malta	De Affrica	Fietnam
Ffrainc	Seland Newydd		